

Wojewódzki
Urząd
Pracy
w Krakowie

PROGRAMY OPERACYJNE W OBSZARZE ZASOBÓW LUDZKICH W MAŁOPOLSCE

RAPORT ZA ROK 2008

Maj 2009

SPIS TREŚCI:

I.	PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI – KOMPONENT REGIONALNY.....	5
1.	WPROWADZENIE.....	7
2.	SŁOWNICZEK.....	9
3.	STAN REALIZACJI POKL W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM.....	10
4.	PRIORYTET VI.....	14
5.	PRIORYTET VII.....	28
6.	PRIORYTET VIII.....	48
7.	PRIORYTET IX.....	68
8.	WNIOSKI DLA PRIORYTETÓW VI-IX POKL.....	97
9.	ODDOLNE INICJATYWY LOKALNE REALIZOWANE W RAMACH PRIORYTETU VI, VII I IX POKL.....	101
10.	WNIOSKI DLA ODDOLNYCH INICJATYW LOKALNYCH.....	121
II.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU ZASOBÓW LUDZKICH (SPO-RZL).....	124
1.	WPROWADZENIE.....	125
2.	PRZEGLĄD DZIAŁAŃ 1.2 I 1.3 SPO-RZL W MAŁOPOLSCE.....	126
3.	PERSPEKTYWY DLA MŁODZIEŻY – 1.2.....	133
4.	PRZECIWDZIAŁANIE I ZWALCZANIE DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA – 1.3.....	139
5.	WNIOSKI Z REALIZACJI DZIAŁAŃ SPO-RZL W MAŁOPOLSCE W LATACH 2004-2006.....	145
III.	ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO (ZPORR)	
	- DZIAŁANIA WDRAŻANE PRZEZ WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY	147
1.	WPROWADZENIE.....	149
2.	CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ ZPORR WDRAŻANYCH PRZEZ WUP.....	150
3.	CHARAKTERYSTYKA GRUP DOCELOWYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM.....	153
4.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW: DZIAŁANIE 2.1.....	156
5.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW: DZIAŁANIE 2.3.....	160
6.	CHARAKTERYSTYKA PROJEKTÓW: DZIAŁANIE 2.4.....	163
7.	WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA NA PODSTAWIE BADAŃ BENEFICJENTÓW OSTATECZNYCH.....	166
8.	WNIOSKI Z REALIZACJI ZPORR W MAŁOPOLSCE W LATACH 2004-2008.....	177

**I.
PROGRAM OPERACYJNY
KAPITAŁ LUDZKI
KOMPONENT REGIONALNY**

1. WPROWADZENIE

Całość interwencji Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce w latach 2007-2013 została ujęta w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Celem Programu jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa. W ramach Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich oraz z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej.

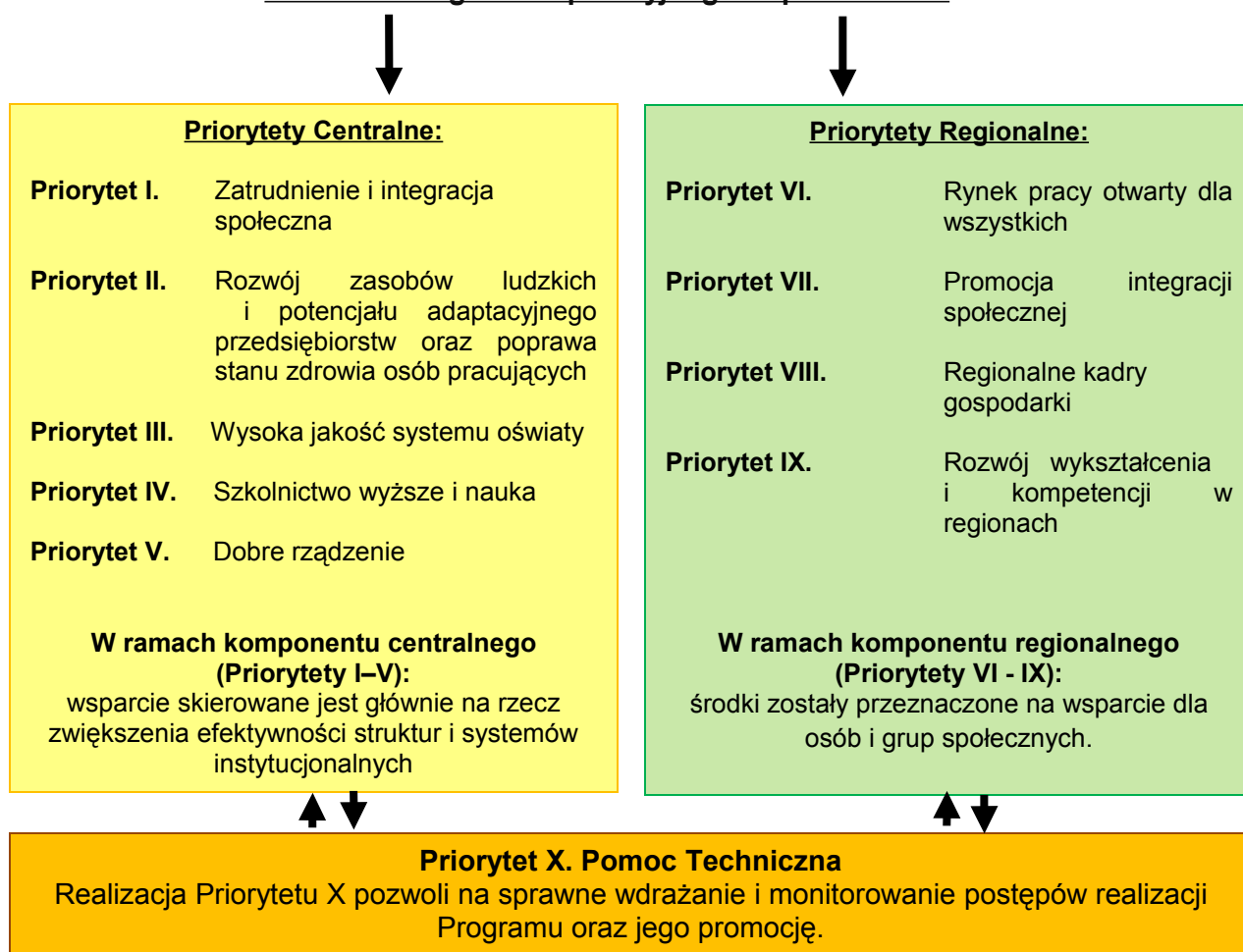
Program stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi UE, w tym również Polską, stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Do wyzwań tych należą: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy. Zgodnie z założeniami Strategii Lizbońskiej oraz celami polityki spójności krajów unijnych, rozwój kapitału ludzkiego i społecznego przyczynia się do pełniejszego wykorzystania zasobów pracy oraz wsparcia wzrostu konkurencyjności gospodarki.

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej, a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych do których należą:

- podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego,
- poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce,
- upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy,
- zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa,
- wzrost spójności terytorialnej.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 10 Priorytetów. Priorytety od I do V realizowane są na poziomie centralnym, Priorytety od VI do IX na poziomie regionalnym oraz Priorytet X – Pomoc Techniczna wspierająca realizację PO KL, zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym.

Struktura Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

EFS, 1,7 mld EUR – środki krajowe). Poziom współfinansowania EFS wynosi 85%. Poziom krajowego współfinansowania został oszacowany na poziomie minimalnym, tj. 15%.

Ponad 62% środków Programu została przeznaczona na wsparcie realizowane przez poszczególne regiony, ok. 34% jest wdrażana sektorowo, przez odpowiednie resorty. Na Pomoc Techniczną PO KL przeznaczono kwotę w wysokości 456 808 282 EUR, tj. 4% środków Programu.

Alokacja środków w ramach komponentu regionalnego dla województwa małopolskiego została ustalona na poziomie 590 598 592 euro.

Opracowanie stanowi podsumowanie wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w województwie małopolskim w 2008 r. Zawiera opis postępu rzeczowo-finansowego w realizacji projektów wyłonionych w trybie konkursowym oraz projektów systemowych. Poszczególne obszary tematyczne zostały zaprezentowane w układzie zgodnym z konstrukcją komponentu regionalnego PO KL:

- Priorytet VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich,
- Priorytet VII – Promocja integracji społecznej,

- Priorytet VIII – Regionalne kadry gospodarki,
- Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach.

Z uwagi na fakt, iż Działania dotyczące oddolnych inicjatyw edukacyjnych stanowią spójną całość tematyczną, zostały one wyodrębnione ze struktury PO KL i opisane w oddzielnym rozdziale.

2. SŁOWNICZEK

- **Wnioskodawca/Projektodawca** – podmiot ubiegający się o dofinansowanie realizacji projektu.
- **Beneficjent** – podmiot realizujący projekt finansowany z budżetu państwa lub ze źródeł zagranicznych na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu.
- **Grupa docelowa (Beneficjenci Ostateczni)** – adresaci pomocy udzielanej w ramach projektu, tj. osoby, instytucje, grupy społeczne bezpośrednio korzystające z usług świadczonych w ramach projektu.
- **Instytucja Zarządzająca (IZ)** – instytucja odpowiedzialna za przygotowanie i realizację programu operacyjnego. W przypadku Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki rolę Instytucji Zarządzającej pełni **Departament Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym** w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego z siedzibą w Warszawie.
- **Instytucja Pośrednicząca (IP)** – jednostka, której Instytucja Zarządzająca powierzyła część zadań związanych z realizacją programu operacyjnego. W województwie małopolskim rolę IP w ramach komponentu regionalnego PO KL pełni **Departament Polityki Regionalnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego** z siedzibą w Krakowie.
- **Instytucja Wdrażająca/Instytucja Pośrednicząca 2 Stopnia/Instytucja Ogłaszająca Konkurs (IW/IP2/IOK)** – jednostka odpowiedzialna m.in. za ogłaszanie konkursów, nabór i ocenę wniosków oraz zlecanie realizacji projektów. W Małopolsce w przypadku **Działań komponentu regionalnego PO KL Instytucją Wdrażającą** jest **Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie (WUP Kraków)**.
- **Projekty konkursowe** – są to projekty wyłonione w konkursach ogłaszanych i prowadzonych przez IP2 lub IP zgodnie z Planem działania. Nabór wniosków o dofinansowanie jest publiczny i może mieć charakter konkursu zamkniętego lub konkursu otwartego.
- **Projekty systemowe** – polegają na dofinansowaniu środkami programu operacyjnego zadań publicznych i mogą być realizowane przez beneficjenta wskazanego w *Szczegółowym opisie priorytetów PO KL* i/lub właściwym *Planie*

działania. Funkcję beneficjenta systemowego może pełnić wskazana odrębna jednostka lub komórka organizacyjna danej instytucji lub urzędu.

- **Projekty systemowe własne** – IP (lub IP2) mogą realizować, jako wsparcie systemowe, projekty przewidziane do realizacji w trybie konkursowym, po uprzednim wskazaniu tego rodzaju wsparcia w Planie działania. Taki tryb realizacji projektów wymaga szczegółowego uzasadnienia, podlegającego każdorazowo wyrażeniu zgody IZ.
- **Konkurs zamknięty** – organizowany jest cyklicznie. W konkursie zamkniętym określa się z góry jeden lub kilka następujących po sobie terminów naboru wniosków. Instytucja ogłaszająca konkurs określa daty otwarcia oraz daty zamknięcia naboru wniosków, tj. okres, w którym będą przyjmowane wnioski. Pomiedzy datą ogłoszenia naboru a ostateczną datą składania wniosków nie może upłynąć mniej niż 21 dni.

Konkurs otwarty – nabór wniosków i ich ocena prowadzone są w sposób ciągły do zamknięcia konkursu uzasadnionego odpowiednią decyzją instytucji ogłaszającej konkurs (np. z powodu wyczerpania określonego limitu środków). Istnieje możliwość zawieszenia konkursu np. w sytuacji, gdy łączna wartość wnioskowanego dofinansowania we wnioskach złożonych w konkursie otwartym przekracza dostępną kwotę alokacji dostępnej w ramach tego konkursu.

3. STAN REALIZACJI PO KL W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM

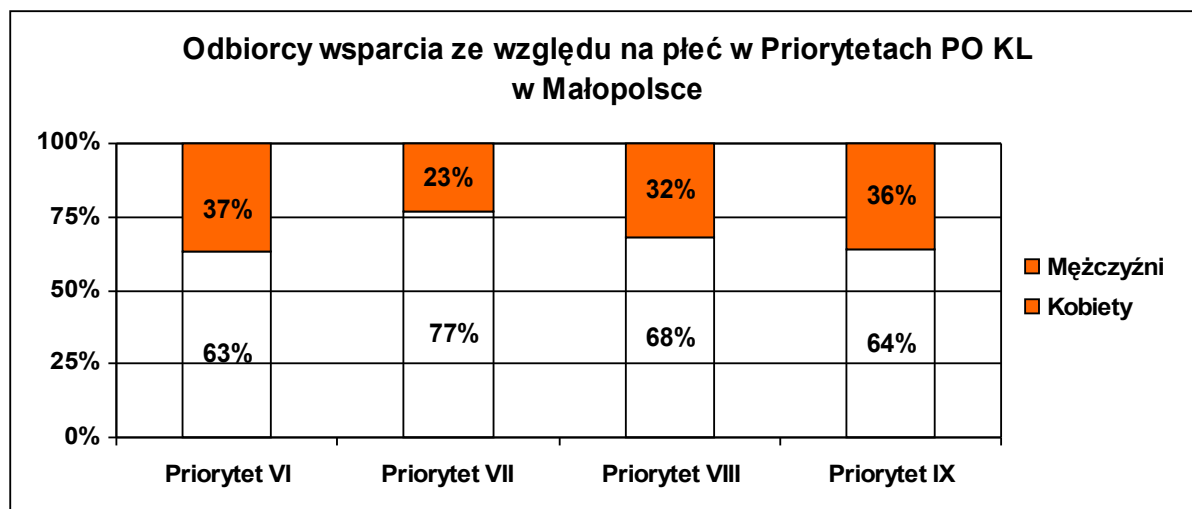
Do końca grudnia 2008 r. w województwie małopolskim w ramach komponentu regionalnego PO KL przyjęto do realizacji 176 projektów wyłonionych w trybie konkursowym i 167 projektów systemowych. Na projekty systemowe składa się:

- 157 projektów systemowych realizowanych przez beneficjenta systemowego wskazanego w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL,
- 1 projekt systemowy Instytucji Pośredniczącej,
- 5 projektów systemowych Instytucji Pośredniczącej II stopnia,
- 4 projekty innych jednostek organizacyjnych województwa małopolskiego.

Łącznie do realizacji przyjęto 343 projekty, które opiewają na łączną kwotę 305 574 599, 78 zł, co stanowi 70% kontrakcji na lata 2007-2008 przewidzianej dla całego komponentu regionalnego PO KL w województwie małopolskim. Wartość podpisanych umów zapewniła Małopolsce 1 miejsce w rankingu wojewódzkim, natomiast pod względem liczby umów województwo małopolskie zajęło 9 miejsce.

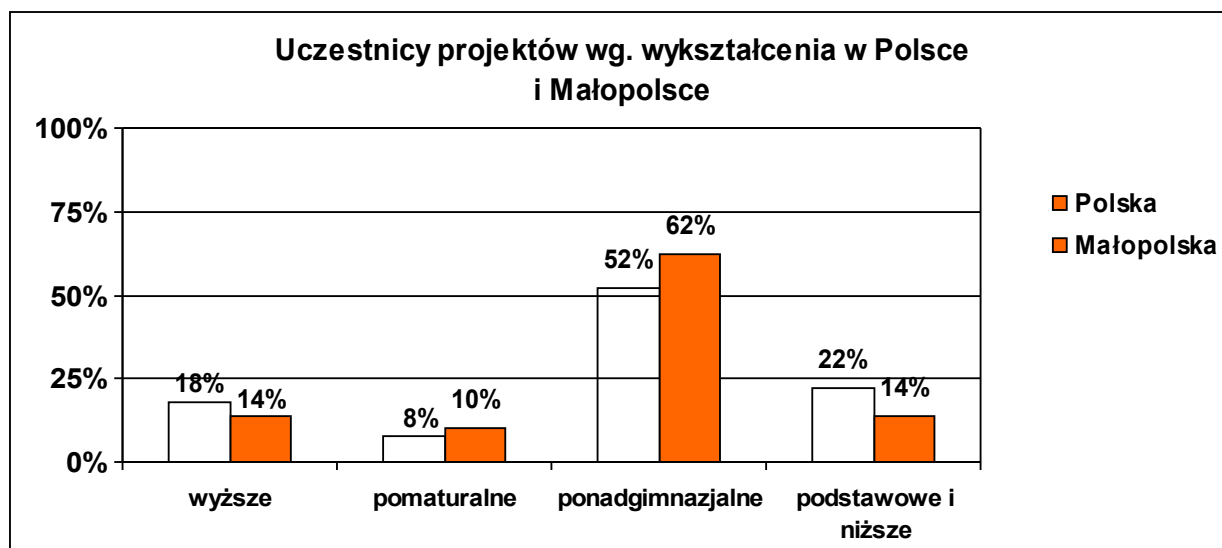
Liczba osób, które zostały objęte wsparciem według stanu na 31.12.2008 r. w województwie małopolskim wyniosła 16 614, czyli ponad 6% osób objętych wsparciem w ramach PO KL w

całej Polsce. Powyższy wynik zapewnił Małopolsce 8 miejsce w rankingu wojewódzkim pod względem liczby osób objętych wsparciem. Wśród osób, które rozpoczęły udział w projektach w województwie małopolskim dominują kobiety (66%), a ich przewaga jest największa w Priorytecie VII.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji PO KL

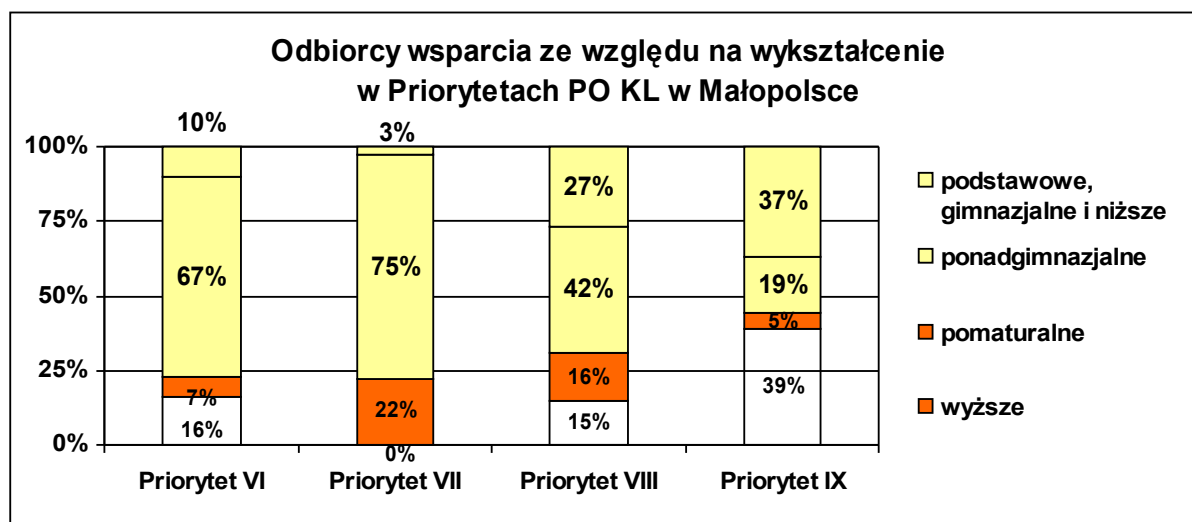
W Małopolsce pod względem poziomu wykształcenia uczestników projektu dominowały osoby posiadające wykształcenie ponadgimnazjalne – 52% uczestników. Niewielki okazała się udział osób posiadających wykształcenie pomaturalne – 8%.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji PO KL

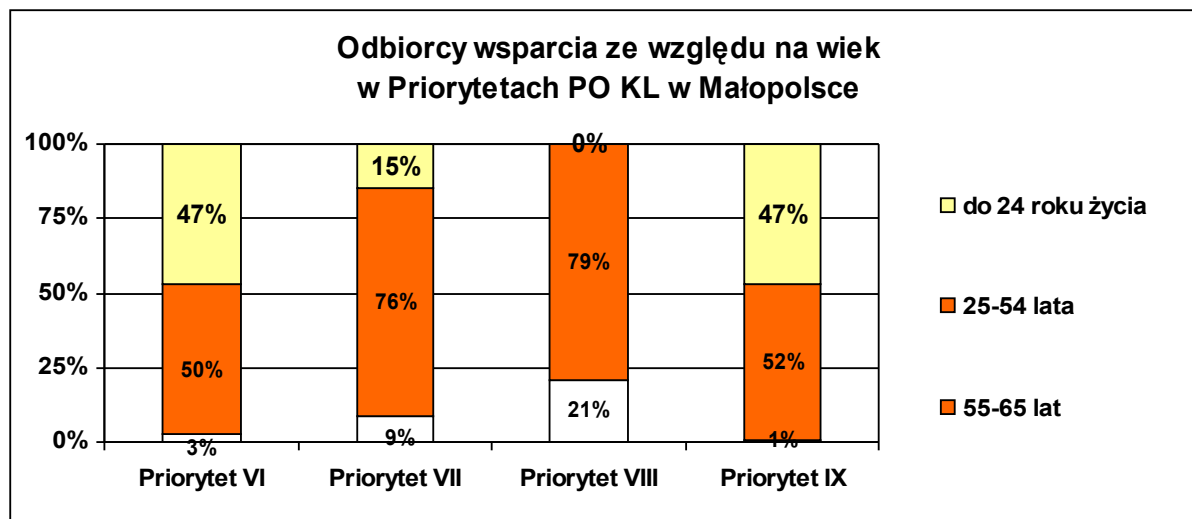
Profil odbiorców wsparcia ze względu na poziom wykształcenia był zróżnicowany w zależności od Priorytetu PO KL, w ramach którego wsparcie było udzielane. Specyfika grup docelowych mogących uzyskać wsparcie w poszczególnych Priorytetach determinuje w dużym stopniu strukturę odbiorów pomocy ze względu na ich poziom wykształcenia. W Priorytecie VII adresowanym m.in. do osób wykluczonych społecznie, osoby z

wykształceniem wyższym nie wystąpiły w gronie odbiorców pomocy w województwie małopolskim. W Priorytecie IX ukierunkowanym na wsparcie edukacji osoby posiadające wyższe wykształcenie stanowią aż 37%.

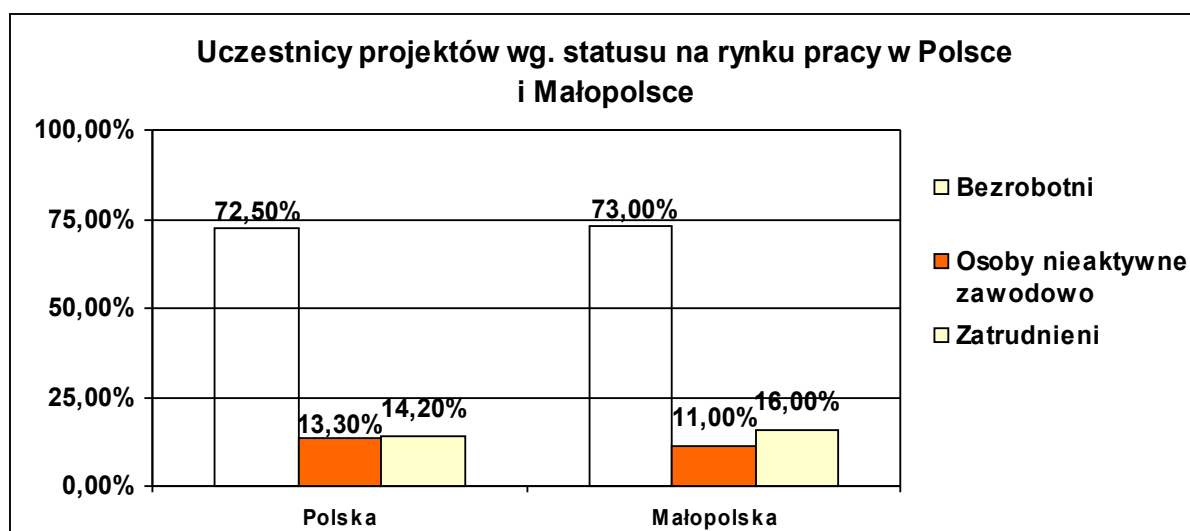
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji PO KL

Poniższy wykres przedstawia strukturę odbiorów wsparcia ze względu na wiek. Struktura ta była mocno zróżnicowana zew względu na Priorytet PO KL, w ramach którego świadczone jest wsparcie, lecz we wszystkich Priorytetach dominują osoby w wieku 25-24 lata.

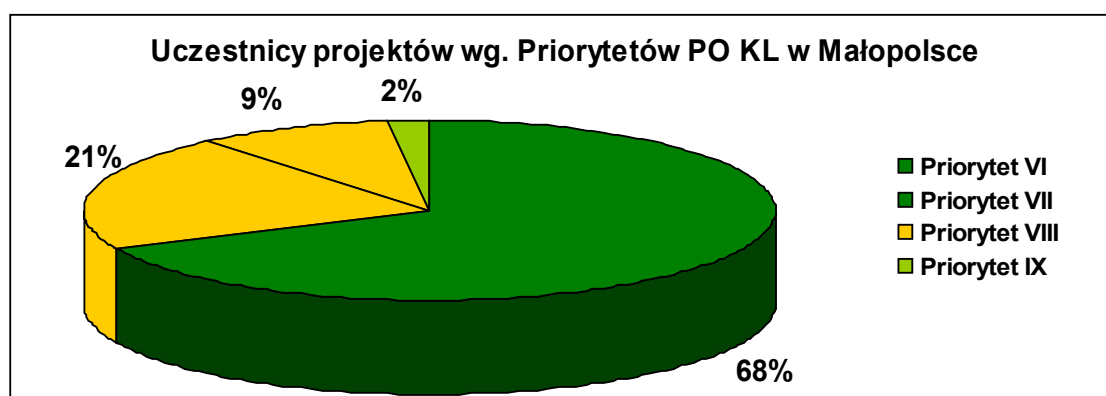
Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji PO KL

Większość osób, które w 2008 r. uzyskały wsparcie to osoby bezrobotne. W Małopolsce stanowiły one aż 72,5%.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji PO KL

W województwie małopolskim do końca 2008 r. największą liczbę osób objęto wsparciem w ramach Priorytetu VI – Rynek pracy otwarty dla wszystkich. Było to aż 68% wszystkich odbiorców pomocy.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z realizacji PO KL

Szczegółowe informacje dotyczące wdrażania poszczególnych Priorytetów zostały zamieszczone w dalszej części opracowania.

4. PRIORYTET VI – RYNEK PRACY OTWARTY DLA WSZYSTKICH

Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia, w tym biernych zawodowo stanowi podstawowe wyzwanie dla polityki zatrudnieniowej, szczególnie w kontekście zachodzących przemian demograficznych, społecznych i gospodarczych w Polsce. Ze względu na terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia, terytorialne polityki oddziaływania na regionalne rynki pracy – co za tym idzie lepszą możliwość rozpoznania problemów występujących w wymiarze lokalnym i regionalnym, pomoc kierowana do osób bezrobotnych i biernych zawodowo jest realizowana przede wszystkim na poziomie regionu, przy współpracy szerokiego grona podmiotów działających na rzecz aktywizacji zawodowej w skali regionalnej. Tym samym, w ramach Priorytetu VI „Rynek pracy otwarty dla wszystkich” wsparcie zostało ukierunkowane na rozwój aktywności zawodowej w regionie, na działania zmierzające do tworzenia nowych miejsc pracy oraz na rozwój przedsiębiorczości i samo zatrudnienia, co znalazło odzwierciedlenie w ogłoszonych w roku 2008 konkursach.

Tabela. Priorytet VI – w podziale na Działania i Poddziałania.

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich
Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie
<i>Poddziałanie 6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy</i>
<i>Poddziałanie 6.1.2 Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie</i>
<i>Poddziałanie 6.1.3 Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych</i>
Działanie 6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samo zatrudnienia
Działanie 6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

Ogólnie można powiedzieć, iż wsparcie w ramach Priorytetu koncentrowało się na osobach, które doświadczają największych trudności związanych z wejściem i utrzymaniem się na rynku pracy. Grupy te obejmują m.in. osoby młode (do dwudziestego piątego roku życia), które nie posiadają doświadczeń zawodowych oraz kwalifikacji koniecznych do znalezienia zatrudnienia, kobiety, osoby starsze (po czterdziestym piątym roku życia), mających trudności z dostosowaniem się do wymogów modernizującej się gospodarki, a także osoby niepełnosprawne, poszukujących zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Ponadto, wsparcie w ramach Priorytetu było adresowane do osób długotrwale bezrobotnych, których reintegracja z rynkiem pracy jest z reguły najbardziej czasochłonna i wymaga zastosowania różnorodnych instrumentów aktywizacyjnych. Wsparcie w ramach Priorytetu koncentrowało się również na mieszkańcach obszarów wiejskich, ponieważ problemem jest niski stopień aktywności zawodowej mieszkańców wsi.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., w Prioryecie VI PO KL w województwie małopolskim zostało przyjętych do realizacji 59 projektów wyłonionych w trybie konkursowym i systemowym. Umowy te opiewają na łączną kwotę 116 598 189,61 zł, co stanowi 93% kontraktacji przewidzianej dla całego Priorytetu VI PO KL na lata 2007-2008.

Na 59 projektów wybranych do dofinansowania w roku 2008:

- 21 to projekty systemowe powiatowych urzędów pracy,
- 4 to projekty systemowe samorządowych jednostek organizacyjnych województwa (w tym 3 projekty systemowe własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie pełniącego rolę IP2 w Małopolsce),
- 34 to projekty wyłonione w odpowiedzi na ogłoszone w roku 2008 konkursy.

Poniżej przedstawiono liczbę umów podpisanych w ramach poszczególnych Działań i Poddziałań Priorytetu VI PO KL w roku 2008.

Lp.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Liczba umów / wydanych decyzji	Kwota dofinansowania podpisanych umów [zł]
1.	6.1.1 Projekty konkursowe	12.06.2008	0	0,00
2.	6.1.1 Projekty systemowe samorządowych jednostek organizacyjnych województwa	-	3	16 008 623,40
3.	6.1.2 projekty konkursowe	7.02.2008	21	3 299 077,65
4.	6.1.2 Projekty systemowe samorządowych jednostek organizacyjnych województwa	-	1	10 000 000,00
5.	6.1.3 projekty systemowe Powiatowych Urzędów Pracy	-	21	59 591 002,23
6.	6.2 projekty konkursowe	26.06.2008	5	27 312 648,50
7.	6.3 projekty konkursowe	28.02.2008	8	386 837,83
	RAZEM	-	59	116 598 189,61

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę poszczególnych Działań i Poddziałań Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

POPRAWA DOSTĘPU DO ZATRUDNIENIA ORAZ WSPIERANIE AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ W REGIONIE - DZIAŁANIE 6.1.

Celem tego działania jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób pozostających bez zatrudnienia oraz stworzenie warunków dla rozwoju aktywności zawodowej w regionie. Działanie 6.1 składa się z trzech Poddziałań, z których 2 realizowane są w trybie konkursowym (6.1.1 i 6.1.2), a jedno w trybie systemowym (6.1.3).

WSPARCIE DLA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ ZATRUDNIENIA NA REGIONALNYM RYNKU PRACY - DZIAŁANIE 6.1.1 .

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 109 projektów, których wartość ogółem wyniosła 88 441 763,26 zł. Projekty te adresowały wsparcie do 13 431 osób.

Do dnia 31 grudnia 2009 r. rekomendowanych zostało 12 projektów. Rekomendowane do dofinansowania projekty, wyczerpują dostępną na konkurs kwotę kontraktacji w wysokości 3 381 447 zł.¹ Umowy o dofinansowanie projektów będą podpisywane na początku roku 2009.

W ramach w/w Działania przyjęto również do realizacji 3 projekty systemowe samorządowych jednostek organizacyjnych województwa na łączną kwotę 16 008 623,40 zł. Dwa z nich są wdrażane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, a trzeci realizowany jest przez Małopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie. Poniżej przedstawiona została charakterystyka w/w projektów.

¹ W związku z faktem, iż w ramach Poddziałania 6.1.1 wartość projektów znajdujących się na listach rankingowych przewyższyła kwotę kontraktacji na rok 2008 w tym Poddziałaniu, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zwrócił się z prośbą o zwiększenie wskazanej w Planie Działania na 2008 r. kwoty 752 247 zł, na kwotę w wysokości 3 381 447 zł. Zarząd Województwa Małopolskiego wyraził zgodę na zwiększenie kwoty środków.

1. **“Zielona praca”**² Celem projektu jest podniesienie lub zmiana kwalifikacji zawodowych osób z grup bezrobotnych wymagających szczególnego wsparcia (w tym długotrwale bezrobotnych), których powrót na rynek pracy jest utrudniony głównie z powodu niskich kwalifikacji bądź też posiadania przez nich zawodu, na który aktualnie brak jest zapotrzebowania. W projekcie przewidziano również zatrudnienie subsydiowane dla tych osób, pozwalające na znalezienie i przede wszystkim utrzymanie zatrudnienia, odnowienie umiejętności funkcjonowania w środowisku pracy, takich jak dyscyplina i organizacja pracy. Kolejną formą są szkolenia, przez co osoby będą nabywały nowe kwalifikacje w zawodach, na które jest popyt na rynku pracy.

Podstawowe działania przewidziane w ramach projektu:

- Rekrutacja osób bezrobotnych we współpracy z Powiatowymi Urzędami Pracy w Małopolsce.
- Doradztwo zawodowe dotyczące późniejszych kursów i szkoleń bazujące na zdiagnozowanych oczekiwaniach rynku pracy i określeniu potrzeb i indywidualnych możliwości rekrutowanych beneficjentów
- Podstawowe szkolenia w zakresie BHP oraz kursy prawa jazdy, obsługi maszyn i urządzeń służących do wykonywania robót konserwacyjnych na urządzeniach melioracji wodnych i pielęgnacji zieleni.
- Organizacja w systemie wieczorowym lub zaocznym kursów i szkoleń prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (np. operatorów maszyn, spawaczy, zbrojarzy).
- Stworzenie (dzięki subsydiowaniu zatrudnienia) z zatrudnionych osób mobilnych brygad robotników wykonujących pod nadzorem roboty konserwacyjne na wałach przeciwpowodziowych oraz rzekach i potokach będących w administracji MZMiUW w Krakowie.
- Organizacja dodatkowych kursów lub kursów uzupełniających.
- Pomoc przy poszukiwaniu zatrudnienia poza projektem z wykorzystaniem Powiatowych Urzędów Pracy.

² Uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 29.07.2008 r. przyjęto do realizacji 3 letni projekt systemowy Małopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Krakowie pt. **“Zielona praca”** (budżet projektu 8.513.943,00 PLN).

1. Partnerstwo na rzecz świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry oraz usług outplacementowych”³

Projekt ma na celu wypracowanie modelu partnerskiej współpracy instytucji rynku pracy i innych podmiotów działających na rzecz rozwoju zasobów ludzkich dla wspierania inwestorów pozyskujących kadry oraz pracodawców w procesie restrukturyzacji zatrudnienia (outplacement). W 2008 r. roku w ramach projektu „Partnerstwo na rzecz świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry oraz usług outplacementowych” zrealizowano wszystkie działania związane z uruchomieniem biura projektu. W zakresie realizacji zadań związanych z celami projektu powołano ekspertów oraz dwie Grupy Robocze w ramach których opracowano model partnerskiej współpracy instytucji rynku pracy i innych podmiotów działających na rzecz zasobów ludzkich oraz model wspierania pracodawców w zakresie usług outplacementowych. Ponadto powołano dwie Grupy Sterujące, których zadaniem była konsultacja i ocena wyników prac Grup Roboczych. Przeprowadzono również wstępną diagnozę potrzeb szkoleń kandydatów do uczestnictwa w warsztatach i szkoleniach spośród potencjalnych grup docelowych.

2. „Małopolskie partnerstwo instytucji w obszarze edukacji, rynku pracy i szkoleń”⁴

Projekt ma na celu wypracowanie mechanizmów spójnej i skoordynowanej polityki kształcenia osób dorosłych w regionie. W okresie od 2 czerwca 2008 do 31 grudnia 2008 r. zorganizowano spotkanie „Koordynacja kształcenia ustawicznego w regionie – sprawny przepływ informacji pomiędzy partnerami kluczowymi” przygotowano i poprowadzono spotkanie w ramach Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia dotyczące promocji kształcenia zawodowego, zorganizowano spotkanie dla stowarzyszeń pracodawców, nawiązano oficjalną współpracę Napier University w Edynburgu, współpracowano z instytucjami europejskimi m.in. PRAO, FREREF, CEDEFOP, współorganizowano szkolenie dla Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy i pracowników Wojewódzkiego Urzędu Pracy” Zarządzania transwersalne i techniki osiągania celów – narzędzia pracy w partnerstwie”.

³ Uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 29.07.2008 r. przyjęto do realizacji projekt własny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie pn. „Partnerstwo na rzecz świadczenia usług dla inwestorów pozyskujących kadry oraz usług outplacementowych” z budżetem wysokości 1.599.525,89 PLN.

⁴ Uchwałą Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 02.12.2008 r. został przyjęty do realizacji projekt własny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie pn. „Małopolskie partnerstwo instytucji w obszarze edukacji, rynku pracy i szkoleń” z budżetem w wysokości 5.895.154,51 PLN.

WSPARCIE POWIATOWYCH I WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY W REALIZACJI ZADAŃ NA RZECZ AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH W REGIONIE - DZIAŁANIE 6.1.2

W ramach Działania realizowane są projekty konkursowe wyłącznie dla wojewódzkiego i powiatowych i urzędów pracy.

W konkursie uczestniczyły wszystkie powiatowe urzędy pracy (21) i ze wszystkimi podpisano umowy. Podstawowym typem w w/w projektach było wsparcie powiatowych urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie poprzez finansowanie zatrudnienia pośredników pracy i doradców zawodowych oraz finansowanie ich szkoleń zawodowych (zgodnie z wymogami zawartymi w dokumentacji konkursowej). Udział w projektach rozpoczęło 81 osób, 3 z nich przerwały udział. Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. – 78 pośredników pracy i doradców zawodowych kontynuowało udział w projektach. Projekty zakończą się w 2009 r. Od roku 2010 zostanie ogłoszona kolejna tura naboru wniosków na identyczne formy wsparcia, umożliwiając kontynuację zatrudnienia 78 pośredników pracy i doradców zawodowych a tym samym ich pracę na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych realizowaną za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy województwa małopolskiego.

Ponadto w ramach w/w Działania przyjęto do realizacji projekt systemowy wdrażany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie na łączną kwotę 10 000 000 PLN. Projekt **„Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji”** jest kontynuacją i rozwinięciem zakończonego w 2007 r. projektu pilotażowego. Celem projektu jest dostarczanie rzetelnej informacji na temat zjawisk i trendów zachodzących na regionalnym rynku pracy. Jego działalność dotyczy przede wszystkim badań i analiz bieżących problemów rynku pracy i edukacji oraz upowszechniania ich wyników wśród zainteresowanych grup odbiorców.

W 2008 r. Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji zrealizowało dwa projekty badawcze: *Badanie potrzeb informacyjnych małopolskich instytucji* oraz *Badanie praktycznej nauki zawodu realizowanej przez małopolskich przedsiębiorców*.

W 2008 r. zrealizowano także działania mające na celu wzbogacenie warsztatu pracy Obserwatorium w oparciu o doświadczenia zdobyte podczas dwóch zagranicznych wizyt studyjnych. Pierwsza z nich dała możliwość poznania innowacyjnych rozwiązań w zakresie edukacji dla rynku pracy, w tym metody „Barometr Zawodów” służącej prognozowaniu sytuacji zatrudnieniowej na rynku pracy w różnych zawodach w danym roku. Druga konferencja pozwoliła zapoznać się z wynikami badań zapotrzebowania przedsiębiorstw regionalnych na kompetencje zawodowe pracowników.

Zainteresowanie kolejnymi rezultatami działalności Obserwatorium świadczy o jego znaczeniu w procesie monitoringu zjawisk w zakresie regionalnego rynku pracy i edukacji

oraz w procesie wzbogacania zasobów wiedzy i informacji przydatnych przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozwoju regionalnego Małopolski.

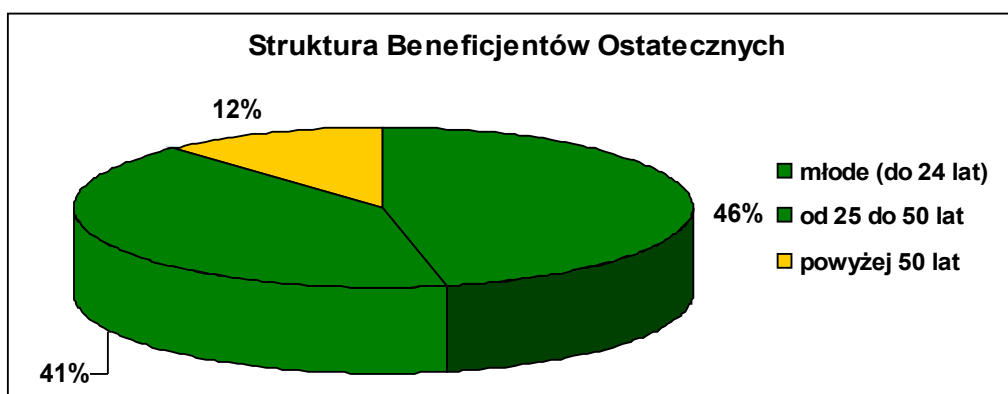
POPRAWA ZDOLNOŚCI DO ZATRUDNIENIA ORAZ PODNOSZENIE POZIOMU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ OSÓB BEZROBOTNYCH - PROJEKTY SYSTEMOWE

PODDZIAŁANIE 6.1.3

W 2008 roku przyjęto do realizacji 21 projektów, w których wzięło udział 11 815 osób (ok. 10% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w styczniu 2008 r.), w tym udział w projektach ukończyło 10 491 osób. Na ten cel ze środków Funduszu Pracy wydatkowano 58 977 000,00 zł.

Grupy docelowe:

W rejestrach powiatowych urzędów pracy w styczniu 2008 r. zaczęły przeważać osoby z grup znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy – osoby młode (23, 4%), o niskich kwalifikacjach lub ich braku, długotrwale bezrobotne (57,1%), osoby w wieku powyżej 50 lat (17,7%) i osoby niepełnosprawne (4,1%). Ponadto szczególnie duży był udział kobiet (60,4%) i osób z obszarów wiejskich (54,6%). Rynek pracy (pracodawcy) potrzebował pracowników z pewnym doświadczeniem zawodowym, o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach. Natomiast w mniejszym stopniu niż w poprzednich latach poszukiwał wsparcia w formie pomocy publicznej (pozyskiwania publicznych środków finansowych). Projekty były odpowiedzią na opisaną sytuację. Wśród zrekrutowanych osób aż 46,6% stanowiły osoby młode (poniżej 24 roku życia), osoby z wykształceniem gimnazjalnym i niższym - 10,4%, długotrwale bezrobotne - 32%, osoby w wieku powyżej 50 lat - 12% i osoby niepełnosprawne - 3%. Kobiety stanowiły 63,1% uczestników projektu, czyli był to nieco większy udział niż wynika z rejestrów osób bezrobotnych. Podobnie udział osób z terenów wiejskich (56,6%) był procentowo wyższy.

Formy wsparcia:

Podstawowymi rodzajami udzielanego wsparcia były te formy, które pozwalały uzyskać nowe lub pogłębić posiadające umiejętności i kwalifikacje - szkolenia zawodowe, staże i przygotowania zawodowe w miejscu pracy. W 2008 r. udział w szkoleniach realizowanych w ramach projektów rozpoczęło 4 558 osób bezrobotnych, natomiast 4 057 osób - staż zawodowy. Dużym zainteresowaniem cieszyły się również jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Udzielono je 1 946 osobom (15,9% uczestników projektów), w tym aż 1 056 dotacji trafiło do osób z terenów wiejskich. Wśród podejmujących samodzielną działalność gospodarczą dominującą grupą wiekową były osoby młode do 24 roku życia (389 osób); natomiast osoby powyżej 50 roku życia otrzymały 174 dotacje. Zdecydowanie mniejszym zainteresowaniem cieszyło się wśród pracodawców subsydiowane zatrudnienie. W 2008 r. tylko 240 osób podjęło zatrudnienie w formie prac interwencyjnych w ramach projektów systemowych 6.1.3 PO KL. Malejąca liczba skierowań na subsydiowane zatrudnienie jest tendencją utrzymującą się od kilku lat. Niewielka była też liczba udzielonych pracodawcom refundacji na doposażenie lub wyposażenie miejsc pracy w ramach projektów. W całym 2008 r. w ramach projektów systemowych PUP udzielono ich łącznie – 24.

Generalnie w projektach prawidłowo zdiagnozowano potrzeby rynku i zastosowano właściwe rozwiązania (szkolenia zawodowe, udzielanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej). Największym problemem było przygotowanie właściwej oferty dla osób niepełnosprawnych i osób powyżej 50 roku życia. Propozycje ze strony rynku pracy dla tych kategorii osób są niewielkie. Jednocześnie są to osoby w znacznej większości charakteryzujące się małą mobilnością i pozbawione przekonania o skuteczności działań proponowanych w projektach – dotyczy to zwłaszcza osób niepełnosprawnych. O ile osoby po 50 roku życia jeszcze w znaczącym stopniu podejmowały ryzyko samodzielnej działalności gospodarczej (ok. 15% spośród rekrutowanych osób tej kategorii), o tyle z osób niepełnosprawnych tylko 4,4% zdecydowało się na takie rozwiązanie.

Potwierdzeniem dobrze zdiagnozowanych potrzeb rynku, a także właściwie prowadzonej rekrutacji uczestników projektów był niewielki procent osób, które przerwały w nich swój udział (ok. 6%). W trakcie prowadzonej rekrutacji najwięcej problemów pojawiało się w kategoriach beneficjentów ostatecznych, o których wcześniej wspomniano. Ostatecznie nie osiągnięto zaplanowanych wielkości – w kategorii osób niepełnosprawnych przyjęto do projektów ok. 90% zaplanowanej liczby, a w kategorii osób powyżej 50 roku życia tylko ok. 81%. W pozostałych kategoriach znacznie przekroczono zaplanowane wskaźniki.

WSPARCIE ORAZ PROMOCJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I SAMOZATRUDNIENIA

DZIAŁANIE 6.2

Celem wsparcia realizowanego w ramach Działania 6.2 PO KL *Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia* jest promowanie postaw kreatywnych i przedsiębiorczych oraz wspieranie rozwiązań i inicjatyw służących tworzeniu nowych miejsc pracy w obszarze przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Wsparcie przewidziane w ramach Działania 6.2 stanowi uzupełnienie dla pozostałych działań aktywizacyjno-zawodowych realizowanych w ramach Priorytetu VI. Projekty w ramach Działania 6.2, z jednej strony - pozwolą na podniesienie niedostatecznego obecnie w Małopolsce poziomu rozwoju przedsiębiorczości i dużego terytorialnego zróżnicowania aktywności gospodarczej, z drugiej strony - aktywizują grupy pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby do 24 roku życia, kobiety, długotrwale bezrobotnych oraz osoby z terenów wiejskich.

W 2008 r. w odpowiedzi na konkurs złożono łącznie 81 wniosków. Wnioskowana kwota projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs wyniosła 144 524 893 zł. Projekty adresowały swoje wsparcie do 4 897 osób.

W 2008 r. ocenionych pod względem merytorycznym zostało 41 wniosków. W wyniku przeprowadzonej oceny 5 projektów zostało rekomendowanych do dofinansowania. Projekty wybrane do dofinansowania wykorzystywały w całości dostępną kwotę przewidzianą do zakontraktowania w roku 2008.

- W roku 2008 przyjęto do realizacji 5 projektów (co stanowi 12% w odniesieniu do wszystkich ocenionych merytorycznie)
- Łączna kwota dofinansowania wynosi 27 312 648,50 zł.
- Projekty te adresują swe usługi do łącznie 678 osób, w tym:
- 353 osoby uzyskują dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz wsparcie pomostowe finansowe i doradcze.
- W ramach 3 projektów w roku 2008 rozpoczęto rekrutację uczestników do projektu.
- Średnia wartość wsparcia na 1 Beneficjenta oscyluje wokół 40 284,00 zł
- Średni okres realizacji pojedynczego projektu oscyluje wokół 26 miesięcy. Projekty będą realizowane w latach 2008-2011.

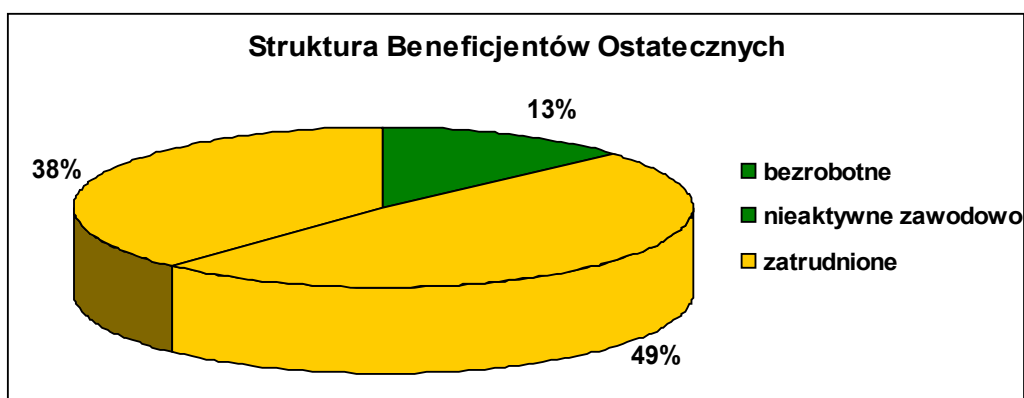
Grupy docelowe

Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL, w ramach Poddziałania 6.2 wsparcie mogą uzyskać osoby fizyczne zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej (z wyłączeniem osób, które przez ostatnie 12 miesięcy posiadały zarejestrowaną działalność gospodarczą) w tym w szczególności: osoby pozostające bez

zatrudnienia, kobiet, osoby do 25 roku życia, osoby niepełnosprawne, osoby po 45 roku życia, oraz osoby z obszarów wiejskich.

Projekty, w ramach których w 2008 r. podpisane zostały umowy, adresują swoje wsparcie 678 osób i są to osoby: bezrobotne 90 osób, osoby zatrudnione – 258 osób oraz nieaktywne zawodowo – 330 osób. Wśród nieaktywnych zawodowo najliczniej reprezentowana jest niepracująca młodzież – 210 osób.

Spośród 678 osób mających skorzystać ze wsparcia blisko 50% to osoby nieaktywne zawodowo, (w tym co 3 z nich jest osobą kształcącą się lub uczącą). Również przeszło co 3 uczestnik to osoba pracująca. Tylko 13% wszystkich osób objętych wsparciem stanowią osoby bezrobotne. Natomiast wybrane do realizacji projekty nie adresują swojego wsparcia do osób niepełnosprawnych.

Projekty w ramach Działania 6.2 realizowane są od IV kwartału 2008 r., stąd też zrekrutowano 14% docelowej liczby uczestników (95 osób na 678 osób). Wśród osób uczestniczących w szkoleniach w większości są to osoby do 24 roku życia. Docelowo projekty wspierać będą osoby z terenów wiejskich (75% uczestników), osoby do 24 roku życia (25% uczestników), kobiety oraz bezrobotnych (15%).

Akcja informacyjno-promocyjna poprzedzająca rekrutację obejmowała różnorodne kanały informacyjne i była na tyle skuteczna, iż znacznie skrócono czas trwania rekrutacji, z uwagi na bardzo duże zainteresowanie potencjalnych uczestników projektami. Na podstawie dotychczasowych efektów, mimo krótkiego okresu realizacji projektów, można stwierdzić, iż Działanie 6.2 cieszy się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Małopolski.

Formy wsparcia

Wszystkie realizowane projekty przewidują taki sam zestaw form wsparcia i instrumentów adresowanych do osób fizycznych zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą (w tym w formie spółdzielni lub spółdzielni socjalnej), obejmujący:

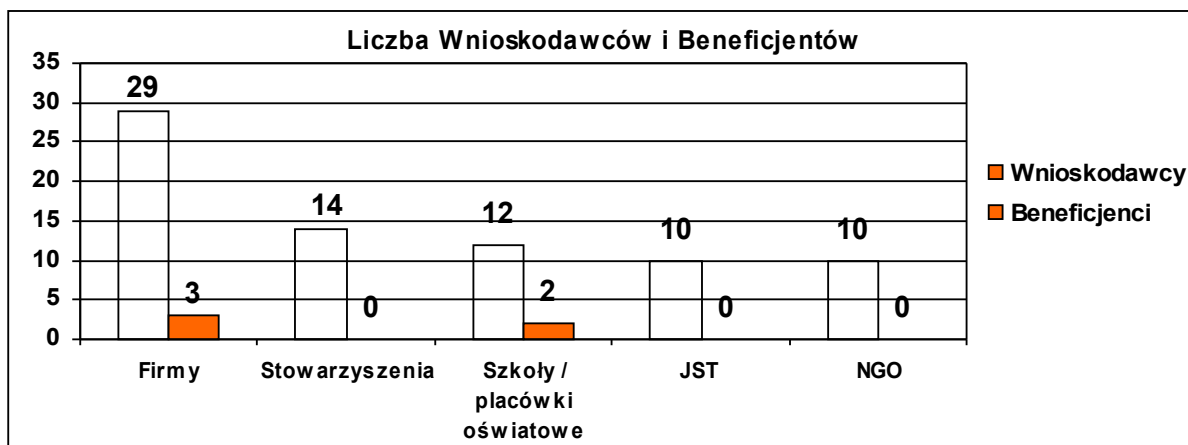
- wsparcie szkoleniowe,
- wsparcie doradcze (indywidualne i grupowe),
- przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości,
- możliwość uzyskania wsparcia pomostowego o charakterze doradczym i finansowym przez okres do 6, a w uzasadnionych przypadkach do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Beneficjenci:

Wśród podmiotów aplikujących o środki w ramach Działania 6.2 największy udział w wysokości 36% stanowiły firmy / przedsiębiorstwa. Udział NGO i jednostek samorządu terytorialnego wyniósł łącznie 24% (na 81 projektów - 10 projektów złożonych zostało przez NGO i 10 projektów przez JST), a uczelnie wyższe i placówki oświatowe przeszło 16%. Ponadto 17% projektów zostało złożonych przez stowarzyszenia, a 7% przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Natomiast w grupie beneficjentów, którzy otrzymali dofinansowanie dominują firmy - 60% (3 projekty). Dwie z nich są spółkami akcyjnymi, a jedna jest spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Pozostałe 2 realizowane projekty zostały złożone przez uczelnie wyższe /placówki oświatowe (40%). Wśród podmiotów realizujących umowy nie występują NGO. Nie ma również projektów realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (JST). Oznacza to, że efektywność NGO wynosi 0%, JST 0%, firm około 10%, natomiast uczelni wyższych - 16%.

Wszystkie wybrane do dofinansowania projekty są realizowane przez firmy, które posiadały doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z EFS o takiej samej tematyce. W poprzedniej perspektywie finansowania 2004-2006, wszystkie z w/w podmiotów realizowały umowy zawarte w ramach Działania 2.5 ZPORR. Tym samym można stwierdzić, iż doświadczenie projektodawców (obok dobrze uzasadnionego i przygotowanego projektu) jest jedną z determinant decydującą o wyborze projektów do dofinansowania.

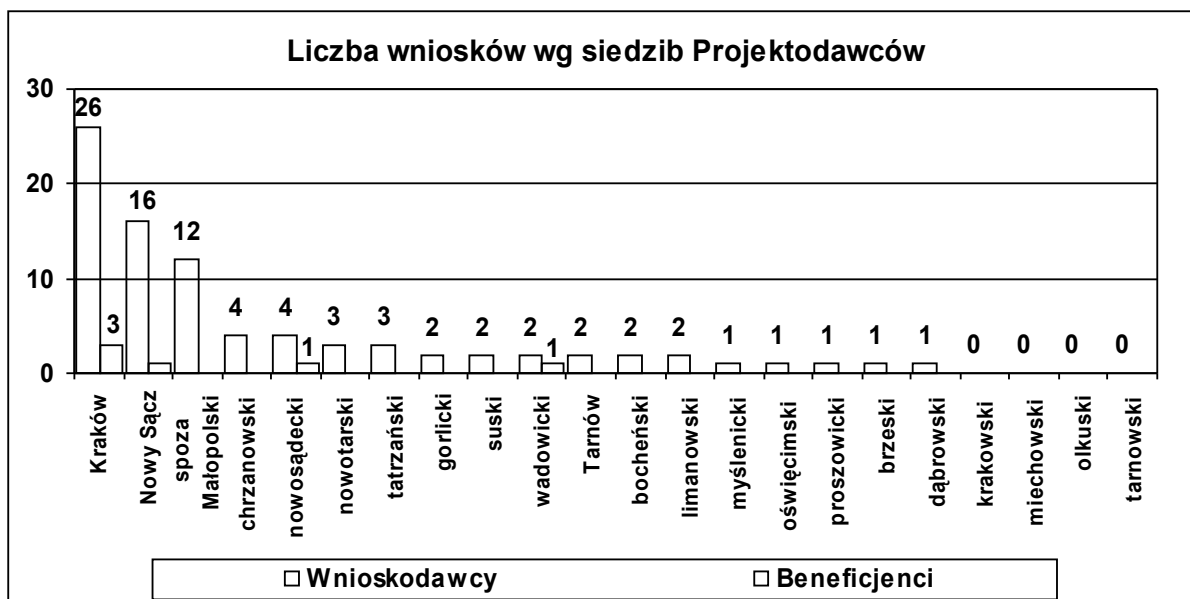

Obszar realizacji

Na 5 projektów, w ramach których podpisano umowy, 3 to projekty złożone przez podmioty mające siedzibę na terenie Krakowa. Pozostałe dwa zostały złożone przez podmioty, które mają swoją siedzibę w Nowym Sączu i w Starym Sączu. Występują zatem dwie zależności pomiędzy obszarem realizacji a siedzibą beneficjenta. W przypadku podmiotów, które mają siedzibę w Nowym Sączu i Starym Sączu (czyli w powiecie nowosądeckim), obszarem realizacji tych projektów jest tylko powiat nowosądecki. Natomiast w przypadku pozostałych 3 podmiotów, których siedziby mieszczą się na terenie m. Krakowa, obszarem realizacji tych projektów jest całe województwo małopolskie. Można zatem stwierdzić, że projekty realizowane w ramach Działania 6.2 swoim zasięgiem terytorialnym obejmują całą Małopolskę.

Na 5 projektów – 2 będą realizowane w formie partnerskiej (40%), przy czym w ramach jednego z projektów partnerskich (o największej wartości) realizacja obejmuje konsorcjum 9 instytucji z różnych terenów województwa małopolskiego, co z założenia ma zapewnić równomierne uzyskanie wsparcia przez osoby z różnych regionów województwa.

Spośród wszystkich projektów zgłoszonych na konkurs najbardziej aktywni byli Beneficjenci z Krakowa, którzy zgłosili 32% wszystkich projektów oraz z Nowego Sącza (19% projektów). Jednocześnie projektodawcy, którzy otrzymali dofinansowanie posiadali siedziby w Krakowie oraz Nowym Sączu i Starym Sączu (czyli pochodzili z miast/powiatów, gdzie projektodawcy są jednocześnie najbardziej aktywnymi Beneficjentami tego Działania). Podmioty aplikujące z Małopolski stanowiły 85% ogółu Wnioskodawców, pozostałe (15%) to podmioty spoza województwa, głównie z Warszawy.

Wnioski:

1.

W

projektach 6.1.3 prawidłowo zdiagnozowano potrzeby rynku i zastosowano właściwe rozwiązania dostosowane do potrzeb Beneficjentów Ostatecznych i zapotrzebowania rynku pracy. Rynek pracy potrzebował pracowników z pewnym doświadczeniem zawodowym, o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach, natomiast w mniejszym stopniu niż w poprzednich latach poszukiwał wsparcia w formie pomocy publicznej (pozyskiwania publicznych środków finansowych). Głównymi formami wsparcia dla osób w roku 2008 okazały się szkolenia zawodowe, staże oraz udzielanie jednorazowych środków na podjęcia działalności gospodarczej.

2.

W

roku 2008 w ramach całego Priorytetu VI, tylko w Poddziałaniu 6.1.3 wsparciem objęto osoby niepełnosprawne. Osoby te, są grupą znajdującą się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy a jednocześnie charakteryzują się małą mobilnością oraz pozbawione są przekonania o skuteczności działań proponowanych w projektach.

3.

W

sparcie przewidziane w ramach Działania 6.2 stanowi uzupełnienie dla pozostałych działań aktywizacyjno-zawodowych realizowanych w ramach Poddziałania 6.1.3 za pośrednictwem PUP. Projekty w ramach Działania 6.2, z jednej strony - pozwalają na podniesienie niedostatecznego obecnie w Małopolsce poziomu rozwoju

przedsiębiorczości i dużego terytorialnego zróżnicowania aktywności gospodarczej w regionie, z drugiej strony - aktywizują grupy pozostające w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby do 24 roku życia, kobiety, długotrwale bezrobotnych oraz osoby z terenów wiejskich.

4. W
wszystkie wybrane do dofinansowania projekty w Działaniu 6.2 zapewniają kompleksowość wsparcia. W ramach wszystkich projektów świadczone jest wsparcie szkoleniowe, wsparcie doradcze (indywidualne i grupowe), przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości oraz możliwość uzyskania wsparcia pomostowego o charakterze doradczym i finansowym przez okres do 6, a w uzasadnionych przypadkach do 12 miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej).

5. W
wszystkie wybrane do dofinansowania projekty są realizowane przez firmy, które posiadały doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z EFS (realizowały umowy zawarte w ramach Działania 2.5 ZPORR). Tym samym można stwierdzić, iż doświadczenie projektodawców (obok dobrze uzasadnionego i przygotowanego projektu) jest jedną z determinant decydującą o wyborze projektów do dofinansowania.

6. O
obserwuje się bardzo zróżnicowaną efektywność poszczególnych kategorii podmiotów (NGO, JST, firmy, uczelnie wyższe) w aplikowaniu o środki w ramach poszczególnych konkursów. Firmy, które są najbardziej aktywnymi Projektodawcami, mają zarazem największą efektywność aplikowania o środki w ramach 6.2. W przypadku JST i NGO ich efektywność w aplikowaniu o środki była najmniejsza.

7. P
projekty realizowane w ramach Działania 6.2 swoim zasięgiem terytorialnym obejmują całą Małopolskę (na 5 projektów - 3 z nich są realizowane na terenie całego województwa małopolskiego). Podmioty mające siedzibę na terenie Krakowa są najliczniejszą grupą projektodawców. Ich aktywność w aplikowaniu o środki w ramach Działania 6.2 wynosi: 32%. Podmioty aplikujące z Małopolski stanowiły 85% ogółu Wnioskodawców, pozostałe (15%) to podmioty spoza województwa, głównie z Warszawy.

5. PRIORYTET VII – PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Strukturę Priorytetu VII w podziale na Działania i Poddziałania przedstawia poniższa Tabela:

Priorytet VII Promocja integracji społecznej	
Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji	
<i>Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej</i>	
<i>Poddziałanie 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie</i>	
<i>Poddziałanie 7.1.3 Podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy i integracji społecznej</i>	
Działanie 7.2 Przeciwdziałanie wykluczeniu i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej	
<i>Poddziałanie 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</i>	
<i>Poddziałanie 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej</i>	
Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji	

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., w Priorytecie VII PO KL w województwie małopolskim zostało podpisanych 38 umów obejmujących wnioski wyłonione w trybie konkursowym. Wartość podpisanych umów wynosi 11 207 004,11 zł, co stanowi ponad 52% kontraktacji dla Działań konkursowych w ramach Priorytetu VII na lata 2007-2008 wynoszącej 21 412 184 zł. Ponadto, w minionym roku zatwierdzono do realizacji 138 projektów systemowych na łączną kwotę 32 811 116,79 zł

Poniżej przedstawiono liczbę umów, jakie zostały podpisane w poszczególnych Działaniach i Poddziałaniach PO KL.

Lp.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Liczba umów/decyzje	Wartość podpisanych umów [zł]
1	7.1.1 projekty systemowe OPS	-	117	10 923 386,36
2	7.1.2 projekty systemowe PCPR	-	17	6 171 579,32
3	7.1.3 projekt systemowy ROPS	-	1	3 154 972,00
4	7.2.1 projekty konkursowe	28.02.2008	15	9 153 598,43
5	7.2.1 projekt systemowy ROPS	-	1	3 393 938,71

6	7.2.1 projekt własny WUP	-	1	4 999 931,00
7	7.2.2 projekty konkursowe	29.05.2008	1	976 399,04
8	7.2.2 projekt systemowy ROPS	-	1	4 167 309,4
9	7.3 projekty konkursowe	31.01.2008	22	1 077 006,64
	RAZEM	-	176	44 018 120,90

ROZWÓJ I UPOWSZECHNIENIE AKTYWNEJ INTEGRACJI - DZIAŁANIE 7.1

Celem Działania 7.1 PO KL jest rozwijanie aktywnych form integracji społecznej i umożliwianie dostępu do nich osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, oraz poprawa skuteczności funkcjonowania instytucji pomocy społecznej w regionie.

Grupami docelowymi, jakie mają korzystać ze wsparcia w ramach projektów są przede wszystkim osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej, które jednocześnie nie pracują i są w wieku aktywności zawodowej oraz młodzież w wieku 15 – 25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym i otoczenie osób wykluczonych.

W 2008 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie pełniący rolę Instytucji Pośredniczącej 2 stopnia w ramach Działania 7.1 PO KL zawarł z Beneficjentami 135 umów na łączną kwotę 22 973 937,68 zł. Spośród 135 umów:

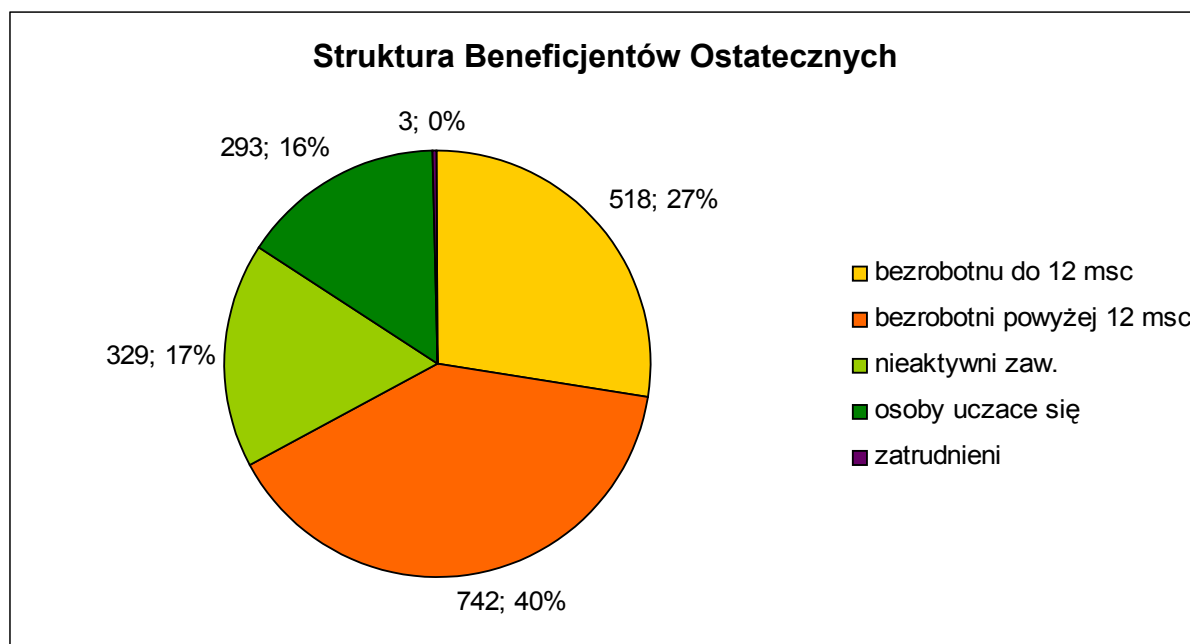
- 117 podpisano w ramach Poddziałania 7.1.1;
- 17 podpisano w ramach Poddziałania 7.1.2;
- 1 uchwałę podjęto w ramach Poddziałania 7.1.3.

ROZWÓJ I UPOWSZECHNIENIE AKTYWNEJ INTEGRACJI PRZEZ OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ - PODDZIAŁANIE 7.1.1

Grupy docelowe:

Spośród 1 885 osób mających docelowo skorzystać ze wsparcia świadczonego w ramach 117 projektów wyłonionych w procedurze naboru projektów systemowych OPS ponad 66% to osoby bezrobotne, z czego prawie 60% stanowią osoby długotrwale bezrobotne. Drugą co do liczebności grupę odbiorców wsparcia stanowią osoby nieaktywne zawodowo – co trzeci Beneficjent Ostateczny ma mieć taki status. W tej liczbie prawie połowę mają stanowić osoby uczące się. Znikomą część odbiorców wsparcia stanowią osoby zatrudnione

(rolnicy). Ogółem wśród wszystkich, do których adresowane jest wsparcie, osoby niepełnosprawne stanowią 9% BO.

Źródło: opracowanie własne

W większości przypadków odbiorcami wsparcia stali się ci, którzy nie wymagali specjalistycznych form wsparcia oraz podjęcia szerokich działań motywacyjnych. Większość projektów została ukierunkowana przede wszystkim na osoby bezrobotne, kobiety nieaktywne zawodowe z uwagi na opiekę nad dzieckiem i/lub osobą zależną oraz powracające na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych oraz młodzież. Projekty nie skierowały swych usług na grupy najtrudniejsze tzn. osoby bezdomne, osoby opuszczające zakłady penitencjarne, osoby uzależnione od alkoholu i innych środków odurzających i poddające się procesowi leczenia lub będące po jego zakończeniu.

Formy wsparcia

Z uwagi na systemowy charakter projektów realizowanych przez OPS, jednostki te zobowiązane są do świadczenia w ich ramach usług zgodnych z ustawą o pomocy społecznej. Determinuje to katalog możliwych do zastosowania form wsparcia, który obejmuje formy aktywnej integracji i upowszechnianie pracy socjalnej.

W zakresie rozwoju form aktywnej integracji dopuszcza się stosowanie kontraktów socjalnych i programów aktywności lokalnej (PAL). W ramach kontraktu socjalnego oraz PAL projekt systemowy może przewidywać realizację 2 z czterech instrumentów aktywnej integracji w postaci instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej.

Mimo zróżnicowanego katalogu możliwych do zastosowania instrumentów wsparcia, projekty przedłożone do realizacji skupiły się na aktywizacji edukacyjnej ofertując klientom pomocy społecznej szkolenia uzupełnione o usługi doradztwa zawodowego.

W większości przypadków formy wsparcia proponowane w ramach projektu są ukierunkowane wyłącznie na rozwiązywanie problemu niskich kwalifikacji uczestnika oraz braku umiejętności poruszania się na rynku pracy, czym upodabniają się do projektów systemowych realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy w ramach Priorytetu VI PO KL. Ponadto, w ramach realizowanych projektów podejmowano głównie działania aktywizacyjne o charakterze grupowym. Niski był odsetek działań aktywizacyjnych o charakterze indywidualnym w postaci np. indywidualnego wsparcia psychologa czy doradcy zawodowego.

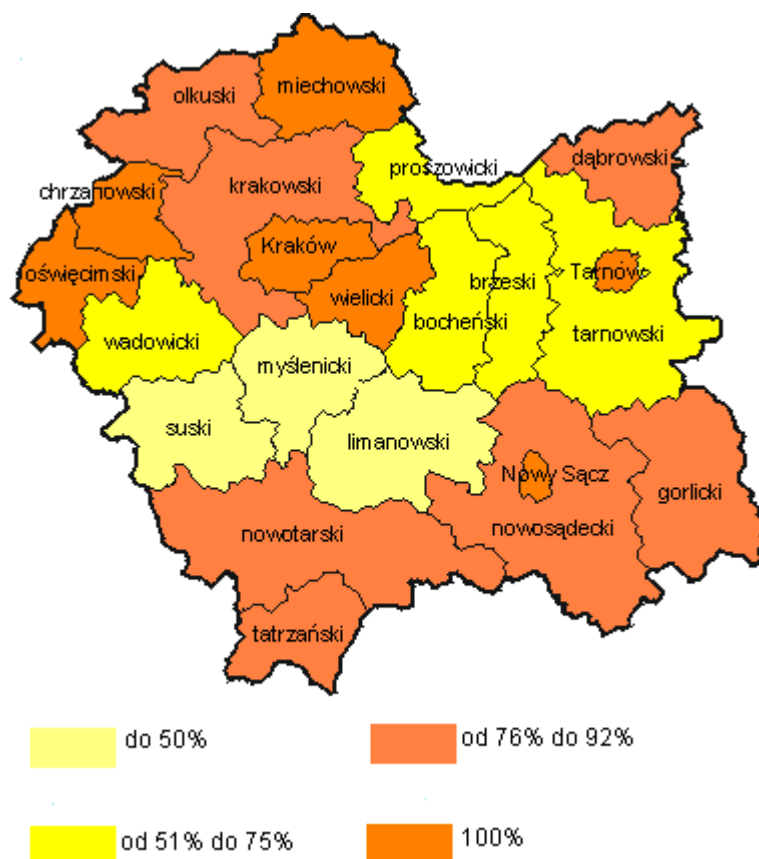
Projekty, powinny także służyć upowszechnianiu pracy socjalnej, w szczególności poprzez zwiększanie zatrudnianie w grupie pracowników socjalnych, co pozwoliłoby spełnić ustawowy wymóg zatrudnienia 1 pracownika socjalnego na 2000 mieszkańców. Mimo szerokiej akcji promocyjnej, spotkań i wizyt w powiatach i gminach, część ośrodków nie skorzystała w roku minionym z możliwości wzmocnienia swojego potencjału kadrowego, gdyż nie zatrudniono dodatkowych pracowników socjalnych pomimo otrzymanej dodatkowej kwoty dotacji na zatrudnienie. Powody takiego stanu rzeczy były różne, przy czym wśród najczęściej wskazywanych znalazły się: brak możliwości znalezienia na lokalnym rynku pracy osoby posiadającej stosowne kwalifikacje zawodowe oraz braki lokalowe uniemożliwiające zorganizowanie dodatkowego stanowiska pracy w Ośrodku Pomocy Społecznej.

W skali wszystkich projektów liczba zatrudnionych pracowników ośrodków pomocy społecznej wyniosła 71 etatów.

Beneficjenci

Spośród 182 gmin uprawnionych do realizacji projektów systemowych w ramach 7.1.1, 48 nie zdecydowało się w roku 2008 na aplikowanie o środki. Jednocześnie udział gmin, które nie realizowały projektów systemowych wyniósł ponad 50%. Najwięcej takich gmin było w powiecie suskim - 78%, co oznacza, że tylko 2 spośród 9 gmin zdecydowały się na aplikowanie o środki i świadczenie usług finansowanych z EFS. Do powiatów, na terenie których znajduje się najwięcej „białych plam”, poza powiatem suskim, zaliczyć należy powiaty limanowski i myślenicki, gdzie ponad połowa gmin nie realizowała projektów. Na przeciwnym biegunie znajdowały się powiaty miechowski, wielicki, chrzanowski, oświęcimski oraz miasta na prawach powiatu: Kraków, Nowy Sącz, Tarnów.

Udział gmin w danym powiecie, które realizują projekty systemowe 7.1.1 PO KL.

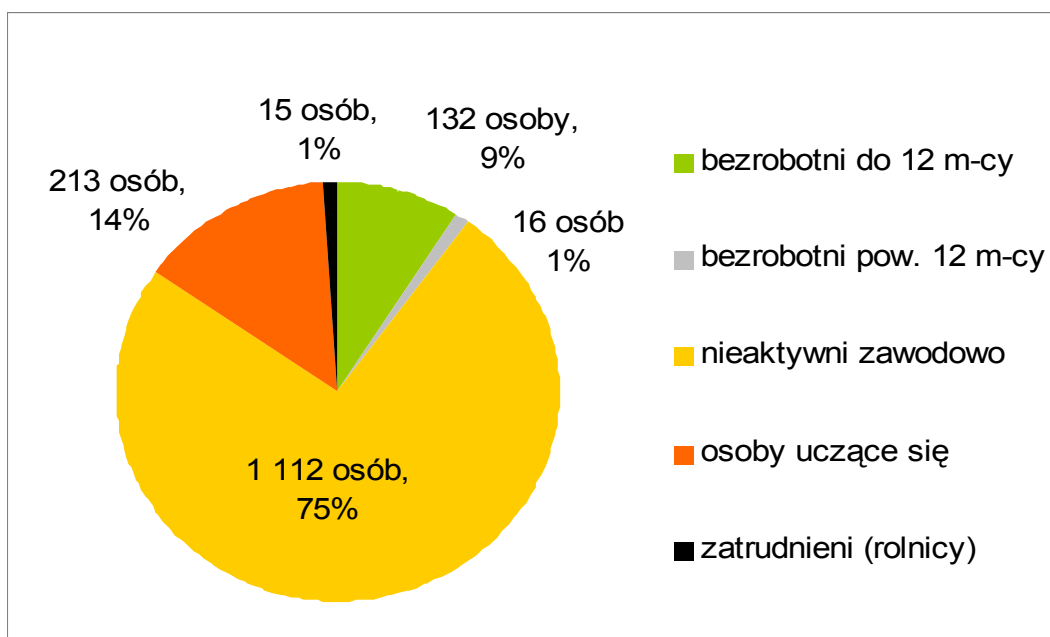

Źródło: opracowanie własne

ROZWÓJ I UPOWSZECHNIENIE AKTYWNEJ PRZEZ POWIATOWE CENTRA POMOCY RODZINIE - PODDZIAŁANIE 7.1.2

Grupy docelowe:

Spośród 1 488 osób mających docelowo skorzystać ze wsparcia świadczonego w ramach 17 projektów wyłonionych w procedurze naboru projektów systemowych PCPR, 89% stanowiły osoby nieaktywne zawodowo, z czego prawie 16% osoby uczące się. Drugą co do liczebności grupę odbiorców wsparcia były osoby bezrobotne – co dziesiąty Beneficjent Ostateczny ma mieć taki status. W tej liczbie prawie 11% stanowiły długotrwale bezrobotne. Niewielka część odbiorców wsparcia to osoby zatrudnione. 77% ogółu osób, do których adresowane było wsparcie stanowiły osoby niepełnosprawne.

Źródło: opracowanie własne

W większości przypadków projekty objęły wsparciem osoby niepełnosprawne oraz młodzież opuszczającą rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze. Brak było projektów, w których uczestnikami byłoby cudzoziemcy objęci indywidualnym programem integracji, mimo, że są jedną z grup docelowych zapisanych w Programie Kapitał Ludzki.

Formy wsparcia

Z uwagi na systemowy charakter projektów realizowanych przez OPS, jednostki te zobowiązane były do świadczenia usług zgodnych z ustawą o pomocy społecznej. Determinowało to katalog możliwych do zastosowania form wsparcia, jak formy aktywnej integracji i upowszechnianie pracy socjalnej.

W zakresie rozwoju form aktywnej integracji dopuszcza się stosowanie kontraktów socjalnych, programów aktywności lokalnej (PAL) oraz programów integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych. W ramach ww. form wsparcia projekt systemowy może przewidywać realizację 2 z czterech instrumentów aktywnej integracji w postaci instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej, edukacyjnej i zdrowotnej.

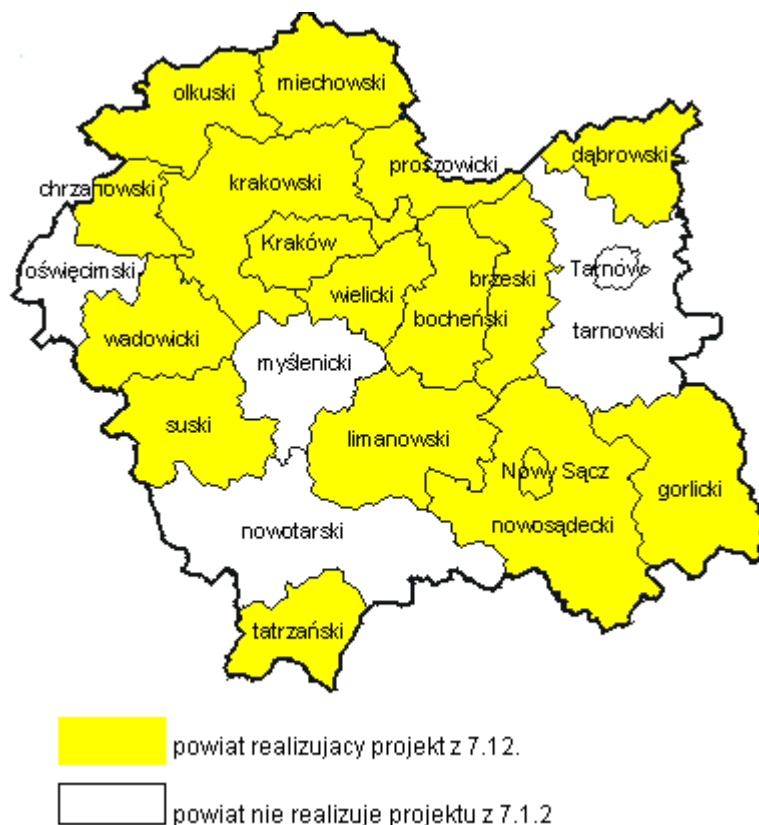
Mimo zróżnicowanego katalogu możliwych do zastosowania instrumentów wsparcia, projekty przedłożone do realizacji skupiły się na oferowaniu wybranych instrumentów wsparcia w postaci turnusów rehabilitacyjnych, szkoleń zawodowych, doradztwa zawodowego, treningu umiejętności społecznych.

Poszczególne projekty przewidywały finansowanie dodatkowych etatów doradców ds. osób niepełnosprawnych. W skali wszystkich projektów utworzono łącznie 10,5 etatu.

Beneficjenci

Spośród 22 powiatów uprawnionych do realizacji projektów systemowych, 17 zdecydowało się na aplikowanie o środki i świadczenie na rzecz klientów pomocy społecznej usług finansowanych ze środków EFS. Wśród 5 Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, które nie zdecydowały się na realizację projektu systemowego znalazły się te, które reprezentują powiaty oświęcimski, myślenicki, nowotarski, tarnowski i miasto Tarnów.

Powiaty realizujące projekty systemowe w ramach 7.1.2

Źródło: opracowanie własne

PODNOSENIE KWALIFIKACJI KADR POMOCY I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ - PODDZIAŁANIE 7.1.3

W ramach tego Poddziałania Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizował projekt *Szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej* skierowany do pracowników socjalnych i kadry kierowniczej jednostek pomocy społecznej.

W ramach projektu przewidziano cykl szkoleń z zakresu aplikowania o środki w ramach EFS, rozliczania projektów systemowych oraz szkolenia doskonalące umiejętności stosowania instrumentów aktywizacji osób wykluczonych w postaci kontraktów socjalnych, programów aktywności lokalnej oraz innych działań na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W szkoleniu uczestniczyło 1 390 osób.

W 2008 r. projekt był skierowany tylko do kadry pomocy społecznej, brak innych grup docelowych wskazanych w SZOP (wolontariusze, przedstawiciele organizacji pozarządowych). Grupa Beneficjentów Ostatecznych została rozszerzona dopiero we wniosku o dofinansowanie na 2009 r.

PRZECIWDZIAŁANIE WYKLUCZENIU I WZMOCNIENIE SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ - DZIAŁANIE 7.2

Celem Działania była poprawa dostępu do zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i rozwijanie sektora ekonomii społecznej.

Działanie przewidywało zróżnicowany katalog form wsparcia adresowanych do osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, jak również wzmacnianie podmiotów wspierających i realizujących usługi wobec podmiotów ekonomii społecznej.

W 2008 roku zawarto 19 umów z Beneficjentami w tym:

- 17 podpisano w ramach Poddziałania 7.2.1 (w tym 15 umów z Beneficjentami wyłoniowymi w trybie konkursowym, 2 w trybie systemowym: „Małopolskie Obserwatorium Polityki Społecznej - Etap I” oraz „ABC Gospodarki Społecznej”).
- 1 umowę z Beneficjentem wyłoniowym w trybie konkursowym podpisano w ramach Poddziałania 7.2.2, oraz 1 w trybie systemowym projekt „Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej – Etap I”.

AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM - PODDZIAŁANIE 7.2.1

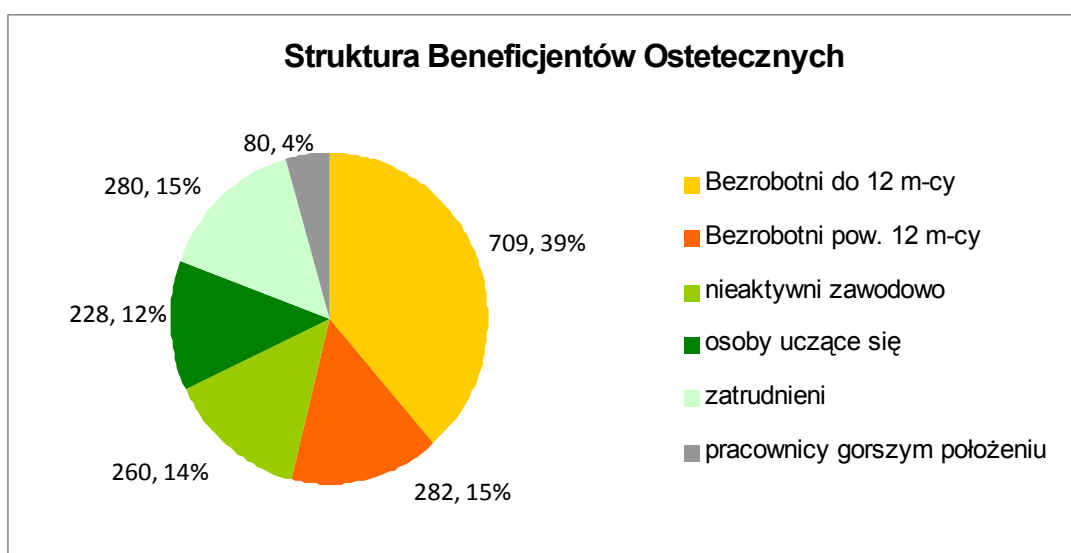
W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 146 projektów, których łączna wartość wynosiła 121 740 159 zł. Wartość projektów złożonych na konkurs ponad 10-cio krotnie przekroczyła środki będące w roku 2008 w dyspozycji samorządu województwa w ramach Poddziałania 7.2.1 (11 540 804,00 zł).

Projekty złożone na konkurs adresowały wsparcie do 17 573 osób, z czego w ramach podpisanych umów co 10 osoba uzyskała wsparcie.

- Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 25 zostało wyłoniowych do realizacji z czego 15 ma podpisane umowy wg stanu na 31.12.2008 r.
- Projekty te adresują swe usługi do łącznie 1 839 osób.
- Łączna wartość podpisanych umów wynosi 9 153 598,43 zł.
- Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 4 977 zł
- Średni okres realizacji pojedynczego projektu oscyluje wokół 20 miesięcy.

Grupy docelowe

Spośród 1 839 osób mających docelowo skorzystać ze wsparcia świadczonego w ramach 15 projektów wyłonionych w procedurze konkursowej, ponad 50% to osoby bezrobotne, z czego ponad ¼ stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Drugą, co do liczebności grupę odbiorców wsparcia były osoby nieaktywne zawodowo, których udział wśród ogółu Beneficjentów Ostatecznych wynosi 26%. W tej liczbie prawie połowę stanowiły osoby uczące się. Mniej niż 1/5 uczestników projektów stanowią osoby zatrudnione, wśród których znajdują się także pracownicy w gorszym położeniu. Ogółem wśród wszystkich, do których adresowane jest wsparcie, osoby niepełnosprawne stanowią 6% BO.

Źródło: opracowanie własne

Wśród osób bezrobotnych najliczniej reprezentowane były osoby po 50 roku życia, mniej liczne są osoby niepełnosprawne, kobiety powracające na rynek pracy po urlopach macierzyńskich i wychowawczych oraz długotrwale bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych i z niskim poziomem wykształcenia.

Wśród osób nieaktywnych najliczniej reprezentowani byli uczniowie gimnazjów mający problemy z nauką oraz borykający się z problemami wychowawczymi. Dalej w kolejności plasowały się kobiety powracające na rynek pracy po przerwie spowodowanej urodzeniem i wychowywaniem dziecka. Mniej liczne grupy, do których zaadresowano wsparcie to niepełnosprawni, młodzież oraz osoby po 50 roku życia.

W grupie osób pracujących, do których kieruje się wsparcie występują przede wszystkim pracownicy w wieku niemobilnym zawodowo. Część z nich to osoby zagrożone

wykluczeniem społecznym, gorzej radzące sobie z technologiami informatycznymi, jak również posiadające kwalifikacje zdezaktualizowane w stosunku do bieżących potrzeb rynku pracy.

Beneficjenci jako przesłanki wykluczenia wszystkich wyżej wymienionych kategorii osób podawali najczęściej brak zatrudnienia (bezrobocie, w tym długotrwałe, bierność zawodową), niepełnosprawność, zamieszkiwanie na terenach wiejskich i małomiasteczkowych, wiek niemobilny, niskie kwalifikacje bądź / i wykształcenie. Rzadziej jako przesłanki wykluczenia pojawiało się: ubóstwo, uzależnienia, konflikty z prawem. Poza tym część Beneficjentów jako przesłanki wykluczenia podawała brak umiejętności korzystania z Internetu, niski poziom uczestnictwa w kształceniu ustawicznym, małą elastyczność na rynku pracy, nienadążanie za rozwojem technologicznym, brak motywacji do poszukiwania pracy, obniżone kompetencje uniwersalne: interpersonalne i informatyczne, poczucie izolacji społecznej, małe poczucie własnej wartości.

Formy wsparcia

Wszystkie realizowane projekty przewidywały szkolenia i / lub warsztaty jako formę wsparcia, przy czym większość z nich oferowała oprócz szkoleń także inne rodzaje usług, głównie doradztwo zawodowe, ale także job – coaching czy pośrednictwo pracy.

Zakres przedmiotowy szkoleń to:

- szkolenia miękkie z zakresu umiejętności interpersonalnych, umiejętności poruszania się po rynku pracy (oferowane w ramach 10 projektów)
- ICT (obsługa komputera, Internetu, urządzeń biurowych) oferowane w ramach 6 projektów.
- szkolenia z zakresu przewozu rzeczy, kurs prawa jazdy kat. C i C+E, obsługa wózków jezdniowych z napędem spalinowym (6 projektów)
- podstawy przedsiębiorczości (oferowane w ramach 2 projektów)
- księgowość z elementami kadr i płac (2 projekty)
- eksploatacja i dozór urządzeń energetycznych
- szkolenia z zakresu rękodziela, usług porządkowych, rolno – ogrodnicze
- ochrona osób i mienia
- techniki sprzedaży
- florystyka
- glazurnik, spawacz, tapicer, krawiec
- usługi hotelarskie
- język angielski;

9 projektów oferowało usługi poradnictwa zawodowego, które służy zdiagnozowaniu potrzeb i możliwości osób oraz wytyczeniu ścieżki rozwoju zawodowego; poza tym pojedyncze projekty oferują doradztwo psychologiczne lub prawne.

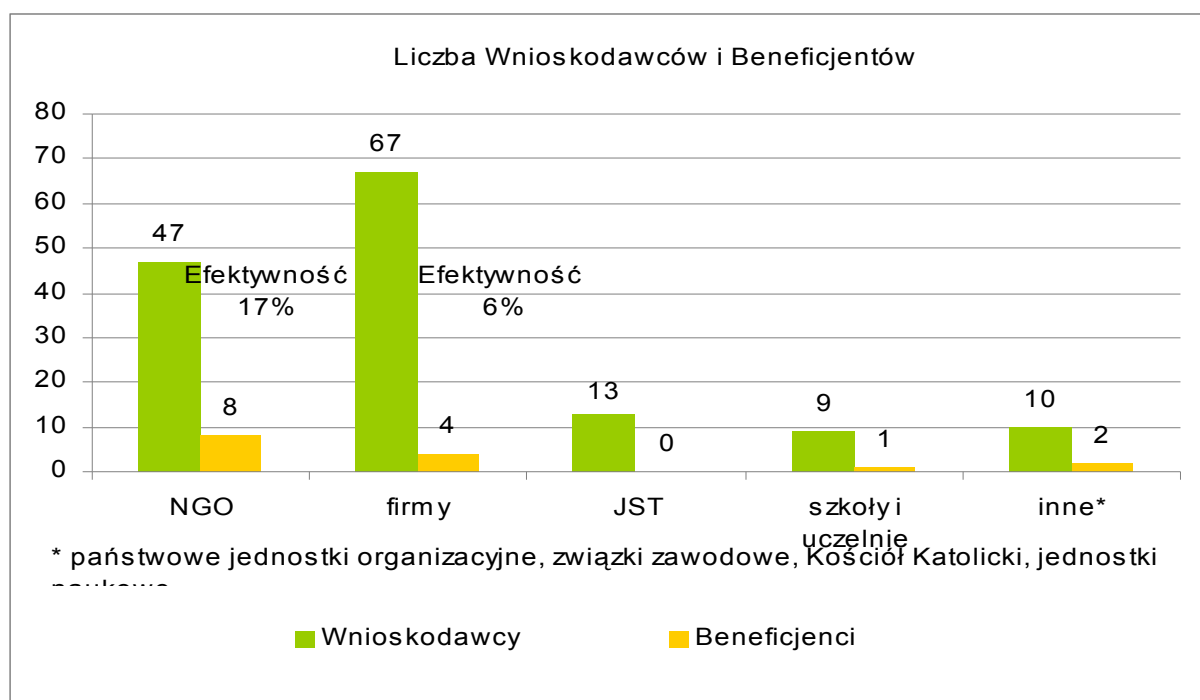
W ramach usługi job coaching świadczonej w jednym z projektów przewidziano towarzyszenie Beneficjentom Ostatecznym (autystycy) przez wykwalifikowanego coach'a w procesie przygotowania do wykonywania zatrudnienia, w tym szkolenia stanowiskowe oraz monitoring zatrudnienia tych osób. Usługi coachingowe adresowane są także do uczniów gimnazjów i służyć mają rozwiązywaniu bieżących problemów uczniów, zarówno w szkole, jak i środowisku domowym.

Tylko w ramach jednego projektu uzupełnieniem szkoleń i doradztwa zawodowego jest usługa pośrednictwa pracy.

Kompleksowość wsparcia zapewniona była w przypadku tych projektów, które oprócz szkoleń przewidywały równoległe inne formy wsparcia. 2 projekty zakładały, że szkolenia będą jedyną usługą świadczoną na rzecz BO, przy czym jeden z projektów oferował szkolenia zawodowe (eksploatacja i dozór urządzeń energetycznych oraz obsługa wózków jezdniowych z napędem spalinowym), drugi zaś oferuje szkolenia okołozawodowe dla osób chcących podjąć samozatrudnienie (księgowość z elementami kadr i płac oraz podstawy przedsiębiorczości).

Beneficjenci

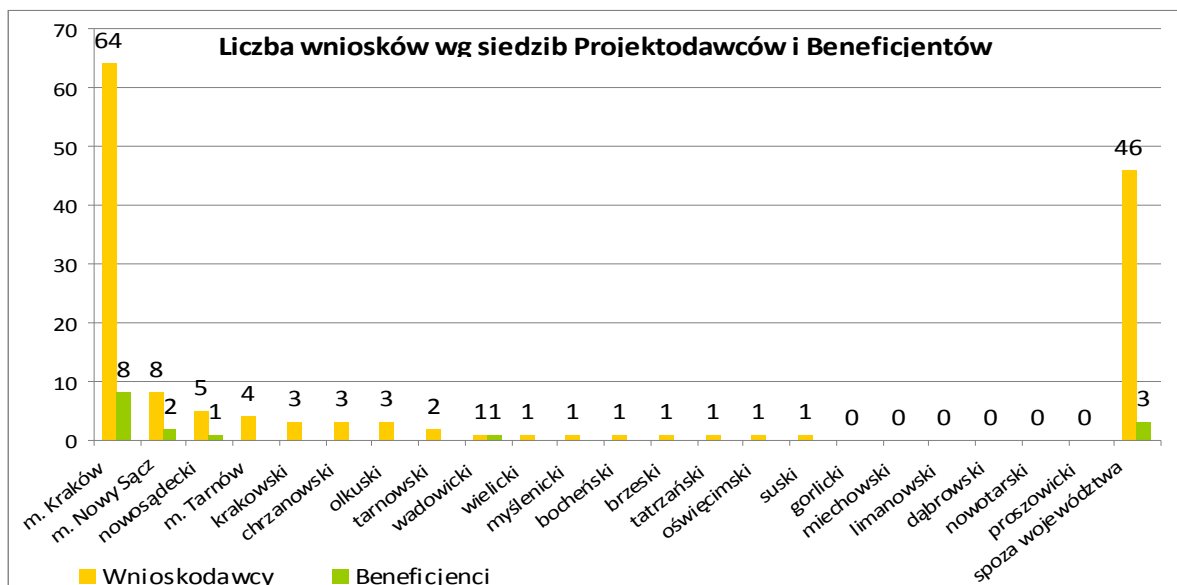
Dominującą formą prawną podmiotów realizujących projekty były NGO (53%). Wśród podmiotów aplikujących o środki jest ich 32%, co może oznaczać, że NGO mają doświadczenie i dobrze czują się w realizacji tego typu projektów. Ich projekty są lepszej jakości niż projekty innych kategorii podmiotów, zwłaszcza firm, których udział wśród podmiotów aplikujących wynosi 46%, zaś wśród podmiotów realizujących projekty firmy mają zdecydowanie mniejszy udział. JST nie są w ogóle reprezentowane przez żaden z podmiotów realizujących projekt, mimo, że blisko 9% podmiotów aplikujących to wspólnoty samorządowe. Powyższe charakterystyki wskazują, że efektywność NGO w aplikowaniu o środki wynosi 17%, firm 6% zaś JST 0%.

Źródło: opracowanie własne

Spośród wszystkich realizowanych projektów (15) 8 to projekty złożone przez podmioty mające swoje siedziby na terenie Krakowa; 3 podmioty miały swą siedzibę na Sądecku, jeden w Wadowicach, zaś pozostałe tj. 3 były spoza województwa małopolskiego (śląskie, podkarpackie, kujawsko-pomorskie).

Spośród wszystkich projektów zgłoszonych na konkurs najbardziej aktywni byli Beneficjenci z Krakowa, którzy zgłosili 44% wszystkich projektów. Podmioty aplikujące z Małopolski stanowiły 68,5% ogółu Wnioskodawców, pozostałe to podmioty spoza województwa, głównie z Warszawy.

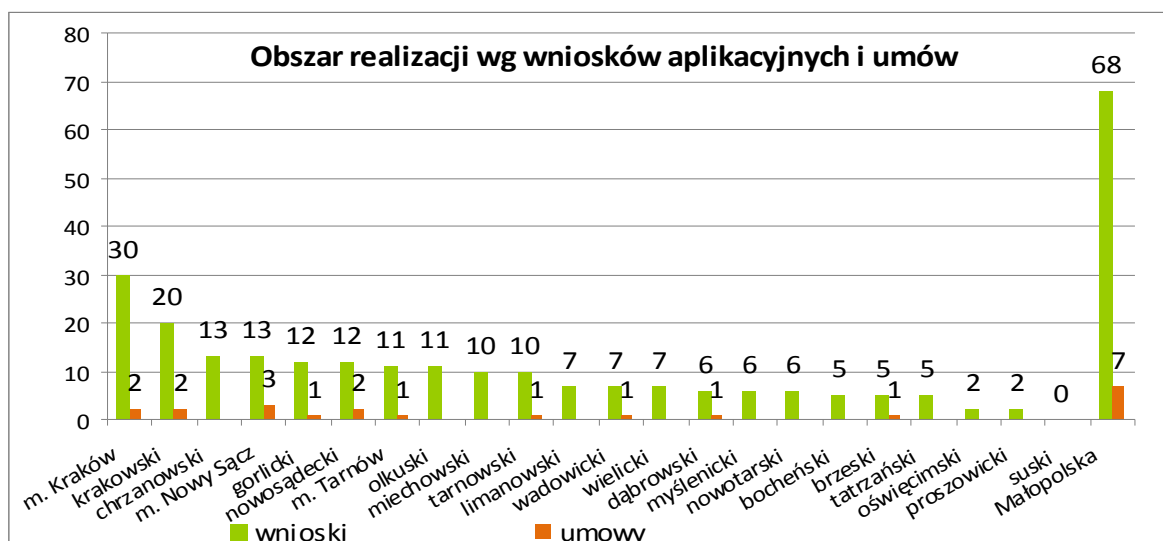

Źródło: opracowanie własne

Powyższe dane wskazują, że wyższa jest skuteczność aplikowania o środki podmiotów mających swe siedziby na terenie Małopolski, aniżeli tych spoza województwa – wśród Beneficjentów 80% to podmioty z województwa małopolskiego, zaś wśród Projektodawców 68,5%. Można przypuszczać, małopolskie firmy lepiej znają specyfikę problemów regionu i dzięki temu ich projekty są częściej wybierane do realizacji.

Spośród wszystkich podmiotów realizujących projekty jeden jest realizowany w formule partnerskiej pomiędzy firmą a organizacją pozarządową.

Obszar realizacji

Źródło: opracowanie własne

Na wykresie przedstawiono liczbę projektów adresujących swe usługi do mieszkańców wybranych powiatów Małopolski. Projekty zgłoszone na konkurs najczęściej adresowały swe usługi do mieszkańców największych miast Małopolski – Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa mieszkańców powiatów otaczających te miasta oraz powiatu chrzanowskiego, gorlickiego, olkuskiego i miechowskiego. Rzadziej odbiorcami wsparcia mieli być mieszkańcy powiatów limanowskiego, wadowickiego, wielickiego, dąbrowskiego, myślenickiego, nowotarskiego, bocheńskiego, brzeskiego i tatrzańskiego. 2 projekty zostały skierowane do powiatów oświęcimskiego i proszowickiego. Żaden projekt nie był adresowany do mieszkańców powiatu suskiego.

Duża grupa projektów skierowała swe usługi do mieszkańców całego województwa Małopolskiego. Analogicznie przedstawia się sytuacja w odniesieniu do projektów, które weszły w fazę realizacji – kierowały one swe usługi do mieszkańców największych miast i powiatów ościennych tj. Krakowa, Nowego Sącza, Tarnowa, powiatów krakowskiego, nowosądeckiego i tarnowskiego. Poza tymi obszarami, wsparciem pojedynczych projektów objęci byli mieszkańcy powiatów gorlickiego, wadowickiego, brzeskiego, dąbrowskiego.

Oprócz projektów wyłonionych w procedurze konkursowej, w ramach Poddziałania 7.2.1 realizowane są 2 projekty systemowe, tzn.:

1. „Małopolskie Obserwatorium Polityki Społecznej” realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Projekt ma charakter badawczy. Działania planowane w ramach projektu zmierzają do planowania i monitorowania lokalnych polityk społecznych, a tym samym do prognozowania rozwoju problemów społecznych i właściwego ich rozwiązywania. W pierwszym okresie realizacji projektu obejmującym rok 2008 opracowano koncepcję badania potrzeb informacyjnych wraz z listami zagadnień badawczych oraz bazami respondentów i informatorów dla poszczególnych poziomów badania. Zakończono pracę nad narzędziem badawczym i rozpoczęto badania ankietowe i wywiady grupowe. Ponadto przeprowadzono prace nad koncepcją internetowego narzędzia gromadzącego informację tj. Biblioteką Zasobów Informacyjnych. Działalność Małopolskiego Obserwatorium Polityki Społecznej ma służyć zaspokojeniu potrzeb informacyjnych dotyczących integracji i polityki społecznej w regionie i poprzez to wsparcie procesów decyzyjnych dotyczących rozwoju społecznego.

Wartość projektu wynosi: 3 393 938,71

2. „ABC Gospodarki Społecznej” realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie jako projekt własny. Projekt realizowany jest w formule partnerskiej grupującej lidera (WUP Kraków) oraz Stowarzyszenie na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju Społeczno - Gospodarczego „KLUCZ” i Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Przedsiębiorczości i Inicjatyw Lokalnych „STOPIL”. Projekt opiera się na zastosowaniu innowacyjnych rozwiązań służących zwiększeniu efektywności działań na rzecz osób niepracujących, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Celem projektu jest aktywizacja zawodowa i społeczna osób niepracujących, zagrożonych wykluczeniem społecznym, wśród których większość stanowią kobiety oraz osoby niepełnosprawne, a także wsparcie dla powstawania i rozwoju podmiotów aktywizacji społecznej i zawodowej oraz usprawnienie ich działalności w Małopolsce.

W minionym roku utworzono w ramach projektu Ośrodek Coachingu działającego jako centrum metodologiczno-szkoleniowe. W planach jest także utworzenie dwóch Inkubatorów Ekonomii Społecznej działających na terenie powiatów olkuskiego oraz nowosądeckiego oraz przeprowadzenie szkolenia z zakresu zakładania i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej.

Projekt zakłada także wdrożenie modelu Trenera Zatrudnienia Wspieranego przewidującego pomoc osobom pozostającym bez zatrudnienia, głównie osobom niepełnosprawnym i innym mającym trudności z pogodzeniem życia prywatnego i zawodowego. W minionym roku przeprowadzono rekrutację trenerów zatrudnienia wspieranego, którzy rozpoczęli pracę z odbiorcami pomocy w projekcie.

Grupa docelowa liczy 1252 osoby. Wartość projektu wynosi: 4 999 931,00 zł.

WSPARCIE EKONOMII SPOŁECZNEJ - PODDZIAŁANIE 7.2.2

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 40 projektów, których łączna wartość wyniosła 44 390 622,47 zł. Wartość projektów złożonych na konkurs ponad 6-cio krotnie przekroczyła środki będące w roku 2008 w dyspozycji samorządu województwa w ramach Poddziałania 7.2.2 (6 849 248,00 zł).

- Projekty złożone na konkurs adresowały wsparcie do 8 790 osób,
- Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 3 zostały wyłonione do realizacji, z czego 1 ma podpisaną umowę wg stanu na 31.12.2008 r.
- Projekt ten adresuje swe usługi do łącznie 300 osób.
- Wartość podpisanej umowy wyniosła 976 399,04 zł.

- Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 3 254 zł

Grupy docelowe

W roku 2008 wyłoniono do realizacji 3 projekty, z czego do końca 2008 r. umowę zawarto z 1 Projektodawcą. Docelowo ze wsparcia świadczonego w ramach projektu skorzystać ma 300 osób, z czego 130 to osoby bezrobotne, w tym 20 długotrwale bezrobotne, 100 to osoby nieaktywne zawodowo, w tym 60% stanowią osoby uczące się, kolejnych 70 osób to zatrudnieni. Projekt kieruje swe wsparcie także do podmiotów ekonomii społecznej, przedsiębiorców, instytucji rynku pracy, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, podmiotów zainteresowanych powołaniem PES oraz do lokalnych partnerstw.

W ramach 3 wybranych projektów łączna liczba BO mających skorzystać ze wsparcia wyniesie 616 osób, z czego ponad 63% to osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo, zaś nieco ponad 1/3 stanowią osoby zatrudnione. Są to przede wszystkim pracownicy organizacji pozarządowych działających w obszarze integracji społecznej. Instytucjonalnymi odbiorcami wsparcia tych projektów są ruchy i organizacje katolickie i kościelne prowadzące na co dzień działania w obszarze wsparcia najsłabszych i wykluczonych oraz istniejące spółdzielnie socjalne, spółdzielnie pracy, inwalidów i niewidomych oraz organizacje pozarządowe.

Formy wsparcia

Projekt, w ramach którego została już podpisana umowa o dofinansowanie zakładał przeprowadzenie kampanii promocyjnej koncentrującej się na upowszechnianiu poprzez cykl konferencji dobrych praktyk z zakresu działalności PES oraz prowadzenie szkoleń i doradztwa z zakresu zakładania i prowadzenia PES.

Projekty rekomendowane do realizacji zakładały realizację szerokiej kampanii promującej idee ekonomii społecznej z wykorzystaniem radia, platformy internetowej, z zastosowaniem publikacji poradników z zakresu zakładania podmiotu ekonomii społecznej oraz akcji plakatowej i ulotkowej. Przewidywały także stworzenie systemu wsparcia dla podmiotów chcących rozpocząć działalność w sektorze ekonomii społecznej poprzez doradztwo, coaching, specjalistyczne szkolenia i animację lokalną. Zakres przedmiotowy doradztwa i szkoleń obejmował przede wszystkim tworzenie biznesplanów, księgowość, zagadnienia prawne, zarządzanie projektami, planowanie strategiczne, public relations i zarządzanie zasobami ludzkimi.

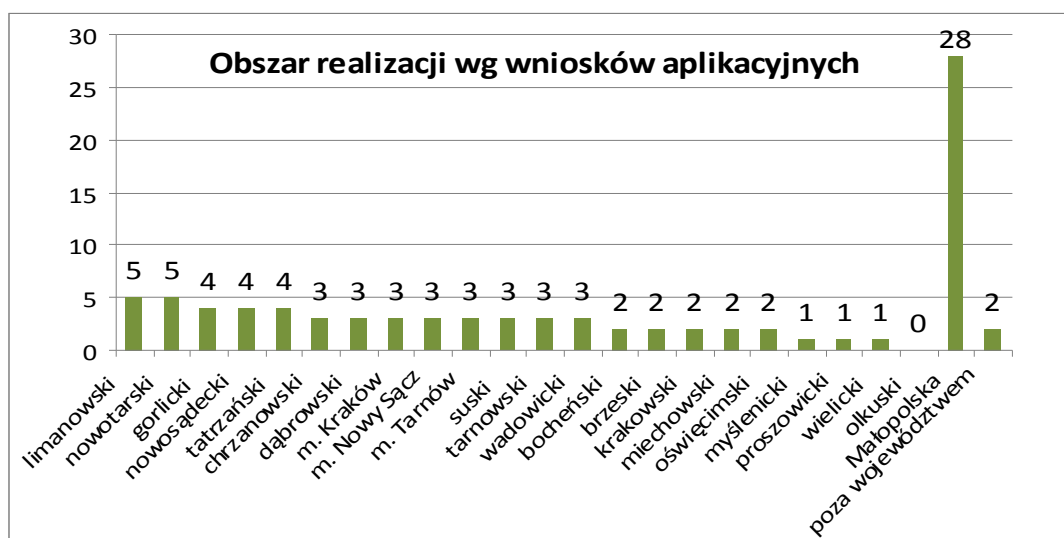
Beneficjenci

Podmiot realizujący projekt miał status organizacji pozarządowej. Dwie kolejne jednostki, których projekty zostały rekomendowane do realizacji to Kościół Katolicki oraz organizacja pozarządowa.

Dominującą formą prawną podmiotów aplikujących o środki w ramach Poddziałania 7.2.2 były NGO (60%). Drugą w kolejności grupę Projektodawców były firmy, które stanowiły co trzeci podmiot aplikujący o środki. Znikome było zainteresowanie ze strony szkół i uczelni wyższych, brak również wniosków składanych przez JST.

Spośród wszystkich projektów zgłoszonych na konkurs najbardziej aktywni byli Beneficjenci z Krakowa, którzy zgłosili 37,5% wszystkich projektów. Podmioty aplikujące z Małopolski stanowiły 65% ogółu Wnioskodawców, pozostałe to podmioty spoza województwa, głównie z Warszawy i Śląska.

Obszar realizacji

Źródło: Opracowanie własne

Na wykresie przedstawiono liczbę projektów adresujących swe usługi do mieszkańców wybranych powiatów Małopolski. Nie uwzględniono informacji nt obszaru realizacji projektów wyłonionych do realizacji z uwagi na ich niewielką liczbę, która nie upoważnia do wnioskowania nt koncentracji przestrzennej świadczonych usług.

Największa liczba projektów zgłoszonych na konkurs zaadresowała swe usługi do mieszkańców całego województwa oraz instytucji działających w skali regionalnej (28). Spośród projektów, które dedykowały swą ofertę do wybranych powiatów najwięcej było

tych, które skierowane były do osób i instytucji z powiatów limanowskiego i nowotarskiego (po 5 projektów), gorlickiego, nowosądeckiego i tatrzańskiego (po 4). Jeden powiat – olkusi – nie był adresatem wsparcia żadnego z projektów.

Oprócz projektów wyłonionych w procedurze konkursowej, w ramach Poddziałania 7.2.2 realizowany jest 1 projekty systemowe, tzn.:

- Akademia Rozwoju Ekonomii Społecznej realizowana przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Celem projektu jest wsparcie rozwoju ekonomii społecznej w województwie małopolskim. Projekt służy budowie partnerskich relacji pomiędzy administracją publiczną, środowiskiem akademickim oraz PES w Małopolsce, zakłada prowadzenie działalności informacyjno – szkoleniowej upowszechniającej wiedzę nt. Ekonomii Społecznej i korzyści z niej płynące wśród decydentów, pracowników pomocy społecznej i instytucji rynku pracy oraz innych organizacji będących otoczeniem PES. W ramach projektu powołano Punkt Informacyjno-Konsultacyjny świadczący usługi dla osób chcących rozpocząć działalność w sektorze ekonomii społecznej, opracowano i wdrożono także serwis internetowy w postaci portalu ekonomii społecznej. Ponadto, zainaugurowano prace nad opracowaniem diagnozy sytuacji w Małopolsce w zakresie działających lokalnie partners, która ma umożliwić publikację okresowych raportów na temat kondycji sektora ekonomii społecznej w Małopolsce. Wartość projektu wynosi: 4 167 309,40 zł.

WNIOSKI:

1. P
odmioty mające siedzibę na terenie Krakowa były najliczniejszą grupą projektodawców. Ich aktywność w aplikowaniu o środki w ramach Działów konkursowych 7.2.1 Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i 7.2.2 Wsparcie ekonomii społecznej wyniosła odpowiednio: 44%, 37,5%. Aktywność Projektodawców mających siedziby poza największymi miastami małopolski (Kraków, Tarnów, Nowy Sącz) kształtuje się na niskim poziomie.
2. P
rojekty opracowywane przez podmioty spoza województwa małopolskiego cechują się niską skutecznością w zakresie aplikowania o środki, mimo że ich aktywność w aplikowaniu o środki w ramach konkursów ogłaszanych przez WUP Kraków była wysoka, W przypadku Poddziałów 7.2.1 i 7.2.2 wynosiła odpowiednio 31,5% i 35%. Może to świadczyć o niedostatecznej znajomości specyfiki regionalnego rynku pracy przez podmioty spoza województwa

3.

W

Poddziałaniu 7.2.1 obserwuje się zależność pomiędzy lokalizacją siedzib Projektodawców, a obszarem realizacji wsparcia. Powiaty, na terenie których zlokalizowanych jest najwięcej Projektodawców najczęściej wskazywane były jako obszar realizacji projektów. Zależności tej nie sposób potwierdzić w odniesieniu do Poddziałania 7.2.2 z uwagi na znikomą liczbę projektów wyłonionych do realizacji w roku 2008.

4.

O

Obserwuje się bardzo zróżnicowaną efektywność dwóch dominujących kategorii podmiotów aplikujących o wsparcie (NGO, firmy). Efektywność NGO w konkursie ogłoszonym w ramach 7.2.1 wyniosła 17%, zaś firm zaledwie 6%. Mała skuteczność firm w konkursach organizowanych w ramach 7.2.1 może świadczyć o gorszej znajomości potrzeb grup docelowych tego Poddziałania. Najlepiej natomiast w tym obszarze działań odnajdują się NGO-y.

5.

D

Dominującą formą wsparcia w Poddziałaniu 7.2.1 są szkolenia. Wśród projektów realizowanych szkolenia były zasadniczo jedną z oferowanych form wsparcia (uzupełnioną z reguły o doradztwo zawodowe lub usługi pośrednictwa pracy), jednak realizowane są także takie projekty, które nie przewidują innych, dodatkowych usług na rzecz BO. Projekty takie, zgodnie z zapisami Planu Działania na rok 2009, będą niekwalifikowane gdyż nie rozwiązują w sposób kompleksowy problemów osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zwraca uwagę częsty brak pomysłu Projektodawców na to jak skutecznie pomóc grupie docelowej Poddziałania 7.2.1. Projektodawcy najczęściej adresują wsparcie do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo oferując im tylko szkolenia. Tym samym ich projekty niewiele różnią się od tych jakie, zgodnie z SzOP, powinny być realizowane w ramach Priorytetu VI PO KL. Brakuje projektów, które byłyby adresowane do osób dotkniętych bezdomnością, uzależnionych, ubogich, osób po zwolnieniach z zakładu karnego oraz otoczenia osób wykluczonych społecznie. Na niskim poziomie był także udział osób niepełnosprawnych wśród odbiorców wsparcia, mimo, że grupa ta była wskazana w Planie Działania na lata 2007 – 2008 jako priorytetowa z uwagi na bardzo wysoki odsetek niepełnosprawnych w populacji Małopolski oraz ich trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy.

6.

B

Nie ma wspólnych projektów Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowych Urzędów Pracy, mimo że niejednokrotnie jest to ich wspólny klient.

a mapie Małopolski znajdują się białe plamy w postaci obszarów, gdzie brak jest projektów realizowanych w ramach omawianych Poddziałañ. W przypadku Poddziałania 7.1.2 są to powiaty myślenicki, oświęcimski, nowotarski, tarnowski i miasto Tarnów. Szczególnie niekorzystna jest sytuacja osób korzystających z pomocy społecznej na terenie powiatu myślenickiego, bo nie tylko sam powiat nie realizował projektu adresowanego do swych mieszkańców zagrożonych wykluczeniem, ale także większość gmin leżących na terenie powiatu myślenickiego odmówiła realizacji projektów dla swych mieszkańców. Ponadto, żaden z projektów konkursowych wyłonionych do realizacji w ramach Poddziałania 7.2.1 nie został wprost zadedykowany do mieszkańców tego obszaru.

6. PRIORYTET VIII - REGIONALNE KADRY GOSPODARKI

Strukturę Priorytetu VIII w podziale na Działania i Poddziałania przedstawia poniższa Tabela:

Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki	
Działanie 8.1 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie	
<i>Poddziałanie 8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw</i>	
<i>Poddziałanie 8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie</i>	
<i>Poddziałanie 8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności</i>	
<i>Poddziałanie 8.1.4 Przewidywanie zmiany gospodarczej</i>	
Działanie 8.2 Transfer wiedzy	
<i>Poddziałanie 8.2.1 Wsparcie dla współpracy sfery nauki i przedsiębiorstw</i>	
<i>Poddziałanie 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji</i>	

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., w Priorytecie VIII PO KL w województwie małopolskim zostało podpisanych 35 umów obejmujących wnioski wyłonione w trybie konkursowym. Umowy te opiewają na łączną kwotę dofinansowania w wysokości 22 635 577,98 zł, co stanowi 29,19% środków przeznaczonych na konkursy dla Priorytetu VIII na lata 2007-2008 wynoszącej 77 555 153 zł.

Podpisano również 2 umowy dotyczące realizacji projektów systemowych:

- *Podwyższanie kwalifikacji mieszkańców Małopolski w zakresie IT* w ramach Poddziałania 8.1.2 na kwotę 1 060 000 zł. Ponieważ umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 29 grudnia 2008 r. projekt zostanie ujęty w raporcie na rok 2009.
- *Doctus – Małopolski fundusz stypendialny dla doktorantów* w ramach Poddziałania 8.2.2 na kwotę 39 287 324,12 zł.

Poniżej przedstawiono liczbę umów, jakie zostały podpisane w poszczególnych Poddziałaniach Priorytetu VIII PO KL.

Priorytet VIII – umowy wg. poziomów wdrażania

L.p.	Działanie/ Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Liczba umów	Wartość ogółem podpisanych umów [zł]	% kontraktacji
1	8.1.1 pilotaż	12.11.2007	28	18 982 624,00	95 %
2	8.1.1	15.05.2008	6	3 345 329,97	8,8 %
3	8.1.2	15.05.2008	0	0,00	0 %

4	8.1.2 - systemowe	-	1	1 060 000,00	100 %
5	8.1.3	28.02.2008	0	0,00	0 %
6	8.1.4 - systemowe	-	0	0,00	0 %
7	8.2.1	24.04.2008	1	307 624,00	5 %
8	8.2.2 - systemowe	-	1	39 287 324,12	100 %
	RAZEM	-	37		

Źródło: Opracowanie własne

WSPIERANIE ROZWOJU KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH I DORADZTWO DLA PRZEDSIĘBIORSTW - PODDZIAŁANIE 8.1.1

W ramach Planu Działania dla Priorytetu VIII na lata 2007-2008 przewidziano ogłoszenie konkursu w 2007 roku zgodnie z wytycznymi Instytucji Zarządzającej oraz standardowego konkursu na wszystkie typy wsparcia w roku 2008. Konkurs ogłoszony w roku 2007 skierowany był do ograniczonej grupy uczestników tj. osób pracujących po 45 roku życia z wykształceniem co najwyżej średnim, dodatkowo ograniczono formy wsparcia wyłącznie do szkoleń. Konkurs ogłoszony w roku 2008 nie wprowadzał ograniczeń w odniesieniu do grupy docelowej, ani w zakresie możliwych do realizacji form wsparcia. W związku ze zróżnicowanymi założeniami dot. obu konkursów przyjęto założenie, iż zostaną one zaprezentowane oddzielnie.

Konkurs z 2007 roku

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły 193 wnioski na łączną kwotę 130 105 854 zł. Zgłoszone projekty mogły w sumie objąć wsparciem 32 463 osoby.

- Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 50 uzyskało rekomendacje do dofinansowania. Do dnia 14 października 2008 r. podpisano 28 umów.
- Projekty te adresują swe usługi do 4 329 osób.
- Łączna kwota dofinansowania wynosi 18 982 624 zł.
- Średnia wartość wsparcia na jednego uczestnika to prawie 5 200 zł, przy czym wartość ta wahała się od 2 363 zł do 14 167 zł
- Średni okres realizacji projektów to 14 miesięcy. Najkrótszy z projektów trwać będzie 8 miesięcy natomiast najdłuższy 24 miesiące.

Grupy docelowe:

Jedynie w przypadku 6 projektów Beneficjent zdecydował się na zawężenie grupy beneficjentów ostatecznych. Projekty te skierowane były do:

- osób pracujących w branży turystycznej, gastronomicznej, hotelarskiej lub transportowej;
- osób pracujących na stanowiskach administracyjnych szkół, uczelni, spółdzielni mieszkaniowych;
- pracowników opieki społecznej;
- osób pracujących przy obsłudze ruchu turystycznego, przewodników;
- pracowników administracji publicznej;
- pielęgniarek i położnych.

Formy wsparcia:

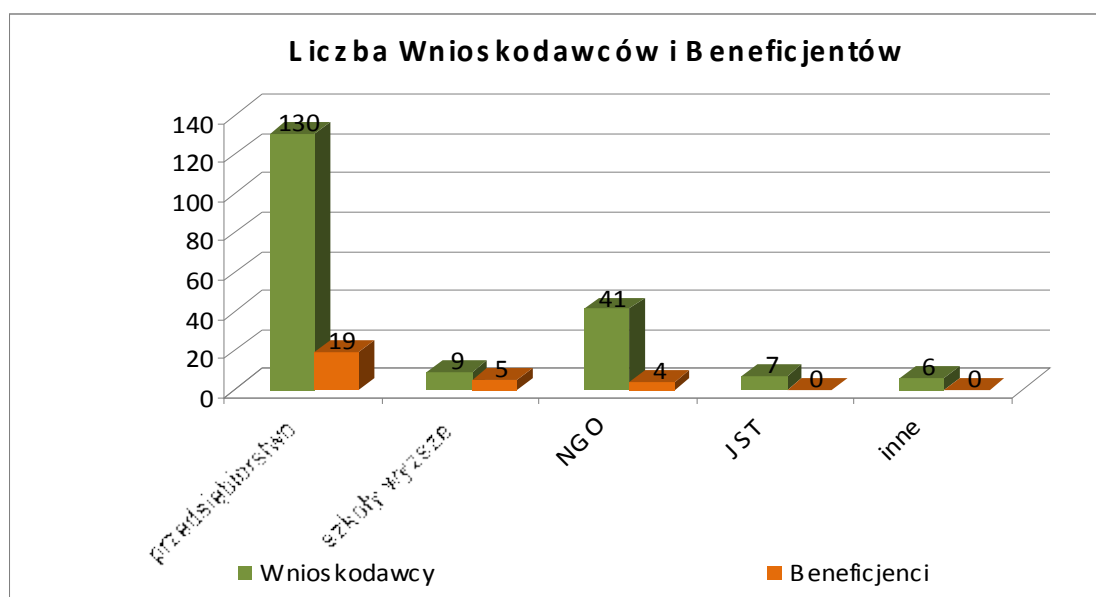
W ramach konkursu ogłoszonego w 2007 roku jedyną formą wsparcia dopuszczoną przez instytucję Zarządzającą były szkolenia dla osób pracujących. Zdecydowanie najczęściej beneficjenci proponowali szkolenia językowe (11 projektów⁵) oraz szkolenia komputerowe (6 projektów⁶). Wśród innych szkoleń wymienić można szkolenia z zakresu: rachunkowości, kadr i płac, szkolenia na operatora maszyn i urządzeń czy szkolenia na pracowników ochrony. Ponadto jako uzupełnienie powyższych szkoleń proponowane są szkolenia miękkie takie jak szkolenia interpersonalne czy techniki pamięciowe.

Beneficjenci:

Poniższy wykres przedstawia strukturę Beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie w konkursie pilotażowym 8.1.1.

⁵ Liczone były jedynie te projekty, w których szkolenie językowe było podstawowym instrumentem wsparcia

⁶ Liczone były jedynie te projekty, w których szkolenie komputerowe było podstawowym instrumentem wsparcia

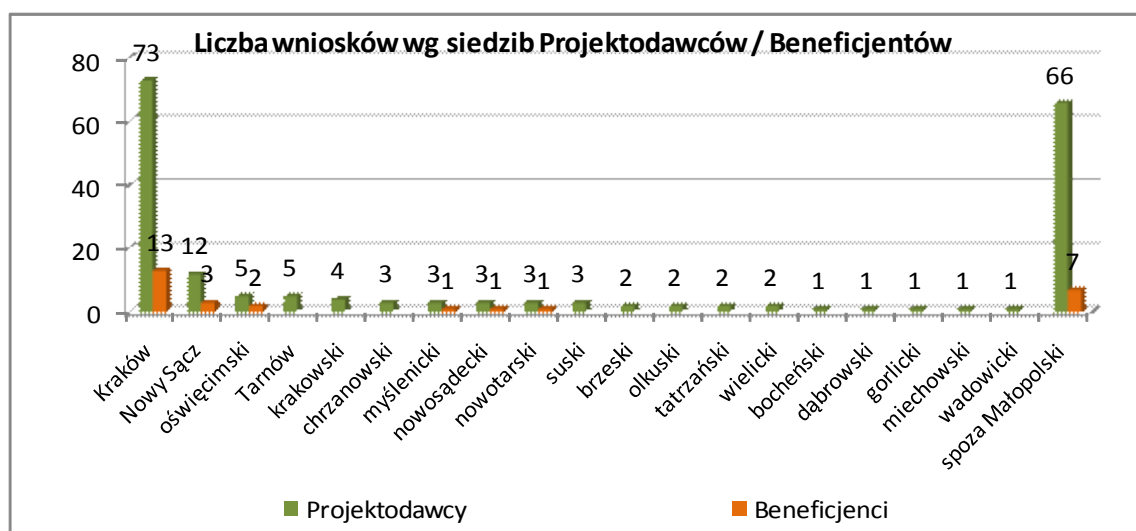
Źródło: opracowanie własne

Dominującą formą prawną podmiotów realizujących projekty są przedsiębiorstwa. W opisywanym konkursie 130 projektodawców zaliczono do tej grupy Beneficjentów, co stanowi 67% ogółu. Następną pod względem liczebności grupą Beneficjentów były fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe (41 – 21%). Ponadto projekty składały również uczelnie wyższe oraz jednostki samorządu terytorialnego.

Struktura Beneficjentów składających wnioski do WUP nie pokrywa się z strukturą projektodawców, z którymi podpisano umowy. Świadczy to o efektywności poszczególnych grup beneficjentów. Co prawda najwięcej umów podpisano z przedsiębiorcami (19), jednak biorąc pod uwagę liczbę podmiotów ubiegających się o dofinansowanie można powiedzieć, że skuteczność przedsiębiorców nie jest bardzo duża (14,6%). Patrząc na statystykę najlepiej radzą sobie uczelnie wyższe. Na 9 projektów złożonych przez te podmioty 5 dostało dofinansowanie (55,6%). Do dofinansowania nie przeszedł natomiast żaden projekt jednostek samorządu terytorialnego, oraz żaden projekt beneficjentów z grupy „inne”⁷.

Na 28 podpisanych umów 13 Beneficjentów ma swoją siedzibę w Krakowie, 7 poza województwem Małopolskim, 3 w Nowym Sączu oraz 2 w Oświęcimiu.

⁷ W kategorii inne znalazły się podmioty takie jak: związki zawodowe, samorządy gospodarcze i zawodowe oraz państwową jednostkę organizacyjną.

Źródło: opracowanie własne

Spośród wszystkich projektów zgłoszonych na konkurs najbardziej aktywni byli Beneficjenci z Krakowa, którzy zgłosili 37% wszystkich projektów. Podmioty aplikujące z Małopolski stanowiły 65% ogółu Wnioskodawców, pozostałe to podmioty spoza województwa, głównie z Warszawy i Rzeszowa. Powyższe dane wskazują, że wyższa jest skuteczność aplikowania o środki podmiotów mających swe siedziby na terenie Małopolski aniżeli tych spoza województwa – wśród Beneficjentów 75% to podmioty z województwa Małopolskiego zaś wśród Projektodawców 65%.

Spośród wszystkich podmiotów realizujących projekty trzy realizowane są w formule partnerskiej.

Obszar realizacji

W konkursie pilotażowym 8.1.1 spośród wszystkich projektów skierowanych do dofinansowania, aż w 18 przypadkach obszarem realizacji jest „cała Małopolska”. Spośród projektów kierowanych do konkretnych powiatów najwięcej jest tych adresowanych do osób z powiatów limanowskiego (4) oraz gorlickiego (4). Po trzy projekty realizowane będą w powiecie nowosądeckim, nowotarskim, oświęcimskim, wadowickim oraz mieście Nowy Sącz. Jeśli pod uwagę nie weźmiemy projektów kierowanych do „całej Małopolski”, pozostaje tylko jeden powiat, dla którego nie będzie realizowany żaden projekt – jest to powiat bocheński.

Konkurs z roku 2008

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 359 wniosków na łączną kwotę 332 822 098,49 zł. Zgłoszone projekty mogły w sumie objąć wsparciem 78 991 osób.

- Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 52 uzyskało rekomendacje do dofinansowania⁸. Do dnia 31 grudnia 2008 r. podpisano 6 umów.
- Projekty te adresują swe usługi do 1 386 osób.
- Łączna kwota dofinansowania wynosi 3 345 329,97 zł.
- Średnia wartość wsparcia na jednego uczestnika to 2 414 zł, przy czym wartość ta wahała się od 1 254 zł do 11 820 zł
- Średni okres realizacji projektów to 17 miesięcy. Najkrótszy z projektów trwać będzie 10 miesięcy natomiast najdłuższy 33 miesiące

Grupy docelowe:

Konkurs ogłaszany w 2008 roku nie zawierał kryteriów ograniczających dostęp grup docelowych określonych w Szczegółowym Opisie Priorytetów PO KL. Tym samym projekty mogły być kierowane do:

- Przedsiębiorców i ich pracowników, w tym również zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych,
- Pracujących osób dorosłych, które z własnej inicjatywy zainteresowane są nabyciem nowych, uzupełnieniem lub podwyższeniem kwalifikacji i umiejętności, w szczególności osób zatrudnionych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach (w formach pozaszkolnych).

Tylko jeden z projektów realizowanych w oparciu o umowy podpisane w 2008 roku skierowany jest bezpośrednio do pracowników Beneficjenta. Spośród wszystkich projektów wyłonionych do dofinansowania sytuacja taka występuje w 9 projektach (projekty zamknięte z pomocą publiczną). Natomiast 6 projektów skierowanych jest do pracowników małych i średnich przedsiębiorstw, którzy zostaną delegowani do udziału w projekcie przez pracodawców (projekty otwarte), w tym w trzech przypadkach Beneficjent zastosował zawężenie do:

- Kadry zarządzającej różnych szczebli (2),
- Pracowników sektora przemysłu i branży budowlanej (1).

⁸ Wg. stanu na 11.03.2009 trzy podmioty zrezygnowały z możliwości realizacji projektu w ramach Poddziałania 8.1.1.

Pięć projektów objętych umowami, oraz aż 38 projektów wyłonionych do dofinansowania, skierowanych jest do pracujących osób dorosłych, które z własnej inicjatywy zainteresowane są podniesieniem lub nabyciem nowych umiejętności i kwalifikacji. 18 projektów nie zawiera ograniczeń dot. grupy docelowej poza określoną w SZOP PO KL, dotyczy to jednego projektu realizowanego od 2008 roku. Pozostałe 20 projektów ukierunkowanych jest na konkretne grupy docelowe, w tym:

- Osoby powyżej 40 lub 45 roku życia (5),
- Osoby z wykształceniem co najwyżej średnim (5),
- Mieszkańców terenów wiejskich (4, w tym 2 objęte umowami w 2008 r.),
- Pracowników służb medycznych (4),
- Pracowników małych i średnich przedsiębiorstw (2),
- Pracowników sektora kultury i usług, w tym z branży turystycznej (2),
- Kadry kierowniczej niższego i średniego szczebla (1 – umowa podpisana w 2008 r.),
- Pracowników biurowych i administracyjnych (1),
- Nauczycieli (1– umowa podpisana w 2008 r.).

Formy wsparcia:

Konkurs ogłoszony w 2008 roku nie wprowadzał ograniczeń w zakresie możliwych do realizacji form wsparcia, tym samym projekty mogły obejmować:

- Ogólne i specjalistyczne szkolenia oraz doradztwo związane ze szkoleniami dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw w zakresie m.in.: zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, organizacji pracy, zarządzania BHP, elastycznych form pracy, wdrażania technologii produkcyjnych przyjaznych środowisku, wykorzystania w prowadzonej działalności technologii informacyjnych i komunikacyjnych
- Doradztwo dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP), w tym dla osób samozatrudnionych, w szczególności w zakresie m.in. ekonomii, finansów, zarządzania zasobami ludzkimi lub rachunkowości (z wyłączeniem doradztwa związanego z procesami inwestycyjnymi)
- Szkolenia, kursy i doradztwo zawodowe (jako działanie uzupełniające do szkoleń i kursów) skierowane do dorosłych osób pracujących, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem nowych, uzupełnianiem lub podwyższaniem kwalifikacji i umiejętności, w szczególności dla osób zatrudnionych o niskich lub

zdezaktualizowanych kwalifikacjach (z wyłączeniem kształcenia ustawicznego w formach szkolnych realizowanego w szkołach dla dorosłych).

Na 6 podpisanych umów jeden projekt ma charakter zamknięty - obejmuje ogólne (informatyczne, językowe) i specjalistyczne szkolenia dla kadry zarządzającej i pracowników konkretnego przedsiębiorstwa. Natomiast 5 projektów oferuje wsparcie dla osób, które z własnej inicjatywy są zainteresowane podniesieniem lub nabyciem nowych kwalifikacji. W projektach skierowanych do osób pracujących Beneficjenci zdecydowanie najczęściej proponowali szkolenia informatyczne (4 projekty) oraz szkolenia językowe (3 projekty)⁹. Wśród innych szkoleń wymienić można kursy podnoszące kwalifikacje menedżerskie oraz szkolenia okołozawodowe podnoszące miękkie kompetencje pracownicze.

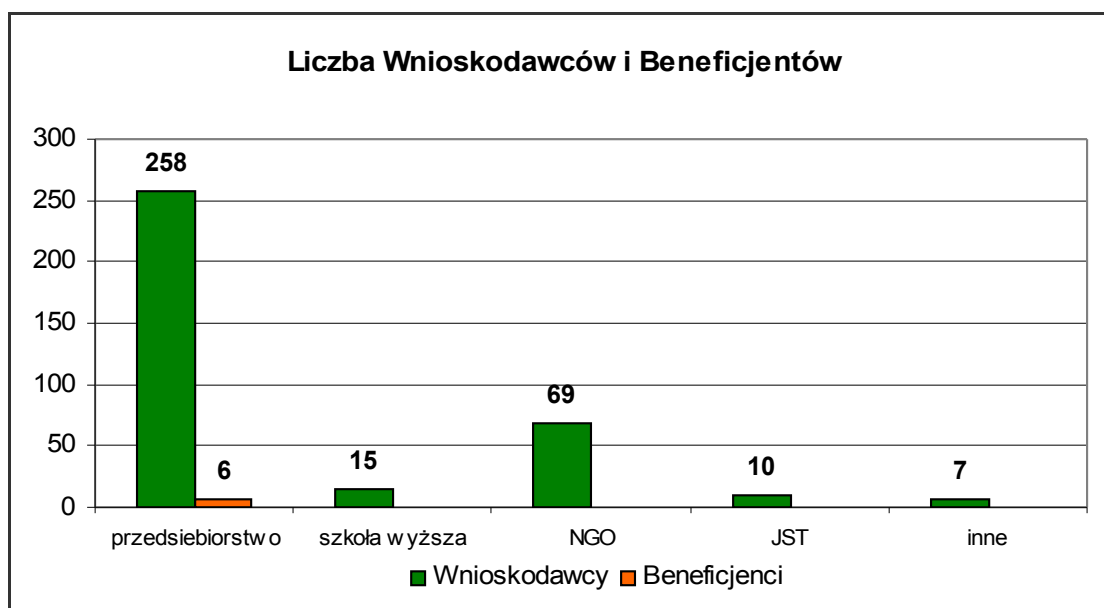
Projekty objęte umowami stanowią zaledwie fragment ogółu wyłonionych do dofinansowania w ramach konkursu, tym samym wymienione powyżej formy wsparcia i struktura projektów nie są reprezentatywne dla całego konkursu w ramach Poddziałania 8.1.1. Podstawowym czynnikiem rozróżnienia w odniesieniu do ogółu projektów jest występowanie pomocy publicznej. Na liście rankingowej znalazło się 13 projektów objętych pomocą publiczną, w tym 8 projektów ukierunkowanych na konkretne przedsiębiorstwa. Projekty przygotowane przez firmy mają charakter kompleksowy, najczęściej obejmują szkolenia menadżerskie oraz specjalistyczne szkolenia zawodowe dla pracowników. Jako formy towarzyszące pojawiają się szkolenia okołozawodowe, językowe, czy z zakresu podstawowych umiejętności informatycznych. Również w ramach projektów skierowanych do przedsiębiorstw zakładających rekrutację otwartą, czyli nabór zgłoszeń pracowników delegowanych przez różnych pracodawców, występują projekty oferujące szkolenia zawodowe i menadżerskie (po 2 projekty), jak i informatyczne (1), czy językowe (1).

Najczęściej oferowanym typem kursów dla osób, które z własnej inicjatywy są zainteresowane podniesieniem lub nabyciem nowych kwalifikacji, były szkolenia zawodowe (19 projektów), w tym m.in. podnoszące kwalifikacje i umiejętności personelu medycznego, obsługi urządzeń sterowanych numerycznie, obsługi maszyn i urządzeń do robót budowlanych, oraz na potrzeby branży transportu i gospodarki magazynowej. Kursy podnoszące umiejętności informatyczne występują w 15 projektach, a szkolenia językowe w 12 projektach przewidzianych do dofinansowania. W przypadku 8 projektów założono realizację wsparcia towarzyszącego prowadzącego do podniesienia miękkich kompetencji pracowniczych.

⁹ Analiza obejmuje poszczególne formy wsparcia w ramach projektów, bez różnicowania na formy wiodące i dodatkowe. Wynika to z faktu, iż znaczna liczba projektów oferuje programy modułowe lub różne bloki szkoleniowe skierowane do osób pracujących, co uniemożliwia zakwalifikowanie projektu wyłącznie do jednej kategorii szkoleń.

Beneficjenci:

Poniższy wykres przedstawia strukturę Beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie w konkursie 8.1.1.

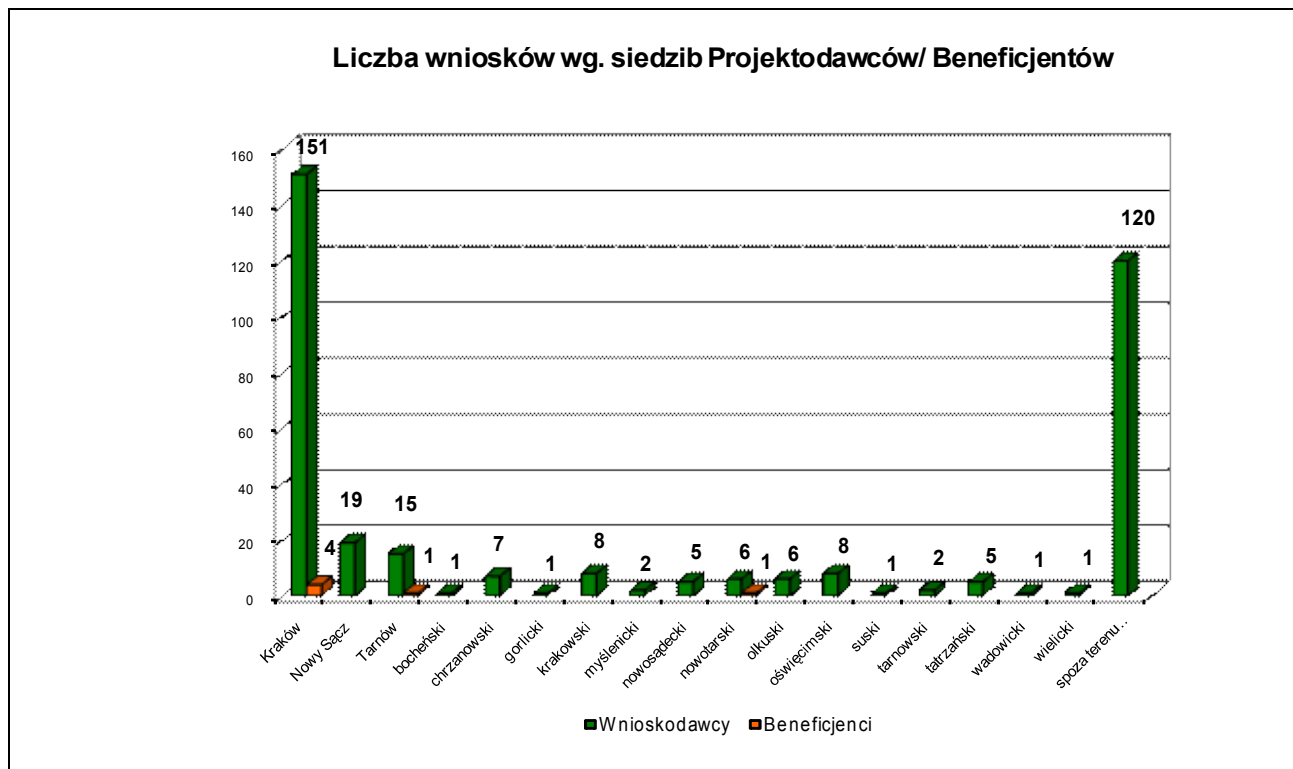
Źródło: opracowanie własne

Pośród projektów zgłoszonych na konkurs wyraźnie dominowały te przygotowane przez przedsiębiorstwa - aż 258 projektodawców zaliczało się do tej grupy Beneficjentów, co stanowi 72% ogółu. Następną pod względem liczebności grupą Beneficjentów były fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe (69 – 19%). Ponadto projekty składały również uczelnie wyższe oraz jednostki samorządu terytorialnego. Wśród podmiotów zaklasyfikowanych jako inne znalazły się projekty przygotowane przez samorząd gospodarczy, związek zawodowy oraz kościół katolicki.

Umowy podpisane do końca grudnia 2008 roku obejmowały wyłącznie projekty, w przypadku których podmiotem aplikującym były przedsiębiorstwa. Pośród ogółu projektów wyłonionych do dofinansowania 83% stanowią projekty złożone przez przedsiębiorstwa. Tym samym efektywność aplikowania o środki przez jednostki reprezentujące sektor biznesu kształtowała się na poziomie 17%. Liczba projektów, które zostaną objęte umowami, przygotowanych przez pozostałe grupy podmiotów jest znacznie niższa – 4 projektu organizacji pozarządowych, 3 jednostek samorządu terytorialnego, po 1 projekcie przygotowanym przez szkołę wyższą oraz kościół katolicki. Najwyższą efektywnością w aplikowaniu o środki charakteryzowały się jednostki samorządu terytorialnego (30%).

Na 6 podpisanych umów 4 Beneficjentów ma swoją siedzibę w Krakowie, oraz po 1 w Tarnowie i powiecie nowotarskim. Natomiast wśród ogółu projektów wyłonionych do

dofinansowania, aż 81% beneficjentów pochodzi z Małopolski, w tym aż 27 podmiotów ma siedzibę w Krakowie, 7 w Tarnowie, 2 w powiecie myślenickim i po 1 w Nowym Sączu oraz powiatach nowosądeckim, nowotarskim, olkuskim, oświęcimskim i wielickim. 19% ogółu Beneficjentów to podmioty mające siedzibę poza terenem województwa, w tym głównie z terenu województwa podkarpackiego. Powyższe dane wskazują na wyższą skuteczność aplikowania o środki podmiotów mających swe siedziby na terenie Małopolski aniżeli tych spoza województwa.

Źródło: opracowanie własne

Spośród wszystkich projektów wyłonionych do dofinansowania osiem zostało zgłoszonych w formule partnerskiej.

Obszar realizacji

W przypadku 6 projektów, które realizowane są od 2008 roku, w trzech przypadkach jako obszar realizacji wskazano całe województwo małopolskie. Pozostałe projekty kierują wsparcie do konkretnych powiatów, w tym do brzeskiego (1), chrzanowskiego (2), dąbrowskiego (1), gorlickiego (1), krakowskiego (1), m. Krakowa (1), limanowskiego (1),

myślenickiego (1), nowosądeckiego (1), olkuskiego (1), oświęcimskiego (1), tarnowskiego (1) i wadowickiego (1).

Wśród wszystkich projektów skierowanych do dofinansowania w 32 projektach jako obszar realizacji wskazano Małopolskę, w jednym przypadku cały kraj. Analiza projektów kierujących wsparcie do konkretnych powiatów prowadzi do stwierdzenia, iż najwięcej adresowanych jest do mieszkańców Tarnowa i powiatu chrzanowskiego (6); Krakowa, powiatów krakowskiego i oświęcimskiego (4). Po trzy projekty realizowane będą w powiatach bocheńskim, brzeskim, dąbrowskim, nowosądeckim, tarnowskim i wielickim. W przypadku powiatów gorlickiego, limanowskiego, myślenickiego i olkuskiego realizowane będą po 2 projekty adresujące bezpośrednie wsparcie do osób pracujących z terenów powyższych powiatów. Najmniejsza liczba projektów (1) realizowana będzie w Nowym Sączu oraz powiatach miechowskim, proszowickim i wadowickim. Jeśli pod uwagę nie weźmiemy projektów kierowanych do „całej Małopolski”, pozostają trzy powiaty, do których nie zostały bezpośrednio zaadresowane projekty – są to powiaty: nowotarski, suski i tatrzański.

WSPARCIE PROCESÓW ADAPTACYJNYCH I MODERNIZACYJNYCH W REGIONIE

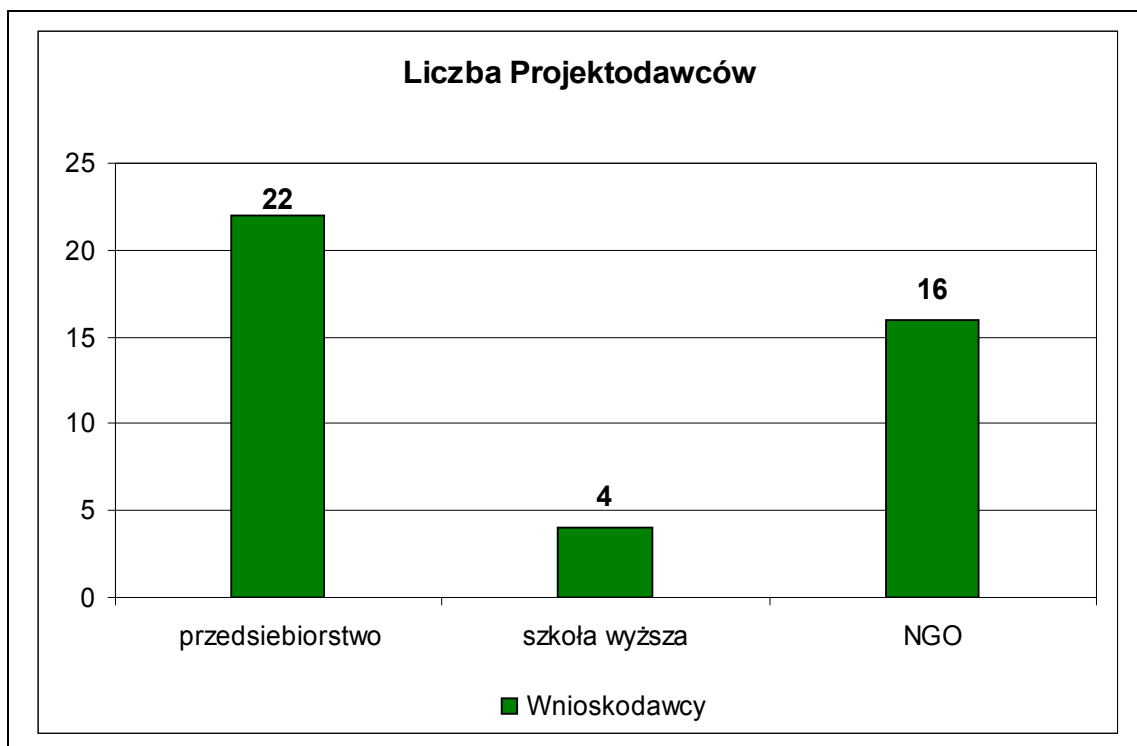
PODDZIAŁANIE 8.1.2

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły 42 projekty opiewających na łączną kwotę 39 588 466,74 zł i adresujących wsparcie do 4 936 osób.

Spośród wniosków zgłoszonych w odpowiedzi na konkurs 4 projekty zostały wyłonione do realizacji, przy czym ocena merytoryczna wniosków złożonych w 2008 roku będzie kontynuowana w roku 2009. Według stanu na 31.12.2008 żaden z projektów nie miał podpisanej umowy o dofinansowanie.

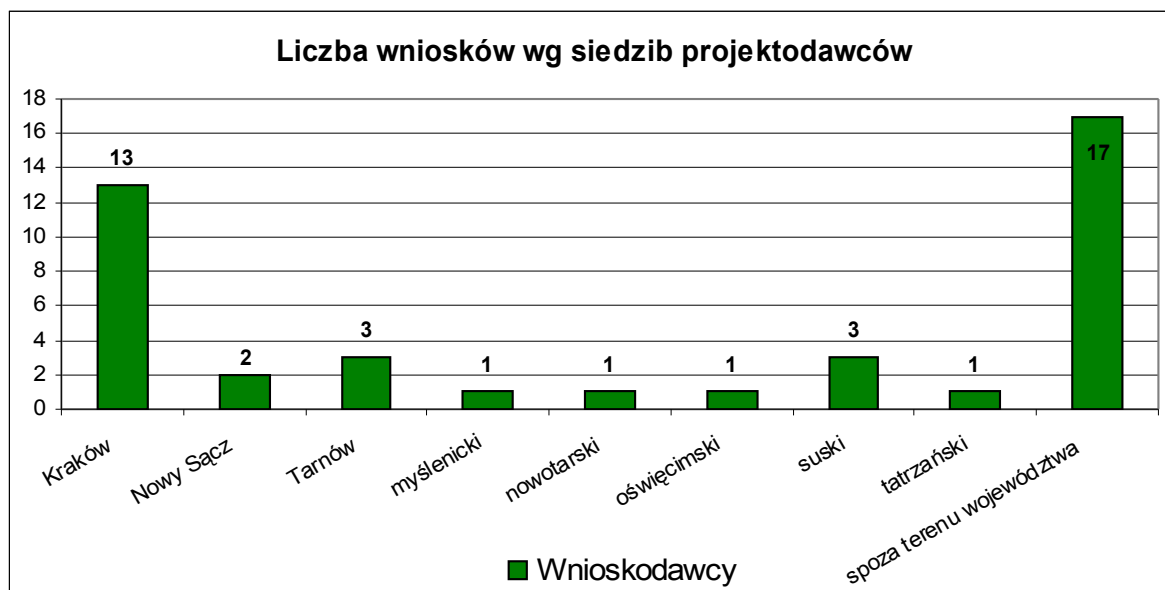
Beneficjenci:

Poniższy wykres przedstawia strukturę Beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie w konkursie 8.1.2.

Źródło: opracowanie własne

W opisywanym konkursie dominowały projekty przygotowane przez przedsiębiorstwa, które stanowiły 52% ogółu aplikujących. Sektor przedsiębiorstw charakteryzował się również najwyższą efektywnością pod względem aplikowania o dostępne środki, gdyż wg stanu na 31.12.2008 na 4 projekty skierowane do dofinansowania 3 zostały opracowane przez przedsiębiorstwa. Tym samym efektywność sektora przedsiębiorstw kształtowała się na poziomie 13,6%. Drugą pod względem liczebności grupą beneficjentów były fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe, które złożyły 38 % ogółu wniosków w Poddziałaniu 8.1.2. Pośród wniosków złożonych przez trzeci sektor i ocenionych do końca 2008 roku dofinansowanie uzyskał jeden projekt. Najmniej liczną kategorię podmiotów aplikujących stanowiły uczelnie wyższe, które złożyły 4 wnioski w konkursie.

Źródło: opracowanie własne

Podmioty aplikujące z Małopolski stanowiły 60 % ogółu wnioskodawców, pozostałe podmioty pochodzą z poza województwa, głównie z Warszawy, Łodzi i Szczecina. Pośród projektów złożonych przez instytucje z terenu Małopolski najbardziej aktywni byli Wnioskodawcy z Krakowa, którzy przygotowali 13 projektów. Analiza projektów skierowanych do dofinansowania wg. stanu na 31.12.2009 wskazuje, iż to właśnie grupa Beneficjentów reprezentujących stolicę Małopolski charakteryzuje się najwyższą efektywnością w aplikowaniu o środki, która wyniosła 23%. Ponadto dofinansowanie uzyskał jeden projekt przygotowany przez instytucję spoza terenu województwa, co jest równoznaczne z efektywnością na poziomie 5,8% w odniesieniu do tej grupy podmiotów.

Dwa z projektów, które uzyskały dofinansowanie będą realizowane w formule partnerskiej. Spośród wszystkich złożonych projektów dziewięć miało być realizowanych w partnerstwie.

Obszar realizacji

Aż w 35 spośród 42 złożonych projektów jako obszar realizacji wskazano całe województwo małopolskie. Spośród projektów kierowanych do konkretnych powiatów najwięcej adresowanych było do mieszkańców Krakowa i powiatu nowosądeckiego (po 3 projekty).

WZMACNIANIE LOKALNEGO PARTNERSTWA NA RZECZ ADAPTACYJNOŚCI - PODDZIAŁANIE 8.1.3

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 10 projektów opiewających na kwotę 4 189 874,25 zł. Jeden wniosek negatywnie zweryfikowano formalnie, gdyż został przygotowany przez podmiot, który nie jest uprawniony do aplikowania w ramach Poddziałania 8.1.3. Wg. stanu na dzień 31.12.2008 r. żaden z ocenionych wniosków nie został rekomendowany do dofinansowania.

Niskie zainteresowanie projektodawców konkursem było spowodowane ograniczeniem w zakresie Beneficjentów uprawnionych do aplikowania. Podmiotami uprawnionymi do aplikowania w ramach Poddziałania 8.1.3 zgodnie ze Szczegółowym Opisem Priorytetów PO KL są wyłącznie organizacje pracodawców i przedstawicielstwa pracownicze. W siedmiu przypadkach projektodawcą był związek zawodowy, po jednym wniosku złożyły organizacja pracodawców i samorząd gospodarczy. Dwa z projektów zostały przygotowane w formule partnerskiej. Zdecydowana większość projektodawców miała siedzibę w województwie małopolskim (Kraków i Tarnów), w dwóch przypadkach aplikowały organizacje spoza województwa.

Zdecydowana większość złożonych projektów ukierunkowana była na prowadzenie działań informacyjno – promocyjnych, w tym organizację konferencji i seminariów. Dwa projekty zakładały realizację szkoleń skierowanych łącznie do 354 osób.

Jako obszar realizacji projektu w dziewięciu przypadkach wskazano całe województwo małopolskie. Tylko w jednym przypadku obszar realizacji został zawężony, a projektodawca planował objąć wsparciem 5 powiatów Małopolski (wadowicki, myślenicki, oświęcimski, krakowski, chrzanowski).

WSPARCIE DLA WSPÓŁPRACY SFERY NAUKI I PRZEDSIĘBIORSTW - PODOZIAŁANIE 8.2.1

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 17 projektów opiewających na łączną kwotę 16 232 027,76 zł i adresujących wsparcie do 1 500 osób.

- Spośród wniosków zgłoszonych w odpowiedzi na konkurs, 2 projekty zostały wyłonione do realizacji, z czego 1 ma podpisaną umowę wg stanu na 31.12.2008.
- Projekt adresując swe usługi do 70 osób. Po podpisaniu drugiej umowy łączna liczba osób objętych wsparciem wyniesie 150 osób.
- Wg. stanu na dzień 31.12.2008 łączna kwota dofinansowania wynosi 307 624 zł.

- Wartość wsparcia na jednego uczestnika to 4 394 zł.
- Okres realizacji projektu to 20 miesięcy.

Grupy docelowe:

Grupą docelową w przypadku obu wyłonionych w ramach konkursu projektów są pracownicy naukowcy jednostek naukowych oraz pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni uczelni, doktoranci, studenci i absolwenci uczelni zamierzający rozpocząć własną działalność gospodarczą typu spin off lub spin out.

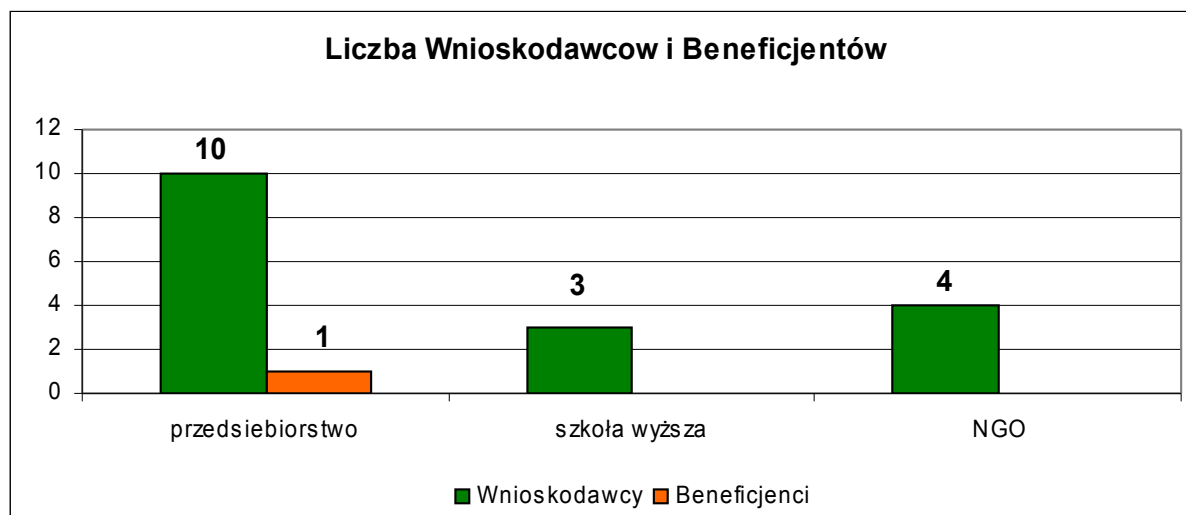
Formy wsparcia:

Projekty przewidziane do realizacji obejmować będą szkolenia i doradztwo w zakresie rozpoczynania własnej działalności gospodarczej typu spin off lub spin out. Jest to jedna z trzech form wsparcia przewidzianych do realizacji w ramach konkursu w Poddziałaniu 8.1.2. Pozostałe formy to staże i szkolenia praktyczne dla pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych oraz pracowników naukowych (uczelni i innych jednostek naukowych) w przedsiębiorstwach, a także promocja idei przedsiębiorczości akademickiej, w celu komercjalizacji wiedzy i umiejętności zespołu działającego na uczelni lub w jednostce naukowej (firmy typu spin off lub spin out). Pośród projektów zgłoszonych w ramach konkursu tylko jeden miał charakter kompleksowy i obejmował trzy możliwe do realizacji formy wsparcia, przy czym zakładano, że staże będą miały charakter obustronny (pracowników naukowych w przedsiębiorstwach i pracowników przedsiębiorstw na uczelni). Dziewięć projektów oferowało szkolenia i doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej typu spin off lub spin out, w tym pięć zakładało również realizację działań informacyjno-promocyjnych z zakresu promocji przedsiębiorczości akademickiej. Cztery projekty oferowały staże dla pracowników naukowych w przedsiębiorstwach. Jeden z projektów przewidywał realizację staży dla studentów w przedsiębiorstwach – była to forma możliwa do realizacji w ramach Działania 2.6 ZPORR, ale nie przewidziana w PO KL.

Staż pracowników naukowych w przedsiębiorstwach i pracowników przedsiębiorstw w jednostkach naukowych były najbardziej problematyczną formą wsparcia w ramach konkursu. Był to efekt braku odpowiednich uregulowań w zakresie udzielania pomocy publicznej w ramach PO KL, gdyż uregulowania prawne obowiązujące w 2008 roku nie przewidywały możliwości udzielania pomocy publicznej w ramach Działania 8.2 PO KL. Tym samym, pracownik naukowy delegowany na staż mógł zajmować się wyłącznie gromadzeniem materiałów do pracy badawczej, a nie rozwiązywać konkretne problemy przedsiębiorstwa, do którego został delegowany.

Beneficjenci:

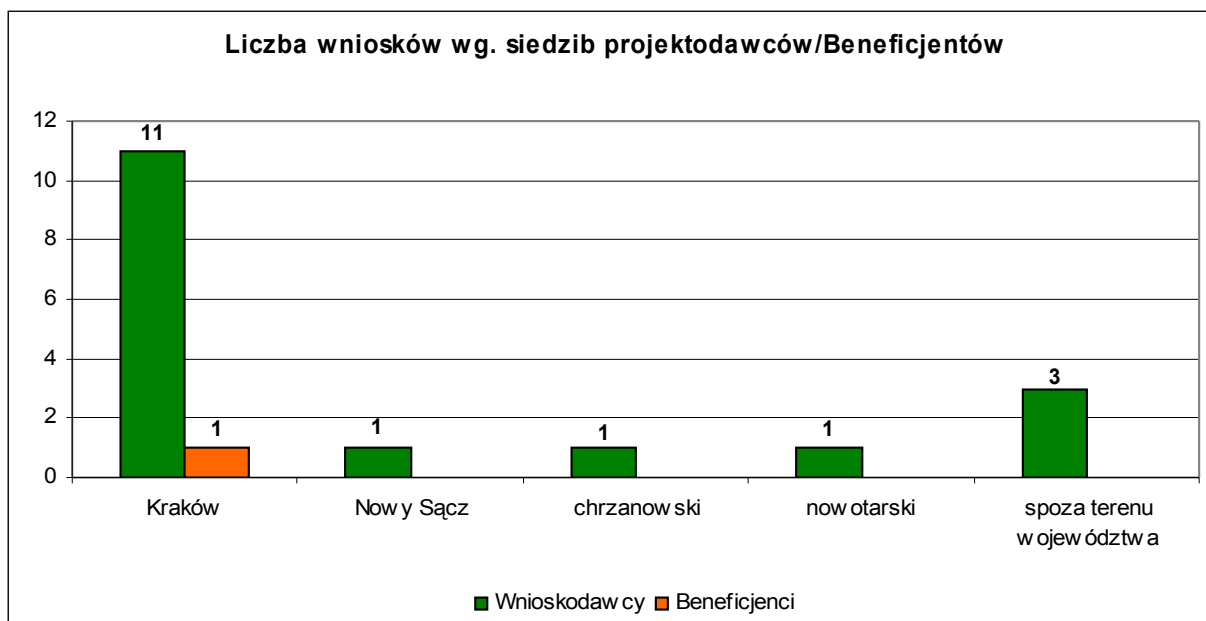
Poniższy wykres przedstawia strukturę Beneficjentów ubiegających się o dofinansowanie w konkursie 8.2.1.

Źródło: opracowanie własne

Rekomendacje do dofinansowania otrzymały dwa projekty przygotowane przez przedsiębiorstwa, co jest równoznaczne z najwyższą efektywnością sektora przedsiębiorstw w aplikowaniu o środki (20%). W opisywanym konkursie aż 10 projektodawców reprezentowało sektor przedsiębiorstw, co stanowi 59% ogółu aplikujących. Następną pod względem liczebności grupą beneficjentów były fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje pozarządowe. Ze względu na charakter konkursu zaskakujące jest niskie zainteresowanie uczelni wyższych aplikowaniem o środki w ramach Poddziałania 8.2.1. Co charakterystyczne, do dofinansowania nie przeszedł żaden z projektów złożonych przez uczelnie wyższe oraz organizacje pozarządowe.

Beneficjent, z którym podpisano umowę w 2008 roku ma swoją siedzibę w Krakowie, drugi z beneficjentów, z którym umowa zostanie podpisana w 2009 roku, poza województwem Małopolskim. Najbardziej aktywni byli projektodawcy z Krakowa (65% ogółu złożonych wniosków), po jednym wniosku złożyły podmioty z Nowego Sącza oraz powiatów nowotarskiego i chrzanowskiego, a trzech wnioskodawców miało siedzibę poza województwem małopolskim.

Źródło: opracowanie własne

Wśród projektów wyłonionych do realizacji żaden nie zakłada realizacji działań w formule partnerskiej. Jedynie trzy projekty zgłoszone na konkurs przewidywały udział partnerów.

Obszar realizacji

W obu projektach skierowanych do dofinansowania jako obszar realizacji wskazano całe województwo małopolskie. Spośród projektów złożonych w odpowiedzi na konkurs wyłącznie w dwóch przypadkach zawężono obszar realizacji, wskazując iż projekt realizowany będzie w Krakowie (projekt złożony przez fundację działającą przy uczelni wyższej) oraz Nowym Sączu (projekt złożony przez szkołę wyższą).

PROJEKT SYSTEMOWY DOCTUS - MAŁOPOLSKI FUNDUSZ STYPENDIALNY DLA DOKTORANTÓW

W ramach działania 8.2.2 Regionalne Strategie Innowacji Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości realizuje projekt systemowy pn. „*Doctus - Małopolski fundusz stypendialny dla doktorantów*”. Projekt ma na celu objęcie wsparciem finansowym doktorantów kształcących się na kierunkach uznanych za szczególnie istotne z punktu widzenia rozwoju województwa tj. w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych zgodnych z obszarami strategicznego rozwoju określonymi w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Małopolskiego.

Projekt został przyjęty do realizacji przez Zarząd w dniu 30.09.2008. Harmonogram działań związanych z promocją oraz przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów uległ przesunięciu w wyniku wątpliwości, jakie Instytucja Zarządzająca PO KL wysunęła odnośnie Regulaminu

pracy Komisji Stypendialnej. W związku z powyższym zakładana wartość wskaźnika (liczba doktorantów, którzy otrzymali stypendia naukowe) na 2008 rok nie została osiągnięta.

WNIOSKI:

1. Podmioty mające siedzibę na terenie Krakowa są najliczniejszą grupą projektodawców. Ich aktywność w aplikowaniu o środki w ramach Działań 8.1.1, 8.1.2, 8.1.3 i 8.2.1 wynosi odpowiednio: 37% (pilotaż), 42% (konkurs 2008), 52%, 77%, 65%. Aktywność Projektodawców mających siedziby poza największymi miastami małopolski (Kraków, Tarnów, Nowy Sącz) kształtuje się na niskim poziomie.
2. Aktywność podmiotów spoza Małopolski w aplikowaniu o środki w ramach konkursów ogłaszanych przez WUP Kraków jest zróżnicowana. Najwięcej takich podmiotów aplikuje o środki w ramach 8.1.2 (40%) oraz 8.1.1 - 35% w konkursie pilotażowym, 33% w konkursie z 2008 roku. Znacznie mniej jest takich podmiotów w Działaniach 8.2.1 (18%). Powyższe dane potwierdzają zależność, iż im większy jest udział firm wśród podmiotów aplikujących o środki w danym konkursie tym większy jest udział podmiotów mających siedziby poza województwem Małopolskim.
3. Obserwuje się bardzo zróżnicowaną efektywność poszczególnych kategorii podmiotów (NGO, JST, firmy, uczelnie wyższe) w aplikowaniu o środki w ramach poszczególnych konkursów. Firmy są najbardziej efektywnymi Projektodawcami w Poddziałaniach 8.1.2 i 8.2.1.
4. Równocześnie warto zauważyć, iż w Poddziałaniu 8.2.1 efektywność aplikowania przez uczelnie oraz organizacje pozarządowe (również fundacji działających na rzecz uczelni) jest zerowa. Wskazuje to na niską jakość projektów złożonych w ramach konkursu 8.2.1. Celem Działania 8.2 Transfer wiedzy jest Zwiększenie transferu wiedzy i wzmocnienie powiązań sfery B+R z przedsiębiorstwami, służące rozwojowi gospodarczemu regionów. Natomiast projekty uczelni i środowisk z nimi powiązanych często stanowiły realnie wzbogacenie programu studiów, nie zawierając kompleksowych działań, które stworzyłyby trwałe podstawy współpracy pomiędzy nauką i biznesem. Problemem w zakresie wdrażania Poddziałania 8.2.1 był również brak właściwych rozwiązań prawnych w zakresie udzielania pomocy publicznej, co skutkowało niekwalifikowością w przypadku projektów staży dla pracowników naukowych i pracowników przedsiębiorstw.

5. Wyniki konkursu ogłoszonego w Poddziałaniu 8.1.3 jednoznacznie wskazują, iż podmioty uprawnione (organizacje pracodawców i przedstawicielstwa pracownicze) są nieprzygotowane do aplikowania w ramach PO KL, gdyż efektywność w przypadku obu grup podmiotów była zerowa. Struktura wnioskodawców wskazuje również na bardzo niewielkie zainteresowanie organizacji pracodawców przygotowaniem projektów w ramach Poddziałania 8.1.3.

6. Analiza form wsparcia oferowanych w projektach w Poddziałaniu 8.1.1 ukazuje pewne prawidłowości w zakresie kwalifikacji i kompetencji pracujących mieszkańców Małopolski. W konkursie pilotażowy, skierowanym do osób powyżej 45 roku życia i z wykształceniem co najwyżej średnim, najczęściej oferowanymi formami wsparcia były kursy prowadzące do uzyskania lub podwyższenia kompetencji kluczowych – językowych i informatycznych. Brak problemów z rekrutacją uczestników tych projektów wskazuje, iż odpowiadają one na potrzeby grupy docelowej.

7. Równocześnie, w przypadku konkursu z 2008 roku, w którym nie wprowadzono ograniczeń w odniesieniu do grupy docelowej projektów, dominują szkolenia prowadzące do uzyskania konkretnych umiejętności i kwalifikacji zawodowych. Beneficjenci samodzielnie wprowadzali ograniczenia dostępu do projektów, kierując wsparcie do konkretnych kategorii pracowników, wyróżnianych zarówno ze względu na wykonywany zawód, jak i inne cechy społeczno-ekonomiczne.

8. Większość projektów realizowanych w ramach Poddziałania 8.1.1 obejmuje wsparciem całe województwo Małopolskie. Powyższe rozwiązanie okazuje się zasadne w przypadku projektów szkoleniowych skierowanych do osób samodzielnie zainteresowanych podnoszeniem i uzupełnianiem kwalifikacji. Bowiem na etapie realizacji projektu przez beneficjenta, w przypadku zbytniego zawężenia obszaru realizacji projektu, pojawia się zagrożenie wystąpienia pomocy publicznej. Wynika to z aktu, iż w jednym szkoleniu nie może uczestniczyć więcej niż 20% uczestników z jednego zakładu pracy, a ograniczenie obszaru realizacji projektu często powoduje, iż zgłaszają się pracownicy z dużych zakładów pracy (np. pracownicy PKS na szkolenia podnoszące kwalifikacje w zakresie przewozu osób i mienia, czy pracownicy hoteli zgłaszający się na szkolenia językowe).

9. W przypadku projektów szkoleniowych ukierunkowanych na sektor usług pojawiają się również trudności z rekrutacją uczestników szkoleń nie objętych pomocą publiczną. Beneficjenci, określając grupę docelową projektów pomijają fakt znacznej liczby osób samozatrudnionych w sektorze usług. Tym samym rekrutacja

bywa utrudniona, gdyż wsparcie w projektach adresowane jest do pracowników, a nie osób samozatrudnionych.

7. PRIORYTET IX - ROZWÓJ KOMPETENCJI I WYKSZTAŁCENIA W REGIONACH

Strukturę Priorytetu IX w podziale na Działania i Poddziałania przedstawia poniższa Tabela:

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach
Działanie 9.1 Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty
<i>Poddziałanie 9.1.1 Zmniejszanie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej</i>
<i>Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych</i>
<i>Poddziałanie 9.1.3 Pomoc stypendialna dla uczniów szczególnie uzdolnionych</i>
Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego
Działanie 9.3 Upowszechnienie kształcenia ustawicznego w formach szkolnych
Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty
Działanie 9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r., w Priorytecie IX PO KL w województwie małopolskim zostało podpisanych 71 umów obejmujących:

- 6
9 wniosków wyłonionych w trybie konkursowym,
- 1
wniosek systemowy Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości w Krakowie,
- 1
wniosek systemowy-własny Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie.

Umowy te opiewają na łączną kwotę w wysokości 81 975 387,18 zł, co stanowi 68% kontraktacji dla Priorytetu IX na lata 2007-2008 wynoszącej 120 914 390,60 zł. Poniżej przedstawiono liczbę umów, jakie zostały podpisane w poszczególnych Działaniach i Poddziałaniach PO KL.

Priorytet IX – umowy wg. poziomów wdrażania

L.p.	Działanie/Poddziałanie	Data ogłoszenia konkursu	Liczba umów	Wartość ogółem podpisanych umów [zł]	% kontraktacji
1	9.1.1	27.03.2008	7	10 730 843,21	61%
2	9.1.2	28.02.2008	24	21 493 065,71	93%
3	9.1.3 system	-	1	28 313 335,03	100%

4	9.2	31.01.2008	15	10 835 768,88	47%
5	9.3	27.03.2008	2	1 633 655,00	18%
6	9.4 - konkurs	31.01.2008	2	2 065 977,26	95%
7	9.4 system-własny	-	1	5 986 574,57	100%
8	9.5 konkurs z 2007 r.	12.11.2008	19	916 167,52	92%
	RAZEM	-	71	81 975 387,18 zł	68%

Źródło: opracowanie własne

WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH I ZAPEWNIENIE WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG EDUKACYJNYCH ŚWIADCZONYCH W SYSTEMIE OŚWIATY - DZIAŁANIE

9.1

Celem Działania 9.1 jest tworzenie warunków równych szans edukacyjnych poprzez udzielenie wsparcia na rzecz instytucji systemu oświaty oraz osób napotykających na bariery o charakterze środowiskowym, ekonomicznym, geograficznym i zdrowotnym utrudniające lub uniemożliwiające dostęp do usług edukacyjnych oraz wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty realizujących kształcenie w formach szkolnych (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) ukierunkowane na rozwój kluczowych kompetencji oraz wzmocnienie zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.

Działanie 9.1 składa się z trzech Poddziałania, z których 2 realizowane są w trybie konkursowym (9.1.1 i 9.1.2), a jedno w trybie systemowym (9.1.3).

ZMNIEJSZENIE NIERÓWNOŚCI W STOPNIU UPOWSZECHNIENIA EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ - PODDZIAŁANIE 9.1.1

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły 134 projekty, których wartość ogółem wyniosła 153 190 987,32 zł. Projekty te adresowały wsparcie do 34 627 osób.

Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 13 zostało wyłonionych do realizacji, z czego 7 miało podpisaną umowę wg stanu na 31.12.2008 r. Projekty te adresują swe usługi do łącznie 1 216 osób.

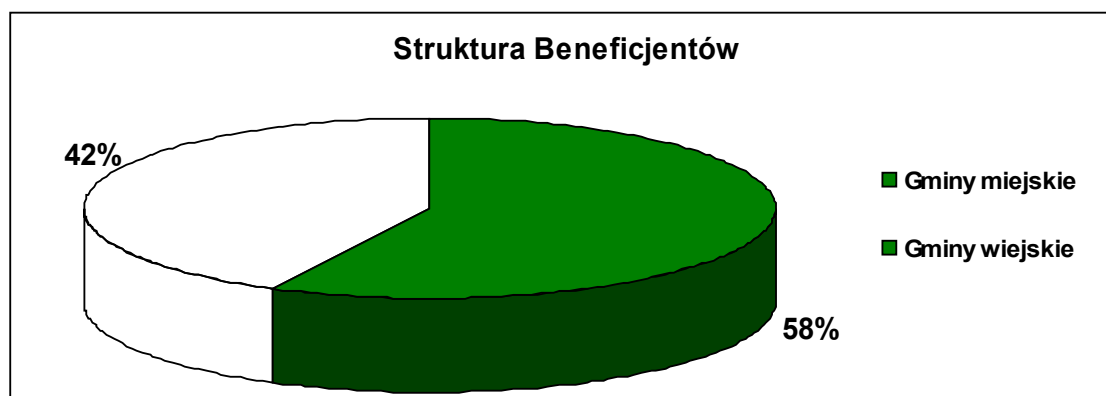
Łączna kwota ogółem podpisanych umów wynosi 10 730 843,21 zł, co stanowi 61% kontraktacji na konkurs w ramach tego Poddziałania (17 665 063,00 zł¹⁰).

Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 19 145 zł, natomiast średni okres realizacji pojedynczego projektu wynosi około 31 miesięcy.

¹⁰ W związku z faktem, iż w ramach Poddziałania 9.1.1 wartość projektów znajdujących się na listach rankingowych przewyższyła kwotę alokacji na rok 2008 w tym Poddziałaniu, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie zwrócił się z prośbą o zwiększenie wskazanej w Planie Działania na 2008 r. kwoty kontraktacji o 5 556 766,00 zł. Zarząd Województwa Małopolskiego wyraził zgodę na zwiększenie kwoty środków.

Grupy docelowe:

Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL, w ramach Poddziałania 9.1.1 wsparcie mogą uzyskać dzieci w wieku przedszkolnym (3-5 lat), ich rodzice, a także przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego. Projekty, w ramach których w 2008 r. podpisane zostały umowy, adresują swoje wsparcie do 1 216 osób i są to osoby nieaktywne zawodowo – dzieci w wieku przedszkolnym. Osoby te zamieszkują głównie miasta – 58% odbiorców pomocy pochodzić będzie z dwóch małopolskich miast – Krakowa i Tarnowa, pozostali pochodzić będą z gmin wiejskich.

Źródło: Opracowanie własne

Wsparcie w Poddziałaniu 9.1.1 adresowane jest także do odbiorców instytucjonalnych, którymi są przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego. Projekty wyłonione do realizacji obejmą wsparciem 7 przedszkoli oraz 1 oddział przedszkolny.

Formy wsparcia:

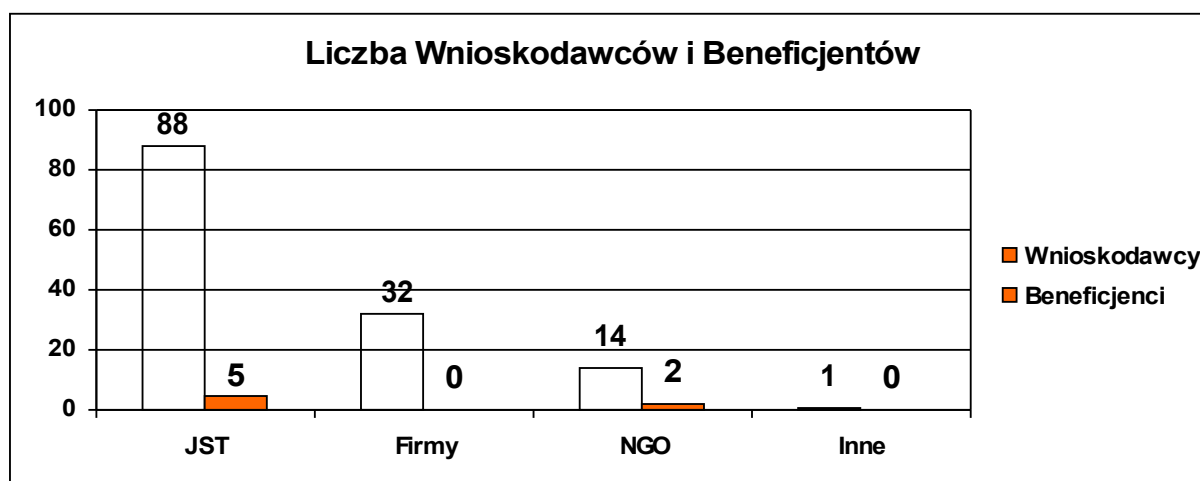
W wyniku realizacji projektów, w ramach których podpisane zostały umowy, utworzone zostaną 4 przedszkola oraz oddział przedszkolny dla dzieci z dysfunkcjami rozwojowym. Projekty wyłonione do realizacji zakładają także objęcie wsparciem trzech już istniejących przedszkoli poprzez wydłużenie godzin pracy, uruchomienie dodatkowego naboru dzieci oraz zatrudnienie dodatkowego personelu. W jednym z projektów zaplanowano także opracowanie i realizację kampanii promującej edukację przedszkolną.

Potrzebą rynku pracy jest zapewnienie równego i szerokiego dostępu do edukacji przedszkolnej, co umożliwi wczesną identyfikację barier edukacyjnych. Projekty realizowane w Poddziałaniu 9.1.1 wpisują się w te potrzeby. W ramach projektów zostały uruchomione nowe przedszkola i punkty przedszkolne, utworzono dodatkowe grupy w ramach istniejących

przedszkoli oraz wydłużono godziny ich pracy, wzbogacono oferty działających przedszkoli o nowe zajęcia.

Beneficjenci:

Wśród Beneficjentów Poddziałania 9.1.1, z którymi w 2008 r. zawarte zostały umowy dominują jednostki samorządu terytorialnego – 71% wszystkich umów zostało podpisanych z tymi podmiotami. Pozostała grupa (29%) to fundacje i stowarzyszenia. Jak wskazują powyższe dane, projekty zgłaszane przez jednostki samorządu terytorialnego charakteryzowały się wysoką jakością, można więc wysunąć wniosek, iż podmioty te po pierwsze – mają świadomość potrzeb związanych z edukacją przedszkolną, z drugiej strony znają także specyfikę przedsięwzięcia polegającego na założeniu i prowadzeniu przedszkola; są świadome konieczności sprostania wielu wymogom organizacyjno-prawnym czy sanitarnym, które muszą zostać spełnione w celu założenia przedszkola. Uwagę zwraca fakt, iż dofinansowania nie otrzymał żaden projekt złożony przez podmioty prywatne, pomimo dużego zainteresowania tych podmiotów aplikowaniem o środki (24% złożonych wniosków).

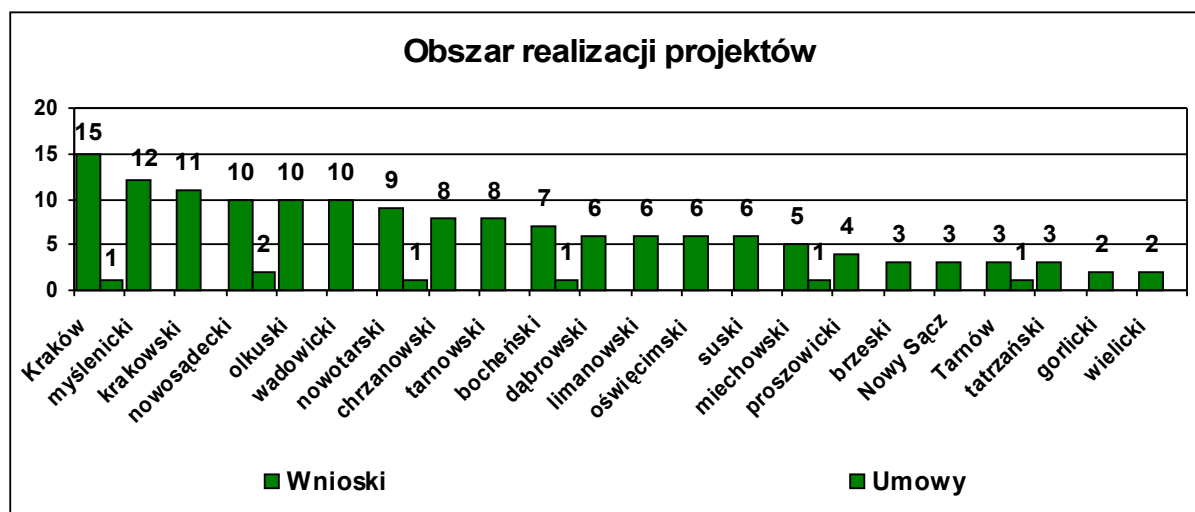
Źródło: opracowanie własne

Wśród wniosków, które zostały wyłonione do realizacji w ramach Poddziałania 9.1.1 żaden projekt nie będzie realizowany w partnerstwie.

Obszar realizacji

Najczęściej wskazywanym obszarem realizacji projektów, które wpłynęły w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w Poddziałaniu 9.1.1 było miasto Kraków. Kolejne miejsca zajęły powiaty: myślenicki, krakowski, nowosądecki, olkuski, wadowicki. Najmniej spośród złożonych wniosków, zakładało realizację przedsięwzięcia na obszarze powiatu wielickiego i powiatu

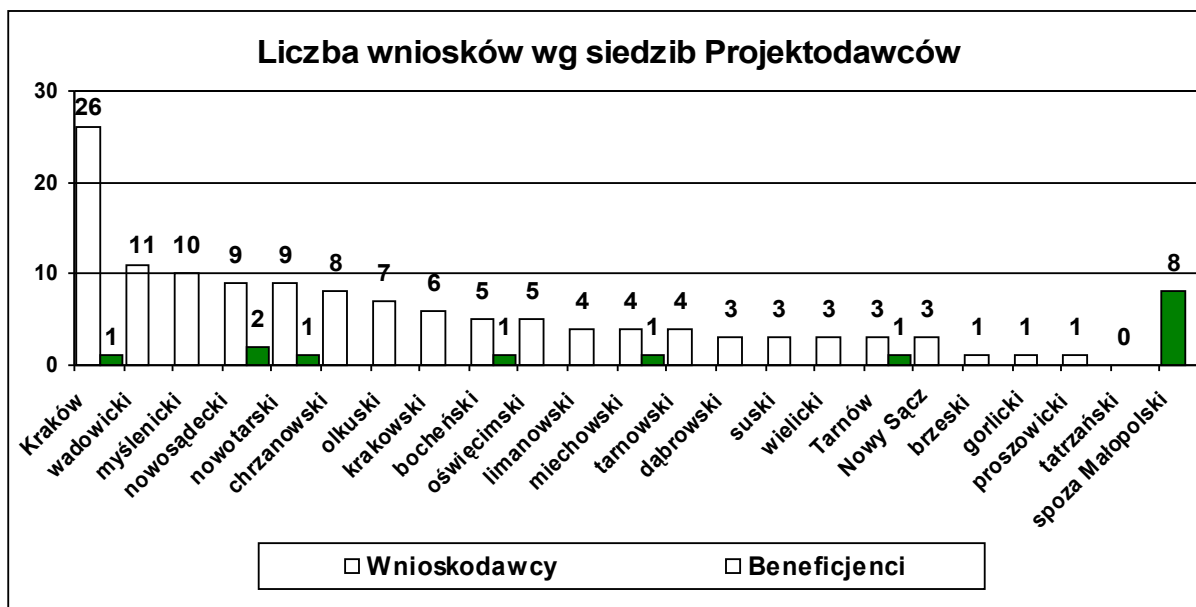
gorlickiego. Na konkurs wpłynęło 5 projektów, w których obszarem realizacji było województwo małopolskie, 2 wnioski natomiast obejmowały swoim zasięgiem cały kraj.

Źródło: opracowanie własne

Projekty wyłonione do realizacji w 2008 r. w Poddziałaniu 9.1.1 adresują wsparcie jedynie do mieszkańców kilku powiatów. Wśród wniosków wyłonionych do realizacji najczęściej obejmuje obszar powiatu nowosądeckiego. W powiatach: nowotarskim, bocheńskim, miechowskim, mieście Krakowie i Tarnowie realizowane będzie po jednym projekcie.

Na konkurs w Poddziałaniu 9.1.1 wpłynęły 134 wnioski. W liczbie tej znajduje się 8 projektów złożonych przez podmioty spoza województwa małopolskiego (6%). Najwięcej wniosków złożyli Projektodawcy mający swoją siedzibę na terenie miasta Krakowa – aż 20%. Kolejne miejsca pod tym względem zajęli Projektodawcy z powiatu wadowickiego (8%) i myślenickiego (7%). W Poddziałaniu 9.1.1 nie wpłynął żaden projekt Wnioskodawców mających swoją siedzibę na terenie powiatu tatrzańskiego.

Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie

Realizacja projektów ma w założeniu przyczynić się do podniesienia atrakcyjności i zwiększenia dostępności wychowania przedszkolnego w szczególności wśród mieszkańców gmin wiejskich. Projekty, z których większość realizowana jest na terenach wiejskich, gdzie edukacja przedszkolna jest dostępna w niewystarczającym zakresie, zapobiegają różnicowaniu szans edukacyjnych dzieci na najwcześniejszym etapie kształcenia.

Projekty przyczyniają się do realizacji celu *Zmniejszenie nierówności w upowszechnieniu edukacji, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi*, określonego w Planie Działania na lata 2007-2008.

Projekty realizowane w Poddziałaniu 9.1.1 odpowiadają głównie na następujące potrzeby odbiorców pomocy:

- objęcia dzieci edukacją przedszkolną, w tym opieką specjalistyczną - co osiągnięto poprzez utworzenie nowych przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego oraz stworzenie dodatkowych grup w istniejących przedszkolach,
- zapewnienia odpowiedniego czasu opieki nad dziećmi - co osiągnięto poprzez wydłużenie godzin pracy placówek przedszkolnych,
- urozmaicenia programu nauczania o zajęcia dodatkowe.

Projektodawcy trafnie zdiagnozowali potrzeby odbiorców pomocy, bazując w większości przypadków na badaniach ankietowych potrzeb i oczekiwań grup potencjalnych uczestników projektu. Proponowane w projektach działania stanowią odpowiedź na zdiagnozowane problemy oraz potrzeby grup docelowych.

WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH UCZNIÓW Z GRUP O UTRUDNIONYM DOSTĘPIE DO EDUKACJI ORAZ ZMNIEJSZANIE RÓŻNIC W JAKOŚCI USŁUG EDUKACYJNYCH - PODDZIAŁANIE 9.1.2

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 326 projektów, które opiewały na kwotę ogółem 297 108 525,30 zł i adresowały wsparcie do 254 184 osób.

Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 27 zostało wyłonionych do realizacji, z czego 24 miały podpisaną umowę wg stanu na koniec 2008 r. Projekty te adresują swe usługi do łącznie 13 091 osób.

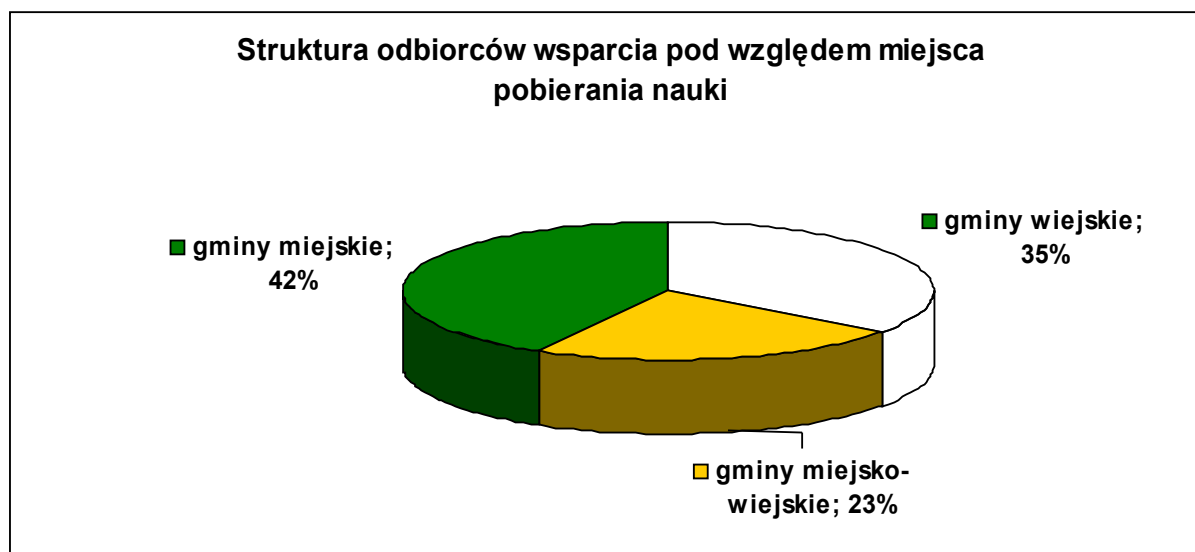
Kwota ogółem podpisanych umów wynosi 21 493 065,71 zł, co stanowi blisko 93% kontraktacji na konkurs w ramach tego Poddziałania (23 160 566 zł).

Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 2 992 zł, natomiast średni okres realizacji pojedynczego projektu wynosi około 23 miesiące.

Grupy docelowe:

Zgodnie z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL umowy podpisane w Poddziałaniu 9.1.2 obejmują wsparciem uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych). Ich liczba to 13 091, w tym 35% uczniów uczęszczających do szkół zlokalizowanych na terenie gmin wiejskich, 23% uczniów szkół z gmin miejsko-wiejskich i 42% uczniów szkół zlokalizowanych w miastach.

W ramach Poddziałania 9.1.2 bezpośrednim wsparciem zostało objętych 146 szkół, spośród których 32% stanowią szkoły podstawowe, 46% szkoły gimnazjalne, 14% szkoły ponadgimnazjalne i 8% zespoły szkół.

Źródło: opracowanie własne

W projektach realizowanych w ramach Poddziałania 9.1.2 wsparcie kierowane jest do ściśle określonej grupy docelowej, w związku z tym rekrutacja ma raczej charakter zamknięty, gdyż wsparciem objęci są uczniowie danej szkoły, która realizuje projekt.

Formy wsparcia:

W programach rozwojowych szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne ukierunkowane na wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów i zmniejszanie dysproporcji w ich osiągnięciach edukacyjnych oraz podnoszenie jakości procesu kształcenia dominują:

- dodatkowe zajęcia (pozaekcyjne i pozaszkolne) dla uczniów ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych, w szczególności: nauka języków obcych, w tym głównie języka angielskiego (71% projektów), ICT (71%), zajęcia matematyczno-przyrodnicze (71%), artystyczne (38%), humanistyczne (25%), sportowe (25%), zajęcia z przedsiębiorczości (13%);
- dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze: z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych (54% projektów), humanistycznych (46%), językowe (33%), a także informatyczne (4%);
- doradztwo i opieka pedagogiczno-psychologiczna (58% projektów);
- rozszerzenie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym, w tym utworzenie Szkolnych Ośrodków Kariery (29% projektów);
- wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania cechujących się wyższą skutecznością niż formy tradycyjne (8% projektów).

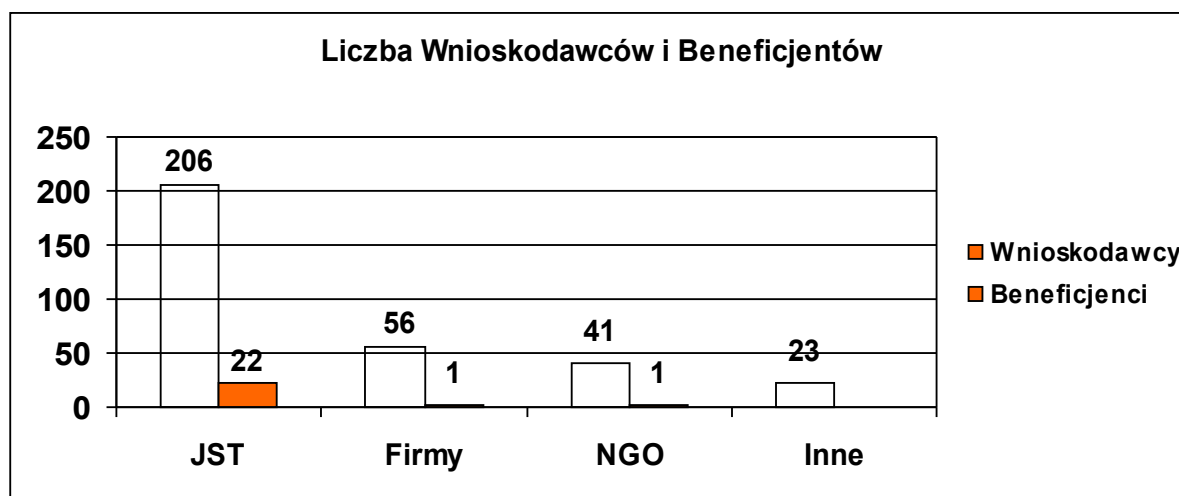
Połowa wszystkich projektów, w ramach których w 2008 r. podpisano umowę, zakłada prowadzenie zajęć dla uczniów metodą warsztatową. Na tak duży odsetek projektów, w których zorganizowane zostaną warsztaty miało wpływ kryterium strategiczne przewidziane w Planie Działania na lata 2007-2008, zgodnie z którym projekty zakładające dodatkowe zajęcia (pozaekcyjne i pozaszkolne) prowadzone metodą warsztatową otrzymały premię punktową w wysokości 6 punktów.

Beneficjenci:

Dominującą formą prawną podmiotów realizujących projekty są jednostki samorządu terytorialnego (92%). Wśród podmiotów aplikujących o środki jest ich 63%, co może oznaczać, iż projekty przygotowane przez JST są lepszej jakości niż projekty innych kategorii podmiotów, zwłaszcza prywatnych firm. Wśród podmiotów aplikujących 17% to firmy prywatne. Z wniosków złożonych przez prywatne podmioty, które poprawnie przeszły ocenę

formalną, tylko 1 uzyskał dofinansowanie. Natomiast aż 80% wniosków firm prywatnych, które nie uzyskały dofinansowania zostało odrzuconych z powodu niezgodności z zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL.

Blisko 13% wniosków zostało złożonych przez organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia, Kościół Katolicki). Tylko 1 projekt z tej grupy uzyskał dofinansowanie w 2008 r. Na poniższym wykresie do kategorii „inne” zostały zaliczone szkoły, placówki oświatowe, uczelnie wyższe, a także organy kontroli państwowej i ochrony prawa. Żaden z wniosków złożonych przez te podmioty nie uzyskał dofinansowania.

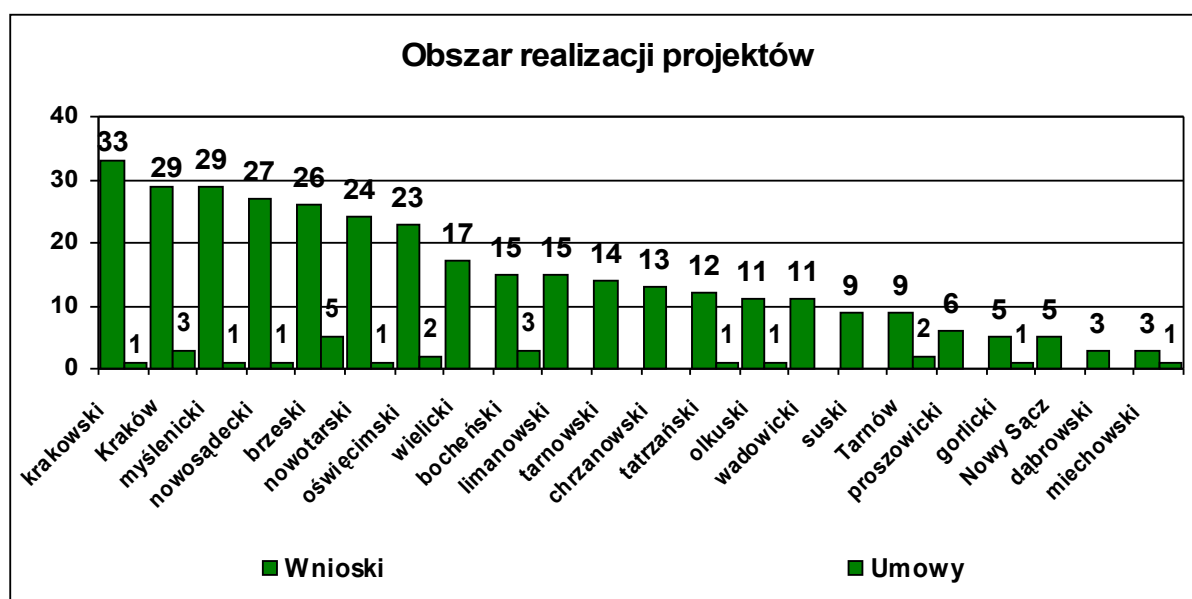

Źródło: opracowanie własne

Efektywność JST w aplikowaniu o środki w ramach Poddziałania 9.1.2 wyniosła 11%, tym samym była znacznie wyższa od efektywności pozostałych pomiotów. Wnioski złożone przez JST w większym stopniu odpowiadają założeniom programu rozwojowego, ponieważ szkoły, placówki oświatowe lub ich organy prowadzące posiadają najpełniejszą wiedzę na temat potrzeb dydaktyczno-wychowawczych danej szkoły. Dlatego, aby składane wnioski były kompatybilne z programami nauczania i kierunkami rozwojowymi szkół oraz w sposób kompleksowy przyczyniały się do ich rozwoju i odpowiadały potrzebom dydaktyczno-wychowawczym, w Planie Działania na rok 2009 sformułowano kryterium dostępu zakładające, iż wnioski o dofinansowanie powinny być składane przez szkoły, placówki oświatowe, organy prowadzące lub w partnerstwie z nimi.

Spośród wszystkich podmiotów realizujących projekty 4 realizowane są w formule partnerskiej łączącej JST z NGO lub PUP (3 projekty) oraz w partnerstwie firm prywatnych (1 projekt).

Obszar realizacji

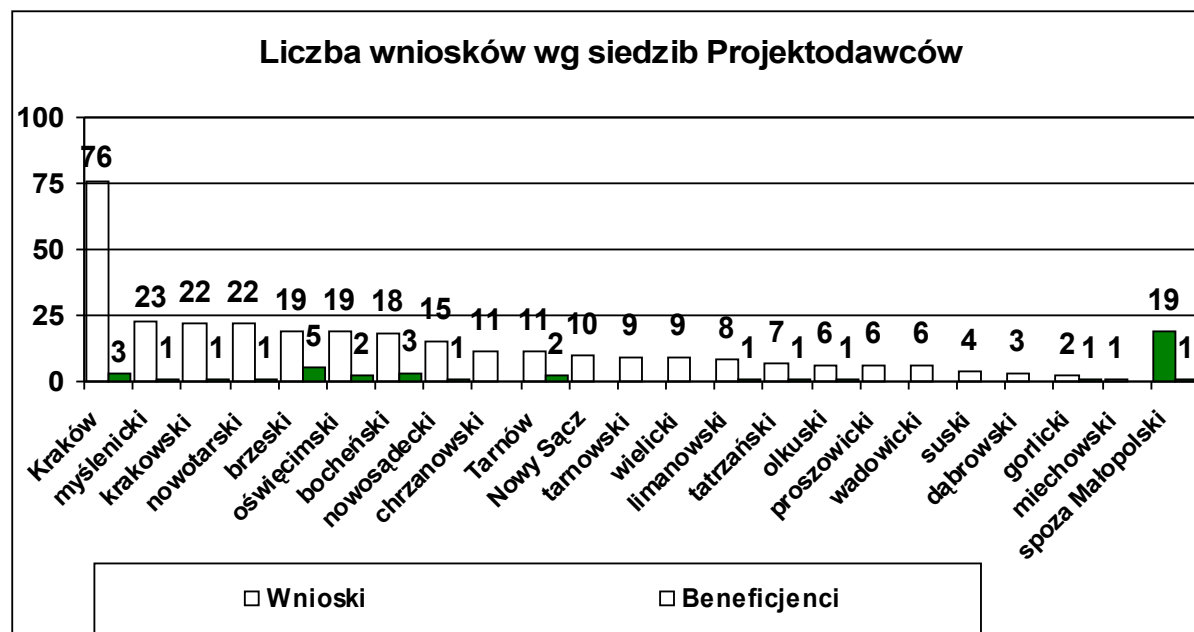

Źródło: opracowanie własne

W Poddziałaniu 9.1.2 mieszkańcy wszystkich powiatów byli adresatami wsparcia projektów zgłoszonych na konkurs. Najwięcej projektów adresowanych było do mieszkańców powiatu krakowskiego, myślenickiego oraz Krakowa, najmniej do mieszkańców powiatu dąbrowskiego i miechowskiego. W odpowiedzi na konkurs wpłynęły także wnioski, dla których obszar realizacji określono jako województwo małopolskie (41 projektów), a także cała Polska (24 projekty).

Projekty, które pomyślnie przeszły przez wszystkie etapy oceny i zostały wyłonione do otrzymania dofinansowania adresują swoje wsparcie jedynie do mieszkańców wybranych obszarów. Powiat brzeski to najczęściej wskazywany obszar realizacji usług we wnioskach, w ramach których do dnia 31.12.2008 r. podpisane zostały umowy. Uwagę zwraca fakt, iż wśród wniosków złożonych powiat ten nie był najczęściej wskazywany jako miejsce realizacji usług, co może świadczyć o lepszej jakości projektów z tego powiatu. Do tej pory nie przyjęto

do realizacji projektów, w których jako obszar realizacji wskazano następujące powiaty: chrzanowski, dąbrowski, limanowski, proszowicki, suski, tarnowski, wadowicki, wielicki oraz miasto Nowy Sącz. Na uwagę zasługuje fakt, iż pomimo niewielkiej liczby wniosków adresowanych do mieszkańców powiatu miechowskiego i gorlickiego, liczba podpisanych umów nie odbiega od wyników osiąganych w innych powiatach.

Źródło: opracowanie własne

Spośród 326 wniosków aplikacyjnych tylko 19 zostało złożonych przez podmioty spoza województwa małopolskiego (5,8%). Najbardziej aktywne były podmioty z Krakowa, które zgłosiły 76 wniosków tj. 23% ogółu złożonych projektów.

Wybrane do realizacji projekty w ramach Poddziałania 9.1.2 zakładają przede wszystkim realizację zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, pozalekcyjnych i pozaszkolnych w zakresie kompetencji kluczowych, w szczególności matematyczno – przyrodniczych, językowych i informatycznych, a także doradztwo i opiekę pedagogiczno – psychologiczną. Większość projektów zawiera również doradztwo edukacyjno – zawodowe dla uczniów. W związku z faktem, iż stosunkowo niewielki procent ogółu uczniów potrafi wykorzystywać narzędzia matematyki w życiu codziennym, stawiać hipotezy na temat zjawisk i procesów zachodzących w przyrodzie, podwyższanie poziomu edukacji matematyczno – przyrodniczej uczniów jest szczególnie istotne w warunkach spadku zainteresowania podejmowaniem nauki na kierunkach studiów ścisłych i istotnych dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy. Projekty zakładają również realizację zajęć dodatkowych z języków obcych zwłaszcza w

zakresie języka angielskiego, co również stanowić będzie dla ucznia dodatkowy atut na rynku pracy po zakończeniu edukacji.

Rozszerzanie oferty szkół o zagadnienia związane z poradnictwem i doradztwem edukacyjno-zawodowym, informowanie uczniów o korzyściach płynących z wyboru danej ścieżki edukacyjnej, możliwościach dalszego kształcenia oraz informowanie o sytuacji i uwarunkowaniach lokalnego i regionalnego rynku pracy również odpowiada potrzebom rynku pracy w kontekście wyboru odpowiedniego zawodu. Przekazywane są młodym ludziom informacje niezbędne do kształtowania wiedzy umożliwiającej samodzielne podejmowanie właściwych decyzji, co do swojej przyszłości. Celem projektów jest wyrównywanie szans młodzieży na rynku pracy, poprzez wsparcie umiejętności samodzielnego zarządzania ścieżką zawodową. Projekty wzmacniają rolę edukacyjno-doradczą szkoły oraz odpowiednio ukierunkowują młodzież, która sama często nie jest w stanie ustalić swojej optymalnej ścieżki edukacyjnej. W efekcie młodzież zwiększy swoje szanse na trudnym i wymagającym rynku pracy.

Dużą grupę odbiorców wsparcia stanowią uczniowie pochodzący z terenów wiejskich oraz uczniowie o niskim statusie ekonomicznym, którzy często mają utrudniony dostęp do edukacji, dlatego też pomoc tej grupie osób w postaci różnorodnych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych pozalekcyjnych i pozaszkolnych umożliwi wyrównywanie szans edukacyjnych, a w konsekwencji równy start na rynku pracy. Realizacja programów rozwojowych ma na celu podniesienie jakości nauczania w szkole, a co za tym idzie prowadzi do osiągania przez uczniów lepszych wyników w nauce. Uczniowie dzięki uczestnictwu w projektach uzyskają większe szanse na kontynuowanie edukacji lub podjęcie zatrudnienia.

Realizowane projekty ukierunkowane są na dostosowanie kompetencji przyszłych absolwentów do potrzeb rynku pracy oraz przygotowanie uczniów do funkcjonowania na nim. Będą również przyczyniać się do podnoszenia u uczniów podstawowych umiejętności oraz kompetencji o kluczowym znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz dla kontynuowania edukacji.

POMOC STYPENDIALNA DLA UCZNIÓW SZCZEGÓLNIE UZDOLNIONYCH -

PODDZIAŁANIE 9.1.3

W Poddziałaniu 9.1.3 dofinansowanie uzyskać mogą projekty systemowe zakładające realizację regionalnych programów pomocy stypendialnej dla szczególnie uzdolnionych uczniów (zwłaszcza w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych) szkół

gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym. Projekty realizować mogą jedynie Beneficjenci Systemowi – jednostki organizacyjne samorządu województwa wskazane w Planie Działania. W województwie małopolskim taką jednostką jest Małopolskie Centrum Przedsiębiorczości realizujące projekt *Małopolski system stypendialny dla uczniów szczególnie uzgodnionych*. Jest to projekt siedmioletni, którego realizację rozpoczęto w połowie 2008 r.

Projekt zakłada m.in. wypłacenie pomocy stypendialnej w wysokości 500 zł brutto miesięcznie grupie 3 150 uczniów na przestrzeni lat 2008-2015. W każdym roku przewiduje się udzielenie stypendiów w proporcjach 40% dla uczniów szkół gimnazjalnych i 60% dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Przygotowane zostaną także materiały dydaktyczne dla stypendialistów. Poprzez objęcie programem stypendialnych uczniów, wzrośnie ich motywacja do stałego podnoszenia swojej wiedzy w zakresie dotychczasowych zainteresowań naukowych, spodziewane jest także zwiększenie udziału Beneficjentów w kształceniu na poziomie wyższym.

PODNIESIENIE ATRAKCYJNOŚCI I JAKOŚCI SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO

DZIAŁANIE 9.2

Celem Działania 9.2 jest wzmocnienie atrakcyjności i podniesienie jakości oferty edukacyjnej szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem kształcenia osób dorosłych) służące podniesieniu zdolności uczniów do przyszłego zatrudnienia.

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęły 142 projekty, które opiewały na kwotę ogółem 114 735 556,04 zł i adresowały wsparcie do 137 450 osób. Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 18 zostało wyłonionych do realizacji, z czego 15 miało podpisaną umowę wg stanu na 31.12.2008. Projekty te adresują swe usługi do łącznie 11 182 osób.

Łączna wartość podpisanych umów wynosi 10 835 768,88 zł, co stanowi prawie 47% kontraktacji na konkurs w ramach tego Działania (23 093 353,00 zł). Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 2 264 zł, zaś średni okres realizacji pojedynczego projektu wynosi około 24 miesięcy.

Grupy docelowe:

Umowy z Działania 9.2 obejmą wsparciem łącznie 11 182 osób. Blisko 1% z nich to osoby zatrudnione, pozostali odbiorcy wsparcia to osoby nieaktywne zawodowo - uczniowie szkół zawodowych i techników. Wsparcie w ramach Działania 9.2 skierowane jest do uczniów

kształcących się w ponad 40 zawodach. Nauczanie, w przypadku 45% zawodów, odbywa się w technikach, ponad 55% w zasadniczych szkołach zawodowych.

Wsparcie w technikach skierowane jest przede wszystkim do uczniów uczących się w zawodzie:

- technik informatyk (40% wniosków),
- technik elektronik (33%),
- technik mechanik (33%),
- technik budownictwa (33%),
- technik ekonomista (33%),
- technik elektryk (27%),
- technik sprzedaży (27%),
- technik żywienia i gospodarstwa domowego (27%),
- technik organizacji usług gastronomicznych (20%).

Projekty ukierunkowane na wsparcie zasadniczych szkół zawodowych adresowane są do uczniów kształcących się w następujących zawodach:

- mechanik pojazdów samochodowych (40% wniosków),
- elektryk (40%),
- sprzedawca (27%),
- zawody budowlane (murarz, monter konstrukcji budowlanych) (27%),
- kucharz (20%),
- monter elektronik (13%),
- ślusarz (13%),
- stolarz (13%),
- malarz (13%),
- monter instalacji sanitarnych (13%).

Ponadto w projektach występują pojedynczo takie zawody jak: technik telekomunikacji, hotelarstwa, inżynierii środowiska i melioracji, logistyk, technik inżynierii ochrony środowiska, obsługi turystycznej, agrobiznesu, architektury krajobrazu, geodeta, technik drogownictwa oraz zawody zdobywane w zasadniczych szkołach zawodowych: agroturysta, cukiernik, blacharz, fryzjer, operator maszyn, posadzkarz, tapicer, krawiec, spawacz, hydraulik, elektromechanik, rolnik, piekarz.

Formy wsparcia:

W programach rozwojowych szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe realizowane będą głównie zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych. Ich przeprowadzenie zakłada 14 z 15 wniosków, w ramach których w 2008 r. podpisano umowy. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne będą głównie ukierunkowane są na organizację następujących rodzajów zajęć:

- językowe (64% wniosków zakładających przeprowadzenie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych),
- informatyczne (64%),
- przedsiębiorczość (36%),
- matematyczno-przyrodnicze (29%),

Popularną formą wsparcia są także dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne służące wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia (występują w 10 wnioskach), a także wyposażenie szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w nowoczesne materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia (także 10 wniosków). Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze obejmują głównie następujące przedmioty:

- matematyczno-przyrodnicze (aż 80% wniosków zakładających przeprowadzenie zajęć wyrównawczych),
- elektronika i elektrotechnika (60%),
- gastronomiczne (50%),
- ekonomiczne (50%),
- związane z budownictwem (40%),
- informatyka (40%),
- język obcy (w tym język obcy zawodowy) (30%).

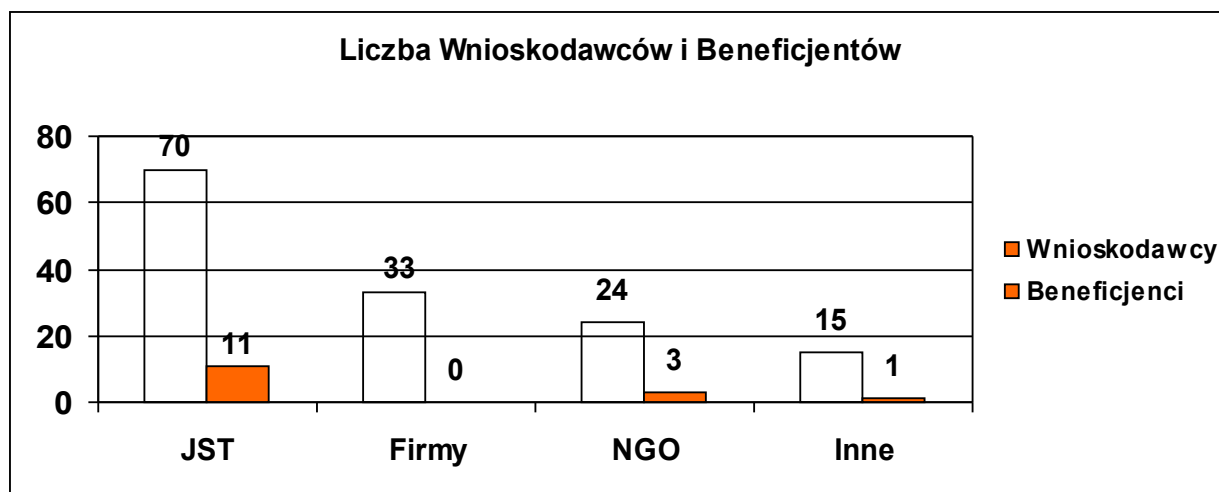
W we wnioskach pojawiają się także następujące formy wsparcia szkół zawodowych:

- doradztwo i opieka pedagogiczno-psychologiczna (8 wniosków),
- wdrożenie nowych, innowacyjnych form nauczania i oceniania (w tym głównie wycieczki edukacyjne) (7 wniosków),
- współpraca szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami (staże, praktyki) (4 wnioski),
- doradztwo edukacyjno-zawodowe (3 wnioski),
- modernizacja oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb rynku pracy (2 wnioski).

W projektach przyjętych do realizacji w ramach Działania 9.2 zaplanowano także organizację szkoleń dla nauczycieli, które występują w 20% wniosków.

Beneficjenci:

W grupie Beneficjentów, którzy zgłosili swoje projekty w ramach konkursu w Działaniu 9.2 dominują jednostki samorządu terytorialnego i ich związki – blisko 50% wszystkich wniosków. Są to najczęściej organy prowadzące szkoły zawodowych. Drugie w kolejności uplasowały się firmy prywatne – 23% złożonych wniosków. Fundacje i stowarzyszenia (NGO – 17%) zajęły kolejne miejsce pod względem aktywności w aplikowaniu o środki w ramach Działania 9.2. Wśród Projektodawców znalazły się także placówki oświatowe i szkoły wyższe, które na poniższym wykresie zostały zaliczone do kategorii „inne”.

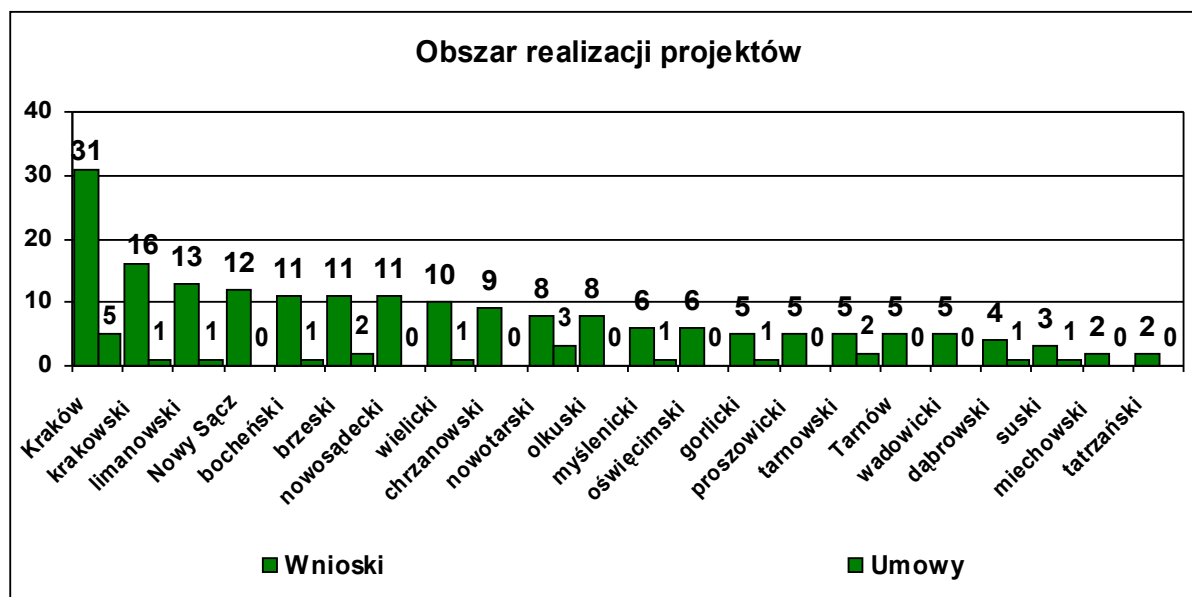

Źródło: opracowanie własne

W grupie Beneficjentów, których wnioski będą realizowane dominują także jednostki samorządu terytorialnego (efektywność na poziomie 16%). Jest to spowodowane faktem, iż organy prowadzące szkoły mają świadomość potrzeb występujących w prowadzonych przez siebie szkołach. Projekty zgłaszane przez JST w znacznie większym stopniu spełniają założenia programu rozwojowego niż projekty pozostałych podmiotów. Na uwagę zasługuje fakt, iż pomimo dużego zainteresowania firm prywatnych aplikowaniem o środki w ramach Działania 9.2, żaden z wniosków przez nie złożonych do tej pory nie został przyjęty do realizacji. Wszystkie wnioski firm prywatnych, które przeszły pozytywnie ocenę formalną zostały odrzucone podczas oceny merytorycznej (aż 76% spośród nich nie spełniło wymogów określonych dla programu rozwojowego szkoły lub placówki oświatowej i zostało odrzuconych ze względu na niezgodność z zapisami SzOP). Podobnie jak w Poddziałaniu

9.1.2, świadczy to o niskiej jakości projektów zgłaszanych przez te podmioty i braku współpracy ze szkołami na etapie formułowania założeń wniosku.

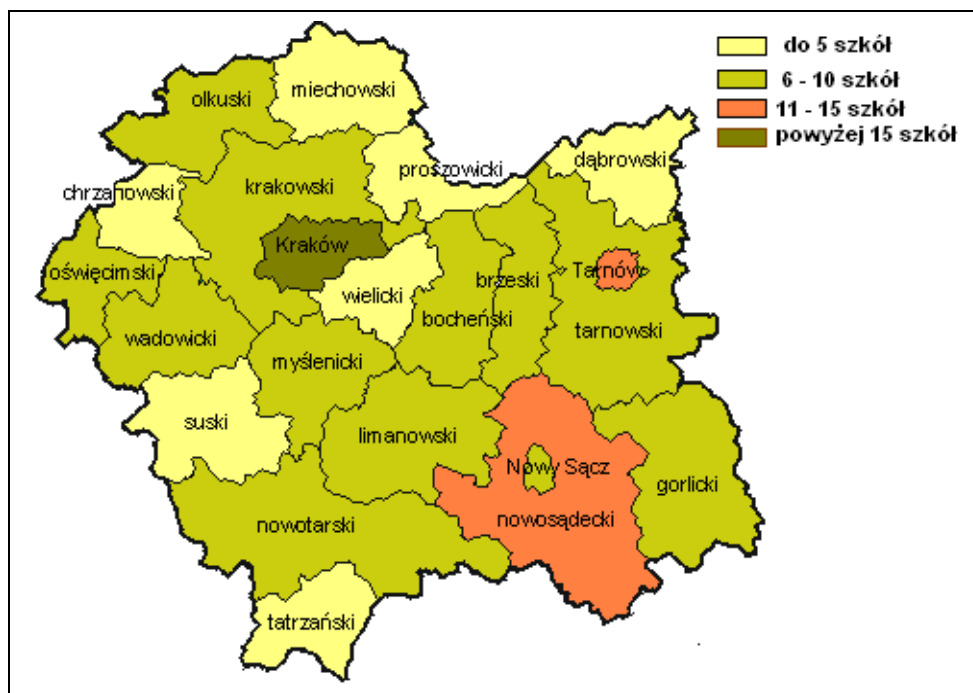
Spośród wszystkich projektów, w ramach których podpisano umowy, 8 to projekty złożone przez podmioty mające siedzibę na terenie Krakowa. Prawie połowa wniosków w Działaniu 9.2 będzie realizowana w partnerstwie.

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej wskazywanym obszarem realizacji projektów, które wpłynęły w odpowiedzi na konkurs ogłoszony w Działaniu 9.2 było miasto Kraków. Sytuacja ta wynika z faktu, iż w Krakowie zlokalizowanych jest najwięcej szkół zawodowych, które są odbiorcami wsparcia w Działaniu 9.2. Wśród projektów złożonych znajdują się także te, w których obszarem realizacji jest województwo małopolskie (43 wnioski) oraz cała Polska (3 wnioski).

Zespoły szkół zawodowych w Małopolsce

Źródło: opracowanie własne

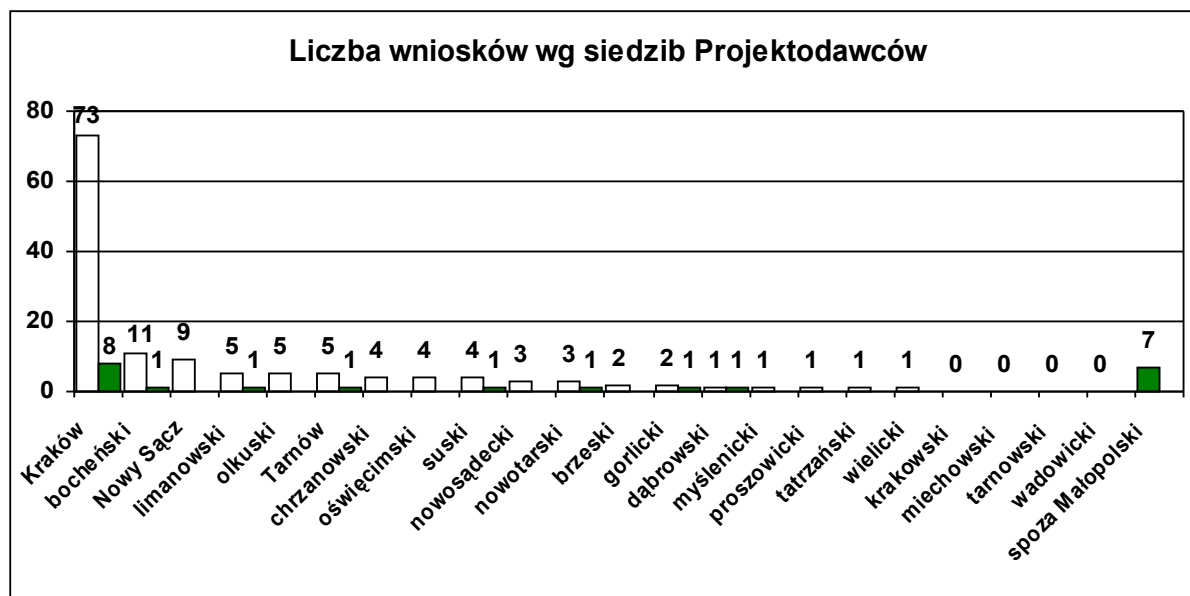
Na powyższej mapie została przedstawiona lokalizacja wszystkich szkół zawodowych w Małopolsce w podziale na powiat, w którym się znajdują. Łączna liczba szkół poddanych analizie to 173. W liczbie tej znajdują się wszystkie typy szkół zawodowych. Głównie są to zespoły szkół obejmujące zarówno ZSZ, jak i technika, licea profilowane, czy szkoły dla dorosłych. W grupie tej znalazły się także specjalne zespoły szkół zawodowych (dla osób niepełnosprawnych).

Na terenie miasta Krakowa zlokalizowanych jest 19% wszystkich szkół zawodowych, ponad 6% w Tarnowie, tyle samo w powiecie nowosądeckim. Są to jedyne powiaty, w których liczba szkół zawodowych przekracza 10.

Miasto Kraków to także najczęściej wskazywany obszar realizacji usług we wnioskach wyłonionych w ramach konkursu w Działaniu 9.2 (33% wniosków). Do tej pory nie przyjęto do realizacji projektów adresowanych do mieszkańców powiatów: nowosądeckiego, chrzanowskiego, olkuskiego, oświęcimskiego, proszowickiego, wadowickiego, miechowskiego, tatrzańskiego oraz miast: Nowego Sącza i Tarnowa.

Ponadto wśród podpisanych umów znalazły się dwie, dla których we wniosku wskazano, iż obszarem realizacji będzie całe województwo małopolskie. Z uwagi jednak na fakt, iż projekty te będą realizowane w szkołach zlokalizowanych na terenie Krakowa, wsparciem zostaną objęci także uczniowie zamieszkujący powiaty sąsiadujące.

Spośród 142 wniosków aplikacyjnych 7 zostało złożonych przez podmioty spoza województwa małopolskiego (5%). Najbardziej aktywne były podmioty z Krakowa, które zgłosiły 73 wnioski aplikacyjne tj. 51% ogółu złożonych wniosków.

Źródło: opracowanie własne

W związku z dynamicznym rozwojem naszego kraju oraz zmianami zachodzącymi na rynku pracy, pracodawcy działający w obszarze przemysłu zgłaszają stale wzrastające zapotrzebowanie na wysoko wykwalifikowanych pracowników, posiadających odpowiedni poziom umiejętności poświadczonych właściwymi uprawnieniami. Ze strony pracobiorców zaobserwować jednak można, iż osoby kończące edukację zawodową nie zawsze posiadają odpowiedni poziom wiedzy i kwalifikacji zawodowych. Wynika to przede wszystkim z faktu prowadzenia przez szkoły zawodowe kształcenia na kierunkach, na które nie jest już zgłaszane zapotrzebowanie, a obowiązujące programy nauczania nie nadążają za zmianami rynku pracy. Ponadto na szkolnictwo kierowane są zbyt niskie nakłady finansowe, nie pozwalające na zakup nowoczesnych środków dydaktycznych oraz prowadzenie poszukiwanych szkoleń. Powoduje to niski poziom zajęć praktycznych, co uniemożliwia płynne przejście do aktywności zawodowej. Istotnym problemem, wpływającym bezpośrednio na możliwość nabycia na rynku szkoleń komercyjnych, a przez to właściwych kompetencji oraz uzyskiwania odpowiednich uprawnień, jest sytuacja finansowa samych uczniów i ich rodzin. Niesie to za sobą poważne konsekwencje w postaci braku motywacji do nauki, a w dalszej perspektywie ich trudną sytuację na rynku pracy, który wymaga od absolwentów szkół zawodowych nie tylko dużej aktywności, ale również dodatkowych umiejętności takich jak znajomość języków obcych oraz umiejętności w zakresie systemów przetwarzania i przesyłania informacji.

Przyjęte do realizacji projekty w ramach Działania 9.2 PO KL *Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego* stanowią próbę odpowiedzi na te problemy.

Zajęcia odbywają się w zespołach szkół zawodowych oraz w Centrum Kształcenia Praktycznego w ramach 15 realizowanych projektów, które mają na celu wdrożenie nowych, efektywnych programów rozwojowych. Programy te stanowią modernizację procesu kształcenia poprzez zajęcia pozaszkolne i pozalekcyjne, zwiększają atrakcyjność szkół zawodowych, w których są realizowane oraz stanowią planową i systemową pomoc uczniom w zwiększaniu szans na rynku pracy. Dodatkowo kilku Beneficjentów nawiązało współpracę z przedsiębiorcami w zakresie ich wdrażania.

Prowadzona do projektów rekrutacja jest skuteczna - prowadzona jest z wykorzystaniem plakatów, ulotek, spotkań informacyjnych oraz informacji zamieszczanych na stronach internetowych szkół i ich organów prowadzących. Zaproponowane w ramach projektów formy wsparcia są atrakcyjne dla odbiorców wsparcia, cieszą się ich dużym zainteresowaniem dlatego Beneficjenci nie mają problemów z zapewnieniem uczestnictwa uczniów w proponowanych formach wsparcia.

Okres realizacji projektów przyjętych do realizacji w 2008 r. w wynosi średnio 24 miesiące, dlatego też dopiero po ich zakończeniu możliwa będzie pełna ocena ich faktycznego oddziaływania na rynek pracy.

UPOWSZECHNIENIE FORMALNEGO KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO DZIAŁANIE 9.3

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 65 projektów, które opiewają na kwotę ogółem 58 998 492,72 zł i adresują wsparcie do 35 426 osób. Spośród projektów zgłoszonych na konkurs jedynie 2 zostały wyłonione do realizacji. Według stanu na 31.12.2008 r. obydwie te projekty miały podpisaną umowę, lecz tylko jeden z nich rozpoczęto realizować. Projekt realizowany adresuje swe usługi do łącznie 50 osób, drugi projekt ma charakter kampanii informacyjno-promocyjnej.

Łączna kwota ogółem podpisanych umów wynosi 1 633 535 zł, co stanowi prawie 19% kontraktacji na konkurs w ramach tego Działania (9 052 723,00 zł). Średni okres realizacji pojedynczego projektu wynosi około 24 miesięcy.

Grupy docelowe:

Wsparcie w ramach Działania 9.3 kierowane jest do osób w wieku 25-64 lat (oraz osób nie uczących się w wieku 18-24 lat) zgłaszających z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach szkolnych, a także szkół dla dorosłych, placówek kształcenia

ustawicznego, praktycznego i doskonalenia zawodowego prowadzących formalne kształcenie ustawiczne, partnerów społeczno-gospodarczych oraz pracodawców.

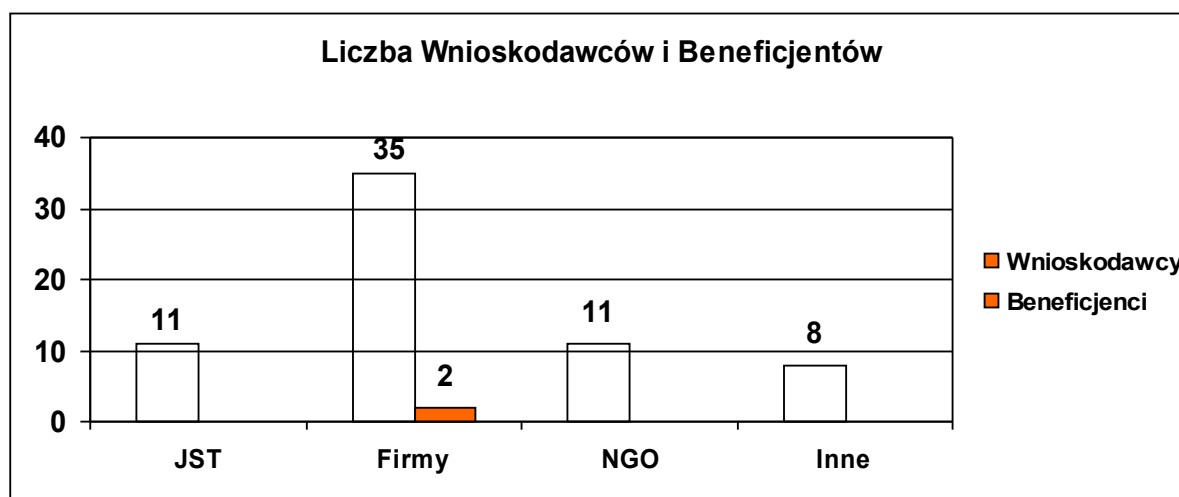
Jak wskazano powyżej, w ramach Działania 9.3 w 2008 r. zostały podpisane 2 umowy. Jeden z realizowanych projektów polega na organizacji kampanii informacyjnej, więc nie można wskazać w nim liczby osób objętych wsparciem, drugi projekt zakłada udział 50 odbiorców pomocy. Są to zarówno osoby bezrobotne (w tym długotrwale), jak i zatrudnione. Rekrutacja jest kierowana do wszystkich mieszkańców Małopolski, ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkałych na obszarach wiejskich, tak więc na obecnym etapie realizacji projektów w ramach Działania 9.3 nie można dokonać bardziej szczegółowej analizy grupy docelowej.

Formy wsparcia:

Projekty wyłonione do realizacji w ramach Działania 9.3 zakładają przeprowadzenie kampanii informacyjnej promującej kształcenie ustawiczne w Małopolsce (1 projekt) oraz kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych z własnej inicjatywy zainteresowanych uzupełnianiem lub podwyższaniem swojego wykształcenia i kwalifikacji ogólnych i zawodowych poprzedzone kampanią informacyjną (1 projekt). Poprzez prowadzenie zajęć w uzupełniającym liceum ogólnokształcącym 50 osób będzie miało możliwość podwyższenia swojego wykształcenia do poziomu średniego.

Beneficjenci:

W grupie Beneficjentów, którzy zgłosili swoje wnioski w odpowiedzi na konkurs w Działaniu 9.3 dominują podmioty prywatne. Od firm prywatnych pochodził co drugi wniosek złożony w tym konkursie. Jednostki samorządu terytorialnego oraz fundacje i stowarzyszenia zajęły drugie miejsce pod względem zainteresowania aplikowaniem o środki w Działaniu 9.3. W grupie „inne” znalazły się uczelnie wyższe.

Źródło: opracowanie własne

Wśród wniosków wyłonionych do dofinansowania znalazły się wyłącznie podmioty prywatne, mimo tego, efektywność firm prywatnych w aplikowaniu o środki w Działaniu 9.3 wyniosła jedynie 6%. Wnioski pozostałych podmiotów nie uzyskały rekomendacji do dofinansowania. Tak niska efektywność podmiotów aplikujących o środki jest w dużej mierze powodowana zmianami zapisów dokumentów programowych. Nowelizacja Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL (13 marca 2008 r.) doprecyzowała linię demarkacyjną między Działaniem 9.3 a Poddziałaniem 8.1.1 w zakresie różnych form kształcenia funkcjonujących w polskim systemie kształcenia ustawicznego. Ustalono, iż kształcenie ustawiczne w ramach Działania 9.3 będzie się odnosiło jedynie do formalnego kształcenia osób dorosłych realizowanego w formach szkolnych (czyli w szkołach dla dorosłych funkcjonujących na podstawie ustawy o systemie oświaty), natomiast w ramach Poddziałania 8.1.1 wspierane będzie formalne kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych (kursowych) czyli kursy, kursy zawodowe i inne formy realizowane na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 3 lutego 2006 roku w sprawie uzyskiwania i uzupełniania przez osoby dorosłe wiedzy ogólnej, umiejętności i kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych. Zgodnie z wytycznymi, egzaminy językowe czy komputerowe, mimo iż potwierdzają zdobyte kwalifikacje, nie są kształceniem lub egzaminowaniem formalnym w rozumieniu Ustawy o systemie oświaty, na podstawie której realizowane jest wsparcie w ramach Działania 9.3.

Początkowy brak doprecyzowania w dokumentach programowych kwestii formalnego potwierdzania kwalifikacji ogólnych i zawodowych (wykluczający egzaminy językowe oraz komputerowe) spowodował wysoki odsetek (blisko 40 %) wniosków odrzucanych na niezgodności zapisami Szczegółowego Opisu Priorytetów. Kolejny problem zidentyfikowany podczas wdrażania Działania 9.3 polegał na składaniu wniosków przez podmioty, które w ramach projektu planowały założenie szkoły dla dorosłych, natomiast w ramach Działania 9.3 kwalifikowalne jest wsparcie wyłącznie dla istniejących szkół. Część Projektodawców planowała również przeprowadzenie kursów i szkoleń dla dorosłych, które nie stanowią kształcenia w formach szkolnych. Nowelizacja Szczegółowego Opisu Priorytetów (początkowe niejasności interpretacyjne co do demarkacji pomiędzy 8.1.1 a 9.3 PO KL) oraz specyfika wsparcia w ramach 9.3 PO KL sprawiła, iż ogromna większość projektów została odrzucona podczas oceny merytorycznej.

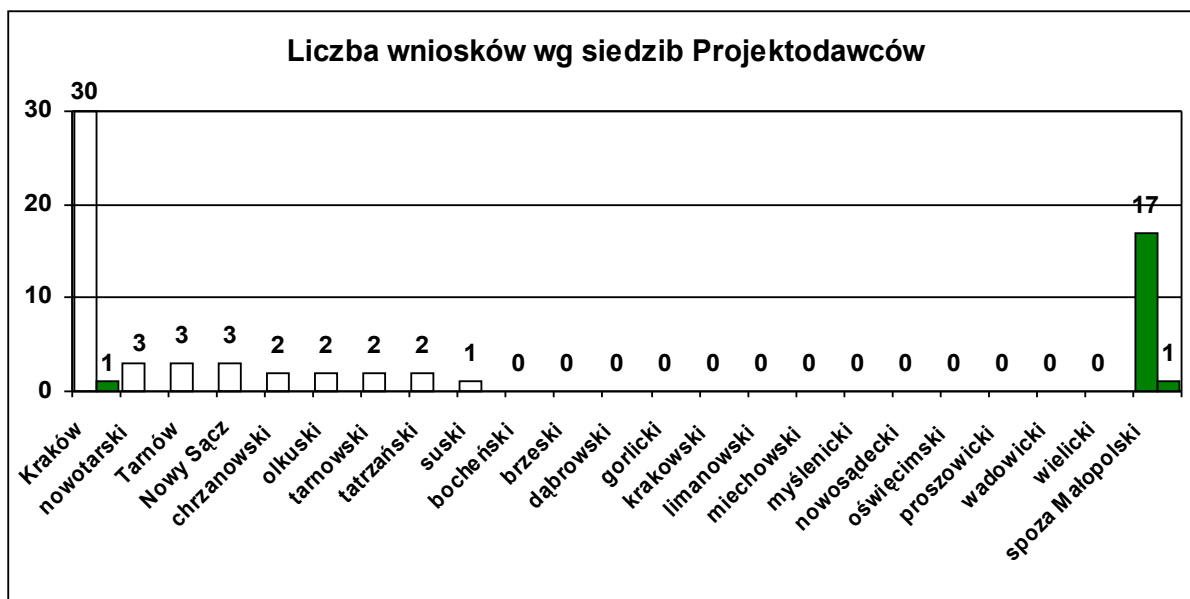
Obszar realizacji

Źródło: opracowanie własne

Najczęściej wskazywanym obszarem realizacji projektów, we wnioskach, które złożono na konkurs było województwo małopolskie (60% złożonych wniosków). Sytuacja ta jest związana ze specyfiką typów projektów możliwych do realizacji w Działaniu 9.3. Zarówno kampanie informacyjne w zakresie kształcenia ustawicznego, jak i kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych, a także pozostałe typy projektów (programy formalnego potwierdzania kwalifikacji, usługi doradcze czy wsparcie szkół dla dorosłych) umożliwiają realizację projektów, które będą adresowane do wszystkich mieszkańców województwa małopolskiego. Kolejnym często wskazywanym obszarem realizacji było miasto Kraków (18% wniosków). W żadnym z wniosków nie wskazano, iż projekt będzie realizowany w powiecie dąbrowskim, miechowskim oraz w mieście Tarnowie. Ponadto w 1 projekcie obszar realizacji określono jako cała Polska, 1 projekt kierowany był także do mieszkańców wybranych województw, w tym Małopolski.

Obszarem realizacji 2 wniosków, w ramach których w 2008 r. podpisano umowy jest województwo małopolskie.

Źródło: opracowanie własne

W odpowiedzi na konkurs w Działaniu 9.3 najwięcej wniosków wpłynęło od Projektodawców z miasta Krakowa (46% złożonych wniosków). Projekty złożyły także podmioty mające swoje siedziby na terenie powiatu nowotarskiego, chrzanowskiego, olkuskiego, tarnowskiego, tatrzańskiego, suskiego oraz miast Tarnowa i Nowego Sącza. Stosunkowo duża liczba projektów wpłynęła od Projektodawców z poza obszaru województwa małopolskiego – 26% wniosków. Ponad połowa powiatów Małopolski nie była reprezentowana przez podmioty aplikujące o środki w ramach Działania 9.3.

Podmioty, z którymi w Działaniu 9.3 podpisano umowy mają swoją siedzibę poza obszarem województwa małopolskiego.

W roku 2008 rozpoczęła się realizacja 1 projektu w ramach Działania 9.3. Zakres tego projektu obejmuje regularną naukę w liceum uzupełniającym dla dorosłych. Ze wsparcia w ramach projektu korzystało 50 osób. Potrzeby w zakresie kształcenia ustawicznego osób dorosłych są ogromne i typ projektu wpisuje się w te potrzeby. Trudno jednak powiedzieć, czy osoby objęte wsparciem w ramach projektu nie skorzystałyby z innych możliwości kształcenia, niekoniecznie finansowanych z EFS. Projekt realizowany w ramach Działania 9.3 ma w założeniu przyczynić się do podniesienia poziomu wykształcenia mieszkańców Małopolski poprzez umożliwienie bezpłatnego uzyskania wykształcenia średniego.

WYSOKO WYKWALIFIKOWANE KADRY SYSTEMU OŚWIATY - DZIAŁANIE 9.4

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 36 projektów, które opiewają na kwotę ogółem 22 385 831,90 zł i adresują wsparcie do 4 616 osób. Ponadto w Działaniu 9.4 przewidziana jest realizacja projektu własnego WUP w Krakowie – *Doskonalenie zawodowe nauczycieli w dziedzinie wykorzystania technologii informacyjnej*. Wartość ogółem projektu własnego wynosi 5 986 574,57 zł. Projekt zakłada objąć wsparciem 2 500 osób.

Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 5 zostało wyłonionych do realizacji, z czego 2 miały podpisaną umowę wg stanu na 31.12.2008. Projekty konkursowe, w ramach których podpisane zostały umowy adresują swe usługi do łącznie 860 osób.

Łączna kwota ogółem podpisanych umów wynosi 2 069 977,26 zł, co stanowi ponad 95% kontraktacji na konkurs w ramach tego Działania (2 165 977 zł)¹¹. Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 2 800 zł. Średni okres realizacji pojedynczego projektu wynosi około 19 miesięcy.

Grupy docelowe:

W ramach Działania 9.4 wsparcie uzyskać mogą nauczyciele i pracownicy dydaktyczni szkół i placówek oświatowych, instruktorzy praktycznej nauki zawodu oraz kadra administracyjna i zarządzająca oświatą w szkołach i placówkach oświatowych i ich organach prowadzących. W dwóch projektach, w ramach których podpisane zostały umowy wsparcie uzyska 860 osób. Zgodnie z zaplanowanymi kryteriami rekrutacji będą to nauczyciele oraz kadra administracyjna pochodząca głównie z obszarów wiejskich lub miast do 100 tysięcy mieszkańców.

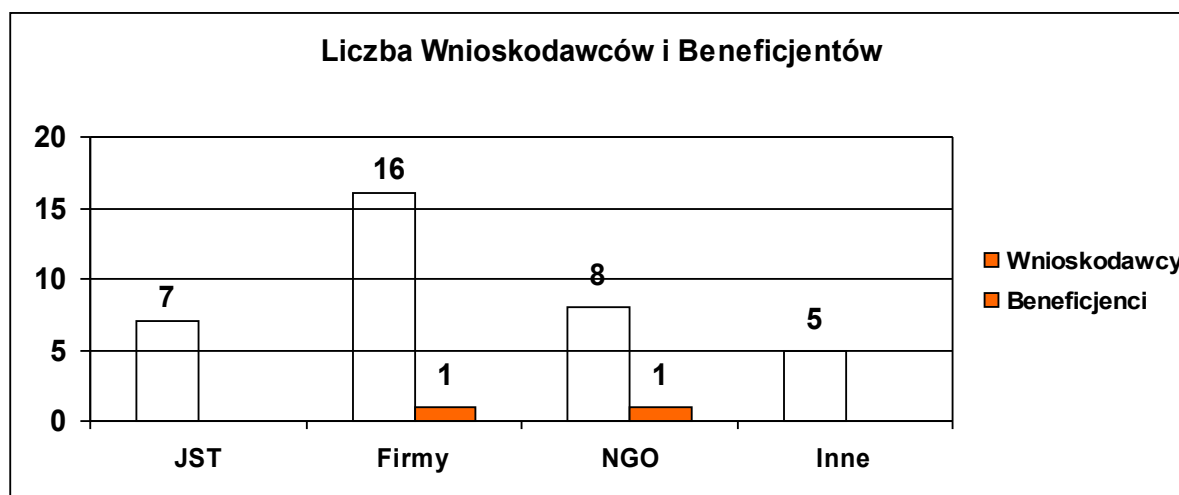
Formy wsparcia:

Projekty, w ramach których podpisane zostały umowy zakładają przeprowadzenie kursów doskonalących dla nauczycieli. Jeden z projektów zakłada szkolenia dla nauczycieli mające na celu upowszechnienie e-learningu w szkołach Małopolski oraz nabycie przez nauczycieli umiejętności administrowania platformami e-learningowymi i prowadzenia e-kursów. Kolejny projekt jest ukierunkowany na umożliwienie nauczycielom zdobycia nowego zawodu – trenera, a następnie wykorzystanie ich potencjału jako animatorów społeczności lokalnej, a także podniesienie kwalifikacji nauczycieli i pracowników systemu oświaty w zakresie zarządzania projektami i wykorzystywania technologii ICT w edukacji.

¹¹ Kontraktacja na konkurs w Działaniu 9.4 została zwiększona o 165 974 zł, gdyż wartość projektów znajdujących się na listach rankingowych przewyższyła dostępną kwotę alokacji. Pomimo zwiększenia kwoty kontraktacji, nie starczyło środków aby podpisać umowy z wszystkimi Projektodawcami, których wnioski uzyskały rekomendacje do dofinansowania.

Beneficjenci:

Najaktywniejszą grupą w aplikowaniu o środki w ramach Działania 9.4 były firmy prywatne, które złożyły aż 44% wszystkich wniosków. Aktywne były także fundacje i stowarzyszenia, od których pochodzi co piąty wniosek, który wpłynął w odpowiedzi na konkurs. Jednostki samorządu terytorialnego uplasowały się na trzecim miejscu pod względem liczby złożonych wniosków w Działaniu 9.4, kolejne były uczelnie wyższe, które na poniższym wykresie zostały zaliczone do kategorii „inne”.

Źródło: opracowanie własne

Projekty, w ramach których podpisano umowy pochodzą od firm prywatnych oraz organizacji pozarządowych (po 1 projekcie). W Działaniu 9.4 wyłoniono do realizacji ponadto 3 projekty, które nie mogły uzyskać dofinansowania ze względu na niewystarczającą kwotę kontraktacji. Projekty te zostały złożone przez jednostki samorządu terytorialnego (2 wnioski) oraz organizację pozarządową (1 wniosek). Biorąc pod uwagę wszystkie projekty wyłonione do dofinansowania, największą jakość projektów w ramach Działania 9.4 osiągnęły jednostki samorządu terytorialnego (2 wnioski rekomendowane do dofinansowania na 7 złożonych). Niestety podmioty te nie mogły uzyskać dofinansowania ze względu na niską kwotę alokacji na konkurs.

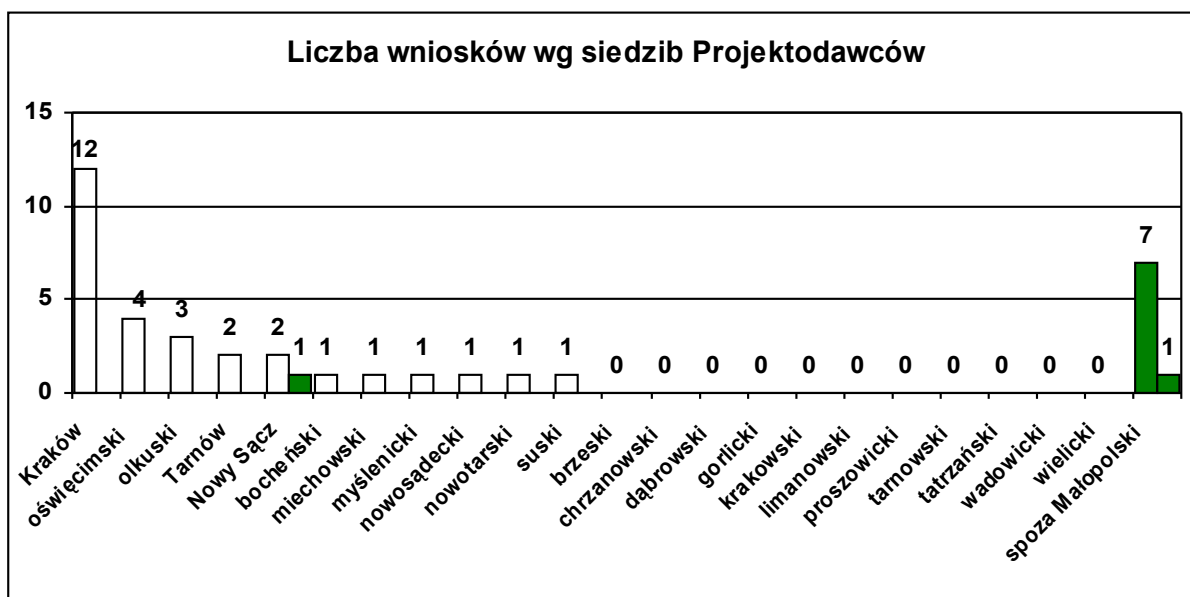
Obszar realizacji

Źródło: opracowanie własne

W większości projektów złożonych obszarem ich realizacji było województwo małopolskie (56% wniosków). Pozostałe projekty adresowały swoje usługi do mieszkańców kilku powiatów, w nielicznych wnioskach wskazano, iż obszarem realizacji jest jeden powiat. Dla 17% wniosków złożonych adresatami usług byli mieszkańcy powiatu chrzanowskiego. W odpowiedzi na konkurs nie wpłynął żaden projekt, dla którego obszar realizacji określono jako powiat dąbrowski, gorlicki, nowosądecki, tatrzański oraz miasto Nowy Sącz.

Obszarem realizacji dwóch wniosków, w ramach których zostały podpisane umowy w Działu 9.4 jest całe województwo małopolskie.

Źródło: opracowanie własne

Najbardziej aktywne w aplikowaniu o środki w ramach Działania 9.4 były podmioty zlokalizowane na terenie miasta Krakowa – złożyły aż 33% wszystkich wniosków w konkursie. Ponadprzeciętną aktywnością wykazały się także podmioty zlokalizowane poza obszarem województwa małopolskiego – 19% wniosków. Podmioty zlokalizowane w powiatach: brzeskim, chrzanowskim, dąbrowskim, gorlickim, krakowskim, limanowskim, proszowickim, tarnowskim, tatrzańskim, wadowickim i wielickim nie złożyły wniosków o dofinansowanie w ramach konkursu w Działaniu 9.4.

Projekty realizowane w ramach Działania 9.4 odpowiadają tylko na niektóre potrzeby w zakresie podnoszenia kwalifikacji nauczycieli. Z szerokiego wachlarza form wsparcia możliwych do realizacji, wszystkie projekty koncentrują się na szkoleniach w szczególności z zakresu wykorzystania technologii informacyjnych. Mimo wskazania jako bardzo ważnej grupy docelowej nauczycieli teoretycznych przedmiotów zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu praktycznie nie pojawiają się oni w realizowanych projektach.

Problemem rynku pracy, jaki może zostać złagodzony dzięki realizacji projektów w Działaniu 9.4 są niskie kwalifikacje nauczycieli w zakresie wykorzystywania technik informacyjnych w nauczaniu. Cel dla Działania 9.4 określony jako „Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli, szczególnie na obszarach wiejskich” jest realizowany. Szkolenia w większości cieszą się dużym zainteresowaniem wśród uczestników i nie zanotowano większych problemów z rekrutacją. Wśród uczestników projektów dominują osoby z małych, peryferyjnych ośrodków oddalonych od większych miast. Projekty realizowane w ramach Działania 9.4 przyczyniają się głównie do podniesienia kwalifikacji z zakresu technologii informatycznych i ich wykorzystania w procesie nauczania. Jeśli chodzi o problemy w zakresie umiejętności wykorzystania technologii informatycznych w nauczaniu, to zostały one prawidłowo zidentyfikowane i dobrano odpowiednie formy wsparcia.

Doskonalenie zawodowe nauczycieli w dziedzinie wykorzystania technologii informacyjnej

W 2008 r. rozpoczęto realizację projektu szkoleniowego adresowanego do nauczycieli z terenu Małopolski podnoszącego ich kwalifikacje w zakresie wykorzystania ICT. Jest on propozycją zgłoszoną w ramach Priorytetu IX PO KL, mającą na celu podniesienie kwalifikacji zawodowych kadr systemu oświaty. Do końca 2008 roku ukończyło kursy 100 nauczycieli. Dla zapewnienia wysokiego standardu przygotowania nauczycieli w zakresie technologii informacyjnej i informatyki, szkolenia odbywały się pod kątem uzyskania

możliwości zdawania egzaminów w celu uzyskania certyfikatu: Europejskiego Certyfikatu Umiejętności Komputerowych (ECDL), z czego skorzystało 41 nauczycieli.

Zdobyte umiejętności zostaną wykorzystane przez nauczycieli w procesie dydaktycznym a także zwiększą ich potencjał zawodowy. Z udziału w szkoleniach skorzystają głównie nauczyciele z małych miast i wsi, mający dotychczas mniejsze możliwości poznania nowoczesnych technologii informatycznych i możliwości wykorzystania ich w swojej praktyce zawodowej.

Podsumowanie:

1. Z
auważalna jest wysoka efektywność jednostek samorządu terytorialnego w aplikowaniu o ośrodki w ramach poszczególnych Działań Priorytetu IX. Efektywność tych podmiotów była najwyższa w Poddziałaniu 9.1.1, 9.1.2, a także w Działaniu 9.2. Można zatem wysunąć wniosek, iż jednostki samorządu terytorialnego, jako organy prowadzące przedszkola i szkoły mają świadomość potrzeb związanych z edukacją w prowadzonych przez siebie szkołach, co wpływa na wysoką jakość wniosków składanych przez te podmioty.
2. Z
auważyć można wpływ kryteriów strategicznych zapisanych w Planie Działania dla Priorytetu IX na lata 2007-2008 na planowane przez Projektodawców formy wsparcia oraz sposób realizacji projektów. Połowa projektów, w ramach których w 2008 r. podpisano umowy w Poddziałaniu 9.1.2, zakłada prowadzenie zajęć dla uczniów metodą warsztatową. Na tak duży odsetek projektów, w których zorganizowane zostaną warsztaty miało wpływ kryterium strategiczne, zgodnie z którym projekty zakładające dodatkowe zajęcia (pozalekcyjne i pozaszkolne) prowadzone metodą warsztatową otrzymały premię w wysokości 6 punktów. Oddziaływanie kryterium strategicznego jest jeszcze bardziej zauważalne w Działaniu 9.5, w którym projekty realizowane w partnerstwie uzyskiwały najwyższą możliwą premię punktową – aż 20 punktów. Wśród 19 projektów realizowanych w tym Działaniu, jedynie 2 nie zakładają współpracy partnerskiej przy ich realizacji.
3. P
odmioty mające siedzibę na terenie Krakowa są najliczniejszą grupą Projektodawców. Ich aktywność w aplikowaniu o środki w ramach poszczególnych Działań Priorytetu IX

jest znacznie wyższa od aktywności podmiotów zlokalizowanych w pozostałych powiatach.

4. O

Obserwuje się bardzo zróżnicowaną efektywność poszczególnych kategorii podmiotów (NGO, JST, firmy, uczelnie wyższe) w aplikowaniu o środki w ramach poszczególnych konkursów Priorytetu IX. Firmy, które wraz z JST są najbardziej aktywnymi Projektodawcami, mają zerową efektywność aplikowania o środki w ramach Działania 9.2. Natomiast w ramach konkursu w Działaniu 9.3, zdominowanego przez firmy, efektywność tych podmiotów jest najwyższa. Inna sytuacja jest udziałem JST, których efektywność w ramach poszczególnych konkursów jest zasadniczo wyższa od średniej – sytuacja taka występuje w przypadku 9.1.2 i 9.2. Efektywność NGO kształtuje się na poziomie średnim w ramach 9.1.1 i 9.4 oraz poniżej średniej w ramach 9.1.2, 9.2 i 9.3. Mała skuteczność firm w konkursach organizowanych w ramach 9.1.2 i 9.2 może świadczyć o gorszej znajomości potrzeb grup docelowych tych Działań.

5. D

Ilość umów zawartych w Priorytecie IX najczęściej wskazywanym obszarem realizacji było miasto Kraków (9 umów). Miejsce drugie zajął powiat bocheński (7 umów) oraz województwo małopolskie (7 umów). Do tej pory projekty, w których obszarem realizacji jest Nowy Sącz nie znalazły się wśród tych, dla których podpisano umowy. Nie oznacza to jednak, iż mieszkańcy tego miasta nie zostaną objęci wsparciem w ramach Priorytetu IX, gdyż wśród podpisanych umów znajduje się 7, w których określono, iż miejscem realizacji będzie całe województwo małopolskie, natomiast jedna z nich została podpisana z Projektodawcą z Nowego Sącza, co może mieć wpływ na pochodzenie odbiorców wsparcia w tym projekcie.

8. WNIOSKI DLA PRIORYTETÓW VI-IX PO KL

1. C

o 5 projektodawca, który aplikował o środki w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki pochodził spoza Małopolski. Natomiast analizując tą tendencję w podziale na poszczególne konkursy, sytuacja jest zróżnicowana. Najwięcej podmiotów posiadających siedziby poza obszarem Małopolski aplikowało w ramach Działania 8.1.2 (40%), 8.1.1 (35%), Działania 7.2.2 (35%), Działania 7.2.1 (31,5%) i Działania 6.2 (15%). Znacznie mniej jest takich podmiotów w Działaniach 9.1.2 (5,8%) i 9.2 (5%). Obserwuje się następującą zależność: im większy

jest udział firm wśród podmiotów aplikujących o środki w danym konkursie tym większy jest udział podmiotów aplikujących mających siedziby poza województwem Małopolskim.

2.

P

omimo, iż wskaźnik aktywności podmiotów spoza Małopolski wynosi 18% a w ramach Priorytetów VII i VIII tendencja ta kształtuje się na bardzo wysokim poziomie (około 35%), projekty opracowywane przez te podmioty cechują się niską skutecznością w zakresie aplikowania o środki. Ich efektywność kształtowała się na poziomie 3%, co może świadczyć o niedostatecznej znajomości tendencji występujących na małopolskim rynku pracy.

3.

A

aktywność podmiotów z Małopolski w aplikowaniu o środki w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki wynosi 82%. Najwięcej projektów zostało złożonych przez podmioty posiadające siedziby w Krakowie (31%), jednocześnie aktywność projektodawców mających siedziby poza największymi miastami Małopolski (Kraków, Tarnów Nowy Sącz) kształtuje się na niskim poziomie.

4.

P

omimo iż aktywność podmiotów posiadających siedziby w Krakowie była największa, to ich efektywność mierzona ilością projektów złożonych w danym mieście / powiecie do projektów, które otrzymały dofinansowanie, nie była już na tak zadawalającym poziomie i wyniosła 9%.

5.

O

obserwuje się zależność pomiędzy lokalizacją siedzib Projektodawców a obszarem realizacji wsparcia tzn. powiaty, na terenie których zlokalizowanych jest najwięcej Projektodawców najczęściej wskazywane są jako obszar realizacji projektów. Zależność tę najtrudniej potwierdzić w Działaniu 8.1.1 i 6.2 z uwagi na fakt, że wiele projektów jako obszar realizacji wskazuje całą Małopolskę.

6.

O

obserwuje się bardzo zróżnicowaną efektywność poszczególnych kategorii podmiotów (NGO, JST, firmy, uczelnie wyższe) w aplikowaniu o środki w ramach poszczególnych konkursów. Firmy, które wraz z JST są najbardziej aktywnymi Projektodawcami, mają bardzo niską efektywność w ramach Działania 7.2.1 na poziomie 6% oraz zerową

efektywność aplikowania o środki w ramach 9.2. Inna sytuacja jest z udziałem JST, których efektywność w ramach poszczególnych konkursów jest zasadniczo wyższa od średniej – sytuacja taka występuje w przypadku 7.2.1, 9.1.2 i 9.2, natomiast w przypadku Działania 6.2 jest na poziomie zerowym. Natomiast w ramach konkursu z 8.1.1, 8.2.1, 6.2, firmy są najbardziej efektywnymi Projektodawcami. Efektywność NGO jest ponadprzeciętna w konkursie z 7.2.1, na poziomie średnim w ramach 9.1.1 i 9.4 oraz poniżej średniej w ramach 8.1.1, 9.1.2, 9.2 i 9.3.

7. M

Skuteczność firm w konkursach organizowanych w ramach 7.2.1, 9.1.2 i 9.2 może świadczyć o gorszej znajomości potrzeb grup docelowych tych Działań, jak również o tym, że część spośród zgłaszanych przez firmy projektów to aplikacje przygotowane w celu pozyskania środków a nie rozwiązania rzeczywistych i zdiagnozowanych problemów. Projekty takie, nawet jeśli są poprawnie napisane, wypadają blade na tle projektów zgłaszanych przez podmioty, których naturalnym środowiskiem działania są grupy defaworyzowane bądź sfera oświaty.

8. D

dominującą formą wsparcia w ramach wszystkich Priorytetów PO KL są szkolenia, które stanowią 39% wszystkich form wsparcia przewidzianych do realizacji za pośrednictwem realizowanych projektów, z czego 20% realizowanych szkoleń to szkolenia komputerowe, 23% stanowią szkolenia okołozawodowe, aż 30% stanowią specjalistyczne szkolenia zawodowe a tylko po 17% projektów ukierunkowanych jest na szkolenia z zakresu przedsiębiorczości i szkolenia językowe. Analiza form wsparcia oferowanych w projektach ukazuje zatem pewne zależności w zakresie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców Małopolski. W ramach Priorytetu VI i VIII prawidłowo zdiagnozowano potrzeby rynku i zastosowano właściwe rozwiązania dostosowane do potrzeb Beneficjentów Ostatecznych. Rynek pracy potrzebował pracowników z pewnym doświadczeniem zawodowym o określonych umiejętnościach i kwalifikacjach – tym samym głównymi formami wsparcia dla osób okazały się szkolenia zawodowe. Dodatkowo warto zaznaczyć, iż brak problemów z rekrutacją uczestników projektów szkoleniowych wskazuje, iż odpowiadają one na potrzeby grup docelowych.

9. S

szkolenia uzupełnione o doradztwo zawodowe, usługi pośrednictwa pracy, – tworząc tym samym kompleksowość wsparcia były domeną Powiatowych Urzędów Pracy, które realizowały projekty w ramach Priorytetu VI. Podobnie sytuacja wyglądała w odniesieniu

do Priorytetu VII – gdzie za pośrednictwem Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie i Ośrodków Pomocy Społecznej również w większym stopniu niż w przypadku projektów konkursowych świadczone kompleksowe usługi wsparcia. Natomiast wśród projektów realizowanych w trybie konkursowym, znajdują się także takie projekty, które nie przewidują innych, dodatkowych usług na rzecz BO oprócz szkoleń. Projekty takie, zgodnie z założeniami do przyszłorocznych Planów Działań nie będą preferowane, gdyż nie rozwiązują w sposób kompleksowy problemów osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na małopolskim rynku pracy.

10. Z
wraca uwagę częsty brak pomysłu na to jak, skutecznie pomóc osobom znajdującym się w szczególnej sytuacji na rynku. Projektodawcy Priorytetu VII najczęściej adresują wsparcie do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo oferując im szkolenia. Tym samym ich projekty niewiele różnią się od tych jakie, zgodnie z SzOP, powinny być realizowane w ramach Priorytetu VI PO KL. Brakuje projektów, które byłyby adresowane do osób dotkniętych problemem samotnego wychowywania dziecka, bezdomnych, uzależnionych, ubogich wykluczonych społecznie.

11. N
a niskim poziomie jest także udział osób niepełnosprawnych wśród odbiorców wsparcia, mimo iż ta grupa została wskazana w Planach Działania na lata 2007-2018 jako priorytetowa z uwagi na bardzo wysoki odsetek niepełnosprawnych w populacji Małopolski oraz ich trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy. Grupa ta dodatkowo charakteryzuje się małą mobilnością oraz pozbawiona jest przekonania o skuteczności działań proponowanych w projektach.

12. P
rojekty były odpowiedzią na sytuację jaka występowała w roku 2008 na rynku pracy województwa małopolskiego jak również zapisy Planów Działania na lata 2007-2008. W odpowiedzi na ogłoszone konkursy wybrano do dofinansowania projekty adresowane do następujących grup docelowych: osób bezrobotnych, pracujących oraz nieaktywnych zawodowo. Dominującą grupę osób objętych wsparciem stanowią osoby nieaktywne zawodowo (55%), w tym osoby uczące się / kształcące stanowią 47%. Osoby bezrobotne stanowią 24% wszystkich osób objętych wsparciem a udział osób zatrudnionych wyniesie 21%.

wraca uwagę fakt, że wsparcie świadczone w ramach PO KL w głównej mierze trafia do kobiet, które przeważają wśród Beneficjentów Ostatecznych tego Programu. Tendencja ta była również obserwowalna w poprzedniej perspektywie finansowej 2004-2006 realizowanej za pośrednictwem SPO RZL i ZPORR.

9. ODDOLNE INICJATYWY LOKALNE REALIZOWANE W RAMACH PRIORYTETU VI, VII I IX PROGRAMU OPERACYJNEGO KAPITAŁ LUDZKI

INICJATYWY LOKALNE NA RZECZ PODNOSZENIA POZIOMU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ NA OBSZARACH WIEJSKICH - DZIAŁANIE 6.3.

Ogólna charakterystyka projektów:

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs do dnia 31 grudnia 2008 r. złożono 81 projektów, które opiewają na kwotę 3 900 197,19 zł i adresują wsparcie do 19 605 osób (z czego dwa złożone wnioski zakładały wsparcie 8 412 beneficjentów ostatecznych każdy). Konkurs nie cieszył się dużym zainteresowaniem projektodawców.

- Ponad 11% wniosków zostało negatywnie zweryfikowanych formalnie.
- W wyniku oceny merytorycznej rekomendację KOP uzyskało 9 projektów, z których 8 ma podpisane umowy o dofinansowanie realizacji projektu.
- Projekty rekomendowane do realizacji adresują swe usługi do 412 osób.
- Łączna kwota dofinansowania tych projektów wynosi 386 834 zł.
- Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 939 zł.
- Z uwagi na niską wartość tych projektów ich okres realizacji nie przekracza roku. Średni czas realizacji pojedynczego projektu wynosi około 7 miesięcy.
- Połowa projektów ma być realizowana w formie partnerskiej.

Grupy docelowe:

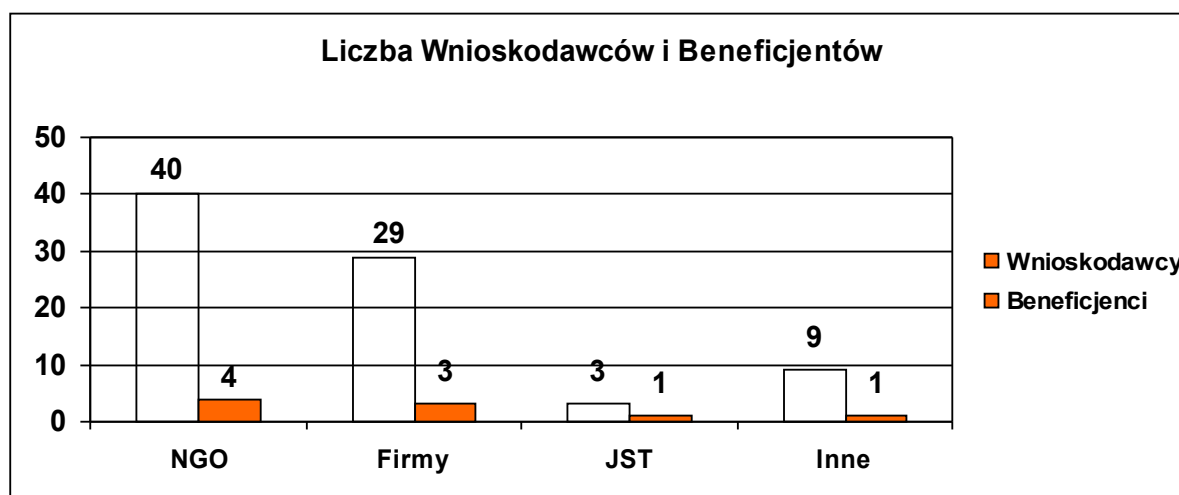
W ramach projektów, które przeszły do realizacji wsparciem zostanie objętych 412 osób. Beneficjentami ostatecznymi w przypadku tych projektów są przede wszystkim osoby bezrobotne - 68% ogółu (281 osób), przy czym w grupie tej znaczny udział (42%) mają długotrwale bezrobotni. W projektach zaplanowano również udział zatrudnionych - 18% ogółu (73 osoby) oraz osób nieaktywnych zawodowo - 14% (58 osób). W przypadku 1 projektu przewidziano uczestnictwo 10 instytucji. Znaczna część - ponad połowa projektów przeznaczonych było dla kobiet (4 projekty skierowane były do kobiet a w jednym kobiety stanowiły jedną z priorytetowych grup). Tylko w dwóch przypadkach grupą priorytetową były osoby powyżej 50 roku życia. Ani jeden projekt nie przewidywał natomiast udziału osób niepełnosprawnych.

Formy wsparcia:

W ramach oferowanych form wsparcia przeważają szkolenia lub szkolenia połączone z warsztatami. Tylko w przypadku jednego projektu przewidywano dla uczestników organizację staży pracy. Większość szkoleń i warsztatów koncentrowała się w obszarze doradztwa zawodowego, przedsiębiorczości i informatyki. Pojedyncze wnioski proponowały szkolenia z bukiciarstwa, krawiectwa i języka angielskiego. Odróżniającym się od ogółu wniosków był projekt w ramach którego przewidywano organizację warsztatów mających na celu przygotowanie diagnozy sytuacji i wypracowanie strategii na rzecz aktywizacji zawodowej niepracujących kobiet.

Beneficjenci:

Największe zainteresowanie składaniem projektów na konkurs w ramach Działania 6.3 przejawiają organizacje pozarządowe. Tego typu formę organizacyjno – prawną posiadało 40 wnioskodawców. Następne w kolejności pod względem liczebności są firmy – 29 jednostek z ogółu wnioskodawców (81 podmiotów). Znacznie mniej licznie reprezentowane były w konkursie jednostki samorządu terytorialnego – 3 wnioskodawców.

Źródło: Opracowanie własne

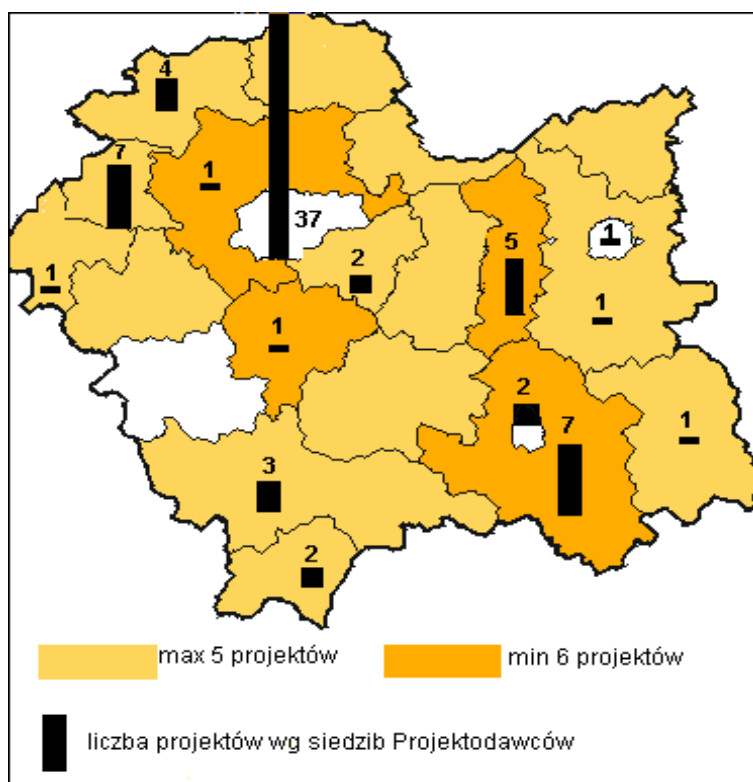
Struktura wnioskodawców projektów, które przeszły do realizacji była podobna. W 4 przypadkach projektodawcą był NGOs, 3 zostały zgłoszone przez firmę, natomiast 1 został przygotowany przez jednostkę samorządu terytorialnego – powiatowy urząd pracy.

Obszar realizacji

Za wyjątkiem Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa, na terenie których nie ma możliwości realizacji wsparcia z Działania 6.3, a także powiatu suskiego, mieszkańcy wszystkich powiatów byli adresatami wsparcia projektów złożonych na konkurs. Najwięcej projektów zgłoszonych na konkurs adresowało swe usługi do mieszkańców powiatów nowosądeckiego, brzeskiego, krakowskiego i myślenickiego (minimum 6 projektów do każdego z ww. powiatów).

W chwili obecnej liczba projektów przyjętych do realizacji w ramach Działania 6.3 jest zbyt mała na to żeby móc podjąć szerszą analizę ich obszarowego rozmieszczenia. Projekty, które pomyślnie przeszły ocenę merytoryczną objęły wsparciem mieszkańców następujących powiatów: brzeskiego, chrzanowskiego, krakowskiego, miechowskiego, myślenickiego, olkuskiego i wadowickiego. Wszyscy projektodawcy, których wnioski zostały zatwierdzone do realizacji, posiadali siedzibę na terenie województwa małopolskiego ale w 3 przypadkach były to podmioty spoza obszaru realizacji projektu (firmy z Krakowa).

Miejsce realizacji projektów wg wniosków aplikacyjnych ogółem oraz lokalizacja siedzib Wnioskodawców

Źródło: opracowanie własne

Analiza przestrzennego rozmieszczenia siedzib Projektodawców wskazuje, że aktywność lokalnych środowisk w aplikowaniu o środki jest generalnie bardzo niska. Z 14 spośród 19 powiatów „uprawnionych” do korzystania ze wsparcia (tereny gmin wiejskich, miejsko –

wiejskich i miast do 25 tyś. mieszkańców) zostały zgłoszone nie więcej niż 2 projekty. Nieco wyższą aktywnością wykazali się Projektodawcy z powiatów nowotarskiego (3 projekty złożone), olkuskiego (4), brzeskiego (5) i chrzanowskiego (7). Dobry wynik powiatu brzeskiego wynika jednak z faktu, że jeden z lokalnie działających podmiotów złożył wszystkie projekty z tego terenu, podobnie w powiecie chrzanowskim dobry wynik jest konsekwencją bardzo dużej aktywności dwóch powiązanych organizacyjnie projektodawców, którzy złożyli łącznie 4 z 7 projektów jakie wpłynęły na konkurs z tego powiatu.

Najbardziej aktywni byli projektodawcy z Krakowa – złożyli oni 37 projektów, co stanowi prawie połowę wszystkich projektów w konkursie (i to pomimo faktu, że mieszkańcy Krakowa są niekwalifikowaną grupą BO). Na przeciwległym biegunie aktywności znaleźli się Projektodawcy z powiatów bocheńskiego, dąbrowskiego, limanowskiego, miechowskiego, proszowickiego, suskiego i wadowickiego, którzy nie złożyli żadnych projektów. Po jednej inicjatywie oddolnej zgłoszono w powiatach oświęcimskim, gorlickim, tarnowskim, myślenickim, krakowskim oraz w Tarnowie.

INICJATYWY LOKLANE NA RZECZ AKTYWNEJ INTEGRACJI - DZIAŁANIE 7.3

Ogólna charakterystyka projektów:

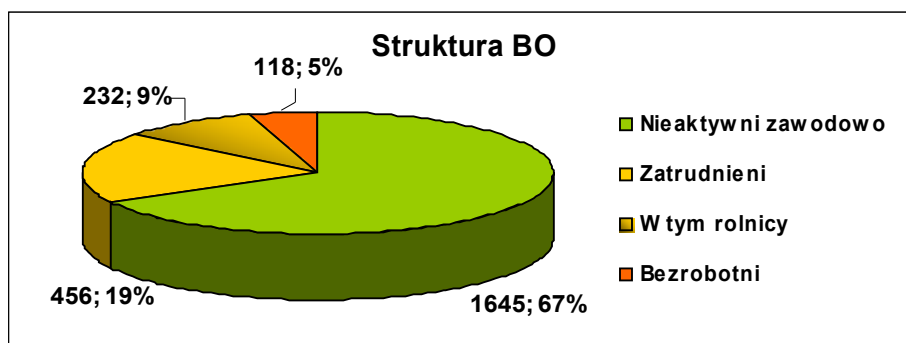
W odpowiedzi na ogłoszony konkurs wpłynęło 212 projektów, których łączna wartość wynosi 10 431 742,74 zł. Wartość projektów złożonych na konkurs ponad 3- krotnie przekroczyła środki będące w roku 2008 w dyspozycji samorządu województwa w ramach Działania 7.3 (3 022 132,00 zł). Projekty złożone na konkurs adresowały wsparcie do 26 638 osób, z czego co 10 osoba uzyska wsparcie za sprawą projektów, które pomyślnie przeszły proces wyboru i rozpoczęły świadczenie usług na rzecz grup docelowych.

- Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 31 zostało wyłonionych do realizacji z czego 22 ma podpisane umowy wg stanu na 31.12.2008 r.
- Projekty te adresują swe usługi do łącznie 2 451 osób.
- Łączna wartość podpisanych umów wynosi 1 077 006,64 zł.
- Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 439 zł.
- Okres realizacji poszczególnych projektów waha się od 3 do 18 miesięcy, najczęściej oscyluje wokół 7 – 8 miesięcy.

Grupy docelowe

Umowy z Działania 7.3 obejmą wsparciem łącznie 2 451 osób będących mieszkańcami gmin wiejskich, miejsko – wiejskich i miast do 25 tysięcy. Ponad 67% z nich to osoby nieaktywne

zawodowo, prawie 28% to osoby zatrudnione (w tym rolnicy 34%). Pozostała grupa to osoby bezrobotne.

Źródło: opracowanie własne

Wśród osób nieaktywnych mających skorzystać ze wsparcia dominują dzieci i młodzież – wsparcie dla nich oferuje 10 projektów zatwierdzonych do realizacji. Dzieci i młodzież mające skorzystać ze wsparcia to osoby niepełnosprawne, zagrożone wykluczeniem społecznym, podopieczni placówek opiekuńczo – wychowawczych typu socjalizacyjnego i interwencyjnego, wychowankowie rodzin patologicznych i dysfunkcyjnych.

Sześć spośród przyjętych do realizacji projektów adresuje wsparcie do 796 osób niepełnosprawnych.

Kolejna co do liczebności grupa docelowa tj. osoby zatrudnione to przede wszystkim osoby zatrudnione w instytucjach działających na rzecz społeczności lokalnych: NGO, samorządach terytorialnych, jednostkach organizacyjnych, pomocy społecznej, placówek oświatowych, pełniące role liderów lokalnych.

Formy wsparcia

Dominującą formą wsparcia są szkolenia, które występują w 10 spośród 22 projektów mających podpisane umowy. Szkolenia można podzielić na następujące grupy tematyczne:

- szkolenia z zakresu zarządzania: pozyskiwanie źródeł finansowania, zarządzanie projektami, myślenie projektowe, matryca logiczna, księgowość, sprawozdawczość projektowa; zarządzanie zasobami ludzkimi,
- szkolenia z kompetencji miękkich: autoprezentacja, prowadzenie negocjacji, technik motywacji, budowanie asertywności, kreatywności, umiejętności interpersonalnej,
- szkolenia z zakresu tworzenia i zasad funkcjonowania podmiotów działających w sferze integracji społecznej: zasady funkcjonowania JST, zasady zakładania NGO, zasady zakładania i prowadzenia CIS,
- animacja partnerstw, budowanie relacji i współpracy w zespole, tworzenie strategii lokalnych, techniki diagnozowania potrzeb społecznych,

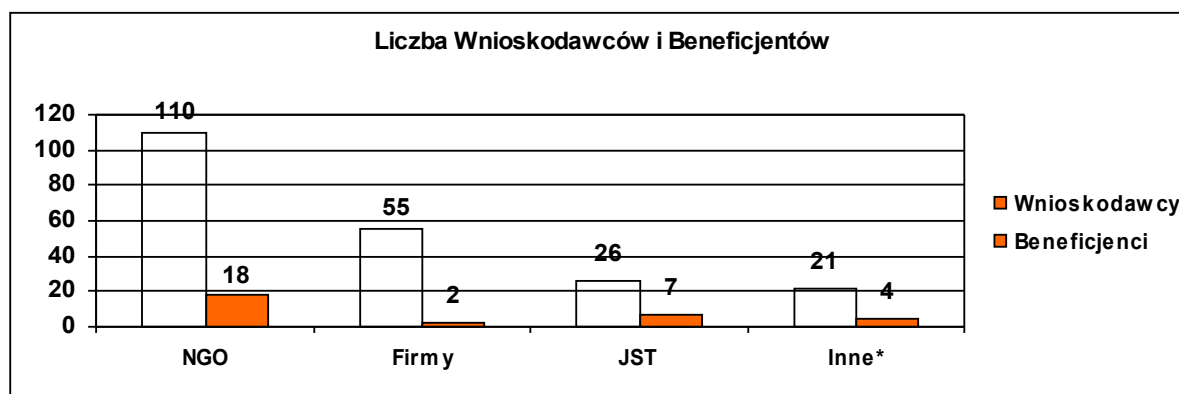
- szkolenia językowe i informatyczne,
- inne szkolenia: prawo o pomocy społecznej, kontrakt jako narzędzie aktywizacji; praca z rodziną; metody pracy terapeutycznej z dziećmi z ADHD; trening mózgu metodą Dennisona; techniki profilaktyki uzależnień.

Pozostałe formy wsparcia występujące w projektach: wyjazdy integracyjne (teatry, basen), hipoterapia, zajęcia logopedyczne, warsztaty teatralne, bezpłatne udostępnienie pracowni internetowej, warsztaty socjoterapeutyczne, warsztaty z kamieniarsstwa, zajęcia artystyczne z regionalnej kultury ludowej.

Obserwuje się zależność pomiędzy grupą docelową a formą wsparcia, polegającą na tym, że w sytuacji gdy projekt adresuje swe usługi do osób zatrudnionych wówczas z reguły oferowane są szkolenia. Są to przede wszystkim szkolenia z zakresu zarządzania, tworzenia i funkcjonowania podmiotów działających na rzecz integracji społecznej oraz z zakresu animacji partnerstw lokalnych. Osoby zatrudnione obejmowane takimi szkoleniami to głównie przedstawiciele wspólnot lokalnych, którzy pełnią obecnie lub będą pełnić w przyszłości rolę lokalnych liderów. Natomiast w sytuacji gdy grupą docelową jest młodzież bądź dzieci wówczas najczęściej oferowaną formą wsparcia są zajęcia integracyjne oraz warsztaty służące kształtowaniu umiejętności społecznych.

Usługi specyficzne w postaci hipoterapii, zajęć logopedycznych adresowane są do dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz pochodzących z rodzin patologicznych.

Beneficjenci

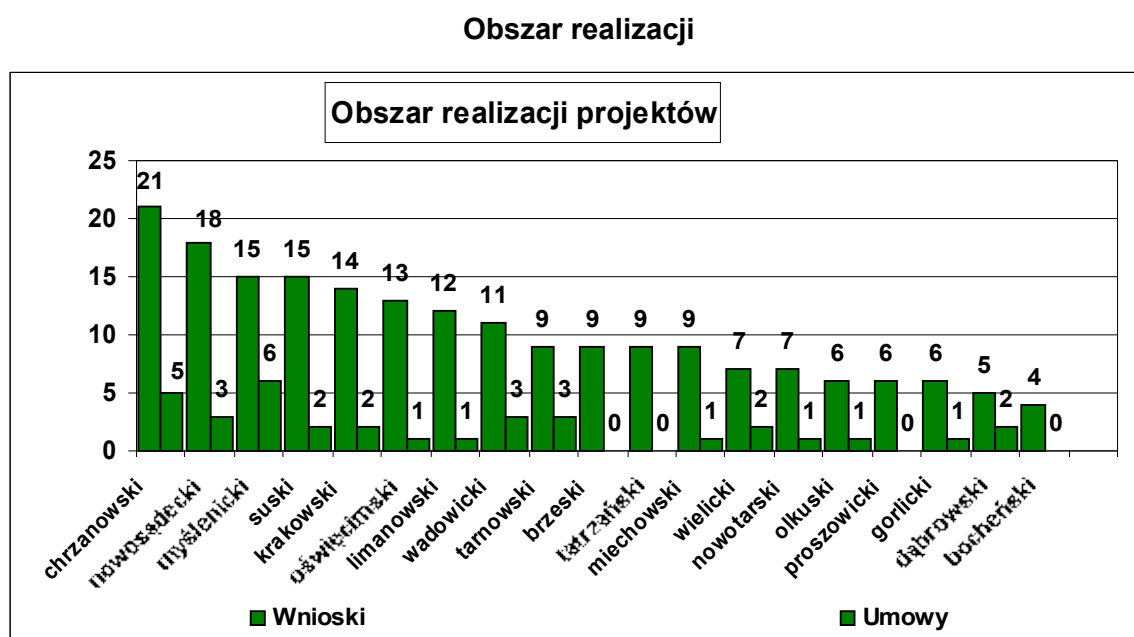
* państwowe jednostki organizacyjne, instytucje oświatowe, izby gospodarcze, Kościół Katolicki

Źródło: opracowanie własne

Dominującą formą prawną podmiotów realizujących projekty są organizacje pozarządowe (59%). Spośród projektów zgłoszonych przez organizacje pozarządowe 12% uzyskało dofinansowanie. Jest to wyższy poziom efektywności aniżeli w przypadku drugiej co do liczebności kategorii Wnioskodawców – firm, których udział wśród wnioskodawców ogółem wyniósł 26% (efektywność firm kształtowała się na poziomie niespełna 4%).

Spośród wszystkich podmiotów aplikujących o środki 12% stanowią JST. To właśnie ta grupa Wnioskodawców ma najwyższą efektywność – ponad 15% złożonych przez nie projektów zostało zatwierdzonych do realizacji.

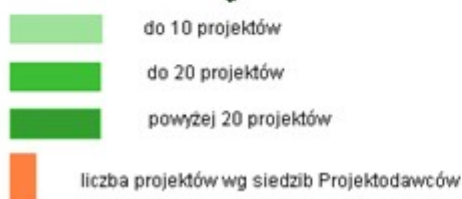
W formule partnerskiej łączącej NGO (lider) z JST (partner) realizowane są 4 projekty, z czego w dwóch partnerami są też instytucje oświatowe.

Źródło: opracowanie własne

Za wyjątkiem Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa, na terenie których nie ma możliwości realizowania wsparcia z Działania 7.3, mieszkańcy wszystkich powiatów byli adresatami projektów złożonych na konkurs. Niemniej jednak projekty, które pomyślnie przeszły ocenę merytoryczną objęły wsparciem mieszkańców tylko wybranych obszarów tj. powiatów myślenickiego, nowosądeckiego, chrzanowskiego, limanowskiego, krakowskiego, wadowickiego, tarnowskiego, miechowskiego, dąbrowskiego, gorlickiego, nowotarskiego, olkuskiego, oświęcimskiego, suskiego oraz wielickiego. Mimo, że w konkursie pojawiły się projekty adresowane do mieszkańców powiatów tatrzańskiego, bocheńskiego, brzeskiego i proszowskiego to żaden z nich nie uzyskał rekomendacji KOP.

Najwięcej projektów realizowanych adresuje swe usługi do powiatów myślenickiego – 6 projektów, chrzanowskiego – 5 oraz nowosądeckiego, tarnowskiego i wadowickiego – po 3 projekty. Powiat chrzanowski, myślenicki i nowosądecki to obok suskiego powiaty, w których złożono najwięcej wniosków w konkursie – odpowiednio 21, 15, 18 i 15.

Kraków, Tarnów i Nowy Sącz – zgodnie z SZOP – są wyłączone z możliwości korzystania z projektów w tym Działaniu.

Aktywność lokalnych środowisk w aplikowaniu o środki wzrosła w ostatnim kwartale. Spośród 19 powiatów „uprawnionych” do korzystania ze wsparcia (tereny gmin wiejskich, miejsko – wiejskich i miast do 25 tys. mieszkańców), osiem złożyło ponad 10 projektów. Projektodawcy z powiatu chrzanowskiego wykazali się największą aktywnością, jednak dobry wynik tego powiatu wynika przede wszystkim z bardzo dużej aktywności dwóch powiązanych organizacyjnie projektodawców, którzy złożyli łącznie prawie 70% wszystkich

projektów z tego powiatu. Oznacza to, że w zasadzie tylko Sądecka okazała się być tym „regionem” Małopolski, który w roku 2008 zgłosił relatywnie dużą liczbę oddolnych inicjatyw do dofinansowania.

Najbardziej natomiast aktywni byli projektodawcy z Krakowa, którzy złożyli łącznie 94 projektów co stanowi 44% wszystkich projektów w konkursie (i to pomimo faktu, że mieszkańcy Krakowa są niekwalifikowaną grupą BO). Na przeciwnym biegunie aktywności znaleźli się Projektodawcy z powiatów miechowskiego i bocheńskiego, którzy nie złożyli żadnego wniosku o dofinansowanie. Projektodawcy z powiatu dąbrowskiego, limanowskiego, nowotarskiego, olkuskiego, proszowickiego i tarnowskiego wykazali się bardzo niską aktywnością – złożyli na konkurs po 2 wnioski.

Zwraca także uwagę fakt, że 16 projektów zostało złożonych przez podmioty spoza województwa Małopolskiego.

Spośród wszystkich 22 projektów, na realizację których podpisano umowy 7 to projekty złożone przez podmioty mające swoje siedziby na terenie Krakowa (6 NGO i 1 mikroprzedsiębiorstwo), a 4 realizują Beneficjenci z Chrzanowa.

ODDOLNE INICJATYWY EDUKACYJNE NA OBSZARACH WIEJSKICH - DZIAŁANIE 9.5

Działanie 9.5 – Konkurs pilotażowy 2007

Ogólna charakterystyka projektów

W odpowiedzi na ogłoszony konkurs pilotażowy wpłynęło 160 projektów, które opiewały na kwotę ogółem 8 056 356,21 zł i adresowały wsparcie do 62 440 osób.

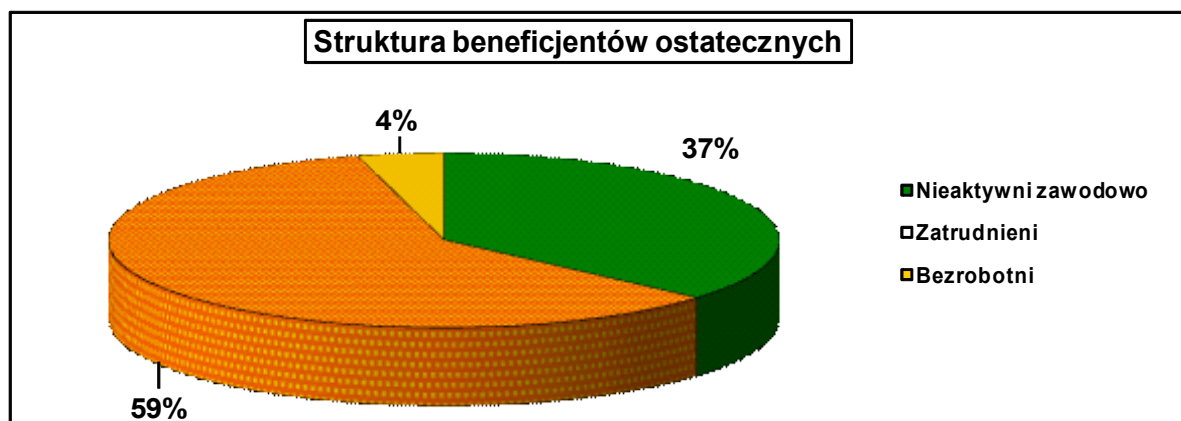
Spośród projektów zgłoszonych na konkurs 19 zostało wyłonionych do realizacji i wszystkie spośród nich mają podpisaną umowę. Projekty te adresują swe usługi do łącznie 2 780 osób. Łączna wartość realizowanych projektów wynosi 916 167,52 zł, co stanowi 92% kontraktacji na konkurs w ramach tego Poddziałania (1 000 000 zł).

Średnia wartość wsparcia na 1 BO oscyluje wokół 900 zł, natomiast średni okres realizacji pojedynczego projektu oscyluje wokół 7 miesięcy.

Grupy docelowe

Umowy podpisane w Działaniu 9.5 obejmują wsparciem łącznie 2 780 osób będących mieszkańcami gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i miast do 25 tysięcy mieszkańców. Prawie

60% z nich to osoby nieaktywne zawodowo, prawie 36% to osoby zatrudnione. Osoby bezrobotne stanowią 4%.

Źródło: Opracowanie własne

Wśród osób bezrobotnych ponad 35% to bezrobotni długotrwale. W grupie osób nieaktywnych zawodowo dominują osoby uczące się (95% nieaktywnych). Grupa osób zatrudnionych zdominowana jest przez rolników (34%). W grupie tej znalazło się prawie 3% osób samozatrudnionych, 2% zatrudnionych w mikroprzedsiębiorstwach, prawie 12% zatrudnionych w małych i średnich przedsiębiorstwach i 4% w przedsiębiorstwach dużych. Wśród beneficjentów ostatecznych znajdują się liderzy społeczności lokalnych, członkowie organizacji pozarządowych, pracownicy instytucji samorządowych, nauczyciele szkół zlokalizowanych na obszarach wiejskich i ich rodzice oraz uczniowie. Dwa z projektów skierowany jest do kobiet powracających na rynek pracy po okresie urlopu macierzyńskiego.

Formy wsparcia

Dominującą formą wsparcia są szkolenia, które występują w 9 z 19 wniosków. Szkolenia można podzielić na następujące grupy tematyczne:

- szkolenia z zakresu aplikowania o środki UE – informowanie o źródłach finansowania projektów, metody pozyskiwania środków i pisanie projektów, koncepcja projektu na potrzeby lokalne,
- szkolenia dotyczące umiejętności miękkich – motywacja, metodologia pracy z młodzieżą, odkrywanie własnych talentów, przygotowanie do powrotu na rynek pracy
- szkolenia z zakresu inicjatyw edukacyjnych na obszarach wiejskich – motywowanie do podejmowania działań lokalnych, rozwój umiejętności w zakresie przewodzenia (literowania) lokalnym inicjatywom, samoorganizacja środowisk lokalnych,
- szkolenia z zakresu rolnictwa – postęp genetyczny, inseminacja, produkcja ekologiczna,

- szkolenia informatyczne – nauka korzystania z Internetu dla kobiet nieaktywnych zawodowo, ECDL,
- szkolenia językowe – nauka języka przy wykorzystaniu platformy e-learningowej.

Popularną formą są także warsztaty – występują w 6 wnioskach. Warsztaty można podzielić na następujące obszary tematyczne:

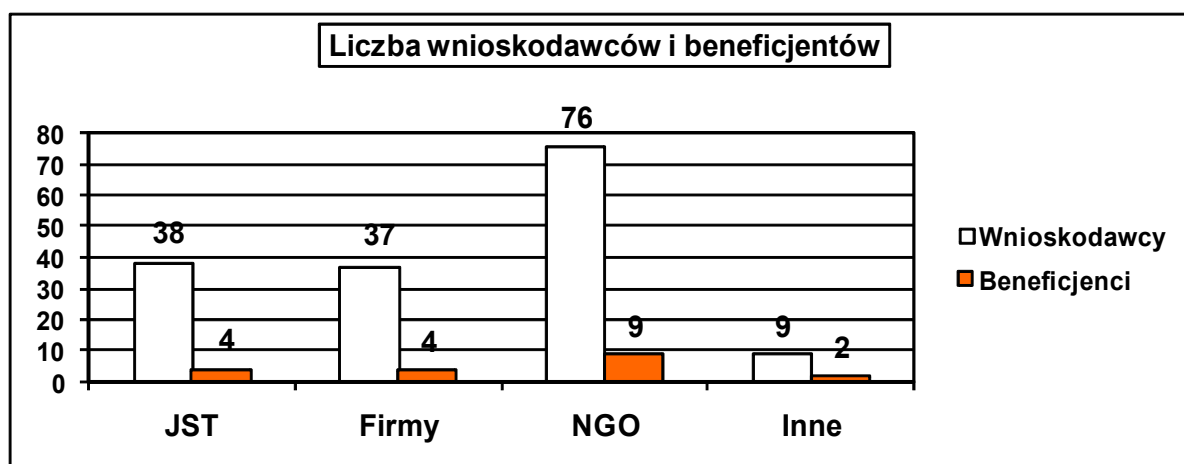
- Kształcenie ustawiczne – źródła finansowania edukacji ustawicznej, procedury zakładania instytucji szkoleniowych,
- Umiejętności miękkie – przedsiębiorczość, negocjacje, komunikacja interpersonalna, samopoznanie,
- Koła zainteresowań – warsztaty filmowe, teatralne, malarskie, dziennikarskie, sportowe.

Ponadto występują takie formy wsparcia, jak zajęcia pozalekcyjne (1 wniosek), targi edukacyjne (1 wniosek), akcja promocyjna (1 wniosek), audycja radiowa (1 wniosek).

Analizując grupę docelową w Działaniu 9.5 oraz formy wsparcia zauważamy następującą zależność – w sytuacji, gdy wsparcie adresowane jest do osób zatrudnionych oferowane są im głównie szkolenia. Są to głównie szkolenia rozwijające umiejętności miękkie oraz szkolenia z technik informacyjnych. W przypadku, gdy grupą docelową są ludzie młodzi, najpopularniejszą spośród oferowanych form są warsztaty.

Beneficjenci

W grupie beneficjentów, którzy zgłosili swoje projekty w ramach konkursu pilotażowego dominują fundacje i stowarzyszenia (NGO). Drugie w kolejności uplasowały się jednostki samorządu organizacyjnego i ich związki. Zaskakujące jest duże zainteresowanie firm pobudzaniem działalności oddolnych inicjatyw edukacyjnych (23% zgłoszonych wniosków). W kategorii „inni” znalazły się placówki oświatowe i uczelnie wyższe.

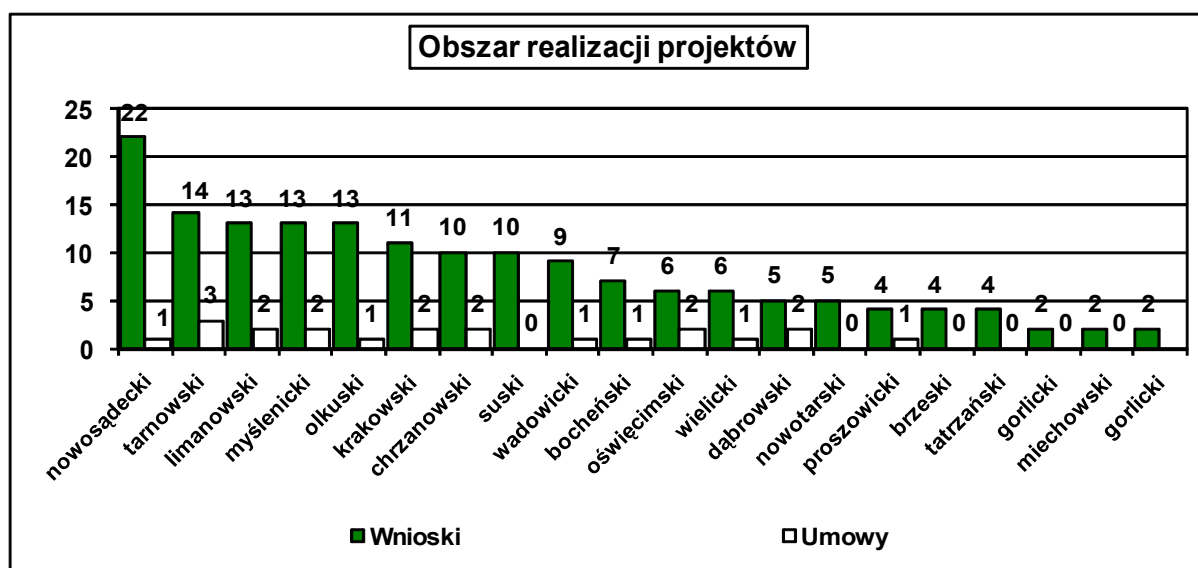
Źródło: Opracowanie własne

W grupie beneficjentów, których wnioski będą realizowane dominują także fundacje i stowarzyszenia. Z jednej strony wpływ na taką sytuację miała duża liczba wniosków złożonych przez fundacje i stowarzyszenia, lecz świadczy to także o wysokiej jakości projektów zgłaszanych przez te jednostki. Stosunkowo niewielka liczba projektów będzie realizowana przez pozostałe podmioty.

Spośród wszystkich projektów, w ramach których podpisano umowy, 4 to projekty złożone przez podmioty mające siedzibę na terenie miast (Krakowa lub Tarnowa).

Znaczna część projektów wyłonionych w ramach konkursu pilotażowego realizowana będzie w formie partnerstwa – 89%. Zaplanowanie realizacji projektu w partnerstwie pozwalało uzyskać 20-punktową premię podczas oceny merytorycznej, co wpłynęło na popularność tej formy realizacji wśród beneficjentów.

Obszar realizacji

Źródło: Opracowanie własne

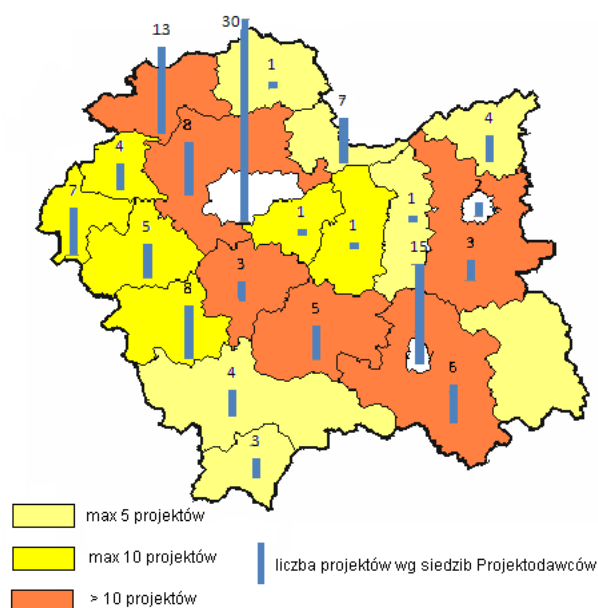
Najczęściej wskazywanym obszarem realizacji usług we wnioskach, które zostały złożone był powiat nowosądecki (pomimo, iż projektodawcy z tego powiatu nie wykazali się przeciętną aktywnością w aplikowaniu o środki). Dla stosunkowo wysokiej liczby projektów obszar realizacji stanowiły powiaty: tarnowski, limanowski, myślenicki, olkuski. Jedynie po 2 projekty miały być realizowane na terenie powiatu gorlickiego i miechowskiego.

Projekty, które pomyślnie przeszły przez wszystkie etapy oceny merytorycznej adresują wsparcie jedynie do mieszkańców wybranych obszarów. Powiat tarnowski to najczęściej wskazywany obszar realizacji usług we wnioskach wyłonionych w ramach konkursu pilotażowego. Projekty obejmują także powiaty:

- krakowski, myślenicki, limanowski, chrzanowski, oświęcimski, dąbrowski (każdy z powiatów wskazywany w 2 projektach),
- bocheński, nowosądecki, olkuski, proszowicki, wadowicki, wielicki, brzeski (każdy z powiatów wskazany 1 raz).

Uwagę zwraca brak wniosków, których obszarem realizacji będą powiaty: gorlicki, miechowski, nowotarski, suski i tatrzański.

**Miejsce realizacji wg wniosków
aplikacyjnych ogółem (mapa 1)**

**Miejsce realizacji wg podpisanych umów
oraz siedziby wnioskodawców (mapa 2)**

Aktywność lokalnych środowisk w aplikowaniu o środki jest umiarkowana. Z 5 spośród 19 powiatów „uprawnionych” do korzystania ze wsparcia (tereny gmin wiejskich, miejsko – wiejskich i miast do 25 tys mieszkańców) zostały zgłoszone nie więcej niż 2 projekty. Tylko w jednym spośród tych 19 powiatów liczba projektów przekroczyła 10 (powiaty olkuski; 13 projektów).

Najbardziej aktywni byli projektodawcy z Krakowa, którzy złożyli łącznie 30 projektów co stanowi prawie 1/4 wszystkich projektów w konkursie (i to pomimo faktu, że mieszkańcy Krakowa są niekwalifikowaną grupą BO). Na przeciwległym biegunie aktywności znaleźli się Projektodawcy z powiatu gorlickiego, którzy nie złożyli żadnego wniosku o dofinansowanie oraz projektodawcy z powiatów miechowskiego, bocheńskiego, wielickiego i brzeskiego (po 1 projekcie).

Projektodawcy z Krakowa, Nowego Sącza i Tarnowa złożyli łącznie prawie 36% wszystkich projektów w konkursie.

Spośród wszystkich projektów, w ramach których podpisano umowy, 4 to projekty złożone przez podmioty mające siedzibę na terenie miast (Krakowa lub Tarnowa).

Uwagę zwraca także fakt, iż w odpowiedzi na konkurs pilotażowy prawie 30 wniosków zostało złożonych przez projektodawców spoza województwa małopolskiego.

Działanie 9.5 – Konkurs 2008

Ogólna charakterystyka projektów

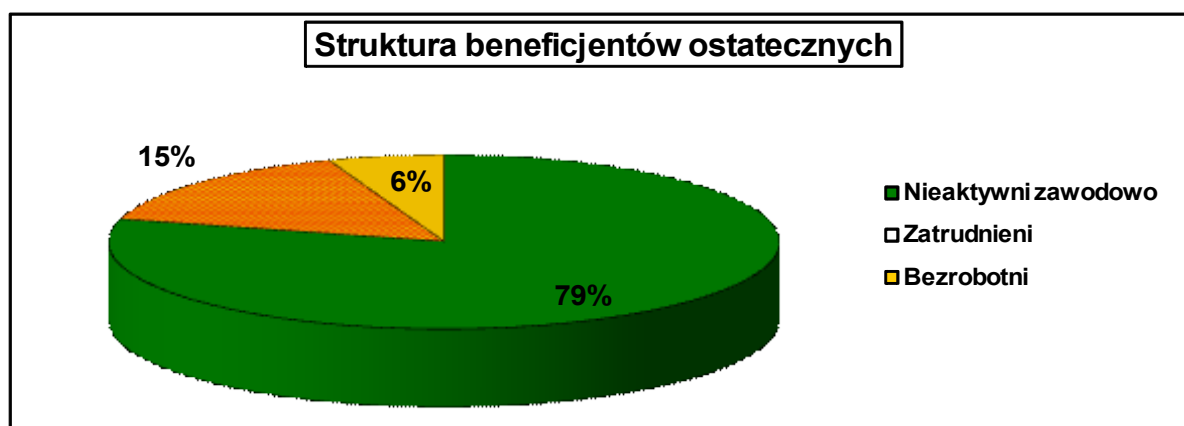
W odpowiedzi na ogłoszony w 2008 roku konkurs wpłynęło 270 projektów, które opiewają na kwotę ogółem 14 001 768,79 zł i adresują wsparcie do 27 741 osób.

Spośród projektów zgłoszonych na konkurs, 12 zostało wyłonionych do realizacji lecz żaden spośród nich według stanu na 31.12.2008 r. nie miał jeszcze podpisanej umowy. Stąd poniższa analiza obejmuje jedynie wnioski złożone na konkurs oraz wyłonione do realizacji, ale bez umów.

Projekty złożone w odpowiedzi na konkurs adresują swe usługi do łącznie 1 266 osób.

Grupy docelowe

Projekty wyłonione do realizacji w Działaniu 9.5 obejmują wsparciem mieszkańców gmin wiejskich, miejsko-wiejskich i miast do 25 tysięcy mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne, LSI

Wśród osób bezrobotnych ponad 18% to bezrobotni długotrwale. W grupie osób nieaktywnych zawodowo dominują osoby uczące się – 88%. Pośród osób zatrudnionych dominują rolnicy (40%), ponadto należy tu ponad 6% osób samozatrudnionych. Brak w grupie beneficjentów ostatecznych osób zatrudnionych w mikro-, małych, średnich i dużych przedsiębiorstwach.

Wśród adresatów projektów przyjętych do realizacji znajdują się głównie dzieci i młodzież – uczniowie szkół zlokalizowanych na obszarach wiejskich (8 z 12 projektów), liderzy

społeczności lokalnych, osoby bezrobotne i bierne zawodowo, a także kobiety mieszkające na wsi, bezrobotne i w wieku 45-50 lat.

Formy wsparcia

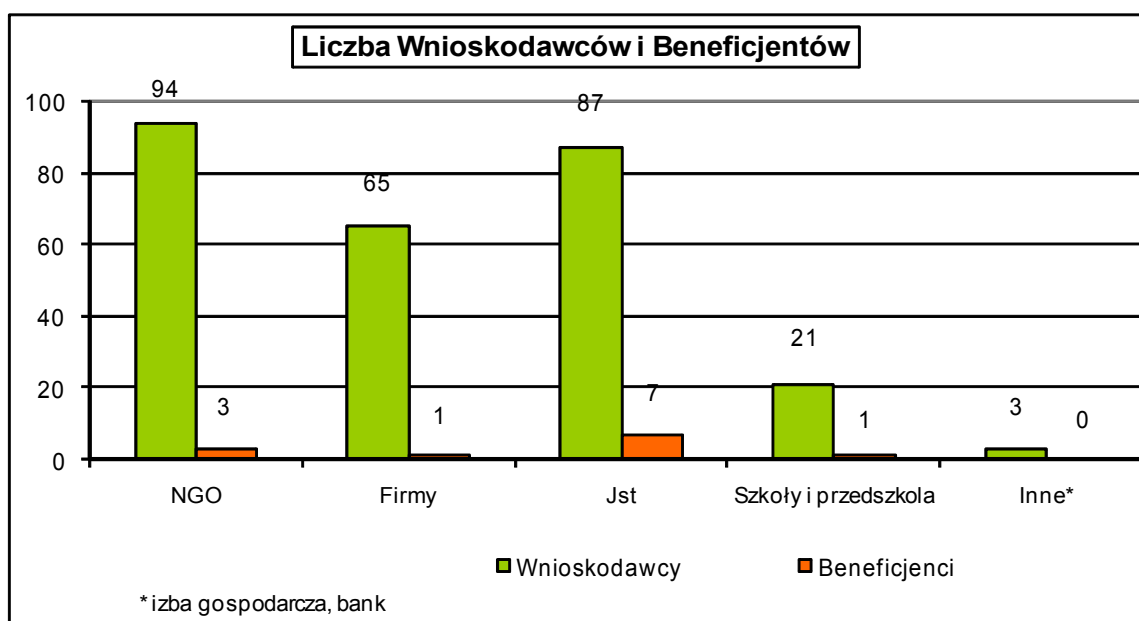
Najbardziej popularną formą wsparcia w projektach dopuszczonych do realizacji są kursy języka obcego (8 z 12 projektów) – najczęściej języka angielskiego. Inne proponowane formy to:

- warsztaty z obsługi komputera,
- koła zainteresowań - koło fizyczne, chemiczne, matematyczne, przyrodnicze, geograficzne, informatyczne,
- wycieczki edukacyjne do Muzeum Inżynierii Miejskiej, Ogrodu Doświadczeń, Młodzieżowego Obserwatorium Astronomicznego w Niepołomicach, Muzeum Collegium Maius UJ, Muzeum Geologicznego w Krakowie, oczyszczalni ścieków w Zakopanym, AQUARIUM i Muzeum Przyrodniczego,
- lekcja otwarta na UJ-Wydział Chemii,
- nakręcenie filmu edukacyjnego na temat działalności koła naukowego,
- święto nauk przyrodniczo-matematycznych,
- wystawa fotograficzna,
- udział w Europejskim Dniu Języków, który odbędzie się w Krakowie,
- dwudniowe wyjazdy podczas których realizowane będą: edukacja regionalna, zajęcia integracyjne, warsztaty,
- działalność klubu europejskiego, moduł naukowy: zajęcia wyrównawcze z chemii, języka niemieckiego, angielskiego, koło naukowe z biologii, fizyki, warsztaty dziennikarskie,
- warsztaty dot. metod efektywnego uczenia się dla rodziców i uczniów,
- szkolenia i warsztaty dla lokalnych liderów – podstawy marketingu w turystyce, rozwój turystyki aktywnej – techniki twórczego kreowania pomysłów czyli jak wykorzystać potencjał lokalny dla rozwoju turystyki, opracowanie koncepcji tematyki szkoleń oraz grup docelowych na potrzeby przygotowywania szkoleń dla społeczności lokalnych, opracowanie koncepcji przyszłych działań szkoleniowych.

Beneficjenci

W grupie beneficjentów, którzy zgłosili swoje projekty w ramach konkursu dominują fundacje i stowarzyszenia (NGO). Drugie w kolejności uplasowały się jednostki samorządu terytorialnego i ich związki. Zaskakujące jest duże zainteresowanie firm pobudzaniem działalności oddolnych inicjatyw edukacyjnych (24% zgłoszonych wniosków).

Struktura Beneficjentów

Źródło: Opracowanie własne

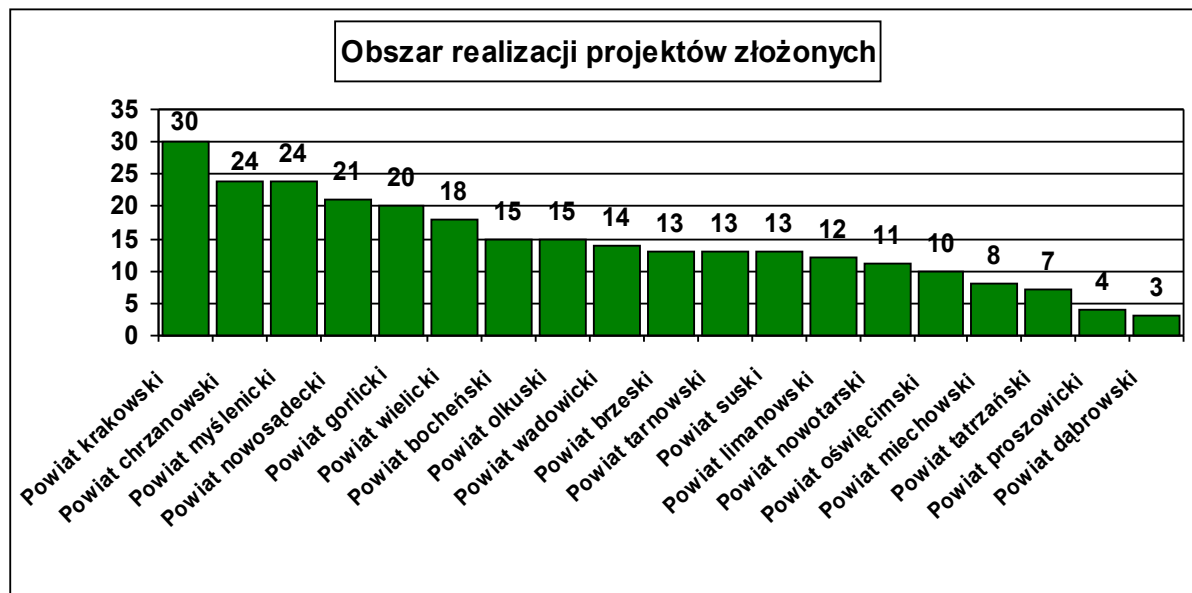
W grupie beneficjentów, których wnioski będą realizowane dominują jednostki samorządu terytorialnego i ich związki. I to ich efektywność jest najwyższa – 8% złożonych wniosków przyjęto do realizacji. Na drugim miejscu pod względem efektywności uplasowały się szkoły i przedszkola – niespełna 5% przyjętych wniosków. Dopiero na trzeciej pozycji wymienić należy NGOs, które mimo iż złożyły na konkurs najwięcej wniosków, to jednak wnioski te nie spełniły wymogów stawianych projektom podczas procesu oceny i w rezultacie niewiele ponad 3% projektów tych podmiotów będzie realizowanych.

Spośród wszystkich projektów, które Komisja Oceny Projektów wybrała do realizacji, połowa złożona została przez podmioty mające siedzibę na terenie miast – 1 z Krakowa i 5 z małych małopolskich miasteczek.

Niespełna połowa projektów wyłonionych w ramach konkursu realizowana będzie w formie partnerstwa – 5 spośród 12. Zaplanowanie realizacji projektu w partnerstwie pozwalało

uzyskać 20-punktową premię podczas oceny merytorycznej, co wpłynęło na popularność tej formy realizacji wśród beneficjentów.

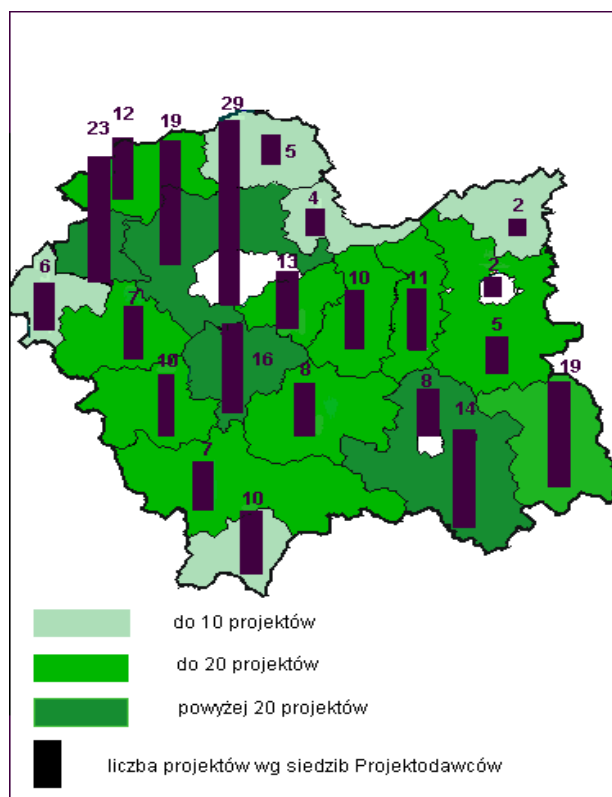
Obszar realizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie LSI

Najczęściej wskazywanym obszarem realizacji usług we wnioskach, które zostały złożone, był powiat krakowski. Dla stosunkowo wysokiej liczby projektów obszar realizacji stanowiły powiaty: chrzanowski, myślenicki, nowosądecki, wielicki. Najmniej projektów miało być realizowanych na terenie powiatu dąbrowskiego (3) i proszowskiego (4).

Miejsce realizacji projektów wg wniosków aplikacyjnych ogółem oraz lokalizacja siedzib Wnioskodawców

Aktywność lokalnych środowisk w aplikowaniu o środki jest duża. Z 4 spośród 19 powiatów „uprawnionych” do korzystania ze wsparcia (tereny gmin wiejskich, miejsko – wiejskich i miast do 25 tys mieszkańców) zgłoszono więcej niż 20 projektów – z powiatu chrzanowskiego (24), myślenickiego (22), nowosądeckiego (21) i krakowskiego (30).

Najbardziej aktywni byli projektodawcy z Krakowa, którzy złożyli łącznie 29 projektów co stanowi prawie 11% wszystkich projektów w konkursie (i to pomimo faktu, że mieszkańcy Krakowa są niekwalifikowaną grupą BO). Najmniej aktywni okazali się Projektodawcy z powiatu dąbrowskiego (2 projekty), proszowskiego (4) i miechowskiego (5).

Uwagę zwraca także fakt, iż w odpowiedzi na konkurs 30 wniosków zostało złożonych przez projektodawców spoza województwa małopolskiego.

W roku 2008 w ramach Działania 9.5 PO KL realizowano 19 projektów, stanowiących oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich. Stosowane formy wsparcia to głównie kursy i szkolenia.

Przygotowanie projektów poprzedzone było szeregiem badań sytuacji na lokalnym rynku pracy, wykonanych przez Beneficjentów. Do realizacji wybrano projekty odpowiadające na potrzeby rynku pracy na danym obszarze.

Poprzez realizowane projekty rozwiązywane są następujące problemy rynku pracy:

- p
odniesienie kwalifikacji zawodowych (rolnicy, nauczyciele, osoby pracujące w sektorze turystycznym),
- p
przygotowanie lokalnych liderów do kreowania inicjatyw na rzecz rozwoju edukacji (nauczyciele, pracownicy samorządowi),
- a
aktywizacja bezrobotnych mieszkańców wsi,
- a
aktywizacja młodzieży wiejskiej (warsztaty psychologiczne, samorealizacja, rozwój osobowy, dodatkowe zajęcia artystyczne, zaangażowanie w działalność na rzecz lokalnej społeczności, zalety zdobywania wykształcenia),
- r
rozwój kompetencji kluczowych (obsługa komputera, języki obce),
- p
promowanie uczenia się przez całe życie (targi edukacyjne, warsztaty i prelekcje, prezentacja możliwości pozyskania funduszy na działalność edukacyjną).

Projekty realizują cele określone w Planie Działania na lata 2007-2008. Odpowiadają na potrzeby beneficjentów ostatecznych, takie jak: zdobywanie umiejętności językowych i z zakresu obsługi komputera, rozwój osobowości i poznanie możliwości kształtowania własnej przyszłości (edukacja), wyjście z bezrobocia, możliwość działania na rzecz lokalnej społeczności, poznanie sposobów pozyskiwania funduszy na działalność edukacyjną, możliwość dalszego kształcenia osób dorosłych. W większości projektów dobrze zdiagnozowano problemy i potrzeby beneficjentów ostatecznych, zastosowano także adekwatne sposoby ich rozwiązywania.

Za wyjątkiem jednego przypadku – kiedy nie udało się zrekrutować deklarowanej liczby BO, co skutkowało obniżeniem wartości projektu i kwoty dofinansowania – przyjęte przez Beneficjentów sposoby rekrutacji były skuteczne. Projekty realizowane były przy udziale zakładanej liczby BO, którzy otrzymali wsparcie.

Realizacja projektów przebiega w zdecydowanej większości bez problemów. Najczęściej wprowadzane zmiany dot. sposobu rozliczania kosztów pośrednich oraz przesunięć w harmonogramie realizacji. 10 projektów kontynuowanych jest w 2009 roku.

10. WNIOSKI DLA ODDOLNYCH INICJATYW NA TERENACH WIEJSKICH

1. N
Najliczniejszą kategorią podmiotów aplikujących o wsparcie w ramach Działań 6.3, 7.3, 9.5 są organizacje pozarządowe, których udział wśród wnioskodawców ogółem wynosi odpowiednio: 49%, 52%, 48% - w konkursie pilotażowym 2007 i 35% w konkursie w 2008 roku. Drugą co do liczebności kategorię Wnioskodawców stanowią firmy (udział w poszczególnych Działaniach na poziomie 23 – 36%) oraz JST (udział na poziomie 4% w Działaniu 6.3, 12% w 7.3, 24% w pilotażu 9.5 i 7% w 9.5 w 2008 roku).
2. Obserwuje się zróżnicowaną efektywność wnioskodawców w zależności od formy organizacyjno – prawnej. Zdecydowanie najwyższa jest efektywność JST – w Działaniu 6.3 jest to 33%, 7.3 – 27%, 9.5 pilotaż – 11% i 9.5 – 8%. NGO we wszystkich Działaniach (oprócz konkursu 9.5 – tu 3%) kształtuje się na poziomie 12 – 16%. Efektywność firm jest wyraźnie niższa niż NGO w Działaniu 6.3 (10%) i 7.3 (4%) i zbliżona do NGO w Działaniu 9.5 (w pilotażu 2007: NGO – 12%, firmy 11%, w konkursie 2008: odpowiednio 3% i 2%).
3.
Analiza siedzib projektodawców wskazuje, że bardzo liczną grupą podmiotów aplikujących o środki są podmioty mające swe siedziby w Krakowie oraz, w mniejszym stopniu, w Tarnowie i Nowym Sączu. Udział tych „wielkomiejskich” podmiotów wynosi 49% (Działanie 6.3), 47% (Działanie 7.3) 29% w konkursie pilotażowym 9.5 oraz 15% (Działanie 9.5 w 2008 roku). Oznacza to, że bardzo niska jest aktywność środowisk lokalnych z terenów gmin wiejskich, miejsko – wiejskich i miast do 25 tys mieszkańców. Środowiska te wymagają pilnej aktywizacji, ponieważ zastosowanie w przyszłorocznych konkursach wymogu aby Projektodawca posiadał siedzibę na obszarze realizacji projektu spowoduje – przy obecnym poziomie aktywności – że liczba projektów na konkursy z 6.3 i 7.3 spadnie o połowę zaś na konkurs z 9.5 o 1/3. Stwarza to realne zagrożenie, że przyszłoroczna alokacja na Działania 6.3, 7.3 i 9.5 zostanie wykorzystana w bardzo małym stopniu.

4. D

ominującą formą wsparcia w projektach wszystkich analizowanych Działań są szkolenia. Obserwuje się zależność pomiędzy grupą docelową a formą wsparcia – w sytuacji gdy projekt adresowany jest do osób dorosłych i pracujących wówczas z reguły oferuje im szkolenia z zakresu technik informacyjnych, zarządzania, tworzenia i funkcjonowania podmiotów działających na rzecz integracji społecznej oraz z zakresu animacji partnerstw lokalnych. Natomiast w sytuacji gdy grupą docelową są dzieci lub / i młodzież wówczas z reguły oferowane są im zajęcia o charakterze warsztatowym lub / i zajęcia integracyjne.

5. G

rupy docelowe są zdominowane przez osoby bezrobotne w Działaniu 6.3 – 70% (w tym większość to bezrobotni długotrwale) oraz osoby bierne zawodowo w Działaniach 7.3 – 67%, pilotaż 9.5 – 59% i konkurs 9.5 – 79%.

6. N

a listach rankingowych znalazły się projekty złożone przez podmioty z miast na prawach powiatu (Kraków, Tarnów, Nowy Sącz) tj. spoza obszaru realizacji projektów. Udział takich projektów wśród wszystkich projektów realizowanych wynosi 40% (Działanie 6.3), 32% (Działanie 7.3), 26% (Działanie 9.5 - pilotaż) i 8% (Działanie 9.5). Mimo iż projekty te zostały opracowane przez podmioty spoza obszaru realizacji mają one – zdaniem KOP – charakter oddolnych inicjatyw.

7. B

eneficjentami „oddolnych inicjatyw” są instytucje o różnym potencjale organizacyjnym oraz doświadczeniu. Większość tych Beneficjentów nie realizowała wcześniej projektów współfinansowanych ze środków europejskich.

II.
SEKTOROWY PROGRAM
OPERACYJNY ROZWÓJ
ZASOBÓW LUDZKICH (SPO-RZL)

1. WPROWADZENIE

Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO-RZL) był jednym z siedmiu programów realizowanych w perspektywie finansowej 2004-2006, finansowanym z Europejskiego Funduszu Społecznego. Celem SPO-RZL, było budowanie otwartego, opartego na wiedzy społeczeństwa poprzez zapewnienie warunków do rozwoju zasobów ludzkich w drodze kształcenia, szkolenia i pracy.

SPO-RZL składał się z trzech Priorytetów:

- **Priorytet I**
Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna,
- **Priorytet II**
Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,
- **Priorytet III**
Pomoc techniczna.

Celem Priorytetu I było wzmocnienie potencjału instytucjonalnej obsługi klientów służb zatrudnienia, pomocy społecznej i innych instytucji działających na rzecz rynku pracy. Ma on służyć również działaniom na rzecz bezrobotnych oraz osób z grup szczególnego ryzyka, a także przyczynić się do wyrównywania szans kobiet w dostępie do rynku pracy i zatrudnienia.

Priorytet II ukierunkowany był na rozszerzanie dostępu do edukacji i poprawę jej poziomu. Istotne jest również włączanie w proces edukacji technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Kolejne cele Priorytetu to podnoszenie kwalifikacji pracowników, promocja edukacji w zakresie przedsiębiorczości i promocja elastycznych form pracy. Priorytet ten ma wreszcie na celu poprawę jakości pracy administracji publicznej poprzez zapewnienie odpowiednich szkoleń.

Priorytet III, Pomoc techniczna miała wspierać instytucje zajmujące się wdrażaniem SPO RZL, tak aby mogły efektywnie i zgodnie z politykami wspólnotowymi dysponować środkami unijnymi.

Priorytety I i II SPO-RZL są bezpośrednio ukierunkowane na rozwój zasobów ludzkich. W ich wdrażanie zaangażowane zostały następujące instytucje:

- Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej – instytucja wdrażająca dla Działań 1.1, 1.5 i 1.6,
- Wojewódzkie Urzędy Pracy – instytucje wdrażające dla Działań 1.2 i 1.3,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - instytucja wdrażająca dla Działania 1.4,
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości – instytucja wdrażająca dla Działania 2.3,
- Biuro Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Edukacji - instytucja wdrażająca dla Działania 2.1 i 2.2,
- Urząd Służby Cywilnej - instytucja wdrażająca dla Działania 2.4 (procedura pozakonkursowa).

Projekty realizowane w ramach SPO-RZL miały na celu rozwój instrumentów rynku pracy (Działanie 1.1), pomoc absolwentom aby nie pozostawali bezrobotnymi (Działanie 1.2), pomoc długotrwale bezrobotnym (Działanie 1.3), pomoc osobom o znacznym i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (Działanie 1.4), osobom zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym (Działanie 1.5). a także mają wspierać kobiety na rynku pracy (Działanie 1.6). Ich celem jest również zwiększanie konkurencyjności polskich przedsiębiorstw poprzez kształcenie i doskonalenie kwalifikacji pracowników i kadry zarządzającej przedsiębiorstw (Działanie 2.3).

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie pełniący funkcję Instytucji Wdrażającej był odpowiedzialny za ogłaszanie konkursów, nabór wniosków, wybór projektów i monitoring przebiegu ich realizacji w ramach Priorytetu I – *Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna – Działanie 1.2 i 1.3* Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich (SPO RZL).

Działania wdrażane przez WUP w Krakowie w ramach SPO RZL to:

- Działanie 1.2 Perspektywy dla młodzieży
Schemat a) Wsparcie młodzieży na rynku pracy (*procedura pozakonkursowa*).

- Działanie 1.3 Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia
Schemat a) Wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych (*procedura pozakonkursowa*).

2. PRZEGLĄD DZIAŁAŃ 1.2 I 1.3 SPO-RZL W MAŁOPOLSCE

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, od początku wdrażania SPO-RZL w Małopolsce, zrealizował 83 umowy o dofinansowanie realizacji projektów w ramach Działania 1.2 i 1.3 schemat a), na łączną kwotę 141 171 481,15 zł, w tym:

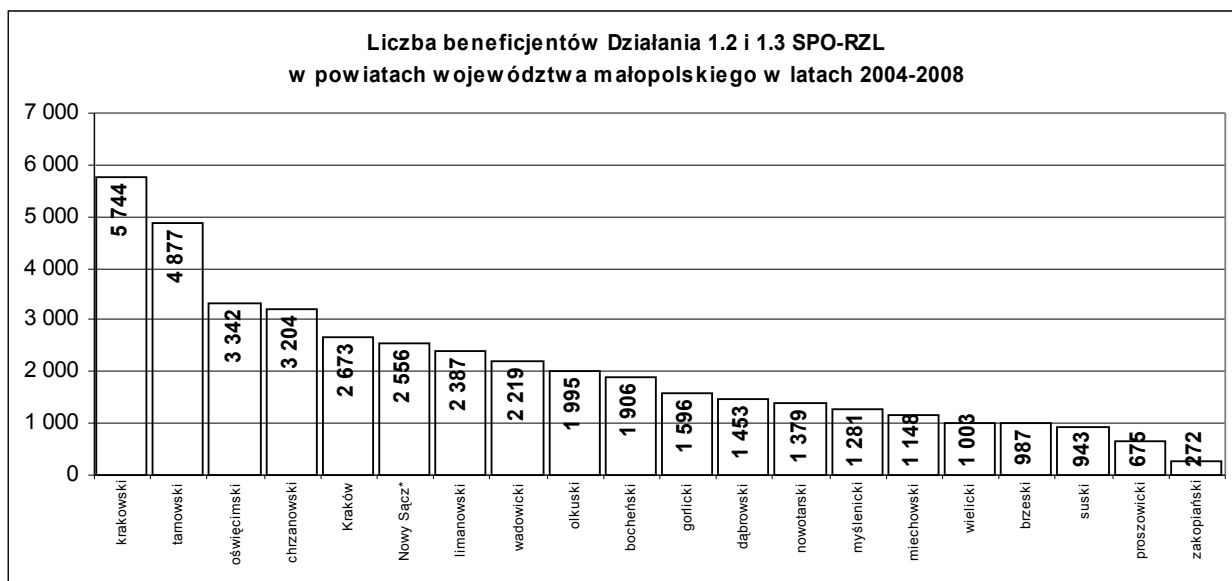
- 42 umowy w ramach Działania 1.2 na łączną kwotę 81 274 017,63 zł,
- 41 umów w ramach Działania 1.3 na łączną kwotę 59 897 463,52 zł.

Liczba osób objętych wsparciem w ramach dwóch Działania wyniosła 41 678 osób. W strukturze beneficjentów ostatecznych obydwu Działania dominują kobiety (60% kobiet, 40% mężczyzn). Mimo, iż mężczyzn było 35% mniej niż kobiet, pozyskali oni większą liczbę dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, większy był również ich udział w szkoleniach. Przy zachowaniu zasady równości płci, większym zainteresowaniem formami, w których należy wykazać się przedsiębiorczością i podjąć ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia, wykazali się mężczyźni.

Struktura beneficjentów ostatecznych ze względu na miejsce ich zamieszkania, którzy zakończyli udział w realizowanych projektach przedstawiała się następująco:

- Działanie 1.2 – 39,0% beneficjentów z miasta, 61,0% z terenów wiejskich
- Działanie 1.3 – 49,2% beneficjentów z miasta, 50,8% z terenów wiejskich.

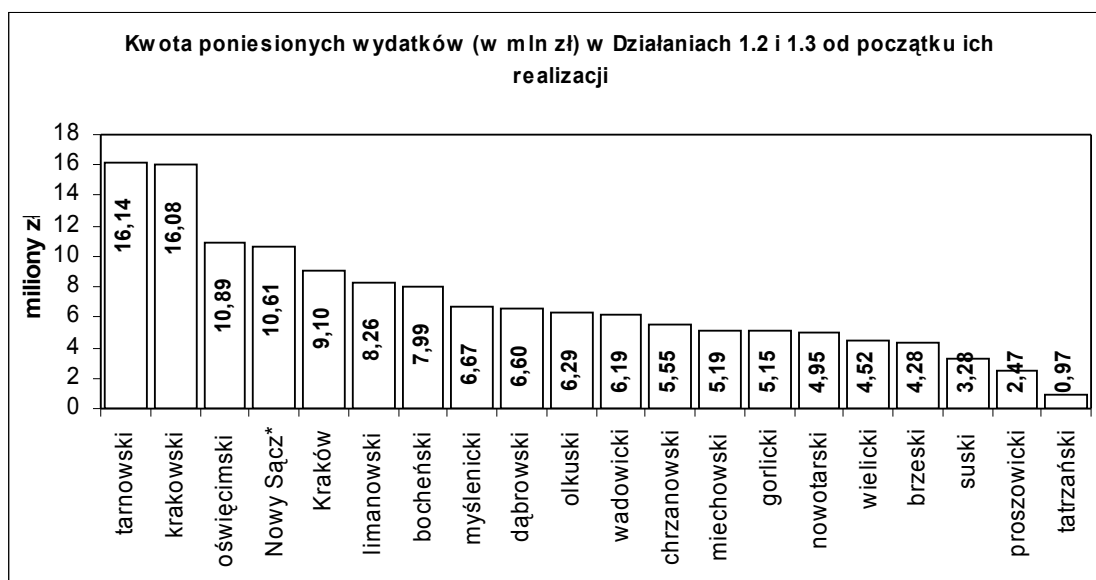
Największą liczbę osób objęto wsparciem w powiecie krakowskim. Kolejne miejsca pod tym względem zajęły powiaty: tarnowski, oświęcimski, chrzanowski oraz miasto Kraków. Ogólną liczbę beneficjentów Działania 1.2 i 1.3 w podziale na powiaty przedstawia poniższy wykres.

*razem powiat i miasto

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP

Na poniższym wykresie przedstawiono kwotę wydatków poniesionych przez powiatowe urzędy pracy województwa małopolskiego w ramach projektów realizowanych w Działaniach 1.2 i 1.3. Przedstawione kwoty są sumą wydatków faktycznie poniesionych na przestrzeni lat 2004-2008.

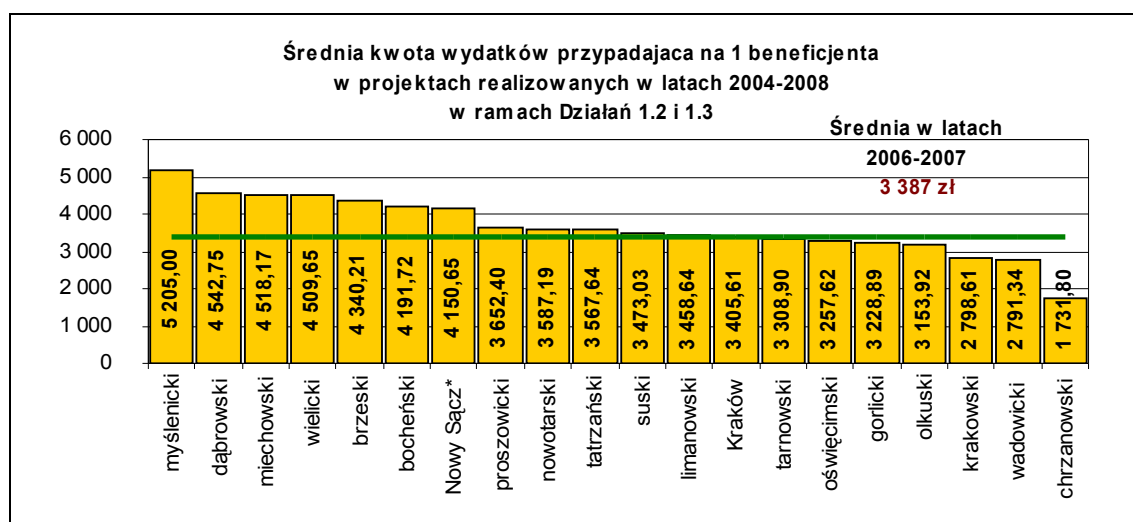
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP

Z przeprowadzonej analizy wynika, iż największa wartość środków w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO-RZL została wydatkowana przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie oraz przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego. Najniższą kwotę wydatkowano w powiecie tatrzańskim,

m.in. dlatego, iż Powiatowy Urząd Pracy w Zakopanem jako jedyny nie realizował projektu w ramach konkursu ogłoszonego w 2005 r. dla Działania 1.3.

Zestawienie wielkości środków finansowych, jakie wydatkowano w poszczególnych powiatach Małopolski z liczbą osób, które objęto wsparciem pozwala zauważyć pewną zależność. Powiaty znajdujące się na końcu rankingu pod względem liczby beneficjentów realizowały mniejsze projekty, w ramach których wydatkowano również mniejszą ilość środków finansowych. Liczba uczestników projektu jest zależna od dwóch determinant: wielkości środków finansowych (zaplanowanych i wydatkowanych), oraz doboru zaplanowanych form wsparcia (zróżnicowanych pod względem kosztowym).

Średnia wartość wydatków na 1 beneficjenta w latach 2006-2007 dla obydwu Działań SPO-RZL wdrażanych przez WUP w Krakowie wyniosła 3 387,20 zł. Należy przy tym zaznaczyć, iż kwota wydatków obejmuje całkowitą wartość projektów wraz z kosztami obsługi i zarządzania.

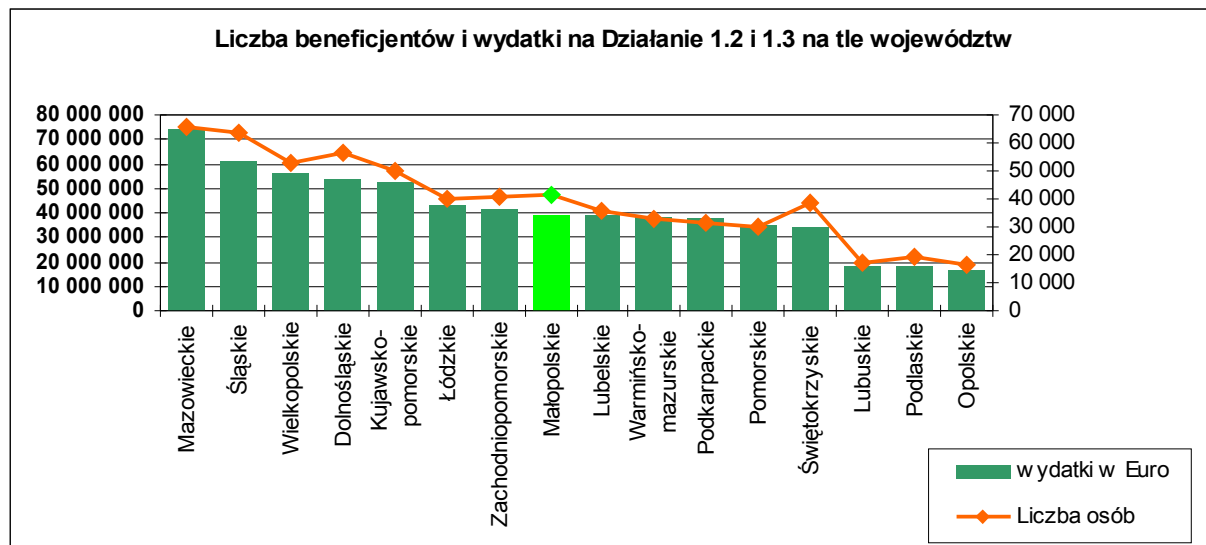

Zróżnicowana jest również wartość wydatków (wydatki faktycznie poniesione od początku realizacji projektów) przypadająca na jednego beneficjenta w poszczególnych powiatach i waha się od ponad 1 731 zł powiecie chrzanowskim do niemal 5 205 zł w powiecie myślenickim. Zależy to od rodzaju form wsparcia, jakie realizowano w poszczególnych projektach. Formy takie, jak poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy oraz usługi doradcze nie generują kosztów w ramach projektów, natomiast jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej oraz staże są formą o wysokiej kosztowności.

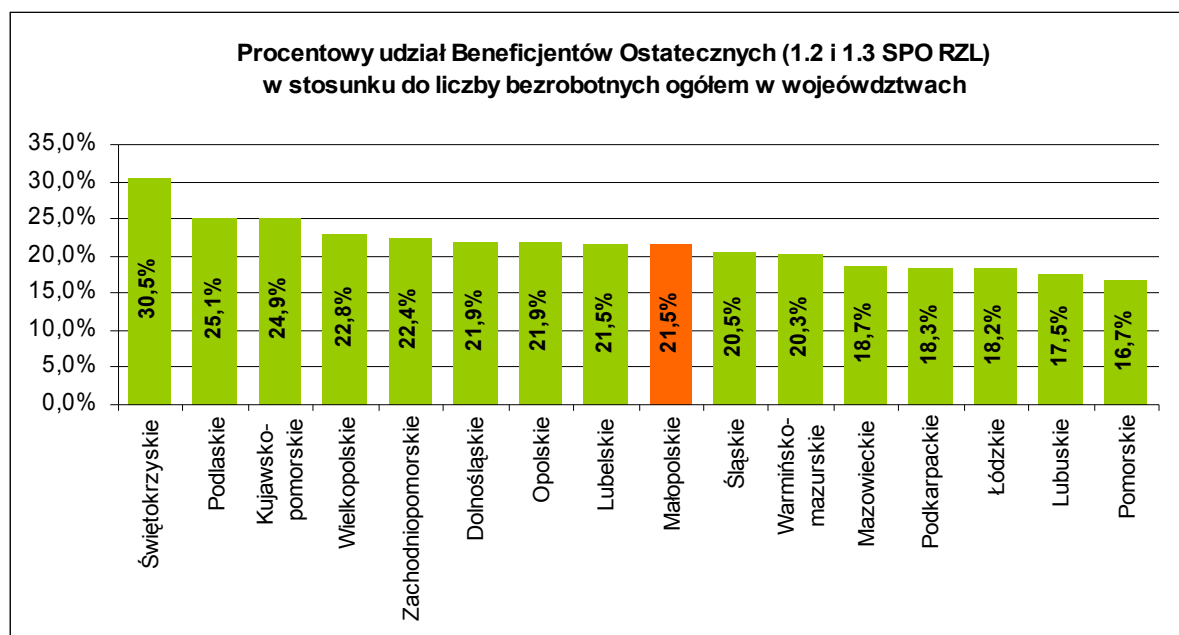
W ramach Działania 1.2 i 1.3 zgodnie z zapisami SPO RZL na poziomie ogólnopolskim przewidziano do wydatkowania łącznie 658 923 717,79 Euro¹². Małopolska otrzymała do na

¹² Środki finansowe przewidziane do wydatkowania w latach 2004-2008 w ramach SPO RZL zostały podzielone na województwa w EURO.

lata 2004-2008 środki w wysokości 39 525 694,11 Euro (8 pozycja w rankingu wojewódzkim).

Za pomocą SPO RZL w Polsce objęto łącznie 631 633 osób. Małopolska na tle innych województw pod względem liczby osób jakie zostały objęte wsparciem w ramach Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL uplasowała się na 6 miejscu, aktywizując łącznie 41 679 osób (co stanowi 7%). Natomiast odnosząc się do ilości zaktywizowanych osób w ramach SPO RZL do ogólnej liczby bezrobotnych w danym województwie, to co 5 Małopolanin otrzymał wsparcie za pośrednictwem Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL. Porównując taką samą zależność w odniesieniu do pozostałych województw, małopolska uplasowała się na 9 miejscu. (por. wykres poniżej).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WUP

Realizacja projektów w Małopolsce stanowiła uzupełnienie działań prowadzonych przez urzędy pracy w zakresie zwiększania poziomu zatrudnienia wśród bezrobotnej młodzieży i osób długotrwale bezrobotnych. Na przestrzeni lat 2004-2008 powiatowe urzędy pracy świadczyły usługi w postaci staży, szkoleń, wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, przygotowania zawodowego w miejscu pracy oraz wszelkich form subsydiowania miejsc pracy dla 168 101 zarejestrowanych osób bezrobotnych. W/w formami w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL objęto łącznie 37 259 osób. Tym samym poprzez realizację SPO RZL zaktywizowano za pośrednictwem w/w form wsparcia prawie ¼ bezrobotnych.

W momencie rozpoczęcia realizacji projektów w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL bezrobocie w Małopolsce wynosiło 15,6 %, natomiast wg stanu na 31 grudnia 2008 r., gdy rozliczono ostatnie projekty stopa bezrobocia uległa zmniejszeniu o połowę (wg stanu na 31.12.2008 r. wynosiła 7,6%).

Podstawowym stosowanym założeniem jest zachowanie 3 miesięcznego okresu pomiędzy zakończeniem określonych programów a badaniem ich efektywności. Za osoby, które podjęły pracę uznaje się te, które po upływie tego okresu nie są odnotowywane w rejestrach powiatowych urzędów pracy. Analizie poddawane są programy zakończone w badanym okresie, w tym wypadku w okresie 2006 r., 2007 r. oraz I półrocza 2008 r. Podstawowym miernikiem efektywności danego programu jest stopa ponownego zatrudnienia. Wskaźnik ten informuje, jaki procent osób kończących program znalazł stałe zatrudnienie w ściśle określonym czasie po jego zakończeniu. Średnia stopa zatrudnienia po uczestnictwie w projektach realizowanych w ramach 1.2 i 1.3 SPO RZL zakończonych w okresie 2006 – I półrocze 2008 r. kształtowała się na poziomie 56%. Najniższe wartości tego wskaźnika wystąpiły w 2006 r. W kolejnych okresach obserwowano znaczny wzrost jego poziomu. Ponieważ w analizowanym okresie, w przypadku pozostałych form aktywnych, również wystąpiły zmiany, o tym samym kierunku tylko o mniejszym nasileniu, tendencję tą można również wiązać z poprawą sytuacji na rynku pracy w tym czasie oraz ze wzrostem udziału osób, które otrzymały środki na podjęcie działalności gospodarczej w ogólnej liczbie aktywowanych. Średnie wskazania stopy zatrudnienia uczestników projektów 1.2 i 1.3 SPO RZL nie odbiegają znacząco od poziomu stopy zatrudnienia dla programów realizowanych poza projektami 1.2 i 1.3 SPO RZL.

Średnia stopa ponownego zatrudnienia uczestników form aktywnych zakończonych

w okresie 2006 r. – I półrocze 2008 r.

wskaźnik	2006 r.	2007 r.	I półrocze 2008 r.	2006 - I półrocze 2008 r.
średnia stopa zatrudnienia poza 1.2 i 1.3 SPO-RZL*	56%	57%	59%	57%
średnia stopa zatrudnienia w ramach 1.2 i 1.3 SPO-RZL	50%	59%	67%	56%

*dla szkoleń, prac interwencyjnych, staży, przygotowania zawodowego w miejscu pracy, środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej

Analiza efektywności zatrudnienia uczestników poszczególnych form aktywnych także nie wykazała istnienia dużych różnic pomiędzy poziomem wskaźnika zatrudnienia uczestników projektów 1.2 i 1.3 SPO RZL a wskaźnikiem określonym dla pozostałych osób korzystających z uczestnictwa w tych formach. W przypadku szkoleń, przygotowania zawodowego w miejscu pracy i środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej stopa ponownego zatrudnienia przyjmowała nieco wyższe wartości dla form realizowanych w ramach 1.2 i 1.3 SPO RZL. W pozostałych przypadkach – osiągała, dla tej grupy, wartości nieco niższe.

Stopa ponownego zatrudnienia uczestników poszczególnych form aktywnych zakończonych w okresie 2006 r. – I półrocze 2008

Program		Stopa ponownego zatrudnienia uczestników programu			
		2006	2007	I półrocze 2008	2006 – I półrocze 2008
szkolenia	poza SPO RZL	48%	41%	48%	44%
	1.2. i 1.3 SPO RZL	40%	52%	45%	46%
prace interwencyjne	poza SPO RZL	69%	75%	79%	73%
	1.2. i 1.3. SPO RZL	72%	71%	77%	72%
staże	poza SPO RZL	55%	58%	56%	56%
	1.2. i 1.3.SPO RZL	51%	57%	48%	54%
przygotowanie zawodowe w miejscu pracy	poza SPO RZL	45%	50%	41%	46%
	1.2. i 1.3. SPO-RZL	52%	53%	43%	52%
jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	poza SPO RZL	91%	98%	97%	95%
	1.2. i 1.3. SPO-RZL	96%	97%	96%	97%

Źródło: Opracowanie na podstawie sprawozdania końcowego z realizacji Działań 1.2 i 1.3 SPO RZL na lata 2004-2008

3. PERSPEKTYWY DLA MŁODZIEŻY

Z danych statystycznych wynika, iż Małopolska jest jednym z regionów o najwyższym bezrobociu osób poniżej 25. roku życia. Pod koniec 2008 r. ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 25,9% (25 205 osób).

Tym samym, na poprawę zaistniałej sytuacji wobec istniejącego problemu bezrobocia wśród osób młodych, realizowane są: subsydiowane zatrudnienie, staże, doradztwo i szkolenia, poradnictwo zawodowe i pośrednictwo pracy. Były to również podstawowe formy wsparcia przewidziane w ramach Działania 1.2 „Perspektywy dla młodzieży” SPO-RZL. Wsparcie w ramach tego Działania kierowane było do ludzi młodych (do 25. roku życia) oraz bezrobotnych absolwentów wszystkich typów szkół. Warto też zaznaczyć, iż były to przede wszystkim osoby nie posiadające żadnego doświadczenia zawodowego.

Na przestrzeni lat 2005-2008 poziom bezrobocia wśród osób młodych kształtował się na stosunkowo wysokim poziomie, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych utrzymywał się w przedziale od 22,9 % do 25,9%. Obserwowana była tendencja spadkowa

bezrobocia wśród osób młodych corocznie o 2 punkty procentowe począwszy od roku 2006 i 2007 natomiast w roku 2008 bezrobocie wśród tej grupy osób wzrosło o 2,9 punktu procentowego w stosunku do roku poprzedniego. Jednym z czynników, który mógłby być przyczyną takiego stanu rzeczy jest fakt, iż praktycznie z końcem roku 2007 zakończył się proces programowania SPO RZL a jednocześnie nie rozpoczęły jeszcze efektywnie działać projekty realizowane w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL).

Od początku realizacji Działania 1.2 do końca 2008 r. podpisano 42 umowy o dofinansowanie projektów, na łączną kwotę 81 274 017,63 zł w tym:

- 1 projekt wojewódzki obejmujący 20 umów realizowany w ramach 2004-2005,
- 20 projektów powiatowych urzędów pracy wyłonionych w ramach konkursu ogłoszonego w roku 2005, których okres realizacji obejmował lata 2005-2006,
- 21 projektów powiatowych urzędów pracy wyłonionych w ramach konkursu ogłoszonego w roku 2006, których okres realizacji obejmował lata 2006-2008.

Od momentu rozpoczęcia realizacji Działania 1.2 do końca 2008 r. na realizację projektów wydatkowano 78 667 567,64 zł

W dniu 30 marca 2008 roku zakończono realizację wszystkich projektów w ramach Działania 1.2 SPO RZL.

Wskaźniki osiągnięte w Działaniu 1.2 SPO-RZL w latach 2004-2008

Wskaźnik	Wartość wskaźników określona w Uzupełnieniu SPO-RZL 2004-2006	Osiągnięta wartość wskaźników w okresie objętym sprawozdaniem	Osiągnięta wartość wskaźników od początku realizacji Działania			Stopień realizacji wskaźnika (%)
			Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	
Produkt: „liczba osób objętych działaniami aktywizującymi”	25 367	25 518	9 105	16 413	25 518	100,59%
Rezultat: „liczba osób, które ukończyły udział *	90%	80,84%	77,07%	82,93%	80,84%	89,82%

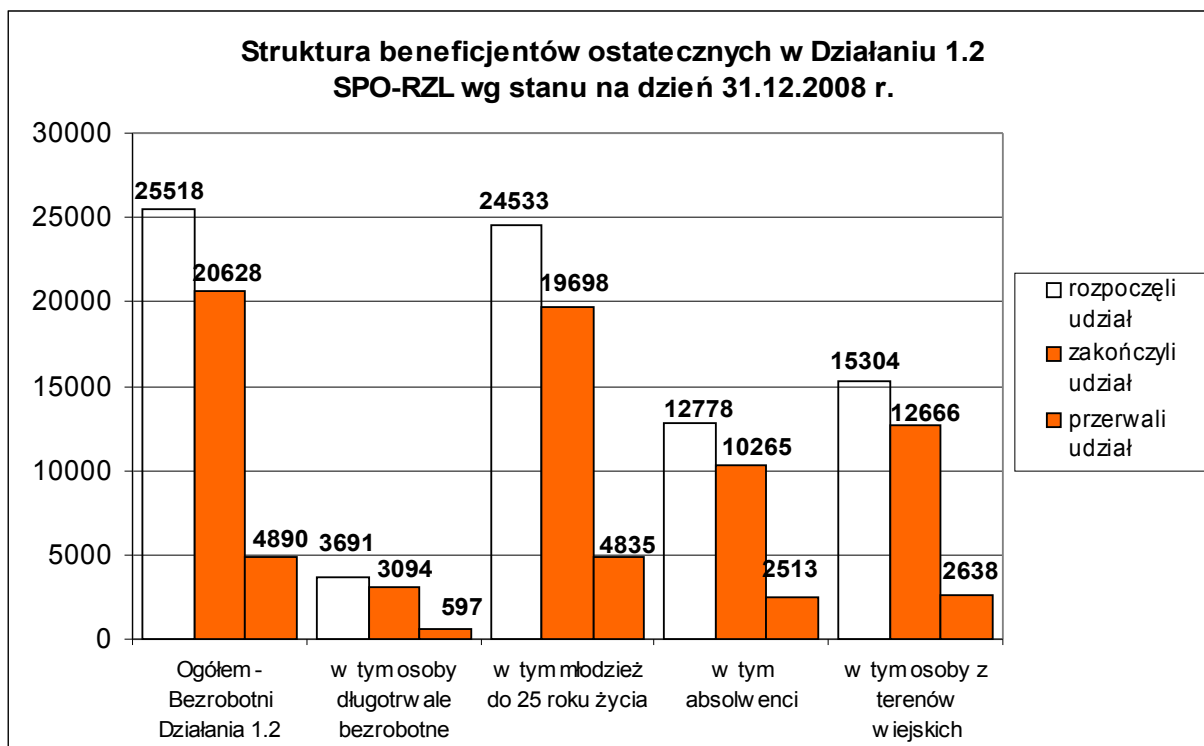
* zgodnie z zaplanowaną ścieżką

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.2 za lata 2004-2008

Od początku realizacji Działania 1.2 do końca marca 2008 r. w projektach wzięło udział 25 518 osób (36% mężczyzn i 64% kobiet), tym samym, wsparcie uzyskało więcej osób niż zakładano. Świadczy to o wysokim zainteresowaniu ludzi młodych możliwością skorzystania z usług rynku pracy świadczonych w ramach Działania 1.2 SPO RZL.

Natomiast liczba osób, która zgodnie z zaplanowaną ścieżką zakończyła udział w projektach to 20 628 osób, co stanowi 80,84 % wszystkich rekrutowanych do projektów. W kontekście celu Działania, którym jest aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia – dane te nie do końca odzwierciedlają faktyczne rezultaty. Osoby, które przerwały udział w trakcie trwania projektu np. w trakcie odbywania stażu właśnie z powodu podjęcia pracy czy też dalszej nauki – co należy uznać za pozytywny rezultat udziału w projekcie traktowane były jako osoby, które przerwały udział w projekcie i nie zasilają wskaźnika rezultatu dla tego Działania.

Na poniższym wykresie przedstawiono strukturę beneficjentów ostatecznych Działania 1.2. Z przedstawionych danych wynika, iż 61% osób, które zakończyły udział w projektach pochodzi z obszarów wiejskich województwa i praktycznie wszystkie z nich miały poniżej 25 roku życia (96%). W strukturze mieszkańców Małopolski ponad 51% stanowią osoby zamieszkujące obszary wiejskie. Ponadto, tereny rolnicze w Małopolsce stanowią 65 % jej powierzchni, a na 182 gminy Małopolski, 127 z nich jest gminami wiejskimi (co stanowi 69%). Można stwierdzić, iż Małopolska to obszar silnej aktywności mieszkańców obszarów wiejskich a struktura beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 odzwierciedla strukturę województwa.

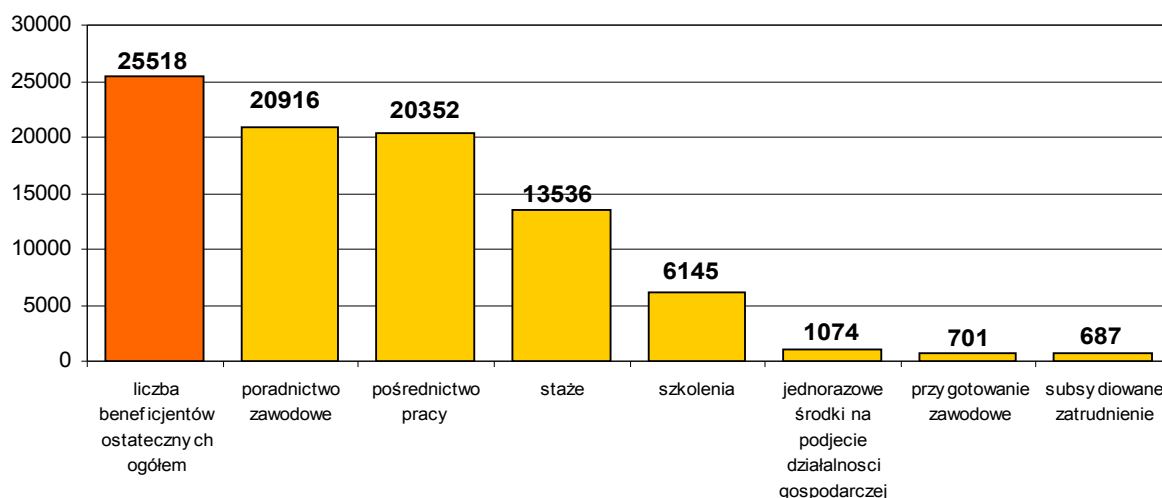
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania za I półrocze z realizacji Działania 1.2 w 2008 r.

Beneficjenci Ostateczni Działania 1.2 korzystali z form wsparcia określonych w *Ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Do najbardziej popularnych należały: usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, staże, szkolenia zawodowe (w tym wykorzystujące najnowsze osiągnięcia techniczne, mające na celu dostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy poprzez nabycie kwalifikacji, podniesienie kwalifikacji lub ich zmianę), oraz udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Narastająco od początku realizacji Działania 1.2 SPO RZL czyli na przestrzeni lat 2004-2008 świadczone następujące usług (por. wykres):

- pomocą w poszukiwaniu pracy objęto 25 082 osoby przy czym:
 - 20 916 osób otrzymało wsparcie w zakresie poradnictwa zawodowego
 - 20 352 osób otrzymało wsparcie w zakresie pośrednictwa pracy
- ze szkoleń skorzystało 6 145 osób,
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymały 1 074 osoby,
- z uczestnictwa w stażach skorzystało 13 536 osób bezrobotnych,
- z uczestnictwa w przygotowaniu zawodowym skorzystało 701 osób bezrobotnych,
- subsydiowanym zatrudnieniem objęto 687 osób
 - w tym w jednostkach samorządu terytorialnego 142 osoby.

Liczba beneficjentów Działania 1.2 SPO-RZL od początku jego realizacji wg form wsparcia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.2 za lata 2004-2008

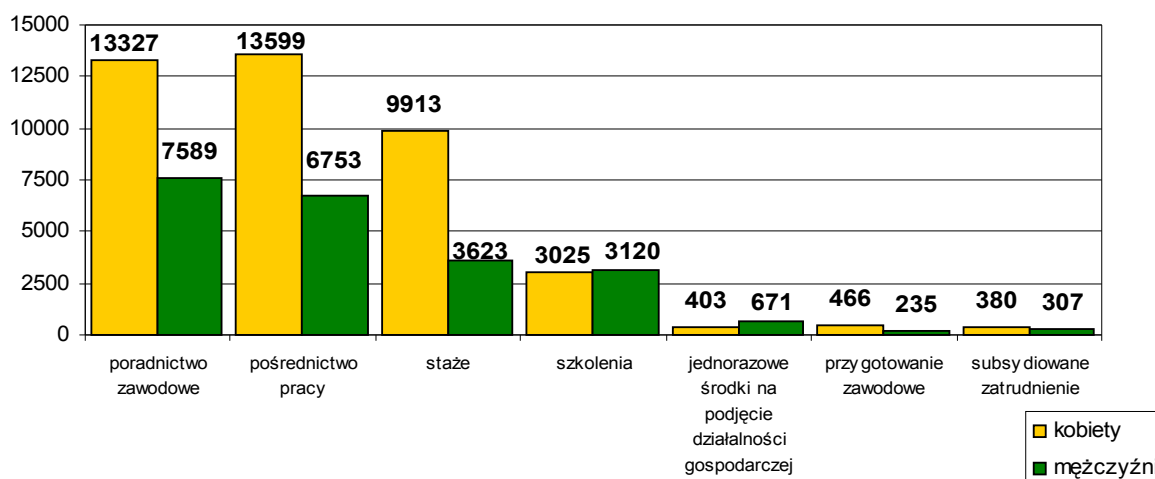
Najczęściej stosowaną formą wsparcia dostępną w Działaniu 1.2 są usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Trzecie i czwarte miejsce w rankingu zajmują staże i szkolenia. Szkolenia przeprowadzone w ramach Działania 1.2 miały na celu dostosować posiadane przez beneficjentów kwalifikacje do potrzeb rynku pracy, doprowadzić do posiadania nowych umiejętności. Zakres tematyczny szkoleń obejmował m.in. obsługę komputera i urządzeń biurowych, a także sprzętu budowlanego, zagadnienia dotyczące prac administracyjno-biurowych oraz przygotowanie do prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Dodatkowo Beneficjenci otrzymali pomoc finansową w postaci zwrotu kosztów dojazdu, dodatków szkoleniowych, stypendiów, oraz jednorazowych środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

W ciągu 4 lat realizacji projektów sukcesywnie wzrastało zainteresowanie jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej, natomiast zmniejszał się udział subsydiowanego zatrudnienia wśród wszystkich aktywnych form wsparcia. Realizacja w/w form wsparcia pozwoliła osiągnąć główny cel Działania 1.2 SPO RZL, jakim było udzielenie możliwe pełnego wsparcia poprzez działania wspierające i promujące zatrudnienie oraz samozatrudnienie młodzieży, w tym absolwentów wszystkich typów szkół.

Najczęściej stosowaną formą wsparcia dostępną w Działaniu 1.2 były usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy. Należy przy tym zaznaczyć, iż korzystały z nich w większości kobiety. Trzecie miejsce w rankingu zajmują staże, z których chętniej korzystały również kobiety. W przypadku szkoleń uczestnictwo kobiet i mężczyzn było na podobnym poziomie (z niewielką przewagą mężczyzn). Nieco inna tendencja zauważalna jest w

zakresie pobierania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Z tej formy zdecydowanie częściej korzystali mężczyźni., a więc większym zainteresowaniem formami, w których należy wykazać się przedsiębiorczością i podjąć ryzyko niepowodzenia przedsięwzięcia, wykazali się mężczyźni.

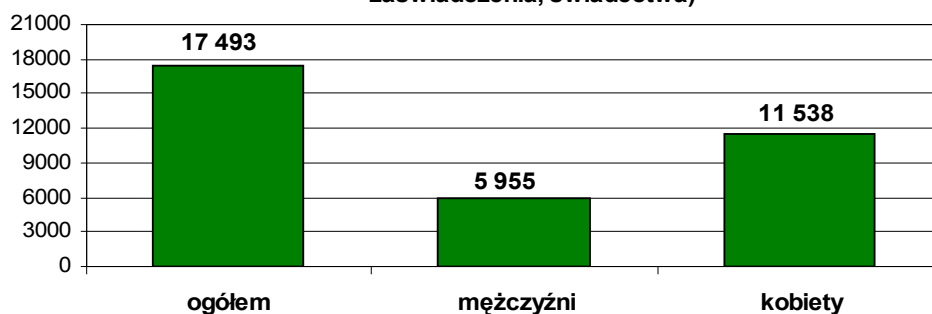
Struktura beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 wg płci w podziale na formy wsparcia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.2 za lata 2004-2008

Z grupy beneficjentów Działania 1.2 blisko **70%** osób podniosło swoje kwalifikacje. Przez podniesienie kwalifikacji w tym przypadku należy rozumieć uzyskanie dyplomu, świadectwa lub zaświadczenia o ukończeniu kursu. Trzeba nadmienić, iż zgodnie ze specyfiką poszczególnych form wsparcia nie wszystkie działania projektowe, kończą się otrzymaniem dokumentów potwierdzających podniesienie kwalifikacji.

Liczba beneficjentów ostatecznych, którzy dzięki wsparciu w ramach Działania 1.2 podnieśli swoje kwalifikacje (uzyskanie dyplomu, zaświadczenia, świadectwa)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.2 za lata 2004-2008

Powiatowe urzędy pracy województwa małopolskiego za pośrednictwem Działania 1.2, na przestrzeni lat 2004-2008 objęły wsparciem 25 518 osób. W Działaniu 1.2 średni koszt wsparcia na 1 beneficjenta ostatecznego wyniósł 3 082 zł.

Na przestrzeni lat 2004-2008 powiatowe urzędy pracy świadczyły usługi w postaci staży, szkoleń, wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, przygotowania zawodowego w miejscu pracy oraz wszelkich form subsydiowania miejsc pracy dla 168 101 zarejestrowanych osób bezrobotnych. W/w formami w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL objęto łącznie 22 143 osoby. Tym samym poprzez realizację SPO RZL zaktywizowano za pośrednictwem w/w form wsparcia prawie 13 % bezrobotnych.

W latach 2004-2008 stażami w Małopolsce objęto łącznie 51 671 osób, z czego 13 536 osób w ramach Działania 1.2 SPO RZL. Udział osób korzystających ze staży w odniesieniu do wszystkich osób objętych tą formą wsparcia wynosi aż 26 %. Drugą bardzo liczną formą aktywizującą osoby w Działaniu 1.2 były szkolenia, w których uczestniczyło 6 145 osób. W Małopolsce za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy szkoleniami objęto łącznie 46 075 osób bezrobotnych. Tym samym 13% bezrobotnych to osoby objęte szkoleniami w ramach Działania 1.2 SPO RZL. W odniesieniu do pozostałych form wsparcia takich jak: podjęcie pracy subsydiowanej, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz podjęcie działalności gospodarczej, osoby objęte wsparciem w ramach Działania 1.2 stanowili odpowiednio: 2%, 5% i 9%.

4. PRZECIWDZIAŁANIE I ZWALCZANIE DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA

Celem Działania 1.3 „Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia” SPO-RZL jest zwiększenie szans na zatrudnienie osób długotrwale bezrobotnych lub zagrożonych długotrwałym bezrobociem. Grupa ta w województwie małopolskim pod koniec 2008 r. stanowiła 46,9% ogółu bezrobotnych. W grupie tej dominowały kobiety oraz osoby o niskim, co najwyżej zasadniczym wykształceniu. Wysoki jest również udział osób w wieku 45+ w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych. Długi okres pozostawania bez pracy zdecydowanie utrudnia powrót do aktywności zawodowej. Osoby długotrwale bezrobotne tracą wiarę w swoje możliwości, ich kwalifikacje dezaktualizują się, co znajduje odzwierciedlenie w negatywnym postrzeganiu tej grupy przez pracodawców. Ponieważ przyczyny długotrwałego pozostawania na bezrobociu są zróżnicowane, różnorodne musiały być także formy wsparcia kierowane do tej grupy.

Pomoc udzielona beneficjentom Działania 1.3 obejmowała poradnictwo zawodowe, pośrednictwo pracy oraz możliwość uczestnictwa w szkoleniach uzupełniających kwalifikacje

zawodowe. Tematyka szkoleń była bardzo szeroka, obejmowała min. wiedzę z zakresu budownictwa, administracji i informatyki. Podobnie jak w Działaniu 1.2 SPO-RZL, beneficjenci otrzymali również pomoc finansową na założenie własnej działalności gospodarczej. Ponadto osobom długotrwale proponowano praktyki zawodowe i subsydiowane zatrudnienie, celem odnowienia ich kontaktu z pracą.

Od początku realizacji Działania 1.3 podpisano 41 umów o dofinansowanie projektów, na łączną kwotę 59 897 463,52 zł, w tym:

- 1 projekt wojewódzki obejmujący 20 umów realizowany w latach 2004-2005
- 19 umów realizowanych w latach 2005-2006,
- 21 umów realizowanych w latach 2006-2008.

Od momentu rozpoczęcia realizacji Działania 1.3 do końca 2008 r. na realizację projektów wydatkowano 57 170 305,21 zł

W dniu 30 marca 2008 roku zakończono realizację wszystkich projektów w ramach Działania.

W projektach realizowanych w ramach Działania 1.3 SPO RZL beneficjenci ostateczni korzystali z form wsparcia zgodnie z *Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*. Do najbardziej popularnych form wsparcia w w/w projektach zaliczyć należy: subsydiowane zatrudnienie, doradztwo, szkolenia oraz udzielenie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, przygotowanie zawodowe w miejscu pracy oraz szkolenia zawodowe, w tym wykorzystujące najnowsze osiągnięcia techniczne, mające na celu dostosowanie kwalifikacji do potrzeb rynku pracy poprzez nabycie kwalifikacji, podniesienie kwalifikacji lub ich zmianę oraz usługi poradnictwa zawodowego i pośrednictwo pracy z uwzględnieniem indywidualnych planów działań, adresowane do osób bezrobotnych przez okres do 24 miesięcy.

Wskaźniki ogólne osiągnięte w Działaniu 1.3 SPO-RZL

Wskaźnik	Wartość wskaźników określona w Uzupełnieniu SPO-RZL 2004-2006	Osiągnięta wartość wskaźników w okresie objętym sprawozdaniem	Osiągnięta wartość wskaźników od początku realizacji Działania			Stopień realizacji wskaźnika (%)
			Mężczyźni	Kobiety	Ogółem	

Produkt: „liczba osób objętych działaniami aktywizującymi”	16 075	16 160	7 427	8 733	16 160	100,53%
Rezultat: „liczba osób, które ukończyły udział [w projekcie] zgodnie z zaplanowaną ścieżką”	90%	84,33%	82,08%	86,24%	84,33%	93,70%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.3 w latach 2004-2008

Od początku realizacji Działania 1.3 do końca marca 2008 r. w projektach wzięło udział 16 160 osób (46% mężczyzn i 54% kobiet), tym samym, wsparcie uzyskało więcej osób niż zakładano. Świadczy to o wysokim zainteresowaniu możliwością skorzystania z usług rynku pracy świadczonych w ramach Działania 1.3 SPO RZL.

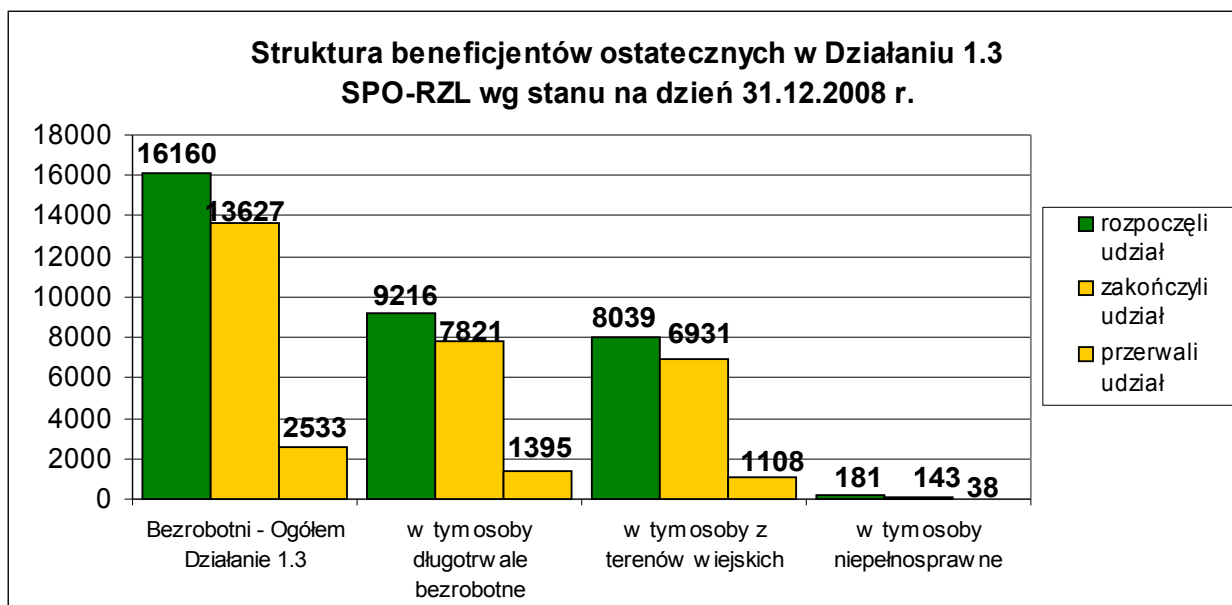
Natomiast liczba osób, która zgodnie z zaplanowaną ścieżką zakończyła udział w projektach to 13 627 osób, co stanowi 84,33 % wszystkich rekrutowanych do projektów. W kontekście celu Działania, którym jest aktywizacja osób pozostających bez zatrudnienia – dane te nie do końca odzwierciedlają faktyczne rezultaty. Osoby, które przerwały udział w trakcie trwania projektu np. w trakcie odbywania szkoleń właśnie z powodu podjęcia pracy – co należy uznać za pozytywny rezultat udziału w projekcie traktowane były jako osoby, które przerwały udział w projekcie i nie zasilają wskaźnika rezultatu dla tego Działania.

Na poniższym wykresie przedstawiona została struktura populacji beneficjentów ostatecznych Działania 1.3. Są to osoby:

- powyżej 25 roku życia, bezrobotne przez okres do 12 miesięcy, z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów,
- powyżej 25 roku życia, bezrobotne przez okres od 12 do 24 miesięcy, z wyłączeniem bezrobotnych absolwentów.

Tak samo jak w przypadku Działania 1.2 duży udział w tej grupie stanowią osoby z terenów wiejskich (50% ogółu bezrobotnych objętych wsparciem w ramach Działania 1.3). Ponadto duży udział stanowią długotrwale bezrobotni¹³ (około 60%). Por. wykres poniżej.

¹³ bezrobotni pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy).

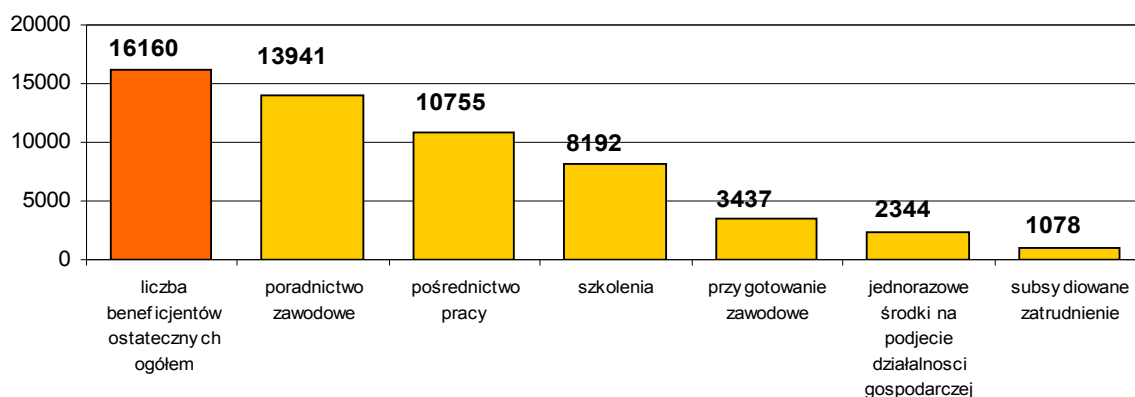

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania rocznego z realizacji Działania 1.3 w 2007 r.

W latach 2004-2008 w ramach Działania 1.3 wsparciem objęto 16 160 osób. Narastająco od początku realizacji Działania 1.3 SPO RZL czyli na przestrzeni lat 2004-2008 dla tych osób świadczone następujące usługi:

- pomoc w poszukiwaniu pracy uzyskało 15 868 osób (w tym w zakresie poradnictwa zawodowego 13 491 osób oraz pośrednictwa pracy 10 755 osób);
- szkoleniami objęto 8 192 osób
- jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej otrzymało 2 410 osób
- z uczestnictwa w przygotowaniu zawodowym skorzystało 3 436 osób
- zatrudnieniem subsydiowanym u przedsiębiorców objęto 550 osób
- zatrudnieniem subsydiowanym u pracodawców nie będących przedsiębiorcami objęto 528 osób.

Liczba beneficjentów Działania 1.3 SPO-RZL od początku jego realizacji wg form wsparcia

Źr

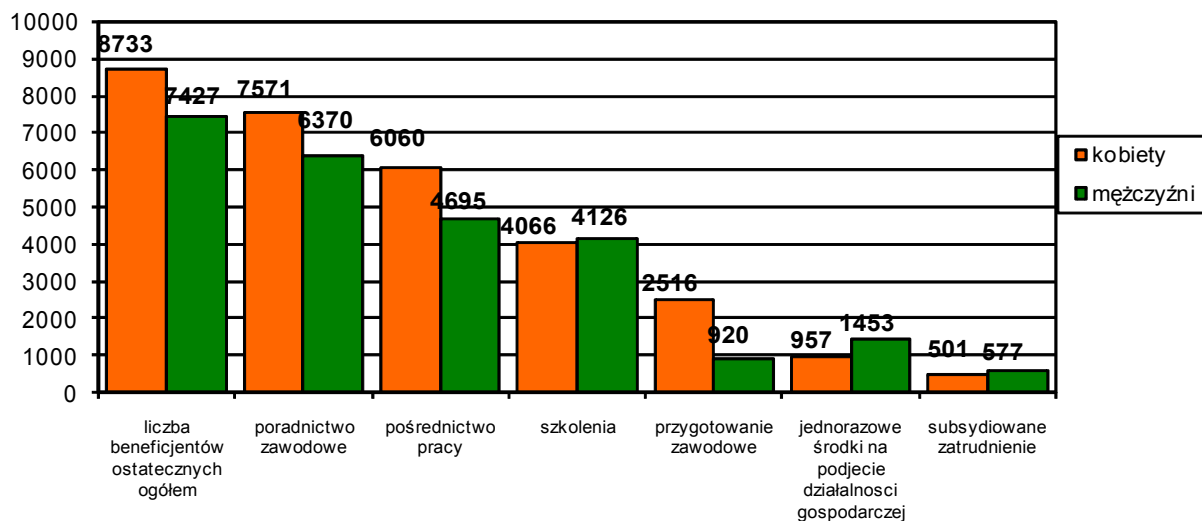
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.3 w latach 2004-2008

Biorąc pod uwagę rodzaj realizowanego wsparcia, w Działaniu 1.3 na przestrzeni lat 2004-2008 najczęściej stosowaną formą była pomoc w poszukiwaniu pracy. Poradnictwem zawodowym objęto ponad 86% beneficjentów, z usług pośrednictwa skorzystało ponad 66% osób. Szkoleniami objęto praktycznie co drugą osobę, która wzięła udział w projektach, natomiast co 5 bezrobotny skorzystał z przygotowania zawodowego przewidzianego w ramach realizacji projektów z 1.3 SPO RZL.

Z usług dostępnych w Działaniu 1.3 w większej mierze korzystały kobiety. Natomiast w przypadku jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, subsydiowanego zatrudnienia oraz szkoleń, zauważalna jest przewaga mężczyzn w grupie beneficjentów.

W ciągu 4 lat realizacji projektów sukcesywnie wzrastało zainteresowanie jednorazowymi środkami na podjęcie działalności gospodarczej, natomiast zmniejszał się udział subsydiowanego zatrudnienia wśród wszystkich aktywnych form wsparcia. Realizacja w/w form wsparcia, czyli pomoc dla osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych w zakresie integracji z rynkiem pracy wpłynęła na ograniczenie zjawiska długotrwałego bezrobocia, co było głównym celem Działania 1.3 SPO RZL.

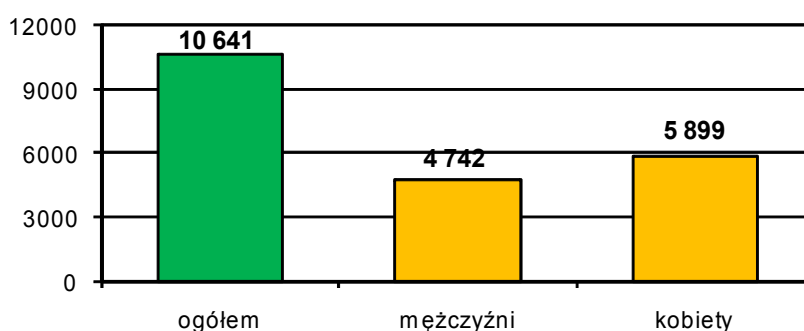
Liczba beneficjentów Działania 1.3 SPO-RZL w latach 2004-2008 wg form wsparcia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.3 w latach 2004-2008

W wyniku uczestnictwa w projektach realizowanych w ramach Działania 1.3 SPO-RZL na przestrzeni ostatnich 4 lat - 10 641 osób podniosło swoje kwalifikacje (co stanowi blisko 66% osób). Przez podniesienie kwalifikacji w tym przypadku należy rozumieć uzyskanie dyplomu, świadectwa lub zaświadczenia o ukończeniu kursu. Trzeba nadmienić, iż zgodnie ze specyfiką poszczególnych form wsparcia nie wszystkie działania projektowe, kończą się otrzymaniem dokumentów potwierdzających podniesienie kwalifikacji.

Liczba beneficjentów ostatecznych, którzy dzięki wsparciu w ramach Działania 1.3 podnieśli swoje kwalifikacje

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Sprawozdania końcowego z realizacji Działania 1.3 w latach 2004-2008

Powiatowe urzędy pracy województwa małopolskiego za pośrednictwem Działania 1.3, na przestrzeni lat 2004-2008 objęły wsparciem 16 160 osób. Liczebność grupy potencjalnych beneficjentów jest bardzo istotną determinantą liczby osób uczestniczących w projektach,

lecz nie jedyną. Równie istotne są środki finansowe dostępne na realizację działań projektowych, od których w dużej mierze zależy to, ile osób uda się objąć wsparciem. Średnia wysokość wsparcia przeliczona na 1 beneficjenta ostatecznego w Działaniu 1.3 wynosi 3 538 zł, tym samym jest większa niż w Działaniu 1.2

Na przestrzeni lat 2004-2008 powiatowe urzędy pracy świadczyły usługi w postaci staży, szkoleń, wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, przygotowania zawodowego w miejscu pracy oraz wszelkich form subsydiowania miejsc pracy dla 168 101 zarejestrowanych osób bezrobotnych. W/w formami w ramach Działania 1.3 SPO RZL objęto łącznie 15 116 osób. Tym samym poprzez realizację Działania 1.3 SPO RZL zaktywizowano za pośrednictwem w/w form wsparcia co 10 osobę (9%).

W latach 2004-2008 przygotowaniem zawodowym w miejscu pracy w Małopolsce objęto łącznie 15 461 osób, z czego 3 436 osób w ramach Działania 1.3 SPO RZL. Udział osób korzystających z przygotowania zawodowego w odniesieniu do wszystkich osób objętych tą formą wsparcia w Małopolsce wynosi aż 22 %.

W ramach Działania 1.3 – bardzo istotną formą aktywizacji była wypłata środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej, z której skorzystało aż 2 410 osób. W Małopolsce PUP udzieliły wsparcia w postaci wypłat jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej łącznie dla 11 529 osób bezrobotnych. Tym samym co 5 bezrobotny w Małopolsce otrzymał dotację na założenie własnej firmy poprzez uczestnictwo w projektach finansowanych z Działania 1.3 SPO RZL.

Trzecią bardzo liczną formą aktywizującą osoby w Działaniu 1.3 były szkolenia, w których uczestniczyło 8 192 osoby. W Małopolsce za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy szkoleniami objęto łącznie 46 075 osób bezrobotnych. Tym samym 18% bezrobotnych to osoby objęte szkoleniami w ramach Działania 1.3 SPO RZL. W odniesieniu do podjęcia pracy subsydiowanej, osoby objęte wsparciem w ramach Działania 1.3 stanowili 3% do ogółu bezrobotnych objętych tą formą wsparcia w Małopolsce.

5. WNIOSKI Z REALIZACJI DZIAŁAŃ SPO-RZL W MAŁOPOLSCE

NA PRZESTRZENI LAT 2004 - 2006

1. Za pomocą SPO RZL i w/w środków finansowych w Polsce objęto łącznie 631 633 osób. Małopolska na tle innych województw pod względem liczby osób jakie zostały objęte wsparciem w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL uplasowała się na 6 miejscu, aktywizując łącznie 41 679 osób (co stanowi 7%). Natomiast odnosząc się do ilości zaktywizowanych osób w ramach SPO RZL do ogólnej liczby bezrobotnych w danym województwie, to co 5 Małopolanin otrzymał wsparcie za pośrednictwem Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL. Porównując taką samą zależność w odniesieniu do pozostałych województw, małopolska uplasowała się na 9 miejscu. (por. wykres poniżej).

2. Realizacja projektów w Małopolsce dotyczyła działań prowadzonych przez urzędy pracy w zakresie zwiększania poziomu zatrudnienia wśród bezrobotnej młodzieży i osób długotrwale bezrobotnych. Na przestrzeni lat 2004-2008 powiatowe urzędy pracy świadczyły usługi w postaci staży, szkoleń, wypłacania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej, przygotowania zawodowego w miejscu pracy oraz wszelkich form subsydiowania miejsc pracy dla 168 101 zarejestrowanych osób bezrobotnych. W/w formami w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO RZL objęto łącznie 37 259 osób. Tym samym poprzez realizację SPO RZL zaktywizowano za pośrednictwem w/w form wsparcia prawie ¼ bezrobotnych (22,2%).

3. Projekty realizowane w ramach Działania 1.2 i 1.3 SPO-RZL stanowiły istotny element łagodzenia skutków bezrobocia w województwie małopolskim. Liczba osób objętych działaniami aktywizującymi w Małopolsce systematycznie wzrastała, osiągając na koniec 2008 r. wielkość 41 679 osób (25 518 osób w Działaniu 1.2 i 16 160 osób w Działaniu 1.3.). W województwie małopolskim wsparciem w ramach tych dwóch Działania objęto większą liczbę osób, niż założono we wskaźnikach określonych w Uzupełnieniu SPO-RZL 2004-2006 (o 237 osób).

4. W strukturze beneficjentów ostatecznych w projektach realizowanych w ramach Działania 1.2 zauważalny jest wysoki udział kobiet – ponad 64% według stanu na koniec 2008r. Tą samą tendencję zauważyć można w Działaniu 1.3 – udział kobiet w populacji beneficjentów ostatecznych wyniósł 54%. Wśród osób bezrobotnych województwa małopolskiego udział kobiet w roku 2008 wahał się na poziomie 54-64%.

5. Po około sześciu miesiącach od zakończenia udziału w programie, sytuacja na rynku pracy większości beneficjentów ostatecznych analizowanych Działań uległa istotnej poprawie. Stałe zatrudnienie znalazła połowa (50%) osób korzystających ze wsparcia w ramach Działania 1.2 oraz więcej niż jedna trzecia (34%) osób objętych Działaniem 1.3, a ponad jedna dziesiąta (12%) beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 i prawie dwie piąte (39%) beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 po zakończeniu uczestnictwa w projektach założyło własną firmę. Jedna piąta (20%) beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 i jedna czwarta (25%) osób korzystających wcześniej ze wsparcia w ramach Działania 1.3 nadal nie pracowała, jak również się nie uzupełniała swojego wykształcenia, natomiast 18% beneficjentów ostatecznych Działania 1.2 i 2% beneficjentów ostatecznych Działania 1.3 nie pracowało, ale uczyło się.¹⁴

6. Analiza efektywności zatrudnienia uczestników poszczególnych form aktywnych nie wykazała istnienia dużych różnic pomiędzy poziomem wskaźnika zatrudnienia uczestników projektów 1.2 i 1.3 SPO RZL a wskaźnikiem określonym dla pozostałych osób korzystających z uczestnictwa w tych formach. W przypadku szkoleń, przygotowania zawodowego w miejscu pracy i środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej stopa ponownego zatrudnienia przyjmowała nieco wyższe wartości dla form realizowanych w ramach 1.2 i 1.3 SPO RZL. W pozostałych przypadkach – osiągała, dla tej grupy, wartości nieco niższe. Natomiast warto podkreślić, iż w ramach Działania 1.2 i 1.3 wsparcie zostało ukierunkowane na osoby znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy. Tym samym stopa zatrudnienia w w/w grupach (w ramach SPO RZL), której średnie wskazania nie odbiegają od stopy zatrudnienia występującej przy realizacji innych programów (poza SPO RZL) jest pozytywnym efektem działań Programu SPO RZL.

14

III.
ZINTEGROWANY PROGRAM
OPRACYJNY ROZWOJU
REGIONALNEGO (ZPORR)
DZIAŁANIA WDRAŻANE PRZEZ
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W KRAKOWIE

1. WPROWADZENIE

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR) był jednym z siedmiu programów operacyjnych, które służyły realizacji Narodowego Planu Rozwoju - dokumentu określającego strategię społeczno-gospodarczą Polski w pierwszych latach członkostwa w Unii Europejskiej. ZPORR rozwijał cele Narodowego Planu Rozwoju poprzez określenie priorytetów rozwojowych, kierunków podejmowanych działań oraz wysokości środków publicznych przeznaczonych na realizację polityki regionalnej. Środki te obejmowały zarówno wkład krajowy jak i wspólnotowy w postaci Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Celem Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego było tworzenie warunków wzrostu konkurencyjności regionów oraz przeciwdziałanie marginalizacji, w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi gospodarczemu kraju, jego spójności społecznej, ekonomicznej i terytorialnej. ZPORR składał się z trzech priorytetów, z czego tylko Priorytet II „Wzmacnianie rozwoju zasobów ludzkich w regionach” finansowany jest ze Środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz środków krajowych. Celem tego Priorytetu jest: stworzenie warunków dla rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym i regionalnym, a także poprawa zdolności do programowania i realizacji projektów w zakresie rozwoju zasobów ludzkich na tych szczeblach.

ZPORR jest jedynym programem operacyjnym, wdrażanym na poziomie regionalnym. Drugi Priorytet ZPORR realizowany jest przez właściwe instytucje wdrażające, tj.: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie odpowiadał za wdrożenie 3 działań w ramach ZPORR, takich jak:

- **Działanie 2.1.** „Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie”
- **Działanie 2.3.** „Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa”
- **Działanie 2.4.** „Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi”

2. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁAŃ ZPORR WDRAŻANYCH PRZEZ WUP KRAKÓW

Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie - Działanie 2.1

Celem działania było zwiększenie mobilności zawodowej mieszkańców i ich zdolności w zakresie dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do wymogów regionalnego rynku pracy w warunkach członkostwa w UE, a także lepsze dostosowanie potrzeb szkoleniowych i kwalifikacji mieszkańców do wymogów regionalnego rynku pracy poprzez monitoring regionalnego rynku pracy i upowszechnianie zebranych informacji.

Program zidentyfikował następujące problemy, jakie miały być przedmiotem interwencji:

- niski udział osób dorosłych uczestniczących w procesie kształcenia;
- ograniczone możliwości utrzymania zatrudnienia, awansu zawodowego bądź znalezienia nowego zatrudnienia ze względu na niedostosowanie poziomu wiedzy i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych do potrzeb rynku pracy;
- brak umiejętności praktycznych ze strony młodzieży szkolnej i studentów co negatywnie rzutuje na zdolność tych osób do podjęcia pierwszego zatrudnienia;
- ograniczone możliwości podejmowania przez rolników dodatkowej działalności zbliżonej do rolnictwa na bazie gospodarstwa rolnego;
- Niedostateczny monitoring zmian zachodzących na rynku pracy negatywnie rzutujący na efektywność działań służących podwyższaniu jakości zasobów pracy.

W odpowiedzi na tak zdiagnozowane problemy, w ramach Działania 2.1 ZPORR realizowane miały być projekty służące:

- wsparciu osób, które z własnej inicjatywy i w oparciu o indywidualne potrzeby pragną rozwijać się zawodowo w czasie wolnym od pracy;
- podniesieniu poziomu wiedzy i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, zwłaszcza w kontekście zwiększenia możliwości utrzymania przez nich dotychczasowego zatrudnienia, awansu zawodowego lub znalezienia nowego zatrudnienia;
- przygotowaniu młodzieży szkolnej i studentów do potrzeb rynku pracy poprzez kierowanie jej na praktyki zawodowe, której najczęściej oczekują potencjalni pracodawcy;
- poprawie sytuacji ekonomicznej rodzin rolniczych poprzez udzielenie im wsparcia w postaci szkoleń z zakresu zakładania i prowadzenia działalności zbliżonej do rolnictwa na bazie gospodarstwa rolnego;
- usprawnienia i zwiększenia efektywności podejmowanych form wsparcia w zakresie

podwyższania potencjału lokalnych i regionalnych zasobów ludzkich poprzez projekty z zakresu monitorowania sytuacji, w tym zmian zachodzących na regionalnym i lokalnym rynku pracy. Projekty realizowane w tym zakresie powinny przyczynić się do wzmocnienia współpracy instytucji zaangażowanych w monitorowanie regionalnego rynku pracy poprzez wymianę informacji z dziedziny zatrudnienia i kształcenia. Zebrane w ten sposób dane powinny posłużyć między innymi do prognozy zatrudnienia w regionie w sekcjach i działach gospodarki, poznania oczekiwań pracodawców odnośnie pożądanych kwalifikacji i umiejętności pracowniczych, a tym samym stworzenia listy zawodów poszukiwanych przez firmy i instytucje działające w regionie. Powinny także stanowić punkt odniesienia dla realizowanych w regionie programów szkoleniowych oraz przesłankę dla racjonalizacji sieci szkół w danym regionie.

Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa - Działanie 2.3

Ogólnym celem działania było dostosowywanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy na obszarach wiejskich poprzez stworzenie warunków ułatwiających osobom zatrudnionym w rolnictwie znalezienie zatrudnienia poza sektorem rolnym.

Celem szczegółowym działania było wyposażenie rolników w umiejętności umożliwiające zdobycie nowego zatrudnienia i wykonywania nowego zawodu w związku z procesem restrukturyzacji polskiego rolnictwa.

Program zidentyfikował następujące problemy, jakie miały być przedmiotem interwencji:

- niekorzystna struktura agrarna i społeczna, polegająca na rozdrobnieniu struktury gospodarstw oraz występowaniu nadwyżek siły roboczej na obszarach wiejskich.
- Marginalizacja osób zaprzestających prowadzenia działalności rolniczej

W odpowiedzi na tak zdiagnozowane problemy, w ramach Działania 2.3 ZPORR realizowane miały być projekty służące:

- stworzeniu warunków ułatwiających osobom odchodzącym z rolnictwa znalezienie zatrudnienia poza sektorem. Ma się to dokonać za sprawą organizacji różnego rodzaju szkoleń i doradztwa, mających na celu zmianę kwalifikacji zawodowych rolników.
- przemieszczaniu się zasobów pracy do (przede wszystkim) sektora usług.

Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi - Działanie 2.4

Ogólnym celem działania było dostosowanie osób do funkcjonowania w zmieniających się warunkach społeczno-ekonomicznych oraz przygotowywanie ich do wykorzystania szans związanych z powstawaniem nowych miejsc pracy poprzez zmianę kwalifikacji osób zagrożonych utratą zatrudnienia.

Celem szczegółowym działania była zmiana kwalifikacji zawodowych pracowników przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji, a także innych osób zagrożonych utratą zatrudnienia w wyniku procesów restrukturyzacyjnych w celu umożliwienia tym osobom wykonywania nowych zawodów.

Program zidentyfikował następujące problemy, jakie miały być przedmiotem interwencji:

- Niedostateczna efektywność gospodarowania przedsiębiorstw funkcjonujących w warunkach presji konkurencyjnej ze strony jednolitego rynku UE.
- Niezakończone procesy restrukturyzacyjne, zwłaszcza w najmniej wydajnych gałęziach gospodarki.
- Redukcje zatrudnienia związane z procesami adaptacyjnymi i modernizacyjnymi przedsiębiorstw.

W odpowiedzi na tak zdiagnozowane problemy, w ramach Działania 2.4 ZPORR realizowane miały być projekty służące:

- Zapewnieniu pomocy pracownikom zagrożonym utratą pracy w znalezieniu nowego zatrudnienia.
- nabycie nowych kwalifikacji umożliwiających wykonywanie nowego zawodu przez pracowników w okresie wypowiedzenia stosunku pracy z przyczyn zakładu pracy, oraz osób zatrudnionych u pracodawcy wobec którego ogłoszono upadłość lub który jest w stanie likwidacji.

3. CHARAKTERYSTYKA GRUP DOCELOWYCH OBJĘTYCH WSPARCIEM W RAMACH DZIAŁAŃ 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR

Grupę docelową Działania 2.1 stanowiły pracujące osoby dorosłe, wykonujące pracę na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą, uczniowie i studenci, rolnicy i domownicy, doradcy rolniczy, lekarze oraz pielęgniarki i położne.

W Działaniu 2.1 ZPORR w Małopolsce wsparciem zostało objętych 21 246 osób, a w tym:

- 20 416 pracujących osób dorosłych (w tym lekarze i inny personel medyczny)
- 1 230 rolników i domowników,
- 830 studentów.

Grupę docelową Działania 2.3 stanowili mieszkańcy obszarów wiejskich i miast do 20 tyś. mieszkańców – rolnicy i domownicy oraz inne osoby zatrudnione w rolnictwie chcące podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej.

W Działaniu 2.3 ZPORR w Małopolsce wsparciem zostało objętych 2 014 rolników, domowników i innych osób zatrudnionych w rolnictwie.

Grupę docelową Działania 2.4 stanowili pracownicy przemysłów i sektorów podlegających procesowi restrukturyzacji i inne osoby zagrożone utratą pracy z powodu procesów restrukturyzacyjnych.

W ramach Działania 2.4 wsparciem od początku realizacji projektów, objętych zostało 2 683 osób, w tym:

- 2 513 pracowników przemysłów podlegających procesowi restrukturyzacji
- 167 osoby krótkotrwale bezrobotnych
- 3 osoby samozatrudnione

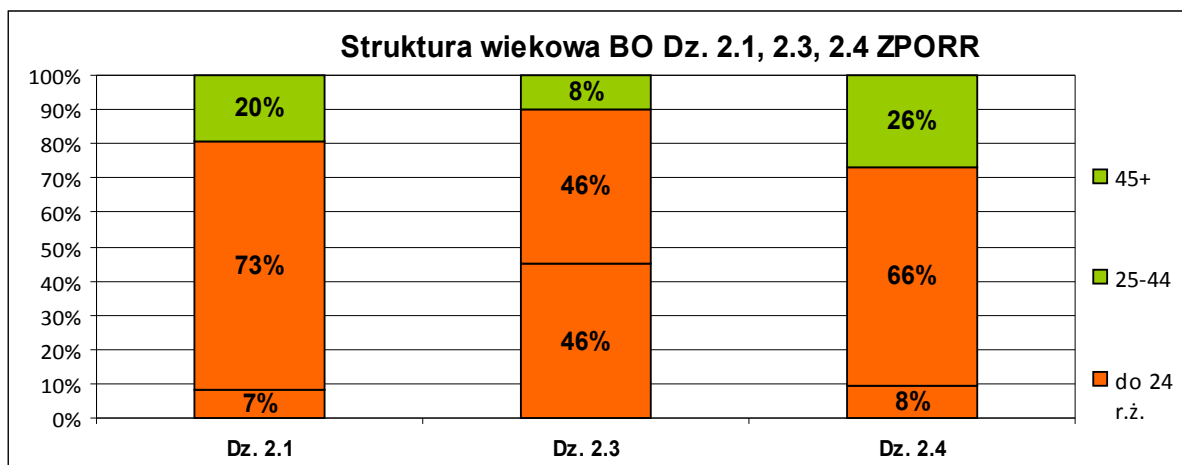
Charakterystyka uczestników projektów ze względu na wiek

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1 dominującą grupą były osoby w wieku mobilnym zawodowo, które stanowią łącznie 80% wszystkich poddanych analizie¹⁵, z czego pracująca młodzież stanowiła 7%, zaś osoby w wieku 26 – 44 to 73%. Osoby w wieku niemobilnym zawodowo stanowiły 20% osób, które skorzystały ze wsparcia.

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.3 dominującą grupą były osoby w wieku mobilnym zawodowo, które stanowiły łącznie 92% wszystkich poddanych analizie, z czego zarówno młodzież, jak i osoby w wieku 25 - 44 stanowiły po 46% BO. Osoby w wieku niemobilnym zawodowo stanowiły 8% osób, które skorzystały ze wsparcia.

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 dominującą grupą były osoby w wieku mobilnym zawodowo, które stanowiły łącznie 74% wszystkich poddanych analizie. Osoby w wieku niemobilnym zawodowo stanowiły 26% osób, które skorzystały ze wsparcia.

¹⁵ Jako granicę wiekową wyznaczającą mobilność zawodową przyjęto 45 rok życia tj. osoby w wieku mobilnym mają do 44 lat włącznie, zaś w wieku niemobilnym od 45 lat.

Źródło: opracowanie własne

Porównanie struktury wiekowej BO Działów 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR wskazuje, że najmłodsza była struktura wiekowa grupy docelowej Działania 2.3. Prawie połowa osób korzystających ze wsparcia w tym Działaniu to młodzież.

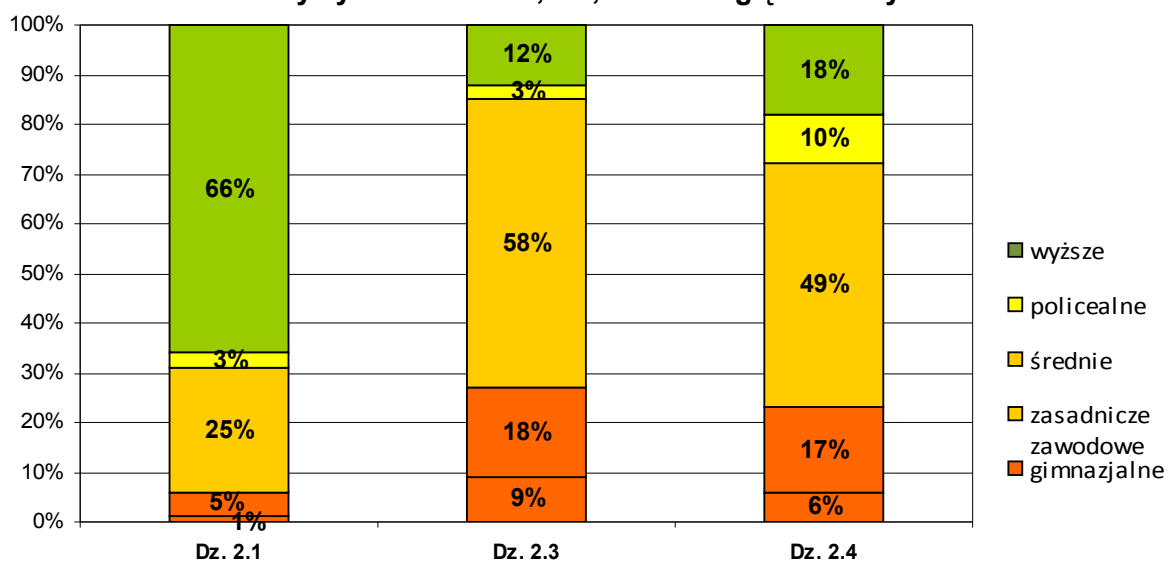
Charakterystyka uczestników projektów ze względu na wykształcenie

Poziom wykształcenia osób pracujących, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działania 2.1 ZPORR był wysoki. Wykształcenie na poziomie co najmniej średnim było udziałem 95%, zaś wykształcenie wyższe – 66% Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.1. Niewielki był udział osób o podstawowym lub zasadniczym poziomie wykształcenia.

Wśród rolników i domowników oraz innych osób zatrudnionych w rolnictwie, które skorzystały ze wsparcia w ramach Działania 2.3 ZPORR liczną grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym – łącznie 27%. Ponad połowa (58%) miała wykształcenie średnie, zaś tylko 12% legitymowała się wykształceniem wyższym.

Wśród Beneficjentów Ostatecznych Działania 2.4 dominującą grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim, licznie reprezentowane były również osoby z wyższym wykształceniem. W sumie, osób legitymujących się wykształceniem co najmniej średnim było 77%

Charakterystyka BO Dz. 2.1, 2.3, 2.4 ze względu na wykształcenie

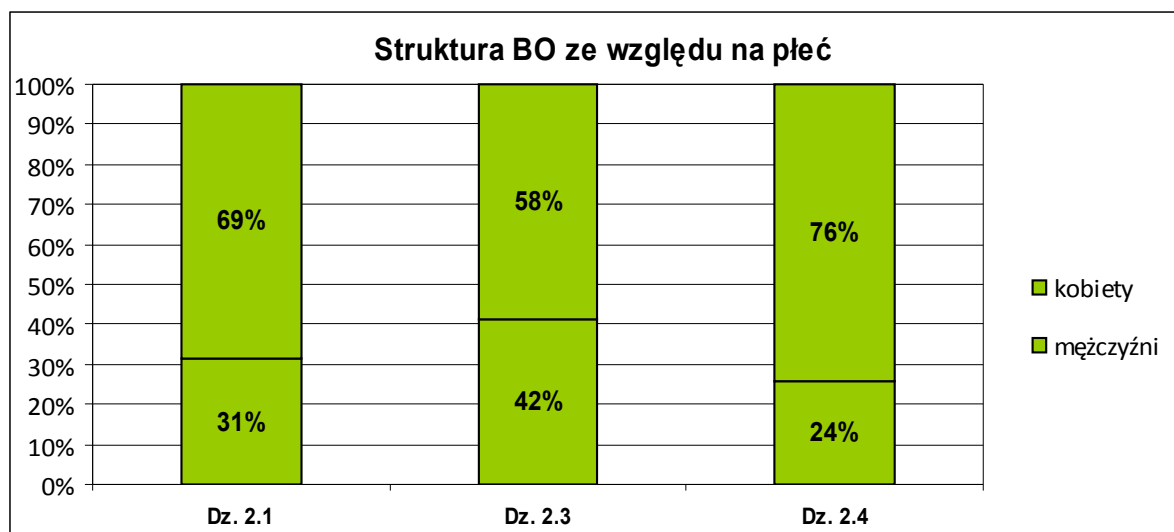

Źródło: opracowanie własne

Porównanie struktury wykształcenia osób korzystających ze wsparcia w ramach Działów 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR wskazuje, że najwyższym wykształceniem charakteryzowała się grupa docelowa Działu 2.1, z kolei najniższe było wykształcenie rolników, domowników i innych osób zatrudnionych w rolnictwie, które zostały objęte wsparciem w ramach Działu 2.3 ZPORR.

Charakterystyka uczestników projektów ze względu na płeć

Wśród Beneficjentów Ostatecznych wszystkich Działów stanowiły kobiety odpowiednio w 2.1 - 69%, 2.3 - 58%, a w 2.4 - (76%).

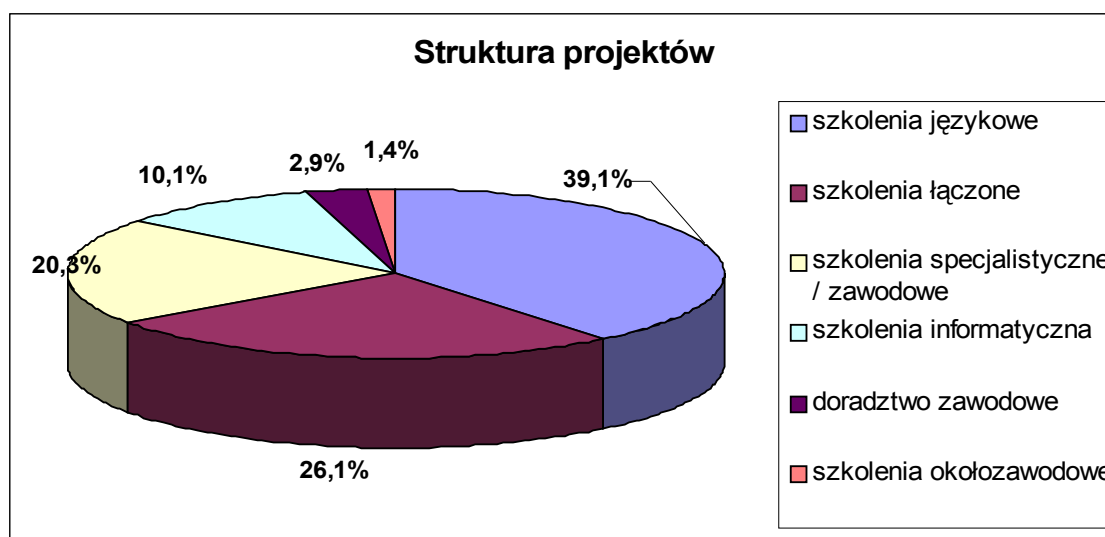
Źródło: opracowanie własne

Spośród BO Działań 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR najbardziej sfeminizowana była grupa docelowa Działania 2.4 – pracownicy przemysłów i sektorów podlegających restrukturyzacji -ponad ¾ BO to kobiety.

4. Charakterystyka projektów: Działanie 2.1

Projekty przyjęte do realizacji można podzielić według ich zakresu przedmiotowego na:

- szkolenia ogólne w tym:
 - szkolenia językowe oferowane w ramach 27 projektów dla 8 604 osób (40,5% wszystkich osób mających uzyskać wsparcie);
 - szkolenia informatyczne oferowane w ramach 7 projektów dla 1 678 osób (7,9%);
- szkolenia łączone¹⁶ oferowane w ramach 18 projektów dla 4632 osób (21,8%);
- szkolenia specjalistyczne / zawodowe oferowane w ramach 13 projektów dla 4 887osób (23%);
- szkolenia okołozawodowe oferowane w ramach 1 projektu dla 270 osób (1,27%);
- usługi doradcze oferowane w ramach 1 projektu dla 830 osób (3,9%);
- usługi zintegrowane¹⁷ (szkolenia i doradztwo) oferowane w ramach 1 projektu dla 345 osób (1,62%).

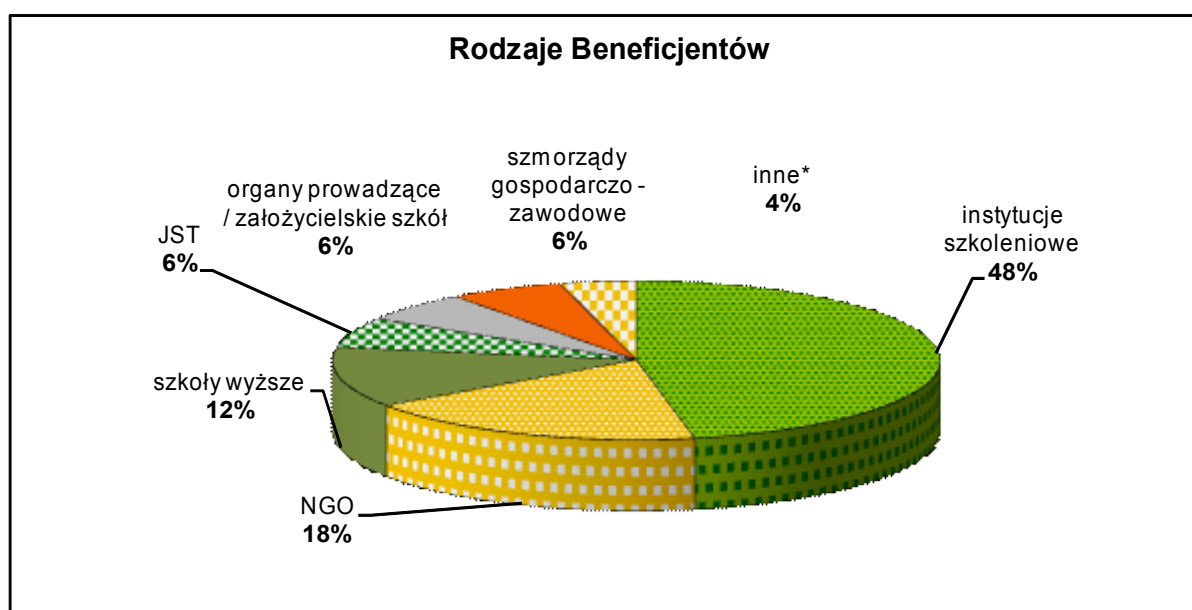

¹⁶ Pod pojęciem szkoleń łączonych rozumie się szkolenia zróżnicowane tematycznie, łączące elementy szkoleń zawodowych, ogólnych i/lub okołozawodowych.

¹⁷ Usługi zintegrowane to takie, które łączą różne formy wsparcia np. szkolenia i doradztwo

Źródło: Opracowanie własne

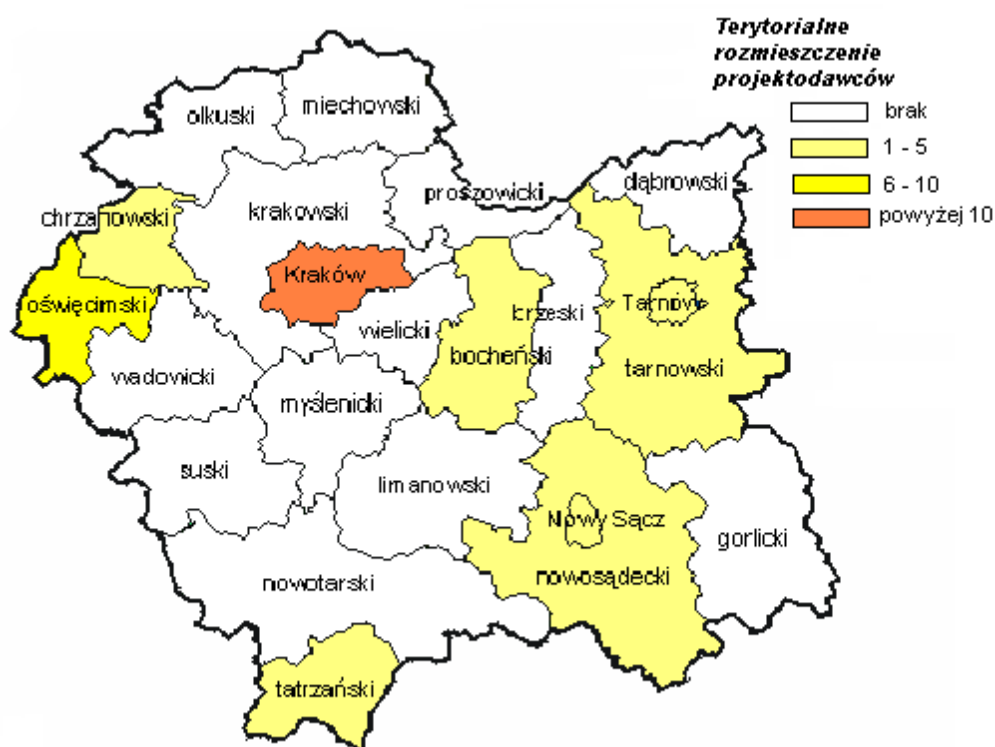
Wśród instytucji, które od początku wdrażania Działania 2.1 uzyskały dofinansowanie, dominowały instytucje szkoleniowe. Stosunkowo licznie reprezentowane były także organizacje pozarządowe oraz szkoły wyższe, natomiast niewielki był udział organów prowadzących/założycielskich szkół, samorządów terytorialnych (JST) i zawodowych oraz innych jednostek uprawnionych do ubiegania się o dofinansowanie. Dominacja instytucji szkoleniowych była zgodna z charakterem tego Działania, które opierało się głównie na szkoleniach.

Źródło: Opracowanie własne

**Inne instytucje to: jednostka podległa Wojewodzie (Małopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego) oraz wojewódzka samorządowa osoba prawna podległa Zarządowi Województwa Małopolskiego (Małopolski Ośrodek Ruchu Drogowego).*

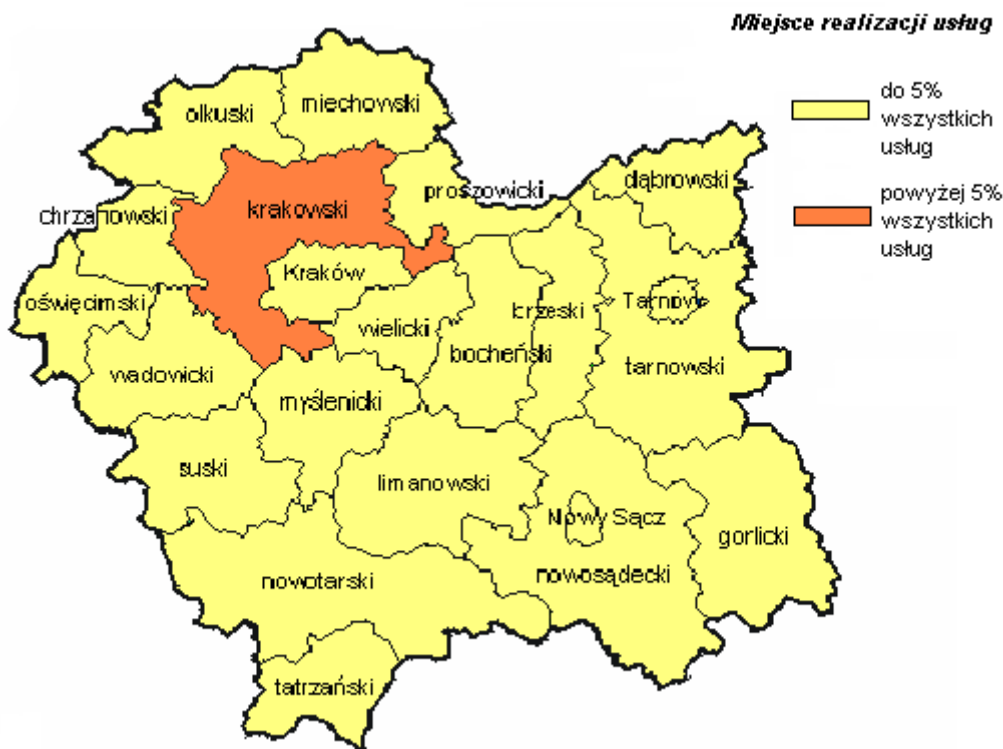
Terytorialne rozmieszczenie Beneficjentów (projektodawców)

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje terytorialne rozmieszczenie projektodawców w Działaniu 2.1 ZPORR. W ramach Działania projekty zgłosili beneficjenci z 8 powiatów. Najwięcej projektów zgłoszonych zostało przez beneficjentów z Krakowa – 56 złożonych wniosków.

Miejsce realizacji usług

Źródło: Opracowanie własne

Usługi w ramach Działania 2.1 były świadczone we wszystkich powiatach w sposób dość równomierny. Jedynie powiat krakowski wyróżniał się pod tym względem. Na jego terenie świadczone najwięcej - 6% wszystkich usług.

Zależność pomiędzy lokalizacją siedzib projektodawców a przestrzenną koncentracją wsparcia zaobserwowano przede wszystkim w odniesieniu do obszaru metropolitalnego Krakowa, gdyż najwięcej projektodawców miało tutaj zlokalizowane swe siedziby, największa była także liczba projektów realizowanych dla mieszkańców Krakowa i powiatu krakowskiego, gdyż tutaj występuje największa koncentracja osób spełniających formalne kryteria uczestnictwa w projektach w ramach Działania 2.1,.

Jakość projektów

O jakości świadczonych usług na rzecz osób wymagających wsparcia świadczyć może poziom deklarowanego przez Beneficjentów Ostatecznych zadowolenia z udziału w projektach. Ogółem zadowolenie z udziału w projektach wyrażało 85%. Beneficjentów Ostatecznych, przeciwną opinię miało 15% osób.

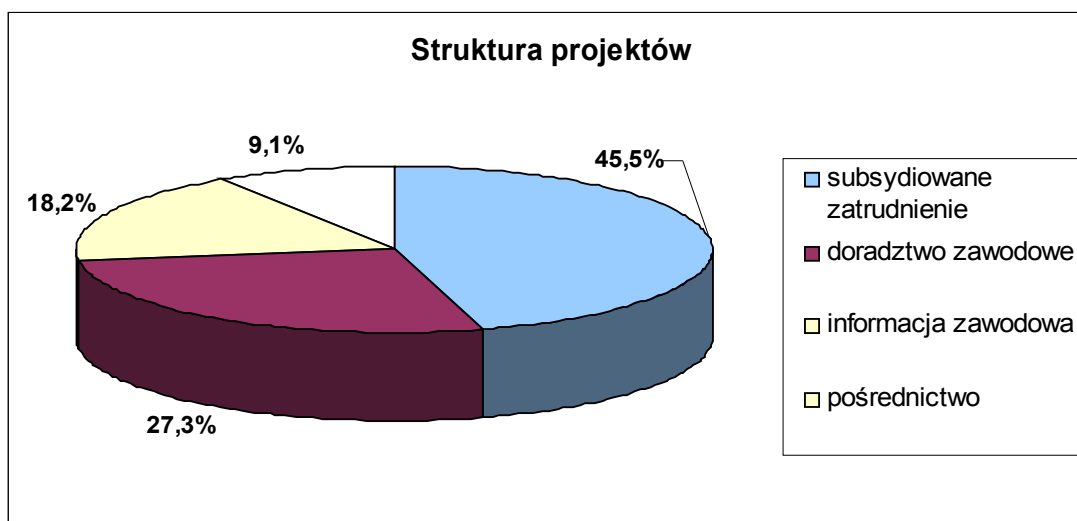
5. Charakterystyka projektów: Działanie 2.3

W sumie realizacji podlegało **16 projektów**, których wartość ogółem wynosiła **9 260 201,48 zł**. Projekty zaktywizowały 2 014 osób, na rzecz których świadczone były zróżnicowane usługi tj. szkolenia ogólne i zawodowe, doradztwo, pośrednictwo pracy, informacja zawodowa, subsydiowanie miejsc pracy.

Rodzaje projektów

W zakresie przedmiotowym świadczonych usług mieściły się:

- szkolenia oferowane w ramach 14 projektów dla 1768 osób,
- doradztwo oferowane w ramach 3 projektów dla 412 osób,
- informacja zawodowa w ramach 2 projektów dla 56 osób,
- subsydiowane zatrudnienie oferowane w ramach 5 projektów dla 200 osób,
- pośrednictwo pracy oferowane przez 1 projekt dla 57 osób.

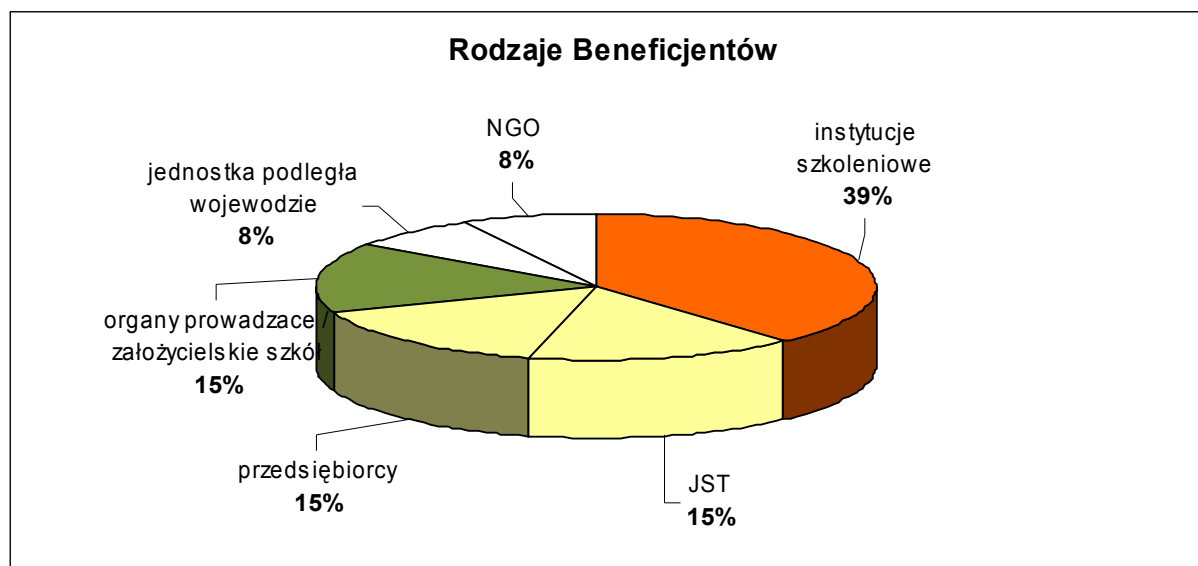

Źródło: Opracowanie własne

Wśród 2 014 osób, które skorzystały ze wsparcia znaleźli się rolnicy, domownicy oraz inne osoby zatrudnione w rolnictwie chcące podjąć zatrudnienie w sferze pozarolniczej. Część z nich skorzystała z więcej niż jednej formy wsparcia co wynika z faktu, iż 3 projekty realizowane w ramach Działania 2.3 ZPORR mają charakter zintegrowany.

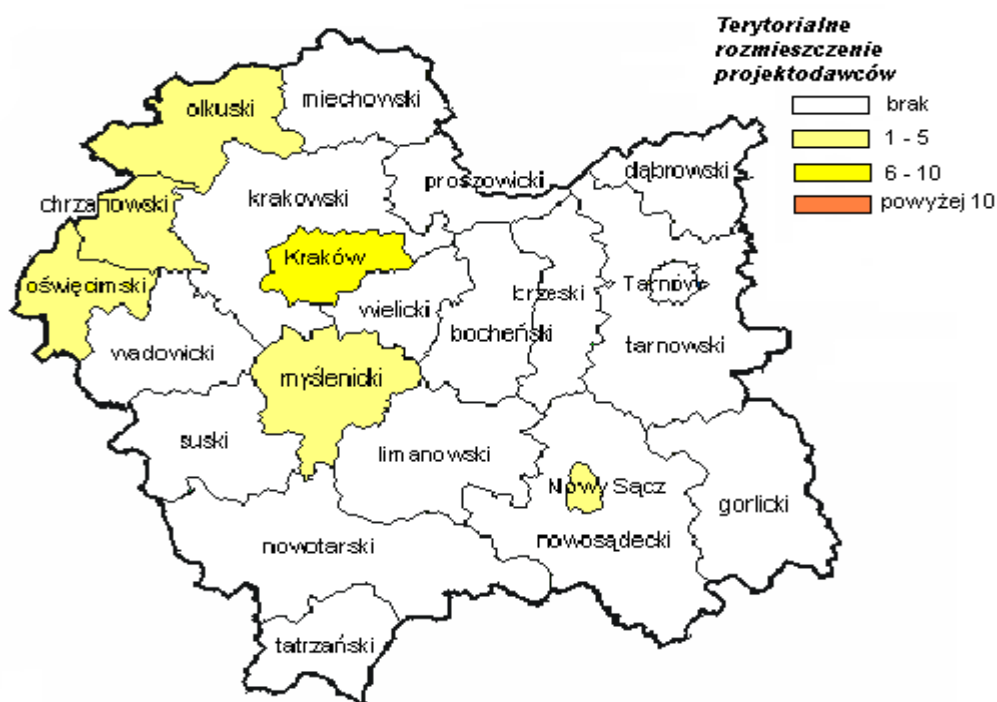
Wśród podmiotów, które uzyskały dofinansowanie i realizowały projekty znalazło się 5 instytucji szkoleniowych, po 2 jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorców, organów

założycielskich bądź prowadzących szkoły oraz 1 organizacja pozarządowa i jednostka podległa Wojewodzie.

Źródło: opracowanie własne

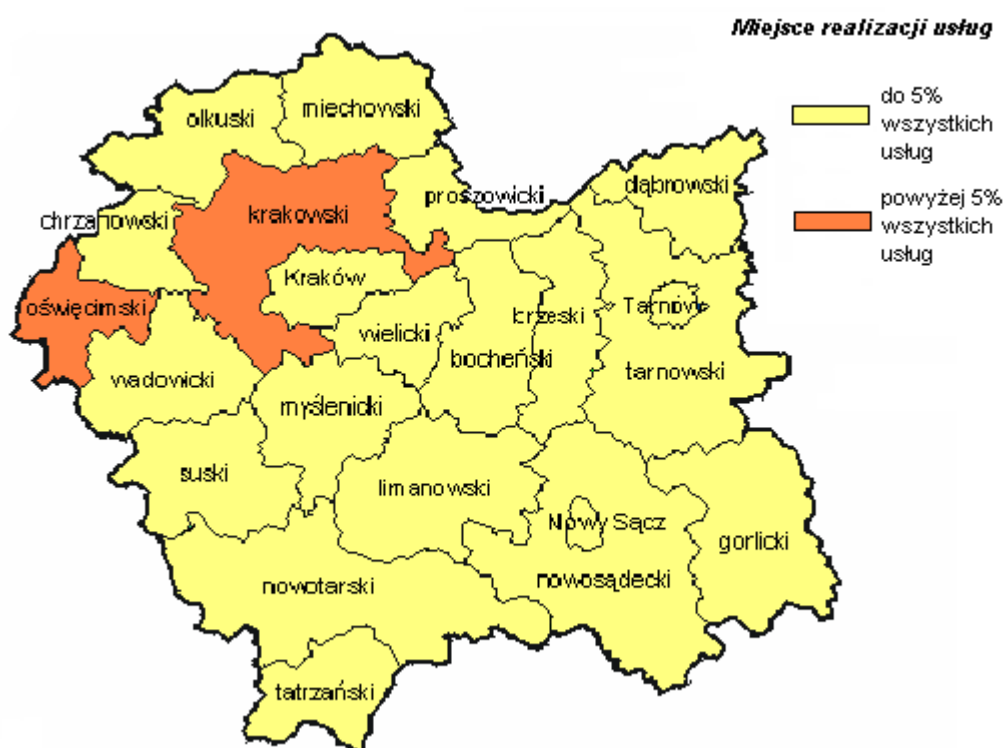
Terytorialne rozmieszczenie projektodawców

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje terytorialne rozmieszczenie projektodawców w Działaniu 2.3 ZPORR. Projekty zostały zgłoszone przez beneficjentów z **6 powiatów**. Najwięcej projektodawców było z Krakowa, lecz przewaga ta nie jest aż tak znaczna, jak w przypadku Działania 2.1 ZPORR.

Terytorialne rozmieszczenie usług

Źródło: Opracowanie własne

Mapa wskazuje na fakt przestrzennej koncentracji wsparcia na obszarach zachodniej części województwa. Obserwuje się zależność pomiędzy lokalizacją Beneficjenta a miejscem świadczenia usług. Głównymi odbiorcami pomocy w ramach Działania 2.3 byli mieszkańcy zachodniej części województwa oraz Sądecczyzny, gdyż najwięcej projektodawców aplikujących o środki i realizujących projekty zlokalizowanych jest na tych właśnie terenach. Niekorzystnym zjawiskiem był brak projektów zorientowanych na typowo wiejskie obszary, jakie obejmują tereny wschodniej i południowo-wschodniej Małopolski.

Jakość usług

O jakości świadczonych usług na rzecz osób wymagających wsparcia świadczyć może poziom deklarowanego przez Beneficjentów Ostatecznych zadowolenia z udziału w projektach. Ogółem zadowolenie z udziału w projektach wyrażało 91%. Beneficjentów Ostatecznych, przeciwną opinię miało 9% osób.

6. Charakterystyka projektów: Działanie 2.4

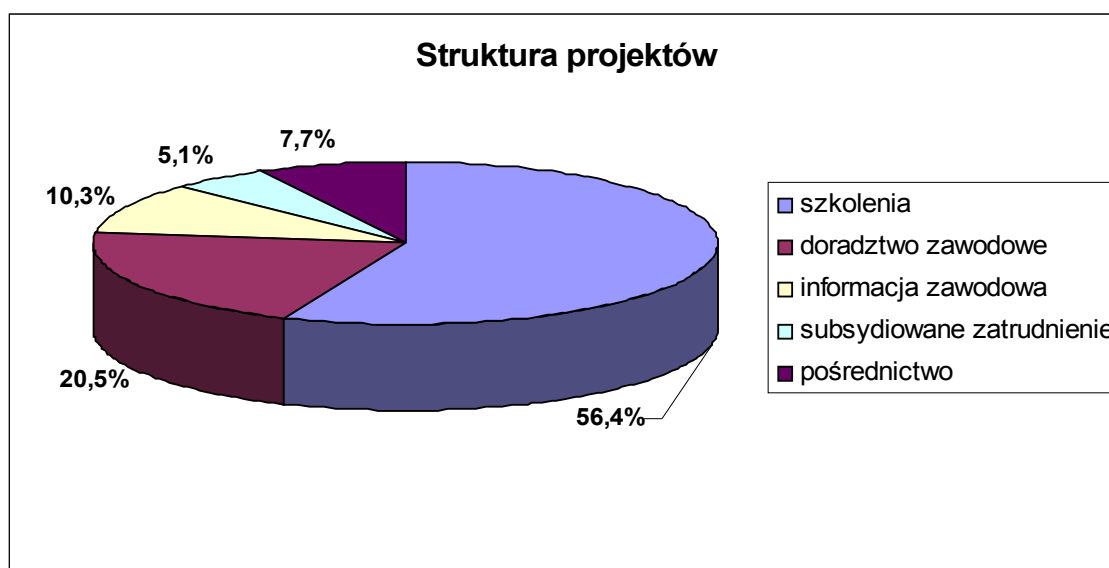
Przedmiotem tej części analizy są wszystkie projekty, jakie podlegały realizacji od początku wdrażania Działania 2.4. W sumie realizacji podlegały 22 projekty, których łączna wartość wynosiła 9 719 106,23 zł.

Projekty przewidywały aktywizację 2 683 osób, na rzecz których świadczone były usługi szkoleniowe, doradcze, informacja zawodowa, pośrednictwo pracy, subsydiowanie miejsc pracy.

Rodzaje projektów

W zakresie przedmiotowym świadczonych usług mieszczą się:

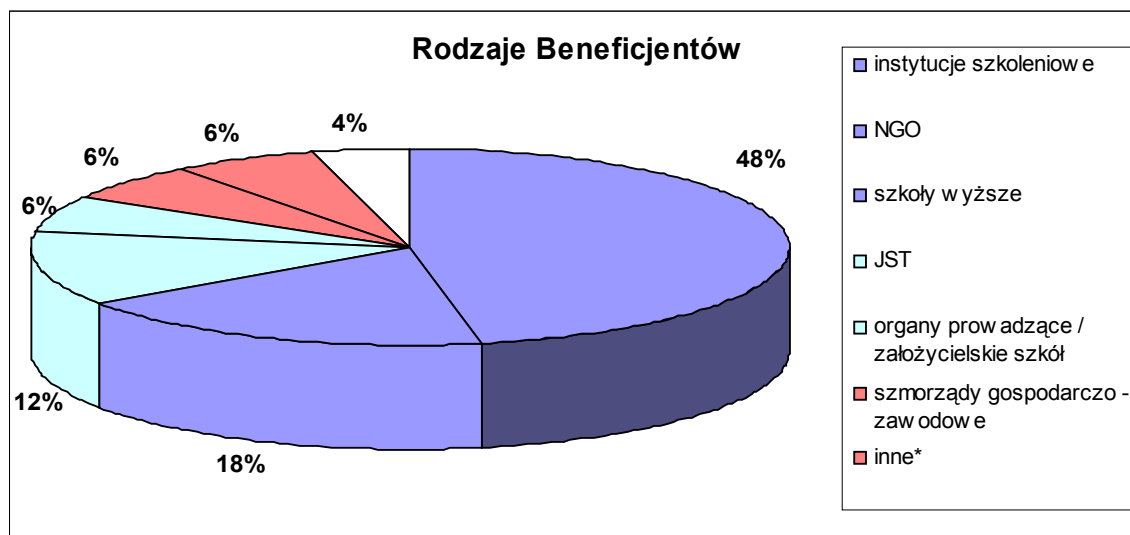
- szkolenia oferowane w ramach 22 projektów dla 2 602 osób,
- doradztwo oferowane w ramach 8 projektów dla 1 232 osób,
- informacja zawodowa w ramach 4 projektów dla 262 osób,
- subsydiowane zatrudnienie oferowane w ramach 2 projektów dla 62 osób,
- pośrednictwo pracy oferowane przez 3 projekt dla 117 osób.

Źródło: Opracowanie własne

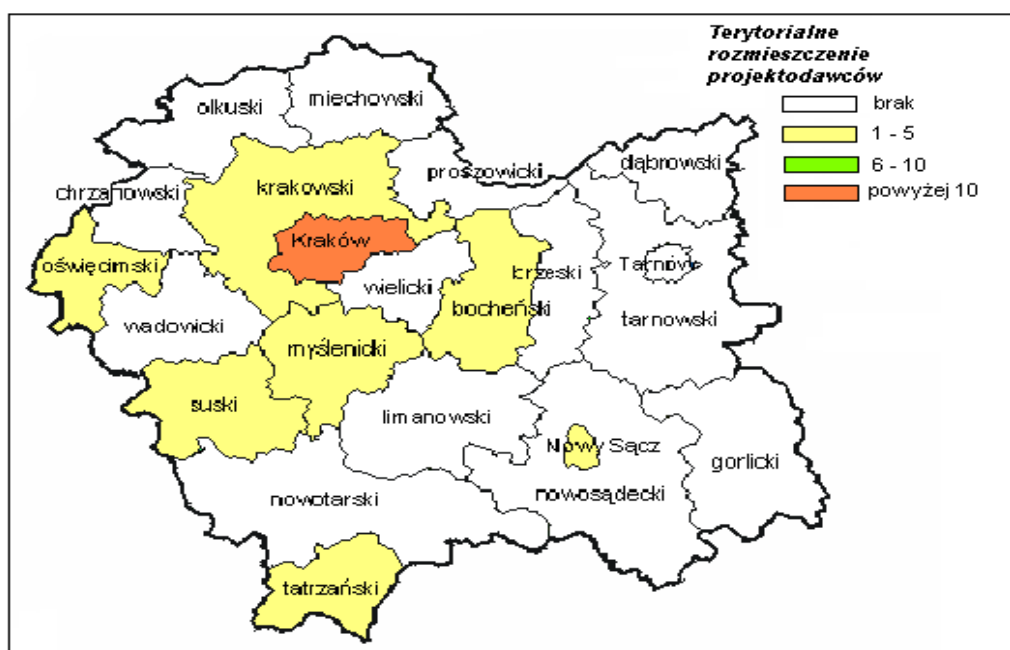
Wśród 2 683 osób, które docelowo skorzystały ze wsparcia znajdowali się pracownicy przemysłów podlegających procesowi restrukturyzacji, osoby krótkotrwale bezrobotne i samo zatrudnione. Część z nich skorzystała z więcej niż jednej formy wsparcia, co wynikało z faktu, iż 9 projektów realizowane w ramach Działania 2.4 ZPORR miało charakter zintegrowany.

Wśród instytucji, które uzyskały dofinansowanie i realizowały projekty znajdują się 10 instytucji szkoleniowych, 3 NGO, 2 JST oraz 1 szkoła wyższa, wojewódzka samorządowa os. prawna, organ prowadzący / założycielski szkołę, placówka prowadząca kształcenie ustawiczne oraz samorząd gospodarczy i zawodowy.

Źródło: Opracowanie własne

Terytorialne rozmieszczenie projektodawców

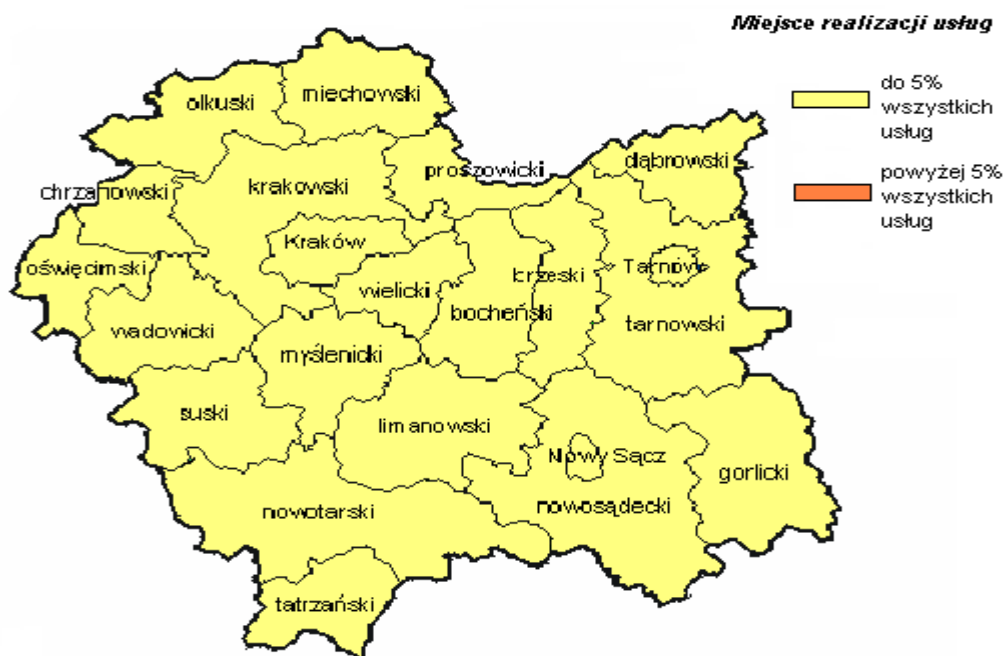

Źródło: Opracowanie własne

Powyższa mapa ukazuje terytorialne rozmieszczenie projektodawców w Działaniu 2.4 ZPORR. Projekty zostały zgłoszone przez Wnioskodawców z terenu **8 powiatów**. Najwięcej

projektodawców było z Krakowa, lecz przewaga ta nie jest aż tak znaczna, jak w przypadku Działania 2.1 ZPORR.

Miejsce faktycznej realizacji usług

Źródło: Opracowanie własne

Usługi w ramach Działania 2.4 były świadczone we wszystkich powiatach w sposób równomierny, mimo że większość projektodawców pochodziła z centralnej Małopolski.

Jakość usług

O jakości świadczonych usług na rzecz osób wymagających wsparcia świadczyć może poziom deklarowanego przez Beneficjentów Ostatecznych zadowolenia z udziału w projektach. Ogółem zadowolenie z udziału w projektach wyrażało 86%. Beneficjentów Ostatecznych, przeciwną opinię miało 14% osób.

7. WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA NA PODSTAWIE BADAŃ BENEFICJENTÓW OSTATECZNYCH¹⁸

¹⁸ Dwa badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowane przez ARC Rynek i Opinia na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz przez VRG Strategia na zlecenie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Dla potrzeb monitorowania realizacji celów Działania 2.1, 2.3 i 2.4 ZPORR przyjęto zestaw wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania.

Przedmiotem niniejszej części oceny będą wskaźniki oddziaływania.

Uczestnictwo w kształceniu ustawicznym (% populacji w wieku 25 – 64 lat) - wskaźnik oddziaływania dla Działania 2.1

Uczestnictwo w kształceniu ustawicznym jest zdefiniowane jako uczestnictwo w dowolnym typie kształcenia lub szkoleń w ciągu 4 tygodni poprzedzających badanie. Kształcenie dotyczy tak kursów związanych z zatrudnieniem osoby badanej, jak i kursów związanych z ogólnymi zainteresowaniami respondenta, np. językowe. Dotyczy ono wstępnego kształcenia, dalszego kształcenia, dalszych szkoleń lub kontynuacji szkoleń, szkoleń w firmie, praktyk zawodowych, seminariów, uczenia na odległość oraz kursów wieczorowych

Docelowa wartość wskaźnika zapisana w ZPORR wynosiła 5%. W skali ogólnopolskiej wskaźnik ten został osiągnięty na zaplanowanym poziomie. Jednocześnie badania ewaluacyjne prowadzone na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego wykazały, że wskaźnik ten nie został osiągnięty we wszystkich województwach w jednakowym stopniu. Do województw, w których osiągnięta wartość wskaźnika kształtuje się na poziomie poniżej 5% należy m.in. Małopolska, przy czym skala spadku względem wartości bazowej jest minimalna i wynosi 0,1%.

Działanie 2.1 - wskaźnik oddziaływania - Uczestnictwo w kształceniu ustawicznym			
Jednostka terytorialna	Uczestnictwo w kształceniu ustawicznym		zmiana wskaźnika
	rok bazowy: 2003	2007	
	[%]	[%]	
POLSKA	4,8	5,1	0,3
DOLNOŚLĄSKIE	5,3	6,7	1,4
KUJAWSKO-POMORSKIE	5,3	3,9	-1,4
LUBELSKIE	4,6	6,0	1,4
LUBUSKIE	4,0	4,0	0,0
ŁÓDZKIE	4,6	3,6	-1,0
MAŁOPOLSKIE	4,7	4,6	-0,1
MAZOWIECKIE	6,3	6,3	0,0
OPOLSKIE	4,0	4,5	0,5
PODKARPACKIE	3,7	3,8	0,1
PODLASKIE	4,4	4,2	-0,2
POMORSKIE	4,9	4,9	0,0
ŚLĄSKIE	5,1	5,4	0,3

ŚWIĘTOKRZYSKIE	3,5	3,3	-0,2
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	3,4	4,1	0,7
WIELKOPOLSKIE	4,2	4,1	-0,1
ZACHODNIOPOMORSKIE	4,1	5,3	1,2

źródło: Główny Urząd Statystyczny

Badania ewaluacyjne wskazują także, że osoby pracujące mają świadomość konieczności ponoszenia swych umiejętności i kwalifikacji, gdyż od 80% do 87% osób badanych deklaruje zamiar uczestniczenia w przyszłości w innych szkoleniach. Powyższe wyniki badań wskazują, że deklarowany zamiar uczestniczenia w kształceniu ustawicznym należy traktować w kategoriach potencjalnej gotowości uczestniczenia w szkoleniach, która jednak nie jest jedynym czynnikiem warunkującym faktyczne uczestnictwo w inicjatywach edukacyjnych. Powody, dla których osoby pracujące, mimo obiektywnych potrzeb oraz deklarowanych chęci, nie korzystają w większym stopniu z różnych form służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych wymagają odrębnych, dodatkowych badań.

Udział osób dorosłych, które znalazły nowe zatrudnienie 6 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie w ogólnej liczbie osób dorosłych uczestniczących w projektach - wskaźnik oddziaływania dla Działania 2.1

Nowe zatrudnienie definiowane jest zgodnie z programem operacyjnym jako nowe zatrudnienie poza lub w tej samej firmie.

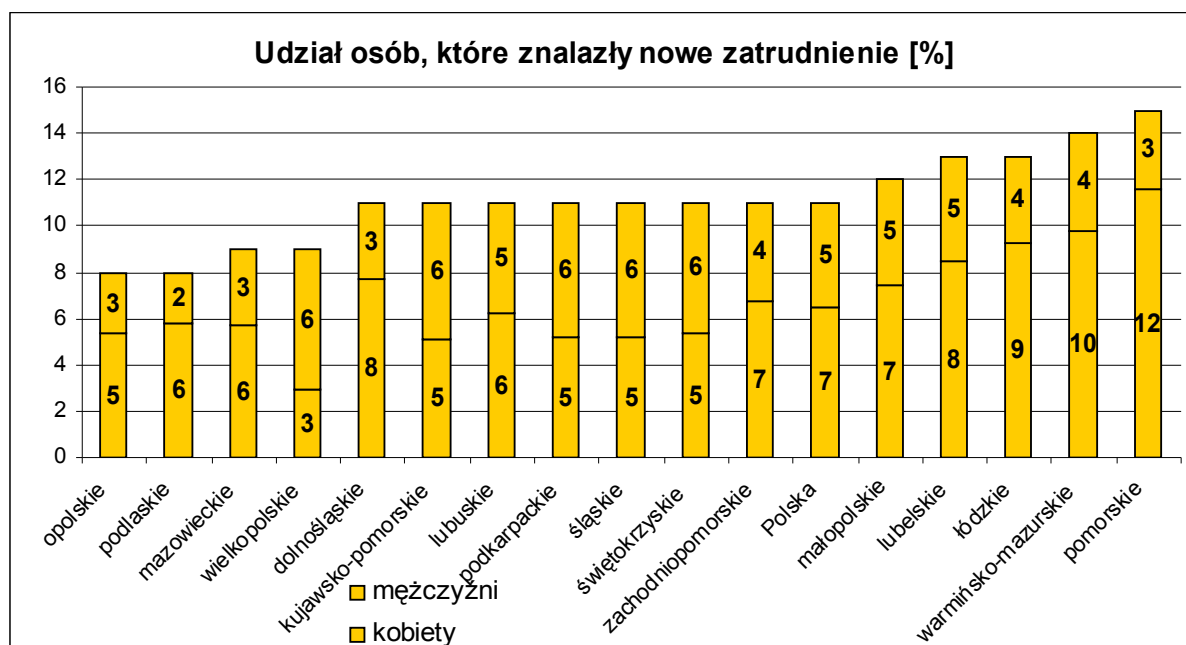
Zgodnie z założeniami programowymi 12% osób pracujących miało znaleźć nowe zatrudnienie, w tym połowę tych osób stanowić miały kobiety. Prawie jedną trzecią nowozatrudnionych osób stanowić mieli rolnicy. W Małopolsce osiągnięta wartość wskaźnika była tożsama z założoną w Programie wartością docelową tzn. wynosiła 12%. Wyższy niż założono jest w Małopolsce udział kobiet wśród osób nowozatrudnionych (62%), niższy natomiast jest udział rolników (15%).

Dane ogólnopolskie wskazują na nieco niższy udział osób nowozatrudnionych wśród ogółu Beneficjentów Ostatecznych (11%) oraz podobną do Małopolski strukturę osób nowozatrudnionych ze względu na płeć – 59% to kobiety. Udział rolników był nieco niższy niż w Małopolsce i wyniósł 14%.

Obserwuje się duże zróżnicowanie międzyregionalne, ponieważ w przypadku województwa opolskiego i podlaskiego udział osób nowozatrudnionych wynosi zaledwie 8%, zaś w przypadku województw warmińsko-mazurskiego i pomorskiego jest to odpowiednio 14 i

15%. Małopolska należy do grupy województw o najwyższym stopniu osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia.

Zróznicowany międzyregionalnie był także udział kobiet wśród nowozatrudnionych w poszczególnych województwach, gdyż kształtował się na poziomie 33–77%. Udział rolników natomiast na poziomie od 0-33%. Największy był ich udział w województwach świętokrzyskim, mazowieckim, podlaskim, podkarpackim i małopolskim.

Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia

Udział osób, które znalazły nowe zatrudnienie poza rolnictwem 6 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie w ogólnej liczbie uczestników szkoleń (%) - wskaźnik oddziaływania dla Działania 2.3

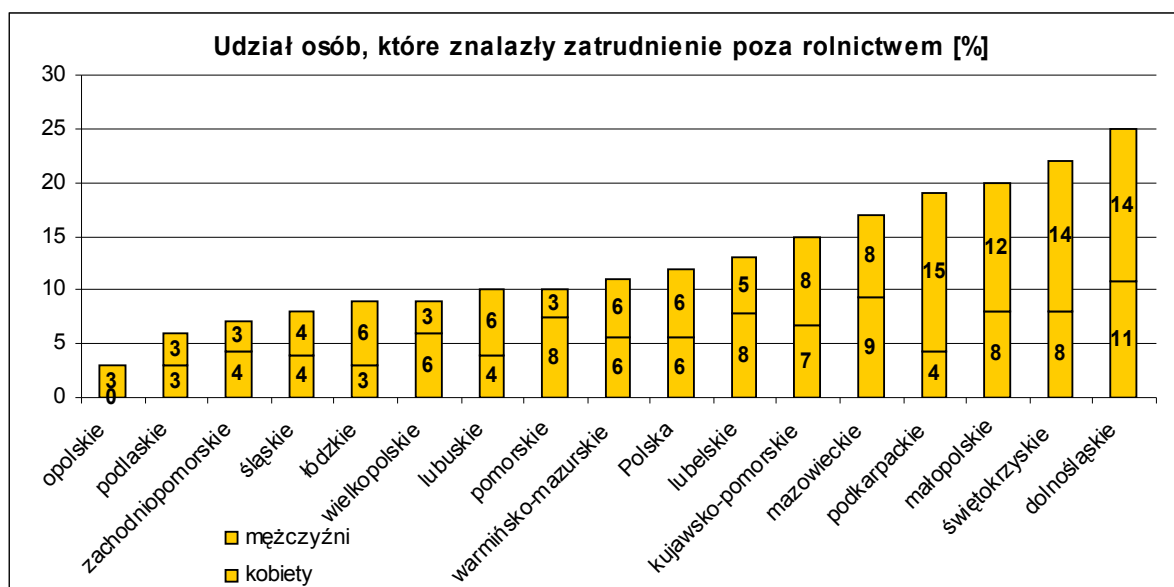
Zgodnie z założeniami programowymi 12% rolników lub ich domowników bądź też innych osób zatrudnionych w rolnictwie miało znaleźć nowe zatrudnienie, w tym połowę stanowić miały kobiety. W Małopolsce osiągnięta wartość wskaźnika była znacznie wyższa od założonej w Programie wartości docelowej i wynosiła 20%. Niższy niż założono był w Małopolsce udział kobiet wśród osób nowozatrudnionych (40%), wyższy natomiast udział zatrudnionych mężczyzn (60%).

Dane ogólnopolskie wskazują na wyższy niż w kraju udział osób nowozatrudnionych poza rolnictwem w Małopolsce wśród ogółu Beneficjentów Ostatecznych (12%), ponadto struktura

nowozatrudnionych ze względu na płeć jest bardziej zbliżona do wartości założonych w Programie i wyniosła odpowiednio 46% kobiet i 54% mężczyzn.

Obserwuje się duże zróżnicowanie międzyregionalne, ponieważ w przypadku województwa opolskiego i podlaskiego udział osób nowozatrudnionych poza sektorem rolnym wyniósł zaledwie 3% i 6% ogółu BO, zaś w przypadku województw świętokrzyskiego i dolnośląskiego jest to odpowiednio 22 i 25%. Małopolska należy do grupy województw o najwyższym stopniu osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia. Analiza wykazuje, że Działanie 2.3 osiągnęło lepsze wskaźniki w województwach południowo-wschodniej Polski, gdzie rolnictwo charakteryzuje się problemem przeludnienia agrarnego wsi oraz małoobszarową strukturą gospodarstw rolnych.

Zróżnicowany międzyregionalnie był także udział kobiet wśród nowozatrudnionych poza rolnictwem w poszczególnych województwach, gdyż kształtuje się na poziomie 0–75%. Największy udział kobiet wśród nowozatrudnionych był w województwach pomorskim i wielkopolskim.

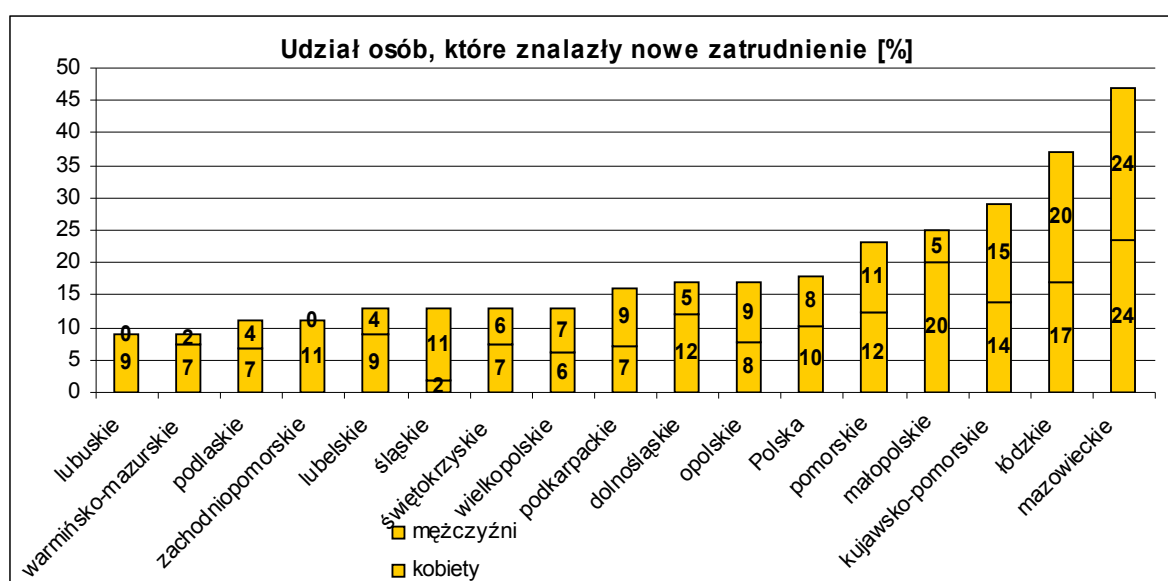
Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia

Udział osób, które znalazły nowe zatrudnienie poza przemysłami /sektorami /przedsiębiorstwami restrukturyzowanymi w ciągu 6 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w projekcie w ogólnej liczbie biorących udział w projektach (%) - wskaźnik oddziaływania dla Działania 2.4

Zgodnie z założeniami programowymi 18% pracowników przemysłów i sektorów podlegających procesowi restrukturyzacji oraz inne osoby zagrożone utratą pracy miało znaleźć nowe zatrudnienie, w tym połowę stanowić miały kobiety. W Małopolsce osiągnięta wartość wskaźnika była znacznie wyższa od założonej w Programie wartości docelowej i wyniosła 25%. Wyższy niż założono był w Małopolsce udział kobiet wśród osób nowozatrudnionych (80%), niższy natomiast udział zatrudnionych mężczyzn (20%).

Dane ogólnopolskie wskazują na wyższy niż w kraju udział osób nowozatrudnionych w Małopolsce wśród ogółu Beneficjentów Ostatecznych (18%), ponadto struktura nowozatrudnionych ze względu na płeć była bardziej zrównoważona i tym samym zbliżona do zakładanej w Programie proporcji (50:50) i wyniosła odpowiednio 57% kobiet i 43% mężczyzn

Obserwuje się duże zróżnicowanie międzyregionalne, ponieważ w przypadku województwa lubuskiego i warmińsko-mazurskiego udział osób nowozatrudnionych wyniósł 9% ogółu beneficjentów ostatecznych, zaś w przypadku województw mazowieckiego i łódzkiego jest to odpowiednio 47 i 37%. Małopolska należy do grupy województw o najwyższym stopniu osiągnięcia wskaźnika zatrudnienia.

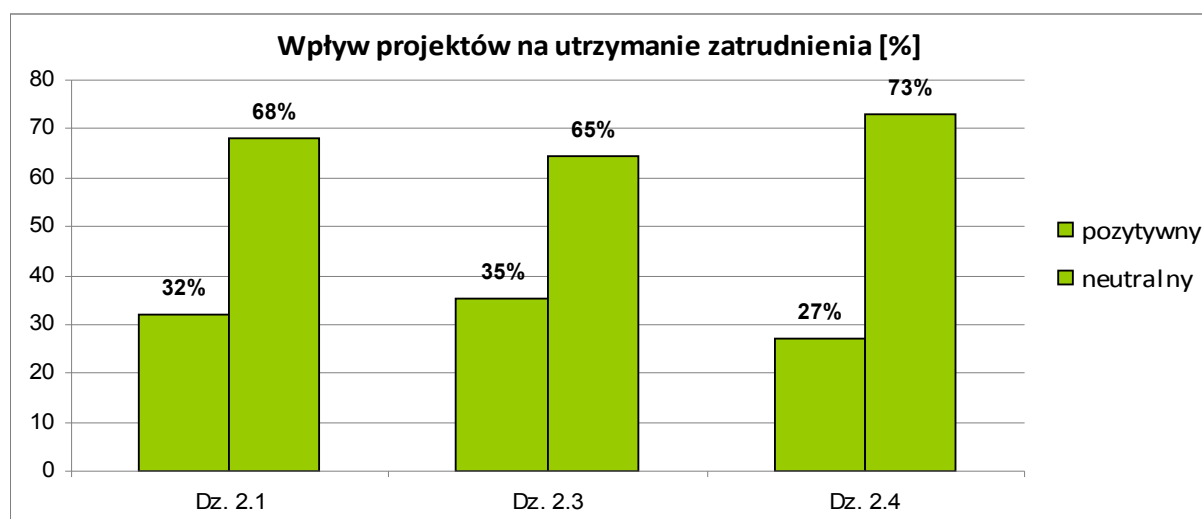

Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

Weryfikacja statusu Beneficjentów Ostatecznych w okresie od 6 do 9 miesięcy po zakończeniu ich udziału w projekcie, przeprowadzona w formie badań ewaluacyjnych zleconych przez WUP Kraków wykazała, że najliczniejszą grupę wśród osób, które skorzystały z usług w ramach projektów Działan 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR są ci, którzy deklarują, że po zakończeniu udziału w projekcie kontynuują poprzednie zatrudnienie. Udział takich

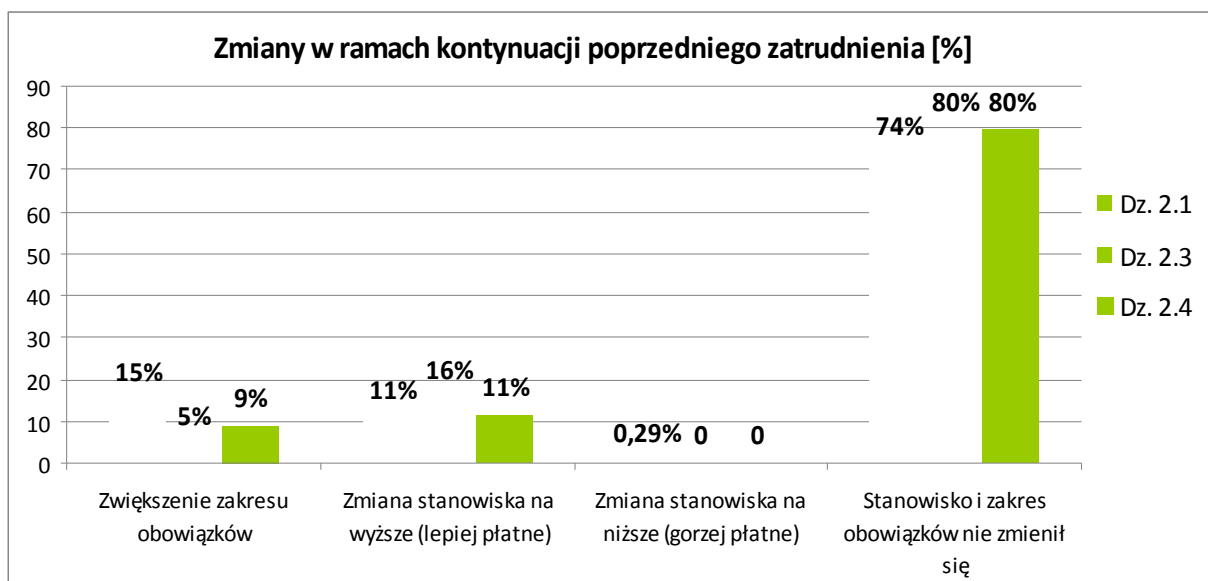
osób w grupie docelowej poszczególnych Działań tj. 2.1, 2.3 i 2.4 wynosi odpowiednio: 78%, 37% i 86%.

W przypadku Działania 2.3 utrzymanie poprzedniego zatrudnienia przez 37% rolników, domowników i innych osób zatrudnionych w rolnictwie nie jest korzystnym zjawiskiem, gdyż w ramach tego Działania dążono do zmiany zawodu przez uczestników Programu, czyli odejścia z pracy na roli.

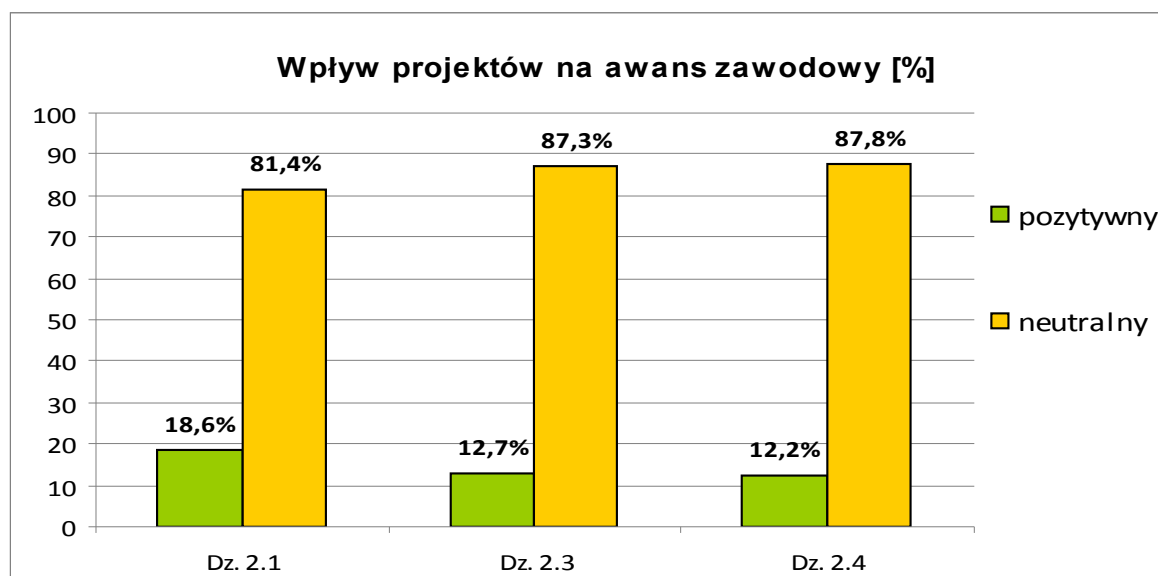
Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

Badania wykazują, że tylko 27% – 35% odbiorców wsparcia uświadamia sobie pozytywny wpływ usług świadczonych w ramach projektów na utrzymanie zatrudnienia. Zdecydowana większość tych, którzy kontynuują poprzednie zatrudnienie twierdziła, że ich stanowisko i zakres obowiązków nie zmienił się w wyniku szkolenia. Spośród tych, którzy doświadczyli pozytywnych zmian, najwięcej było BO Działania 2.1, gdyż ponad ¼ deklarowała, że zwiększył się zakres ich obowiązków lub zmienili stanowisko na wyższe (lepiej płatne).

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ewaluacyjnego realizowanego przez VRG Strategia

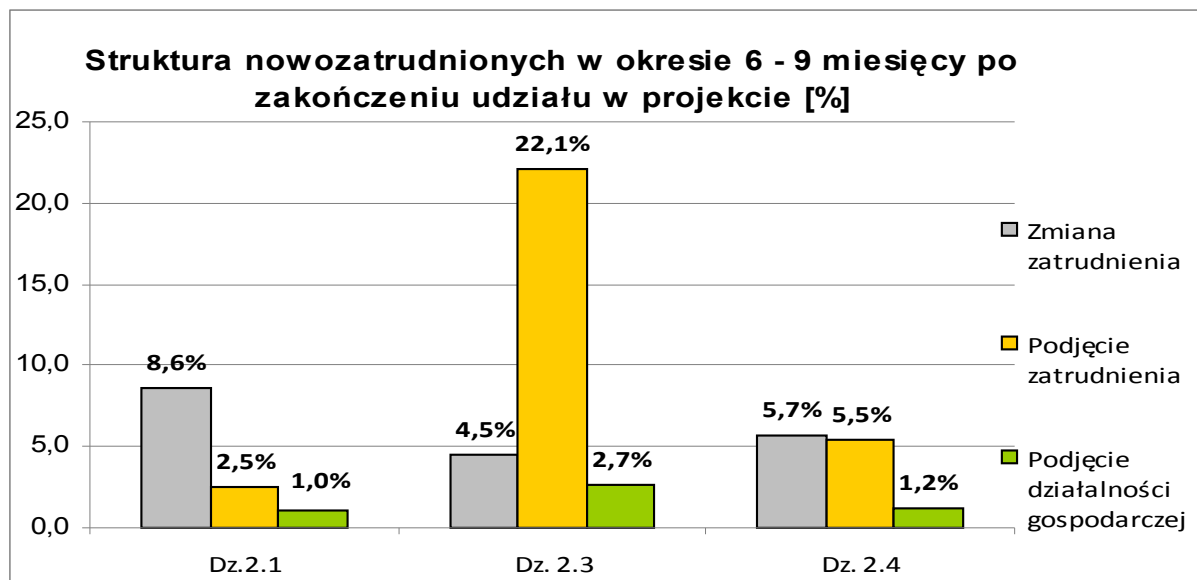
Badanie wpływu projektów na awans zawodowy lub wyższe wynagrodzenie wykazało, że nie jest on duży. Pozytywny wpływ zadeklarowało 19% BO Dz. 2.1 i 12-13% BO Dz. 2.3 i 2.4. Badania nie wykazały istotnych różnic w kwestii wpływu projektów na awans kobiet bądź mężczyzn.

Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

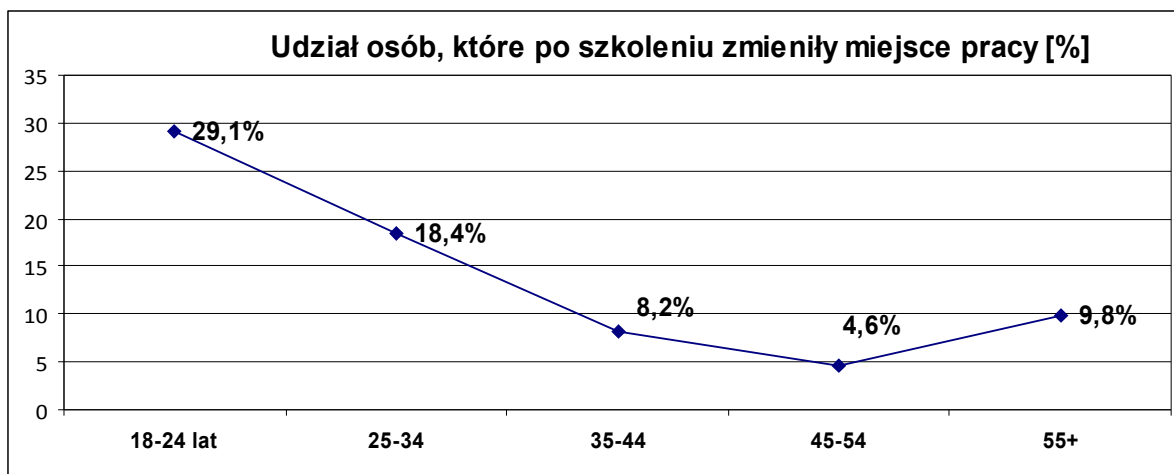
Weryfikacja statusu Beneficjentów Ostatecznych w okresie od 6 do 9 miesięcy po zakończeniu ich udziału w projekcie, przeprowadzona w formie badań ewaluacyjnych

zleconych przez WUP Kraków potwierdziła wyniki ewaluacji zleconej przez MRR, że udział osób, które znalazły nowe zatrudnienie wśród ogółu BO był najwyższy w Działaniu 2.3. Udział ten wyniósł 29%. Najniższy był natomiast w Działaniu 2.1 i wyniósł 12%. Odpowiada to założeniom tego Działania, gdyż miało ono na celu podniesienie kwalifikacji, nie zaś koniecznie zmianę miejsca pracy.

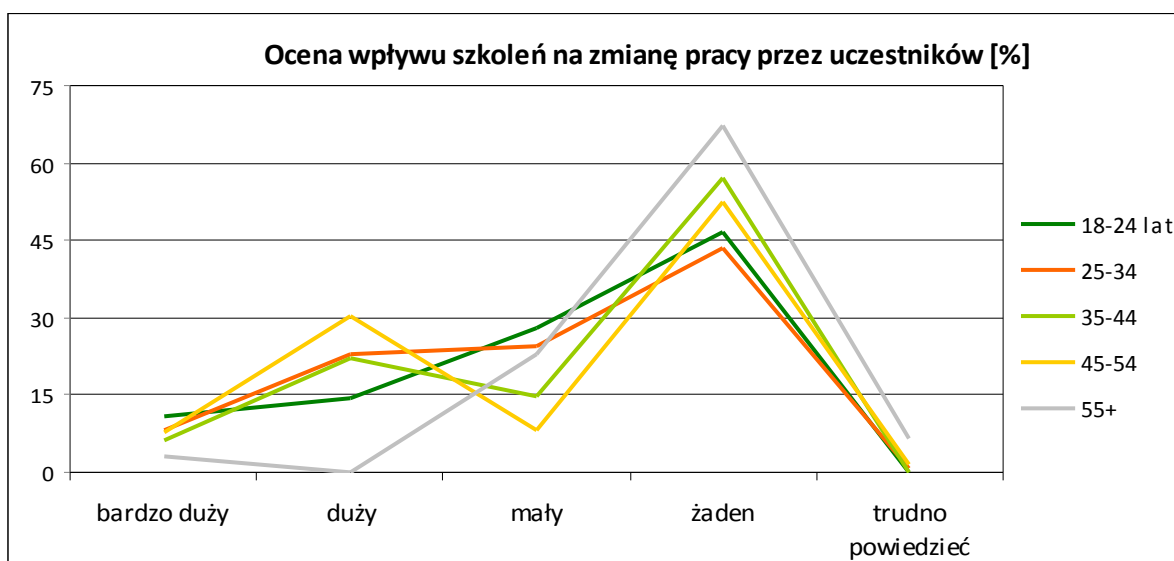
Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

Charakterystycznym jest, że wśród nowozatrudnionych uczestników w Działaniu 2.3 ZPORR dominują osoby, które podjęły pracę, z czego należy wnosić, że wcześniej miały status osób nieaktywnych lub bezrobotnych. Fakt ten sugeruje, że w większości przypadków mamy do czynienia z domownikami rolników, gdyż ci ostatni mają formalnie status pracujących w sektorze rolnym. Oznacza to, że proces reorientacji zawodowej w niewielkim stopniu objął rolników, w większym stopniu dotyczył domowników.

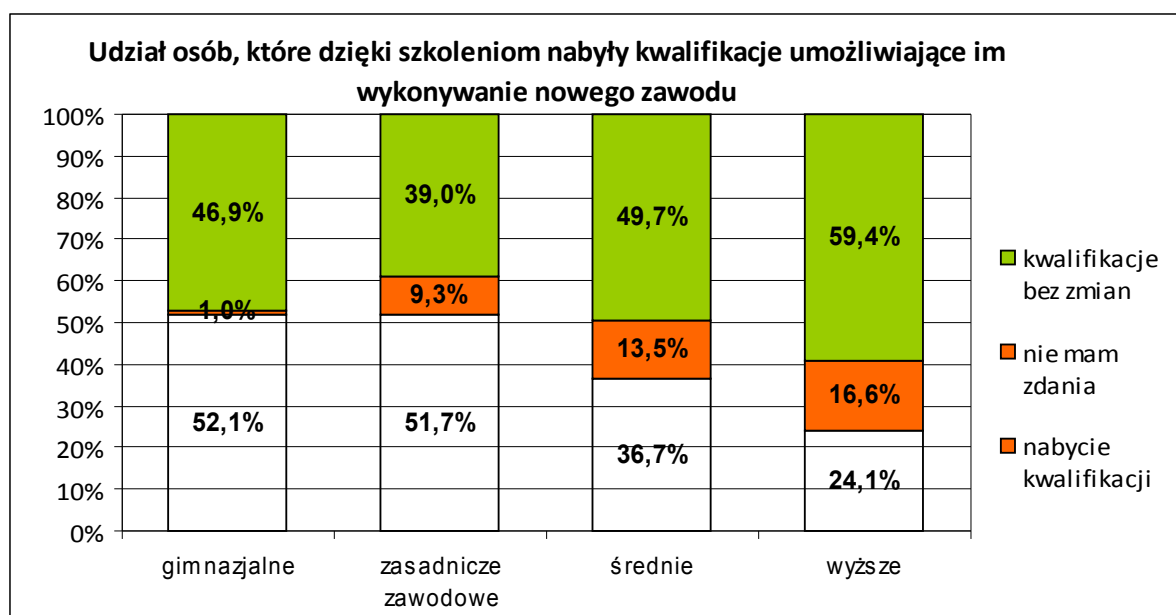
Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ewaluacyjnego realizowanego przez VRG Strategia.

Wysoki udział osób młodych wśród tych Beneficjentów Ostatecznych, którzy znaleźli nowe zatrudnienia po szkoleniach, wynika z ogólnie wysokiej mobilności zawodowej tej grupy wiekowej, ale również z faktu, że usługi świadczone w ramach projektu zdeterminowały dały tym osobom możliwość uzupełnienia braków zawodowych.

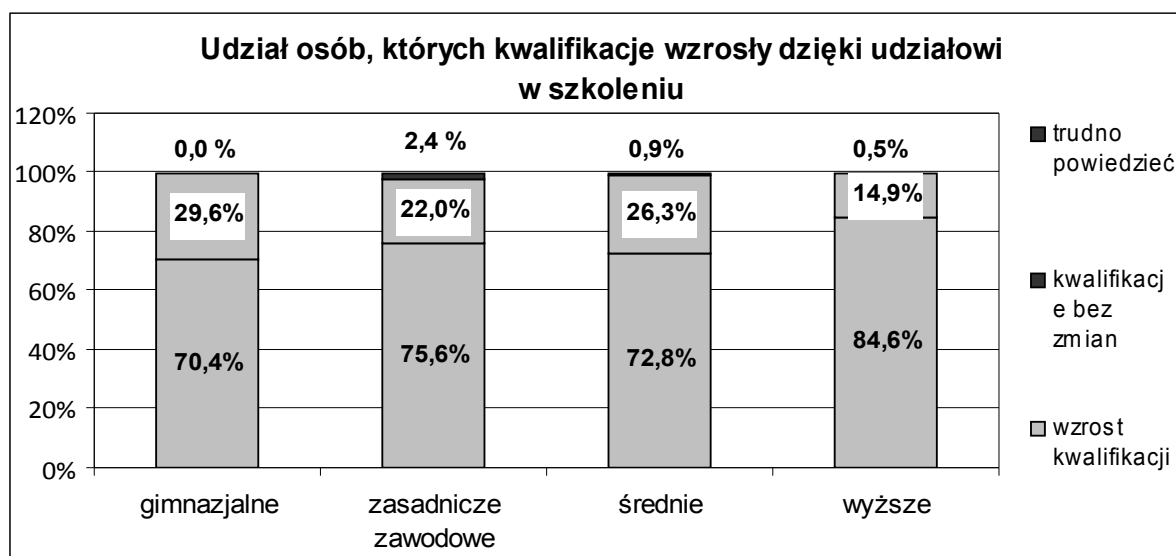
Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

Badania dotyczące wpływu szkoleń na kwalifikacje wskazują, że szkolenia w największym stopniu pomogły osobom z wykształceniem gimnazjalnym i zasadniczym zawodowym. Ponad połowa osób o takim poziomie wykształcenia deklaruje, że szkolenia dały im nowe kwalifikacje, umożliwiające wykonywanie nowego zawodu.

Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

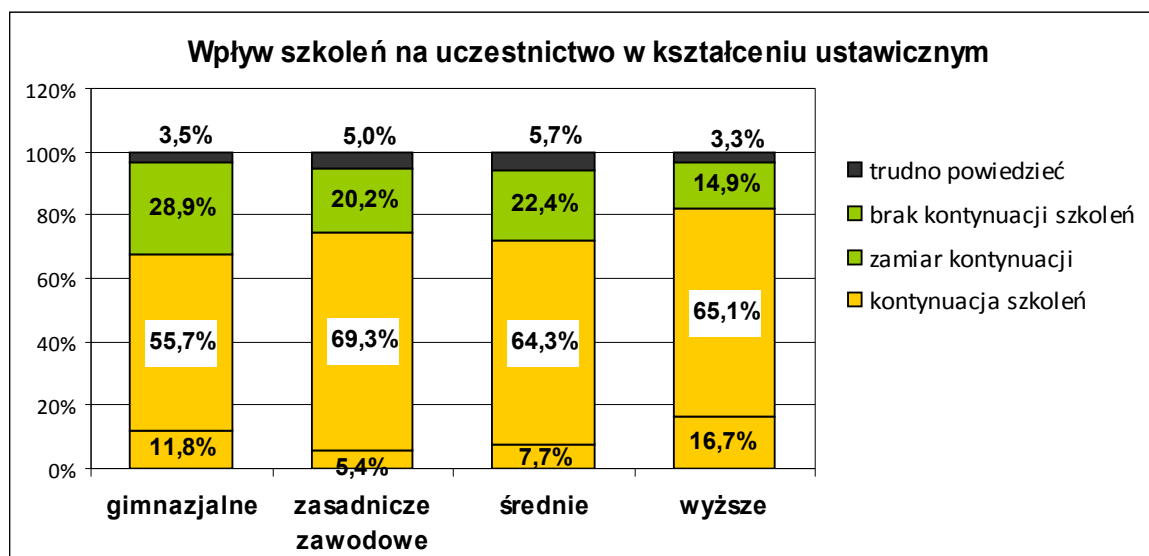
Analogicznego efektu nie obserwuje się w odniesieniu do osób z wyższym poziomem wykształcenia, co może być powodowane faktem, iż osoby lepiej wykształcone są przede wszystkim zainteresowane szkoleniami podnoszącymi / uzupełniającymi ich kwalifikacje, niezbędnymi do bardziej efektywnego wykonywania dotychczasowego zawodu, niż zmianą zawodu.

Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

Szkolenia przyczyniły się generalnie do podniesienia kwalifikacji osób bez względu na poziom ich formalnego wykształcenia, tym niemniej zjawisko to w największym stopniu dotyczy osób z wyższym wykształceniem.

Osoby z wyższym wykształceniem w największym stopniu zainteresowane są uczestnictwem w kształceniu ustawicznym. Potwierdza to poniższy wykres, z którego wynika, że osoby z wyższym wykształceniem najchętniej deklarują zamiar kontynuacji rozpoczętych szkoleń.

Źródło: na podstawie wyników badania Beneficjentów Ostatecznych w ramach Priorytetu 2 ZPORR realizowanego przez ARC Rynek i Opinia.

Powyższy wykres pozwala zaobserwować prawidłowość pomiędzy poziomem formalnego wykształcenia osób szkolonych w ramach ZPORR a ich wolą kontynuowania szkoleń. Im wyższe jest wykształcenie osoby, tym większa jest wola kontynuowania podjętych szkoleń.

8. WNIOSKI Z REZYLIZACJI ZPORR W MAŁOPOLSCE W LATACH 2004-2008

1. Małopolska osiągnęła wysokie wartości wskaźników zatrudnienia w odniesieniu do wszystkich Działań ZPORR wdrażanych przez WUP. Wartości te pozostają wyższe aniżeli wartości średnie osiągnięte w skali ogólnopolskiej.
2. Do głównych korzyści jakie odniosły osoby korzystające ze wsparcia w ramach projektów ZPORR należy zaliczyć wzrost kwalifikacji zawodowych. Zdecydowana większość ogółu BO deklaruje, że dzięki projektom nabyły wiedzę lub / i umiejętności przydatne na rynku pracy. Ponadto, duża część osób, zwłaszcza o niższym poziomie wykształcenia, deklaruje, że za nabyta wiedza i umiejętności pozwolą im wykonywać nowy zawód.

3. Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR), mimo, iż w założeniu pozostawał programem regionalnym, posiadał zestandaryzowany zestaw Działań i typów projektów, jakie miały być realizowane we wszystkich województwach, bez względu na ich regionalną specyfikę. O ile Działania 2.1 *Rozwój umiejętności powiązany z potrzebami regionalnego rynku pracy i możliwości kształcenia ustawicznego w regionie* oraz 2.3 *Reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa* odpowiadały zapotrzebowaniu małopolskiego rynku pracy, o tyle w odniesieniu do Działania 2.4 *Reorientacja zawodowa osób zagrożonych procesami restrukturyzacyjnymi* problem restrukturyzacji Małopolska miała już za sobą. Konsekwencją tego stanu była konieczność realizowania projektów służących reorientacji pracowników sektorów podlegających restrukturyzacji, mimo, że w województwie procesy restrukturyzacji przemysłu zakończone zostały w pierwszych latach bieżącej dekady. Efektem było bardzo małe zainteresowanie Projektodawców konkursami z Działania 2.4 oraz trudności na etapie rekrutacji Beneficjentów Ostatecznych do projektów.
4. Analiza Beneficjentów Ostatecznych Działań 2.1, 2.3, 2.4 ZPORR wskazuje, że najczęściej ze wsparcia świadczonego w ramach projektów korzystały kobiety w wieku do 44 roku życia zamieszkujące miasta i legitymujące się wyższym wykształceniem. Ten generalny profil jest zróżnicowany w ramach poszczególnych Działań, gdyż najmłodszy byli Beneficjenci Ostateczni Działania 2.3 (prawie połowa to osoby do 24 roku życia); najlepiej wykształceni - Działania 2.1, gdzie wyraźnie dominowały osoby z wyższym wykształceniem, w sytuacji gdy w pozostałych Działaniach wykształcenie zasadniczo nie przekraczało poziomu średniego;
5. Większość osób korzystających ze wsparcia w ramach Działania 2.1 ZPORR to osoby w wieku 26 – 45 lat, posiadające wykształcenie wyższe. Obecnie wśród wszystkich BO Działania 2.1 osoby w wieku mobilnym zawodowym (do 44 r. ż. włącznie) stanowią 80%, osób powyżej 45 roku życia jest tylko 20%. Z uwagi na fakt, iż osoby z wyższym wykształceniem cechuje większa mobilność zawodowa aniżeli pozostałe osoby, korzystnym byłoby objęcie wsparciem w większym stopniu osób, których poziom wykształcenia jest co najwyżej średni.
6. Mapa wsparcia w Działaniu 2.3 jest silnie skorelowana z lokalizacją siedzib Projektodawców. Znaczna część beneficjentów, którzy realizowali projekty, działa na terenie powiatów oświęcimskiego, chrzanowskiego, olkuskiego. Tym samym wsparcie skupiło się na terenach zachodniej Małopolski, w mniejszym stopniu na obszarach

dotkniętych w największym stopniu problemami agrarnymi (północna i wschodnia część województwa).

7. Zwraca uwagę stosunkowo duży odsetek młodzieży korzystającej ze wsparcia w ramach Działania 2.3 (46%) oraz osób, które po udziale w Programie podjęły pracę (22,1%). Można więc wnioskować, że byli to najczęściej domownicy rolników. Udział rolników wśród BO Działania 2.3 pozostał na niskim poziomie.
8. Zwraca uwagę fakt, że wsparcie świadczone w ramach ZPORR w głównej mierze trafia do kobiet, które przeważają wśród Beneficjentów Ostatecznych. Tym niemniej badania nie wykazują, aby kobiety stawały się bardziej konkurencyjne na rynku względem mężczyzn. Potwierdza to tezę, że poziom kwalifikacji i umiejętności zawodowych kobiet nie przekłada się wprost na możliwość awansu zawodowego lub większych zarobków.
9. Osoby zadowolone z udziału w projektach realizowanych w ramach ZPORR zdecydowanie przeważały nad tymi, które wyrażały brak satysfakcji z uzyskanego wsparcia.